

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

30 uncu Birleşim
18. 12. 1997 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	169
II. – GELEN KÂĞITLAR	170
III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	172
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	172
1. – Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Devlet Bakanı Güneş Tamer'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı A. Ahat Andıcan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1218)	172
2. – Pakistan'a gidecek olan Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e, dönüşüne kadar, TBMM Başkanı Hikmet Çetin'in vekâlet edeceğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1219)	172
3. – Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Başbakan A. Mesut Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Bülent Ecevit'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1220)	173
4. – Macaristan'a gidecek olan Başbakan Yardımcısı ve Millî Savunma Bakanı İsmet Sezgin'e, dönüşüne kadar, Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1221)	173
5. – Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Devlet Bakanı Cavit Kavak'a, dönüşüne kadar, Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1222)	173

6. – Küba'ya gidecek olan Devlet Bakanı Eyüp Aşık'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Burhan Kara'nın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1223) 173:174
7. – Fransa'ya gidecek olan Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'ya dönüşüne kadar, Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1224) 174
8. – Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer'e, dönüşüne,kadar, Orman Bakanı Ersin Taranoğlu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1225) 174
9. – Etiyopya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Mehmet Batallı'ya, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1226) 174
10. – Pakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Rifat Serdaroğlu'na, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Hüsametdin Özkan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1227) 175
11. – Pakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Refaiddin Şahin'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1228) 175
12. – Pakistan'a gidecek olan Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1229) 175
13. – Pakistan'a gidecek olan Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'a, dönüşüne kadar, İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1220) 175:176
- IV. – ÖNERİLER** 176
- A) *DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ* 176
1. – (8/15) esas numaralı genel görüşme önergesi ile 379 sıra sayılı kanun teklifinin görüşme günleri, konuşma süreleri ve çalışma saatlerine ilişkin Danışma Kurulu önerisi 176:177
- V. – SEÇİMLER** 177
- A) *KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM* 177
1. – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim 177
- VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER** 177
1. – 1998 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1996 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/669; 1/670; 1/633, 3/1046; 1/634, 3/1047) (S. Sayısı : 390, 391, 401, 402) 177

Sayfa

<i>A) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI</i>	177, 260
1. – Hazine Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi	177:263
2. – Hazine Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı	177:260, 263
<i>B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	177:264
1. – Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi	177:260, 264
2. – Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı	177:260, 264:265
<i>C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	177, 265
1. – Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi	177:260, 265
2. – Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı	177:260, 266
<i>D) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	177, 266
1. – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi	177:260, 266:267
2. – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı	177:260, 267
<i>E) DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI</i>	267, 233
1. – Dış Ticaret Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi	267:333
2. – Dış Ticaret Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı	267:334
<i>F) DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI</i>	267, 334
1. – Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi	267:233, 234
2. – Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı	267:233, 334:335
<i>G) GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	267, 335
1. – Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi	267:333, 335
2. – Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı	267:333, 335:336
<i>H) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI</i>	267, 336
1. – Danıştay Başkanlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi	267:333, 336
2. – Danıştay Başkanlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı	267:333, 336
VII. – SORULAR VE CEVAPLARI	337
<i>A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI</i>	337
1. – Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, Ziraat Bankasının bilgisayar alımı için yaptığı ihaleye ilişkin Devlet Bakanı Güneş Taner'den sorusu ve Devlet Bakanı Vekili Ahat Andıçan'ın yazılı cevabı (7/3847)	337:341
2. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman Kültür Sitesinin yatırım programından çıkarılmasının nedenine ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı Mustafa İstemihan Talay'ın yazılı cevabı (7/3890)	342
3. – Konya Milletvekili Hasan Hüseyin Öz'tin, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne yapılan bilgisayar donanımlı ihalesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/3892)	342:344
4. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne yapılan bilgisayar alımı ihalesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/3893).	344:345

5. – Bursa Milletvekili Yüksel Aksoy'un, Bursa'daki çiftçilerin bazı sorunlarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Mustafa R. Taşar'ın yazılı cevabı (7/3895) 345:346
6. – Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğünce yapılan bilgisayar alımı ihalesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/3898) 347:348
7. – Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın, Aile Araştırma Kurumu Başkanlığına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'un yazılı cevabı (7/3908) 348:355
8. – Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Afyon Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünde çalışan mevsimlik işçilere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/3910) 355:357
9. – Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, Kırıkkale Tedaş İşletme Müdürü hakkındaki bazı iddialara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer'in yazılı cevabı (7/3911) 357:359
10. – İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün, Afyon-Hocalar İlçesi Kaymakamına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/3914)
11. – Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, İstanbul Vakıflar İnşaat Genel Müdürlüğüne atanan kişiye ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/3926) 359:360

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 10.00'da açılarak beş oturum yaptı.

Birinci, İkinci Oturum

İngiltere ve Lüksemburg'a gidecek olan :

Başbakan A. Mesut Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'in,

Devlet Bakanı Cavit Kavak'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Güneş Taner'in,

Etiyopya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Mehmet Batallı'ya, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Rifat Serdaroğlu'nun,

Belçika ve Danimarka'ya gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'in,

Vekâlet etmelerinin uygun görülmüş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkereleri ile,

Makedonya'dan bir parlamento heyetinin ülkemize davet edilmesine ilişkin Başbakanlık tezeresi,

Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt ile,

Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın,

Anayasa Komisyonu üyeliklerinden çekildiklerine ilişkin önergeleri,

Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Erzincan Milletvekili Naci Terzi ve 30 arkadaşının, Türk Hava Kurumu yönetimi hakkındaki iddiaların araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/224) okundu; önerenin gündemde yerini alacağı ve öngörüşmesinin sırasında yapılacağı açıklandı.

Anayasa Komisyonunda boş bulunan ve DYP Grubuna düşen iki üyeliğe Çorum Milletvekili Bekir Aksoy ve Konya Milletvekili M. Necati Çetinkaya,

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda boş bulunan ve DTP Grubuna düşen bir üyeliğe Diyarbakır Milletvekili Ferit Bora,

Gruplarınca aday gösterilerek seçildiler.

Başkanlıkça Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunun başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak için toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyuruda bulunuldu.

1998 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1996 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarılarının (1/669; 1/670; 1/633, 3/1046; 1/634, 3/1047) (S. Sayıları : 390, 391; 401, 402) görüşmelerine devam olunarak;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı,

Cumhurbaşkanlığı,

Sayıştay Başkanlığı,

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı,

1998 malî yılı bütçeleri ile 1996 malî yılı kesinhesapları kabul edildi ve, Başbakanlık,

Denizcilik Müsteşarlığı,

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü,

1998 malî yılı bütçeleri ile 1996 malî yılı kesinhesapları bir süre görüşüldü.

Tarım ve Köy İşleri Bakanı Mustafa Rüştü Taşar; TBMM Başkanvekili Kamer Genç'in konuşması sırasında kendisine satışması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Saat 19.15'te toplanmak üzere, birleşime 19.08'de ara verildi.

Hasan Korkmazcan
Başkanvekili

Levent Mustukoğlu
Hatay
Kâtip Üye

Zeki Ergezen
Bitlis
Kâtip Üye

Üçüncü, Dördüncü ve Beşinci Oturum

1998 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1996 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarılarının (1/669; 1/670; 1/633, 3/1046; 1/634, 3/1047) (S. Sayıları : 390, 391, 401, 402) görüşmelerine devam olunarak,

Başbakanlık,

Denizcilik Müsteşarlığı,

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü,

1998 malî yılı bütçeleri ile 1996 malî yılı kesinhesapları kabul edildi.

Programda yeralan kuruluşların bütçe ve kesinhesaplarını görüşmek için 18 Aralık 1997 Perşembe günü saat 10.00'da toplanmak üzere, birleşime 22.06'da son verildi.

Yasin Hatiboğlu
Başkanvekili

Mehmet Korkmaz
Kütahya
Kâtip Üye

Mustafa Baş
İstanbul
Kâtip Üye

II. - GELEN KAĞITLAR

No. : 52

18.12.1997 PERŞEMBE

Tasarı

1.- Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/691) (Anayasa ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.12.1997)

Teklifler

1.- Bartın Milletvekili Köksal Toptan'ın; Milletvekili Seçimi Kanunu ve Siyasî Partiler Kanunu İle Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1008) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.1997)

2.- Kastamonu Milletvekilleri Haluk Yıldız ile Nurhan Tekinel'in; İki İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1009) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.12.1997)

3.- Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in; Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1010) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.12.1997)

Raporlar

1.- Ailenin Korunmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/597) (S.Sayı: 335'e l inci Ek) (Dağıtım Tarihi: 18.12.1997) (GÜNDEME)

2.- Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın Kırklareli'nde Kırklareli Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/722) (S.Sayı:407) (Dağıtma Tarihi: 18.12.1997) (GÜNDEME)

3.- D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğü'nün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağımsızlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (S.Sayı: 412) (Dağıtma Tarihi: 18.12.1997) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergeleri

1.- Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Pirsultan ve Kırım Türkleri Yardımlaşma Derneklerine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/788) (Başkanlığa geliş tarihi:16.12.1997)

2.- Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, bazı vakıflara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/789) (Başkanlığa geliş tarihi:16.12.1997)

3.- Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, dernek ve vakıflara tahsis edilen arazilere ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/790) (Başkanlığa geliş tarihi:16.12.1997)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in, Ankara Büyükşehir Belediyesinin gayrimenkul satışlarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/3996) (Başkanlığa geliş tarihi:15.12.1997)

2.- Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül'ün, Sabah Pazarlama A.Ş.tarafından düzenlenen araba kampanyasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/3997) (Başkanlığa geliş tarihi:15.12.1997)

3.- Edirne Milletvekili Ümran Akkan'ın, Çokal Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/3998) (Başkanlığa geliş tarihi:16.12.1997)

4.- Trabzon Milletvekili Kemalettin Gökteş'in, sekiz yıllık kesintisiz eğitime katkı amacıyla yapılan kampanyalara ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/3999) (Başkanlığa geliş tarihi:16.12.1997)

5.-Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Sandıklı-Yavaşlar Barajı ihalesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4000) (Başkanlığa geliş tarihi:17.12.1997)

6.- Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Afyon Havaalanı'nın yapımına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4001) (Başkanlığa geliş tarihi:17.12.1997)

7.- Adana Milletvekili Orhan Kavuncu'nun, düzeltilmek üzere sahiplerine iade edilen soru önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/4002) (Başkanlığa geliş tarihi:17.12.1997)

8.- Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol'un, Milletvekillerinin çalışma odalarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/4003) (Başkanlığa geliş tarihi:17.12.1997)

Meclis Araştırması Önergesi

1.-Balıkesir Milletvekili İ.Önder Kırılı ve 25 arkadaşının, SEKA'nın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi(10/225) (Başkanlığa geliş tarihi:17.12.1997)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergesi

1.-Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in, Ankara Büyükşehir Belediyesinin yaptığı yardımlara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/3525)

BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati : 10.00****18 Aralık 1997 Perşembe****BAŞKAN :Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU****KÂTİP ÜYELER : Ali GÜNAYDIN (Konya), Haluk YILDIZ (Kastamonu)**

BAŞKAN – Çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ederek, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşimini açıyorum.

Sayın milletvekilleri, gündemimiz gereği, 1998 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1996 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçe Kesinhesap Kanunu Tasarıları üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz; ancak, görüşmelere başlamadan önce, Başkanlığın, Genel Kurula sunuşları vardır.

14 adet sunuş vardır; Yüce Heyetiniz izin verirse, Divan üyesi arkadaşımız oturduğu yerden kıraat etsin. Bu hususu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı tezkereleri vardır; okutuyorum:

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER**

1. – *Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Devlet Bakanı Güneş Taner'e, dönüşüne kadar Devlet Bakanı A. Ahat Andıcan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/12/18)* 15 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uluslararası Para Fonu (IMF) toplantısına katılmak üzere, 16 Aralık 1997 tarihinde Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Devlet Bakanı Güneş Taner'in dönüşüne kadar, Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Prof. Dr. Ahat Andıcan'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2. – *Pakistan'a gidecek olan Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e, dönüşüne kadar, TBMM Başkanı Hikmet Çetin'in vekâlet edeceğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/12/19)*

17 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Pakistan Başbakanı Mohammad Nawaz Sharif'in daveti üzerine, 18-19 Aralık 1997 tarihlerinde Pakistan'a bir çalışma ziyaretinde bulunacağımdan, dönüşüme kadar, Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 106 ncı maddesi uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hikmet Çetin vekâlet edecektir.

Bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3. – Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Başbakan A. Mesut Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Bülent Ecevit'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1220) 16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 17 Aralık 1997 tarihinde Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Başbakan Mesut Yılmaz'ın dönüşüne kadar, Başbakanlığa, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4. – Macaristan'a gidecek olan Başbakan Yardımcısı ve Millî Savunma Bakanı İsmet Sezgin'e, dönüşüne kadar, Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1221) 16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 17 Aralık 1997 tarihinde Macaristan'a gidecek olan Millî Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İsmet Sezgin'in dönüşüne kadar, Millî Savunma Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına, Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

5. – Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Devlet Bakanı Cavit Kavak'a, dönüşüne kadar, Sağlık Bakanı Halil İbrahim Özsoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1222) 16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 17 Aralık 1997 tarihinde Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Devlet Bakanı Cavit Kavak'ın dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Sağlık Bakanı H.İbrahim Özsoy'un vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

6. – Küba'ya gidecek olan Devlet Bakanı Eyüp Aşık'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Burhan Kara'nın, vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1223) 16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1.Dönem Karma Ekonomik Komisyon Toplantısına katılmak üzere, 17 Aralık 1997 tarihinde Küba'ya gidecek olan Devlet Bakanı Eyüp Aşık'ın dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Burhan Kara'nın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

7. – *Fransa'ya gidecek olan Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'ya, dönüşüne kadar, Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1224)*
16 Aralık 1977

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Rüştvet Verilmesinin Önlenmesi Sözleşmesinin imza törenine katılmak üzere, 17 Aralık 1997 tarihinde Fransa'ya gidecek olan Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun dönüşüne kadar; Adalet Bakanlığına, Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

8. – *Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer'e, dönüşüne kadar, Orman Bakanı Ersin Taranoğlu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1225)*
16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 17 Aralık 1997 tarihinde Amerika Birleşik Devletlerine gidecek olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer'in dönüşüne kadar; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına, Orman Bakanı Ersin Taranoğlu'nun vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

9. – *Etiyopya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Mehmet Batallı'ya, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1226)*
16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İLGİ : 7 Aralık 1997 gün ve KAN.KAR:39-06-240-97-815 sayılı yazımız.

Görüşmelerde bulunmak üzere, 11 Aralık 1997 tarihinde Etiyopya'ya giden Devlet Bakanı Mehmet Batallı'nın dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Rıfat Serdaroğlu'nun vekâlet etmesi, İlgi yazıyla uygun görülmüştü.

18 Aralık 1997 tarihinden itibaren Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

10. – *Pakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Rifat Serdaroğlu'na, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1227)*

16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 18 Aralık 1997 tarihinde Pakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Rifat Serdaroğlu'nun dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

11. – *Pakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Refaiddin Şahin'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1228)*

16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 18 Aralık 1997 tarihinde Pakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Refaiddin Şahin'in dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

12. – *Pakistan'a gidecek olan Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1229)*

16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 18 Aralık 1997 tarihinde Pakistan'a gidecek olan Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in dönüşüne kadar; Sanayi ve Ticaret Bakanlığına, Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

13. – *Pakistan'a gidecek olan Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'a, dönüşüne kadar, İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1220)*

16 Aralık 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 18 Aralık 1997 tarihinde Pakistan'a gidecek olan Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'ın dönüşüne kadar; Turizm Bakanlığına, İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Say'n milletvekilleri, Danışma Kurulunun önerileri vardır; okutup, ayrı ayrı oylayacağım:

IV. – ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – (8/15) esas numaralı genel görüşme önergesi ile 379 sıra sayılı kanun teklifinin görüşme günleri, konuşma süreleri ve çalışma saalarına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No: 92

17.12.1997

Danışma Kurulunun 17.12.1997 Çarşamba günü yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Hikmet Çetin

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Temel Karamollaoğlu

Ülkü Güney

RP Grubu Başkanvekili

ANAP Grubu Başkanvekili

Saffet Arıkan Bedük

Ali İlksoy

DYP Grubu Başkanvekili

DSP Grubu Başkanvekili

Nihat Matkap

Mahmut Yılbaş

CHP Grubu Başkanvekili

DTP Grubu Başkanı

Öneriler:

1.– Genel Kurulun 20.12.1997 Cumartesi günkü birleşiminde, 8 inci tur bütçe görüşmelerinden önce gündemin, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması yapılmasına dair öngörüşmeler kısmının 163 üncü sırasında yer alan Avrupa Birliği ve dışpolitika konusundaki 8/15 esas numaralı genel görüşme önergesinin öngörüşmelerinin yapılması, görüşmelerde Hükümet ve gruplar adına yapılacak konuşmaların 10'ar dakika, önerge sahipleri adına yapılacak konuşmanın beş dakika olması önerilmiştir.

2.– Genel Kurulun 22.12.1997 Pazartesi günkü birleşiminde, bütçe programının görüşmelerinin bitiminden sonra gündemin, Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmının 6 ncı sırasında yer alan 379 sıra sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin yapılması ve görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Efendim, Danışma Kurulu Önerisiyle ilgili söz talebi var mı? Yok.

Şimdi, önerileri ayrı ayrı okutup cılayacağım:

Öneri 1.– Genel Kurulun 20.12.1997 Cumartesi günkü birleşiminde, 8 inci tur bütçe görüşmelerinden önce gündemin, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması yapılmasına dair öngörüşmeler kısmının 163 üncü sırasında yer alan Avrupa Birliği ve dışpolitika konusundaki (8/15) esas numaralı genel görüşme önergesinin öngörüşmelerinin yapılması, görüşmelerde Hükümet ve gruplar adına yapılacak konuşmaların 10'ar dakika, önerge sahipleri adına yapılacak konuşmanın beş dakika olması önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci öneriyi okutuyorum:

2.- Genel Kurulun 22.12.1997 Pazartesi günkü birleşiminde, bte programının görüşmeleri- nin bitiminden sonra gündemin, Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmının 6 ncı sırasında yer alan 379 sıra sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin yapılması ve g- rşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

BAŞKAN - öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edil- miştir.

Sayın milletvekilleri, biliyorsunuz, özel gündemle çalışıyoruz; ancak, bir seçim de yapmamız gerekiyor. Bunun için, seçim yapma hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etme- yenler... Kabul edilmiştir.

V. - SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1. - *Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim*

BAŞKAN - Seçimlerle ilgili olarak, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Tekno- loji Komisyonunda boş bulunan ve Demokrat Türkiye Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için, Tekir- dağ Milletvekili Sayın Hasan Peker aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bte görüşmelerine başlıyoruz.

VI. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1. - *1998 Malii Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1996 Malii Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/669; 1/670; 1/633, 3/1046; 1/634, 3/1047) (S.Sayı: 390, 391, 401, 402) (Devam) (1)*

A) HAZİNE MÜŐTEŐARLIĐI

1. - *Hazine MüŐteŐarlıđı 1998 Malii Yılı Bütçesi*

2. - *Hazine MüŐteŐarlıđı 1996 Malii Yılı Kesinhesabı*

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. - *Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1998 Malii Yılı Bütçesi*

2. - *Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1996 Malii Yılı Kesinhesabı*

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. - *Sosyal Hizmetler ve ocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1998 Malii Yılı Bütçesi*

2. - *Sosyal Hizmetler ve ocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1996 Malii Yılı Kesinhesabı*

D) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. - *Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1998 Malii Yılı Bütçesi*

2. - *Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1996 Malii Yılı Kesinhesabı*

BAŞKAN - Bugün, inşallah, üçüncü tur görüşmeler yapılacaktır.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

Sayın milletvekilleri, üçüncü turda, Hazine MüŐteŐarlıđı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve ocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Tapu ve Kadastro Genel Müdür- lüğü bütçeleri yer almaktadır.

(1) 390, 391, 401, 402 S. Sayılı Basmayazılar 16.12.1997 tarihli 28 inci Birleşim Tutanağına eklidir.

Üçüncü turda, grupları ve şahısları adına söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum:

Gruplar adına, sırasıyla: Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Saffet Kaya, Sayın İrfettin Akar, Sayın Ertuğrul Eryılmaz; Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sayın Necdet Tekin, Sayın Arif Sezer, Sayın Zerrin Yeniceli, Sayın Tamer Kanber; DTP Grubu adına, Sayın Yıldırım Aktürk, Sayın Hikmet Aydın...

Affedersiniz... Efendim, ben, DTP sırada yazılı olduğu için, sanki isimler onundur diye okudum; meğer, DTP'nin karşılığı boşmuş.

TAHSİN IRMAK (Sivas) – DTP'den kimse yok mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Gelirler efendim; demokrasi bu, istedikleri saatte gelirler.

Anavatan Partisi Grubu adına Sayın Yıldırım Aktürk, Sayın Hikmet Aydın, Sayın Mahmut Bozkurt...

Efendim, özür diliyorum; iki defa DSP Grubu yazılmış, onu düzeltiyorum.

Şimdi, bir dakika... Bir doğrulayalım... Efendim, biraz önce okuduğum isimler, Sayın Necdet Tekin, Sayın Arif Sezer, Sayın Yeniceli, Sayın Kanber; doğru mu efendim?

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, daha sonra, altta, DSP'de adı geçen Ahmet Tan, Tuncay Karaytuğ, Çetin Bilgir ve Yalçın Gürtan, dünkü programda konuşmalarını yaptılar, burada sehven yazılmıştır.

BAŞKAN – Peki, ben onu şöylece işaret ediyorum.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Tarafımızdan değil, Meclis Başkanlık Divanı tarafından sehven yazılmıştır.

BAŞKAN – Efendim, yani, bunun için bir özür dilemek gerekiyorsa, Başkanlık özür diliyor; bir yanlışlık olmuştur.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Tabii, tarafımızdan yapılmış bir yanlışlık olmadığı için...

BAŞKAN – Efendim, ne fark eder; yanlışlık, yanlışlıktır. Kasta makrun olmadıkça...

HİKMET AYDIN (Çanakkale) – Efendim, vaktimiz geçiyor; çok lüzumsuz şeyler konuşuluyor.

BAŞKAN – Eyvah, eyvah!.. Yani, buradaki bir hatayı düzeltmek...

HİKMET AYDIN (Çanakkale) – Lütfen, işimizi yapaalım...

BAŞKAN – Refah Partisi Grubu adına Sayın Sait Açıba, Sayın Metin Kalkan, Sayın Memduh Büyükkılıç, Sayın Sabahattin Yıldız; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Haydar Oymak, Sayın Topkan, Sayın Şahin, Sayın Büyükcengiz; şahısları adına, lehinde, Sayın Aslan Ali Hatipoğlu, aleyhinde, Sayın Yaşar Canbay, Sayın Ertuğrul Eryılmaz konuşacaklardır.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına söz talebinde bulunan arkadaşlarımı davet edeceğim; ancak, sorularla ilgili olarak bir hususu ifade etmem gerekiyor: Grup görüşmeleri tamamlanmıncaya kadar, soru göndermek isteyen arkadaşlarımız, o süre içerisinde sorularını göndersinler.

Sorularla ilgili olarak bir ricam daha var, inşallah, bu ifadelerim fuzuli sayılmaz: Her milletvekili, evvel Allah biliyordur, okumuştur; ama, bilgilerini yenilemiş, tazelemiş olması açısından 96 ncı maddeyi bir kere daha okusunlar. Sorular, gereksiz, görüş belirtmeden, başka yerden kolayca öğrenilmesi mümkün olmayan; ancak, hükümetin bilgilendirebileceği konularda, çok kısa olmak üzere, yazılı olarak Başkanlığımıza gönderilsin. Başkanlığımız, grup görüşmelerinden sonra, sözlü soru kabul etmeyecektir. Arkadaşlarımdan, gereğinin yerine getirilmesini rica ediyorum.

Şimdi, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Saffet Kaya; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

Bu turda gruplara verilen süre 40 dakikadır. Ben, şimdi, Grubunuza 40 dakika süre veriyorum; sizi, konuşma sürenizin 10-15 inci dakikası civarında uyaracağım.

Buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA SAFFET KAYA (Ardahan) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Doğru Yol Partisi Grubu adına, Hazine Müsteşarlığı bütçesi için söz almış bulunmaktayım; hepinizi, saygı ve sevgilerle selamlıyorum.

Bugün görüşülmekte olan Hazine bütçemiz, toplam bütçemizin yüzde 51'ini ihtiva eden bir bütçedir; dolayısıyla, Hazine Müsteşarlığı, ekonomik politikaların belirlenmesinde, kararların alınmasında, uygulanmasında önemli görevler, önemli yetkiler ve roller üstlenmiştir.

Hazine işlemleri, kamu finansmanını, kamu iktisadî teşebbüslerini ve devlet iştiraklerini, dış ekonomik ilişkileri, uluslararası ve bölgelerarası ekonomik kuruluşlarla olan ilişkileri ve bunun gibi uhdesinde bulundurduğu büyük unsurları ihtiva eder.

Bu önemli görevler, maalesef, 30 Hazirandan bugüne kadar, ciddiyetine uygun, istikrarına uygun bir anlamda ifa edilememiş; icraatlarda belirsizlik var, çokbaşlılık var ve istikrarsız politikaların gündeme geldiği de bir gerçek ve tabii, 55 inci Hükümetin Başbakanı, enflasyonla ilgili ifadelerinde "eğer, enflasyonu indiremezsek, ülkede darbe olur" diyor. Yine, Sayın Başbakan "bu kış atlatmak zorundayız; kış çok zor geçecek" ifadesini kullanıyor...

ÜNAL YAŞAR (Gaziantep) – Havlar çok soğuk.

SAFFET KAYA (Devamla) – Evet, çok soğuk; ama, halk daha da çok zulüm görecektir bu uygulamalarınızla...

Onun dışında, ilgili Sayın Bakanın yine talihsiz bir beyanatu var "yüzde 100 enflasyon beklentisinin olduğunu" söylüyor; her ne kadar, söylemediğini iddia etmiş olsa da, maalesef, gazetelerdeki açıklamalarını tekzip etmiyor ve yüzde 100 enflasyon beklentisini gündeme getiren Bakan, enflasyonun yalnızca iktisadî olmadığını, enflasyonun, yalnızca, 1973'ten beri gelen kronik bir vakanın dışında psikolojik bir etken olduğunu düşünmeden, maalesef, talihsiz bir beyanla, psikolojik olarak enflasyonun artmasına vesile olmuştur; arz ve talep dengesini bozmuştur ve arz ve talep dengesinin bozulmasıyla birlikte borsada hareketlilik başlamış ve onun dışında da, ülke, maalesef, psikolojik beklentinin, psikolojik enflasyonun etkisine girmiştir.

Devlet adamlığı ciddiyet ister, devlet adamlığı kararlılık ister. (DYP sıralarından alkışlar) Ülkeyi yönetmek yaz boz tahtası değildir. Maalesef, altı aylık politikalarınızda istikrarsızlığınız had safhadadır. Altı aylık politikalarınızda ülke, cumhuriyetin başlangıcından bugüne kadar en yüksek -rekordır kırılabilecek- düzeyde enflasyonu yaşamaktadır. Bugün, temmuz ve ağustos aylarının enflasyonlarına bakıldığında, bu Hükümetin başarısızlığı ciddi manada ortadadır, bunu da hiç kimse inkâr edemez. Temmuz ayı enflasyonu cumhuriyet tarihinin en yüksek enflasyonudur. Ağustos ayı enflasyonu cumhuriyet tarihinin en yüksek enflasyonudur. Eylül ayı ve diğer aylarda ise, maalesef, görüldüğü şekilde, enflasyonda patlama vardır. Bu Hükümetin, 55 inci Hükümetin ve onun ortağı olan DSP'nin, onun payandası olan CHP'nin, halktan yana olan politikaları, emekçiden yana olan politikaları, işçiden yana olan politikaları nerede kaldı diye sormak istiyorum. Bir dönemde politika yaparak, işçiden yana olduğunu söyleyen, esnaftan yana olduğunu söyleyen sol partiler bugün nerede?! Bugün işçi kan ağlıyor, emekli kan ağlıyor, esnafımız siftahsız dükkân kapatıyor ve hal-leri, gerçekten, biçare.

Şimdi, bu şartlarda, altı aylık Hükümet döneminde, bu Hükümetin başarılı olduğunu söylemek mümkün mü? Hiçbir şekilde mümkün değil. Sayın Bakan, 1989 yılında "Eğer, ben, enflasyonu yüzde 40'ların aşağısına çekemezsem istifa ederim" demişti.

REFİK ARAS (İstanbul) – O zaman istifa etti.

SAFFET KAYA (Devamla) – Evet, etti, başarısız olduğu için istifa etti ve bugün de, yalnızca Sayın Bakanın değil, bu Hükümetin -başarısız olduğu için- 55 inci Hükümetin ve onun destekçilerinin istifa etmesini istiyoruz.

Bu Hükümet beceriksizlik içindedir, bu Hükümet basiretsizlik içindedir, bu Hükümet aczin içindedir. Bir Başbakan kalkıp da "eğer, bu tilkede enflasyon önlenemezse darbe gelir" diyorsa, sonuç itibarıyla bu, ciddi manada bir aczin işaretidir "Hükümet olursunuz, iktidar olursunuz; ama, müktedir olamazsınız"ın gerçek manada, somut manada işaretidir.

Anavatan Partisi 1991 yılında -o zamanlar Rahmetli Özal'ın da misyonunu temsil eden o parti- tek başına iktidardaydı ve seçime birbuçuk yıl kala -maalesef ki, istikrarlı politikalar uygulayamayarak- seçime gittiniz, bırakıp kaçtınız!. Demek ki, tarih tekerrürden ibaret. Bugünkü uygulamalarınız da, zannediyorum ki, herhalde seçime gitmekle ilgili bir ayarlama, uyarlama.

NEJAT ARSEVEN (Ankara) – Siz 1995'te niye seçime gittiniz?

SAFFET KAYA (Devamla) – O günkü şartlarda 300'e yakın milletvekiliyle seçime gittiniz, halk uyguladığımız politikaları, istikrarsız politikalarınızı beğenmedi ve sonuç itibarıyla, o zaman, ancak üçte bir çoğunlukla Meclise geldiniz. Eğer, yarın bu halinizle seçime giderseniz, hiç şüpheleniz olmasın ki barajı aşma şansınız yok. Benim size dostça bir tavsiyem olsun; bu istikrarlı politikaları uygulayın; yarın barajı aşmamaktan kurtulun; yoksa, haliniz çok kötü. Halkın sesini dinleyin, halka kulak verin. Bugün, gerçekten, halk, cumhuriyetin başlangıcından bugüne kadar, ilk defa böyle sıkıntıyla karşı karşıyadır. Bu ekonomik istikrarsızlık, enflasyon, halkı ezmiştir.

Enflasyonu düşürmek bir bakanın şahsî meselesi, şahsî hedefi olmamalıdır. Ekonomik uygulamaların, halktan destek görmediği sürece başarıya ulaşması hiç mümkün değildir. Halkı destek almayan bir uygulamanın, enflasyonu indirmede başarılı olması mümkün değildir. İşte, maalesef, burada, azınlığın, belli bir rantiyeci kesimin ekmeğine yağ sürülerek uygulanan bu politikalar, Türkiye'yi bir kaosa itmiştir. Üzülerek bunun altını çizmek istiyorum.

Onun dışında, yine de, 1996 ile 1997'yi karşılaştırdığımızda, maalesef, ortada ciddi uçurumların olduğunu da görmek mümkün. Enflasyon, 54 üncü Hükümetin bıraktığı noktadan daha da yukarıya çıktı; bunu biraz önce ifade etmeye çalıştım. Enflasyon tırmanmaya devam ediyor. Onun dışında, yine, sayın bakanın IMF ile ilgili birkaç talihsiz beyanı var. Her zaman olduğu gibi, yine de onu vurgulamadan geçemeyeceğim. IMF için ne diyor? Tabii, Türkiye, IMF ile 16 kez masaya oturmuş, 1946'dan bu yana 3 yılda bir IMF ile anlaşma noktasına gelmiş ve sayın bakanın ifadeleri aynen şöyle: Bir yandan " IMF gölge etmesin" diyor- Sayın Bakanın ifadesi- bir başka gün "IMF sıkıştırıyor" diyor, bir başka gün de "IMF ile anlaşamıyoruz; IMF ile anlaşıyoruz" gibi hangisinin doğru olduğu şüphe götürülen ifadelerle karşı karşıyayız. Bir Bakan, altı aylık süre içinde, üç değişik ifade kullanmış; bunların hangisinin doğru olduğunu Sayın Hükümete sormak istiyorum. Sayın halka, sayın kamuoyuna nasıl bilgi verilmiş; bunu da düşünmemiz lazım.

55 inci Hükümet, enflasyon rakamlarında da, hakikaten başarıyı elde etti; çünkü, cumhuriyet tarihinin bugüne kadarki en büyük rekorunu elde etmekle, başarısızlığın başarısını elde etmiş durumda. Evet, rakamlara baktığımızda, 54 üncü Hükümetin bırakmış olduğu yüzde 78'lik enflasyon, bugün 16 puan artarak yüzde 94'lere varmış bir durumda; yani, 54 üncü Hükümet, Refahiyol Hükümeti ile bugünkü Anadol-Hükümeti arasındaki fark, açık ve net olarak ortadadır; arada, 16 puanlık -son zamanlarda, bu puan 20'ye yakın- bir enflasyon artışı var. Bu da, halkın her geçen gün daha da çok ezildiğinin, her geçen gün daha da çok sıkıntıya düştüğünün ciddi işaretidir. Tabii, büyük halk çoğunlukları sizin için önemli değil; önemli olsaydı, enflasyonla mücadelede kararlı politikalar yapardınız ve bugün, enflasyonun aşağılara çekilmesinde yararlı olurdu. Doğrudur; bu-

gün, enflasyon, bu Hükümetin meselesi değil, 1973'den beri devam eden, belki devlet politikası haline gelen, kronikleşen bir vakadır; ancak, bir hükümet işbaşına geldiğinde, enflasyonun çözümünüle ilgili radikal kararlar almak zorundadır. Maalesef, bu kararlar alınmadığı için, enflasyon, yüzde 74'lerden yüzde 94'lere, yüzde 100'lere varan bir noktaya taşınmıştır. Bunu da, dönüp halka sordüğümüz zaman "bu Hükümet bizi perişan etti" ifadesini bulmak çok mümkün ve enflasyondan dolayı, halkımız son derece müstekidir ve sıkıntıları vardır.

Yine de, 1998 bütçesi, enflasyonla mücadele bütçesi diye addediliyor; enflasyon oranının yüzde 50'ye düşürüleceği söyleniliyor. Peki, sormazlar mı Sayın Hükümete ve enflasyonla mücadele eden Sayın Bakana, demezler mi ki "sizin, 1998 bütçesinde 4 katrilyon lirayla başladığınız açığın yıl sonu itibariyle 6 katrilyon liraya ulaşacağı beklenmekte; acaba, yüzde 50 enflasyon hedefiniz doğru mudur?" Doğru olması mümkün değil. Bu bütçenin esnekliği söz konusudur, bu bütçenin enflasyonla mücadele etmesi mümkün değildir. Ortadaki rakamların gerçeğiyle, maalesef, bunun gerçekleşmesi mümkün değildir. Biz, isterdik ki, bu Hükümete başarı dileyelim; bu Hükümeti enflasyonu düşürdü diye, burada, muhalefet anlayışı içinde, yapıcı tavırla alkışlayalım. Bu Hükümete, hani "iktidar ne yaparsa yanlışır" anlayışıyla davranmamız söz konusu değildir; iktidarın yaptığı her doğru hareketi, Doğru Yol Partisi olarak alkışlarız; ancak, burada, 65-70 milyon insan ezildiği için, bu manada, eleştirilerimizi, ülkemiz adına yapıyoruz, memleketimiz adına yapıyoruz ve yapmaya devam edeceğiz. (DYP sıralarından alkışlar) Burada, sizi, her zaman takip edeceğiz ve bu konuda, ülkemizin yararına olan her türlü politikayı, geçmişte olduğu gibi, bundan sonra da uygulayacağız.

Bunun dışında, tabii, belirtilen rakamlarla ilgili birkaç saptama yapmak istiyorum: 1997 bütçesine baktığımız zaman, 1997 bütçesiyle 1998 bütçesini karşılaştırdığımızda, her iki taraftaki rakamlardan, hükümetlerin yaptığı tercihler belli. Bakın, personel giderlerinin, 1997 yılında, gayri safi millî hâsılaya oranı yüzde 7,2'dir. Siz, personel giderlerine, 1998 yılında yüzde 7,1 vererek, bu alanı azaltmışsınızdır. Bunlar, ortadaki rakamdır; hiç kimsenin tahminsel rakamları değildir ve varsayımlara göre de konuşmuyoruz; buradaki rakamlar, personel giderleriyle ilgili hükümet politikasının, bütçe politikasının, 55 inci Hükümetin nasıl karar aldığına ciddi manada işarettir. Diğer taraftan, tabii, bunu TL bazında da düşünürseniz, yıl sonu itibariyle, gayri safi millî hâsılaya istinaden, artışların daha da çok olacağını ve personel giderleriyle ilgili bu olayın her geçen gün azalacağını, bugünkü rakamlarla 7,1 olan bu oranın, yarın daha da düşük olacağı da açık olarak ortadadır.

Diğer taraftan, yatırımlara bakalım, 1997 ile 1998 yatırımlarını kıyaslayalım. Bizim dönemi-mizde, yatırımlara, gayri safi millî hâsıladan 2,1 nispetinde ödenek verilmiştir. 1998 bütçesinde yatırımların oranı 2'ye düşürülmüştür, bu da, gerçek manada rakamlarla ortadadır.

BAŞKAN – Sayın Kaya, 14 üncü dakikayı kullanıyorsunuz.

SAFFET KAYA (Devamla) – Sağolun efendim.

Yine, ayrıca, faiz ödemeleri de aynı şekilde: 1997 bütçesinde yüzde 7.9 olan; ama 1998 bütçesinde, gayri safi millî hasıla içindeki payı yüzde 12'ye çıkmış olan faiz giderlerine de burada işaret etmek istiyorum.

Onun dışında, yine 1998 bütçesinde 5.9 katrilyon civarında faiz ödemesi var, bu da, mevcut bütçe büyüklüğü içerisinde yüzde 40'a ulaşmaktadır. Bu bütçenin enflasyonla mücadele eden bir bütçe olduğunu söylemek mümkün müdür?

Süremi tamamladığım için çok kısa vurgularla birkaç konuya daha temas etmek istiyorum.

Bugün KOBİ'lerimiz, KOS'larımız, 200 bine yakın küçük ve orta işletmeli müesseselerimize baktığımızda, gerçekten, buradaki insanların perişanlığını görüyoruz. 53 üncü ve 54 üncü Hükümet döneminde uygulanmış olan, KOBİ'lere verilmiş olan kredilerin, bugün -Türk Lirası bazında ele alınırsa- maalesef gerilediğini görüyoruz.

Bugün, tarım sektörü Türkiye'nin yüzde 50'sidir; millî gelirin üçte birini ihtiva eder. Ancak, tarım girdilerine, ilacına, gübresine ve akaryakıt fiyatlarına öyle zam yaptınız ki, millî gelirin üçte birini ihtiva eden ve onun dışında da Türkiye'nin yarısını temsil eden tarım sektörünü perişan ettiniz.

İşte, ortada gerçekler var, KOBİ kredileriyle ilgili faizleri yüzde 10 artırdınız ve yüzde 10 artan faizler, bugün, maalesef KOBİ'lerle uğraşan, KOS'larla uğraşan insanları perişan etti.

Türkiye coğrafyasının hayvancılıkla karakterize edildiğini hepimiz çok iyi biliyoruz. Bugün, hayvancılık kredilerinde yüzde 73'lere varan bir kredi faiz artışı gündeme getirdiniz. Ziraat Bankasından alınan kredilerdeki kredi faiz artışı, maalesef, bugün hayvancılığı perişan etmiştir; geçimini zor sağlayan, hayvancılıkla uğraşan benim Ardahan'ındaki insanlara sorun, perişanlık içindedir; Türkiye'deki insanlarıma sorun perişanlık içindedir. Yani bir anlamda diğer bankalarda da olduğu gibi yüzde 120'lere, yüzde 130'lara varan bir artışı gerçekleştirdiniz, bu politikanız gerçekten iflas etmiştir. Bu Hükümetle, bu 1998 bütçesinde, enflasyonla mücadele etmeniz afakidir, izaftır; başarılı olmanız kesinlikle mümkün değildir.

Umuyorum ki, inşallah, biz yanılmış olalım; ülke başarıya kavuşsun, ülkemiz daha iyi günler görsün.

Bu vesileyle, tüm hemşerilerime ve bizi dinleyen saygıdeğer milletvekillerine saygılarımı, şükranlarımı sunuyorum. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Sayın milletvekilim, bu konuşmadan sonra, bir Ardahan seyahati yaparsan, oradaki köylünün durumunu görürsün.

SAFFET KAYA (Ardahan) – Olur... Olur...

BAŞKAN – Sayın İrfettin Akar, Doğru Yol Parti Grubunun ikinci sözcüsü. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, ben, diğer arkadaşların haklarına tecavüz olmasın diye, sürenin bitimine bir iki dakika kala uyarıyorum. Lütfen, anlayışla karşılayınız.

Buyurun Sayın Akar.

DYP GRUBU ADINA İRFETTİN AKAR (Muğla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 1984 yılında, Yol-Su-Elektrik, Su ve Toprak İskân Genel Müdürlüklerinin birleşmesi sonucunda kurulmuştur.

Genel Müdürlük, kırsal kesimde yaşayan ve gayri safî millî hâsıladan düşük miktarda pay alan köylülerimize, köy içmesuyu tesisi yapımı, köy yolu hizmetleri, tarımla ilgili olarak sulama, drenaj, tarlaıçi geliştirme ve toprak muhafaza hizmetlerini götürmektedir; ayrıca, köylerde lojman yapımı gerçekleştirmektedir.

Teknolojinin hızla yayıldığı bu dönemde, teknolojik hizmetler ve altyapı hizmetleri açısından geri kalan köylerimiz, Türkiye nüfusunun yüzde 40'ını barındırmaktadır. Nüfusun yüzde 40'ını barındıran köylerimizin altyapı yatırımlarının yapılması veya ikmali, bu yörelerden kente göçün önlenmesini temin edecektir.

Köylerimizde sosyoekonomik dengenin sağlanması, kırsal kesimin yeniden yapılandırılması ve altyapı hizmetlerinin süratli bir şekilde gitmesiyle mümkün olabilecektir.

Köylerimiz ve köylümüzün ekonomik, sosyal ve kültürel yönden gelişmesi için mevcut üretim gücünün, yöre gelirini ve yörede yaşayanların istihdamını artırıcı şekilde geliştirilmesi gereklidir.

Değerli milletvekilleri, 1946'dan bu yana, şehirde ne varsa köyde de olmasını hedefleyen bir misyonun temsilcisi olan Doğru Yol Partisi, köye yapılacak yatırımların karşısında olamaz, aksine destek olur. Bunun için diyoruz ki, yatırıma ayrılan ödenekler gerçekçi, köylerin sorunlarını giderici olmalıdır. Çözülecek sorunlarla, Türkiye sorunlarının yüzde 40'ının çözüleceği unutulmamalıdır.

Bugün, önümüze konulan bütçe rakamlarına bakacak olursak, bu bütçe rakamlarıyla yine dünü aramaya başladığımız ortaya çıkmaktadır. Dünü aramanın nedeni ise, köylerimize gerçekçi rakamlarla yatırım ödeneğini ayıran bir yönetim anlayışının mevcut olmamasıdır. Köylerimize ve köylümüze en iyi hizmetin gitmesini sağlayan, aracı olan, kırat'tır. Kırat'ın olduğu iktidarlarda köylere her zaman hizmet gitmiştir ve hizmetler yapılmıştır. (DYP sıralarından alkışlar) Evet, bugün, iktidarda Doğru Yol Partisi yoktur. Köye ve köylümüze hizmet de yoktur. Bunu bir inceleyelim.

1998 yılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün bütçesi 168 trilyon lira civarındadır. Bunun 110 trilyon lirası cari harcamalardır, geriye kalan kısmı yatırım harcamalarıdır; bu da yaklaşık 58 trilyon liradır. 1997 yılı içinde 65 trilyon lira yatırım yapılmışken, 1998 yılı için 58 trilyon liralık yatırım planlanmıştır; bu, nasıl hesap, bu nasıl bütçedir, anlamakta güçlük çekiyorum. 1997 yılı enflasyon rakamları yüzde 100'lere varmışken, 1998 yılı yatırım ödeneğini bir önceki yılın seviyesine getirebilmek için, en az 130 trilyon liralık bir yatırım ödeneği ayırmamız şartken, ayrıca, çözüm bekleyen bunca köy varken, bu rakam 150 trilyon liraya; hatta, 200 trilyon liraya çıkarılmalı ki, reel anlamda bir önceki yıla göre artış meydana gelmelidir.

Köylere ve köylümüze hizmet götürme anlayışı açısından, bazı yıllara göre mukayese yapmanın gerektiği düşüncesindeyim. Cumhuriyetimizin kurulduğu günden 1.1.1992 yılına kadar, köylerimize ne kadar asfalt yapılmış, ne kadar içmesuyu götürülmüş, buna bir bakmak lazım. 1.1.1992 tarihinden 30.6.1997 tarihine kadar neler yapılmış; bunlara, kısaca bir göz atalım.

Ülkemiz sınırları içerisindeki köy ve mezra yolları, 320 bin kilometredir. Cumhuriyetimizin kurulduğu günden 1.1.1992 yılına kadar 25 348 kilometre köy yolu asfaltlanmış; Doğru Yol Partisinin iktidarda bulunduğu beşbuçuk yılda, bu, 50 bin kilometreye çıkarılmıştır; artış, yaklaşık, yüzde 100'dür.

Cumhuriyetimizin kurulduğu günden 1.1.1992 tarihine kadar 26 bin köye içmesuyu götürülmüştür; Doğru Yol Partisinin iktidarda bulunduğu beşbuçuk yılda, bu rakam, 28 bine ulaşmıştır.

Sayın Milletvekilleri, 1998 yılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesinin cari harcamalardan oluştuğu görülmektedir; söz konusu kurumun, bütçesinin dörtte üçü cari harcamalardır. Bütçe kavramını iyi analiz etmemiz gerekir. Yatırımın olmadığı yerde istihdam olmaz, gelir olmaz, dolaşısıyla refah da olmaz. Bu nedenlerle, verimsiz harcamalarda bulunmak, kamu yönetiminde beceriksizliğin ifadesidir. Doğru Yol Partisinin iktidarda bulunduğu geçen yıl, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün bütçesinin 65 trilyon lirasının yatırım, 51,1 trilyon lirasının da cari harcamalar olduğu açıkça görülmektedir. Bunu gerçekleştirmek için, Genel Müdürlük bünyesinde çalışan ve aşırı istihdam yaratan geçici işçilerin sayısı 42 bine, araç sayısı 22 bine düşürülmüş; bu sayede, bütçenin yüzde 15'i olan yatırım harcamaları, yüzde 50 - yüzde 60 seviyelerine çıkarılmıştır.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, bazı sektörlerdeki hizmetlerin bir kısmını, kendi makine ve işgücünü kullanmak suretiyle püermanet yapmaktadır. Makinelerin eskimiş olması nedeniyle, çalışmalar ekonomik olamamaktadır.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün mevcut makinelerine yenilerini ilave etmemesi, mevcutlarını bir takvim içerisinde tasfiye etmesi ve püermanet yaptığı işlerden, kar mücadelesi ve bakım işleri hariç, diğerlerini ihale suretiyle yapması, hizmetlerde etkinlik, verimlilik, devlete ise ekonomik tasarruf sağlayacaktır. Böylece, yetersiz olan kıt kaynaklarla daha fazla hizmet yapma imkânı bulunacaktır. Kıt kaynakları verimli kullanmak, ülkenin bulunduğu ekonomik zorluklar açısından, bugünlerde önem arz etmektedir.

Öte yandan, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Başbakanlığa bağlı kurum olmaktan çıkarılıp, icracı bakanlık bünyesinde yeniden yapılanmalıdır. Bu yeniden yapılanma çerçevesinde, ilçeler gruplaştırılarak belli merkezler tespit edilmeli, buralarda yeni teşkilatlar kurulmalıdır. Kurulan teşkilatlara bir adet yönetici, yeteri kadar teknik eleman, bekçi ve aşçılar tayin edilmelidir. Ayrıca, iş makinesi kullanan personel, çalışma mevsimi içerisinde geçici olarak tayin edilmelidir. Böylece, iş makinelerini merkezden planlayarak, ilçelerden kontrolünü sağlayarak, etkinliği ve verimliliği artırabiliriz.

KADİR BOZKURT (Sinop) – Tayinlerden bahset, tayinlerden.

İRFETTİN AKAR (Devamla) – Sayın milletvekilleri, bugün Hükümette bulunan partilerin, köyün ve köylünün sorunlarını giderici hiçbir icraatı olmamıştır. Sekiz yıl tek başına iktidarda kalan Anavatan Partisi, köy ve köylüye hizmet vermeme bakımından, tescillidir.

ÜNAL YAŞAR (Gaziantep) – Ayıp, ayıp!..

İRFETTİN AKAR (Devamla) – Soruyorum: Köylünün durumunun iyileştirilebilmesi için, Anavatan Partisi daha önceki hükümetlerinde ve bu Hükümette ne yapmıştır? Bunların hizmet vereceği yerler, belirli güç odaklarıdır; nitekim, o güç odaklarına çok güzel hizmetler verilmektedir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden sorumlu bakanlık, Demokratik Sol Partidedir. Sayın Bakanın, Köy Hizmetleriye ilgili başarısızlığı bu bütçe rakamlarıyla ortaya çıkmıştır. Zaten, Demokratik Sol Partiden bu konuda başarı beklemek hayaldir.

Köye ve köylüye en iyi hizmeti Doğru Yol Partisinin verdiğini konuşmamın başında ifade etmiştim. Muğla İlimize Köy Hizmetlerinin yapmış olduğu yatırımları, 1992 öncesi ve sonrası olarak ikiye ayırırsak, cumhuriyet döneminden 1992 yılı başına kadar 287 kilometre köy yolu asfaltlanmış, 1992'den sonra, yani, Doğru Yol Partisi İktidarında, bu yol, 1 382 kilometreye çıkmış, ortalama artış 5 kat olmuştur.

Biz, iktidara geldiğimizde, Muğlamızın köylerinin yüzde 52'si içmesuyuna kavuşmuşken, 1997 itibarıyla, bu oran, yüzde 76'yı bulmuştur. İnşallah, tüm yollarını asfaltlamak ve tüm köylere içmesuyu götürmek, bu bütçeye göre, bize nasip olacaktır.

Muğla'nın Söğüt, Narlı, Hamit, Gürlek, Kalem, Türbe, Çamlıyurt, Nebiler, Ankara'nın Büyükyağcı, Hatay'ın Kışlak, Konya'nın Saçıkara, Rize'nin Yukarı Kantarlı, Sivas'ın Hayırbey Köylüleri, yollarımızın, köprülerimizin ve içmesularımızın gelmemesi nedeniyle endişelendiğinizin farkındayız. Sizler hiç endişelenmeyin; tekrar iktidara gelir, bunları yaparız. Bizim tek diyet ödeyeceğimiz, sizlersiniz; bizim diyet ödeyecek başka kişi ve kurumlarımız yoktur, yönetim kurulu üyeliğine getireceğimiz bacanağımız yoktur; ayrıca, iş takibi yapacak kardeşlerimiz de yoktur. (DYP sıralarından alkışlar, ANAP ve DSP sıralarından gürültüler) Yüzleri kızarmayanlar, olabildiğince çoktur.

Değerli milletvekilleri, devlet adamlığı ciddi iştir. Şahsî çıkarlarımız, parti çıkarlarımız için, kişiler, devlet adamlığı ciddiyetinden ayrılmamalıdır, çamur üzerine siyaset yapılmamalıdır. Siyasî çıkar uğruna, Türkiye Cumhuriyeti Devletini çete; Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Profesör Doktor Tansu Çiller'i eroin kaçakçısı; Amerika, CIA ajanı ilan ederek Türk Halkının onurunu kırdınız, Türk Halkının şerefini küçültmeye çalıştınız. Yaraladığımız, büyük Türkiye'nin itibarıdır. Siyasî çıkar uğruna bunu yapmaya kimsenin hakkı yoktur.

1995 yılında gümrük birliğine giren Türkiye'nin, 1997 yılında, Avrupa Birliğine aday ülkeler arasında olmaması...

BAŞKAN – Sayın Akar, toparlar mısınız...

İRFETTİN AKAR (Devamla) – ...Avrupa Birliğinde ve İslam Ülkeleri Konferansında kapının önüne konulması, bugünkü iktidarın beceriksizliğindedir. Böyle bir İktidarın, milletin efendisi olan köylülerimize hizmet vereceğine inanmıyoruz. Bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum, teşekkür ediyorum.

Sağolun. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akar, teşekkür ediyorum.

Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere, üçüncü konuşmacı Sayın Ertuğrul Eryılmaz.

Buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA ERTUĞRUL ERYILMAZ (Sakarya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmama Yüce Heyetinize saygılarımı sunarak başlıyorum.

Ben, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün 1998 malî yılı bütçeleri üzerinde Doğru Yol Partisinin görüşlerini arz edeceğim. Hepinize tekrar saygılar sunarım.

Şu andaki Hükümetimizden, bütün bakanlıklar üzerinde, bir ihtisas komisyonu olan Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan daha evvelki konuşmalarımızda detaylı olarak bahsettik ve birçok konuda Hükümetimizi eleştirdik. Vardığımız bir kanaat -hatta İktidara mensup olan sayın milletvekilleri de, komisyon üyeleri de aynı şeyi ifade ettiler- maalesef, bu sene bütçemizde yatırım yoktur. Özelleştirme gelirlerinden gelecek olan yatırımlarla, sadece Telekom, TEDAŞ veya TEAŞ gelirlerinden gelecek olan yatırımlarla program yapmayı planlıyorsanız, maalesef, bu konuda yanılacaksınız ve göreceksiniz ki, sıkıntıya gireceksiniz değerli milletvekilleri, değerli Hükümet.

A. ZİYA AKTAŞ (İstanbul) – Sizin gibi mi?!

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Devamla) – Biz girmedik; biz, altı ay iyi gittik.

Kadastro çalışmaları, toprağa ve mülkiyete bağlı her türlü yatırım projelendirilmesinde ve uygulanmasında temel altlık olmakla birlikte, imar uygulamaları, köy yerleşim planlaması, arazi toplulaştırmaları, kamulaştırma sınır ve mülkiyet anlaşmazlıklarının çözümü, hazine arazileri ile devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin tespiti ile adil vergilendirme ve kredilendirme gibi konularda da temel altlık durumundadır.

2000 yılının eşiğine vardığımız bu dönemde, Türkiye'de, az da olsa bazı yerlerin kadastrounun halen bitirilememiş olması, bu hizmetlere yeterli desteğin sağlanmamasından kaynaklanmaktadır.

Ülkemizin hızlı kentleşmesi ve bu kentleşmenin beraberinde getirdiği arsa problemi, önemli bir problem olarak ortaya çıkmaktadır. Bu problemin çözümünde de en önemli görev, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne düşmektedir. Bugün, hükümetlerce önemli bir kaynak olarak ele alınan Hazinesin elindeki taşınmazların değerlendirilmesi buna bağlıdır. Maliye Bakanlığı sahip olduğu taşınmazların envanterini tam olarak bilememektedir. Tapu kadastro hizmetlerinde bilgi işlem sistemine geçilmesiyle, özel kişi taşınmazları yanında, kamuya ait taşınmazların da bilgisayar ortamında değerlendirilmesi mümkün olacaktır; bir an önce buna geçilmelidir.

Tapu kadastro hizmetlerinde başlatılan iyileştirmeler, vatandaşımızın bürokratik zorluklara mümkün olduğu ölçüde daha az takılması, tapu kadastro işlemlerini en kısa zamanda tamamlatabilmesi yönünde olmalıdır. Kurum, gerekli bilgi birikimine, teknik düzeye sahiptir. Gerekli malî destek ve siyasî güven sağlandığında başaramayacak bir proje veya çözülemeyecek problem olmadığına inanıyorum.

1997 yılında, genel bütçeye 50 trilyon gelir sağlanmıştır. Bu gelir, Genel Müdürlüğün kazançları, 1998 yılında, 50-100 trilyon arasında tahmin ediliyor. Bu açıdan bakıldığında yapılan yatırımlar beş on katı ile geri dönüyor. O halde, bu kuruma neden gerekli destek sağlanmıyor?

Emek/yoğun bir çalışma olan kadastroda, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün tüm çalışanları sosyal ve malî yönden güçlendirilmelidir. Birçok kurum kendi döner sermayesinden yararlanmasına karşın, Tapu ve Kadastro personeli yararlanamamakta; yasal sorumluluklarına karşılık maaşlarının az olduğu gözlenmektedir. Arazi tazminatları günün şartlarına uygun düzeye çıkarılmalıdır.

Tapu ve kadastro çalışmalarının sağlıklı yürüyebilmesi için üç önemli unsur daima göz önünde bulundurmak lazımdır; bunlar, eğitilmiş personel, teknik donanım ve malf destektir.

Ülkemizde toprağa ilişkin hukuksal düzenlemelerin, özel mülkiyete geçme çabasında olan eski Doğu Bloku ülkeleri için güzel bir örnek olduğunu ve bu ülkelerin, gelip, bu konuda araştırmalar yaptıklarını öğrenmiş bulunmaktayım. Özellikle kardeş Türkî cumhuriyetlere, bu konuda, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından yardımcı olunması gerektiğini düşünüyorum.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüne bakan Sayın Bakanımız, aynı zamanda, bu Genel Müdürlükten başka, kadın ve aileden sorumlu Devlet Bakanıdır. Zaten, bizim tarafımızda iken de bakan- dı, şimdi de bakan. Bunda bir hikmet var!.. Bu kadar önemli görevleri bünyesinde toplayan hem Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünden -gerçekten, çok büyük hizmetler yapılması gereken bir Genel Müdürlüktür- hem de kadın ve aileden sorumlu Devlet Bakanımıza -kendileri burada bulunmu- yolar- buradan sesleniyorum; sanatlarla uğraşacağına, bu Genel Müdürlüğe ve kadın ve aileden sö- rumlü Devlet Bakanlığı hizmetlerine daha çok ağırlık vermesini kendisinden rica ediyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

KADİR BOZKURT (Sinop) – Kendileri nasıl bakan olmuş?!

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Devamlı) – Onu bilen biliyor.

Ayrıca, Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün çok önemli görevleri vardır. Bu kuru- luşlardan kreş ve gündüz bakımevleri dışındakiler yatılı kurum niteliğindedirler; yani, buralarda hizmet kesintisiz olarak verilmektedir. Bunun yanı sıra, kurumun, bir de korunmaya muhtaç çocuk- ların en iyi şekilde yetiştirilerek topluma kazandırılması, özürlülerin rehabilitasyonlarının sağlan- ması ve üretken bireyler haline gelmelerine yardımcı olunması, yıllarını devlete hizmet ederek ge- çirmiş yaşlılarımıza en nitelikli bakımın verilmesi gibi önemli görevleri vardır. Tüm bu hizmetle- rin maliyeti yüksektir ve yeterli bir bütçe gerektirmektedir. Öngörülen bütçe, nitelikli hizmet için yeterli değildir.

Diğer bir konu, hizmetlerde sürekliliğin sağlanmasıdır. Örneğin, geçtiğimiz günlerde, özel bir televizyon kanalında, yetiştirme yurdunda büyümüş ve yurttan ayrılmış bir ses sanatçısının yakın- malarını izledik. Genç hanım, 18 yaşına gelen çocukların yurtlardan çıkarıldıklarını anlatıyordu. 18 yaşına gelmiş gençlerin herhangi bir güvenceye kavuşmadan yurtlardan çıkarılması, onları, farklı ve zararlı yönlere sevk edebilecektir. Devletin sorumluluğunun yaşla sınırlandırılması son derece yanlıştır. Bu gençlerin yurtlardan ayrıldıktan sonra topluma uyumları yönünde kurum bünyesinde ne gibi çalışmaların yapıldığı, ara kurumların ya da buna ilişkin programların olup olmadığı konu- larında, Sayın Bakanın, Genel Kurula bilgi aktarmasını istirham ediyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunda, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun, kurum ba- kımına alternatif olarak gösterilen yeni hizmet modellerinden söz edilmiştir. Koruyucu aile hizmet- lerinin genişletilmesi, ailenin desteklenmesi, sokak çocuklarına yönelik çalışmalar bunların başın- da gelmektedir. Özellikle bu hizmetler yeterli bir bütçeyi gerektirmektedir. Günümüz koşullarında, mevcut sosyal sorunların çözülmesi yolunda önemli işlevi olan bu hizmetlerin yerine getiril- mesi için, bütçenin yeterliliği konusunda tereddütlerim bulunmaktadır; daha doğrusu, doğru dürüst yatırım yoktur.

Her fırsatta, Kurum açısından personel politikasında yaşanan sıkıntılar da dile getirilmektedir. O halde, personel atamalarının bir esasa ve bir usule bağlanmasında fayda görmekteyim. Biliyo- runuz, bu Genel Müdürlük, her iktidar değiştiğe, en çok atamalar konusunda -Kültür Bakanlığı- la birlikte- birçok sürtüşmeye sebep olmaktadır.

Burada, ben, hepimize sesleniyorum değerli milletvekilleri; Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün bir özelliği var, yukarıda bahsettiğim gibi, çok önemli görevler taşımaktadır. Bura- da, ihtisaslaşmış, kariyer sahibi olmuş kişilerin kademe kademe görevlere gelmesini ve bu konuda yeni bir statünün çıkarılmasını, daha doğrusu yeni bir uygulamanın konulmasını, tekrar, buradan istirham ediyorum.

Türkiye'de, Kurumun, hizmet alanı geniş, bütçesi yetersizdir. 1998 yılı bütçesinde sosyal hizmetlere ayrılan pay, artacağına çok azalmıştır. Kurumun, bakması gereken sokak çocuklarına, özürliilere, bu bütçeyle elini uzatabilmesi mümkün değildir. Korunmaya muhtaç çocuklarımızın sayısı, maalesef, 2 milyon civarındadır.

İşte, Türkiye'de nüfusun yüzde 10'unu oluşturan (6 milyon 250 bin kişi) en çok gelir kazanan vatandaşlarımızın fert başına düşen millî gelirinin 13 bin doların üzerinde olduğu, geriye kalan 52 milyon vatandaşımızın da fert başına düşen millî gelirinin 585 dolara kadar düştüğü ülkemizde, işsizlerin sayısı ortadadır, fakir fukaranın sayısı ortadadır. Sağlığa, sosyal güvenliğe, sosyal hizmetlere, yardıma muhtaç çocuklarımıza, özürliilere ve diğer kuruluşlara yatırımları kısarak nasıl yardım yapacaksınız?!

"Devleti küçülterek, enflasyonu düşüreceğiz" diyorsunuz. Bütçeyi, üç yıl iktidarda kalacakmış gibi hazırladınız; bu bütçeyi, sadece, bir mali yılı düşünerek yapmalydınız.

Yukarıda bahsettiğim kuruluşlar ve diğer yatırımcı kuruluşlardan, yalnız, Telekom, TEDAŞ VE TEAŞ'ın özelleştirilerek ve gelirlerini bütçe dışında tutarak yatırım ve programlar yapacaksınız. Nasıl yapacaksınız; el insaf diyorum. Daha şimdiden, bunun sıkıntılarını yaşamaya başladınız, gerçekten işiniz zor. Vesayet altındaki bu Hükümetle, çok başlılıkla, hiçbir yere varamazsınız, hiçbir konunun üstesinden gelemesiniz ve aşamazsınız. Lütfen, kendinizi ve vatandaşlarımızı da aldatmayınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN – Sayın Eryılmaz, bütçe görüşmeleri başka; gündem dışı konuşurken ben size zaman tanırım efendim, şimdi süresinde inin.

İRFETTİN AKAR (Muğla) – Hakkımızı Ertuğrul Beye veriyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hangi haklarınızı efendim, olmayan haklarınızı mı?! Lütfen efendim...

Buyurun.

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Devamla) – Bazı işadamlarına, yandaşlarınıza sizleri iktidar yapan, el üstünde tutan bazı basın kartellerine teşvik dahil... Biliyorsunuz, bunu bütün basın, medya, herkes söylüyor, bilmeyen vatandaş yok. Geyve'nin en uç köyü, Harkköy'dür. Harkköy, 35-40 hanedir, iki hafta evvel ziyaretlerine gittiğimde, orada dahi bunu sordular bana. Bunu da soran cahil dediginiz, bizim köylü vatandaşımızdır; her şeyi, adım adım tek tek izlemektedir.

ŞAMİL AYRIM (İğdır) – Kimse cahil değildir.

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Devamla) – Siz konuşmayın Sayın Ayrım.

...teşvik dahil her türlü desteği ve yardımları yapıyorsunuz da, sosyal hizmet için, yardıma muhtaç vatandaşlarımız için, yardıma ve bakıma muhtaç kimsesiz çocuklarımız için, özürliiler için, niçin Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün 1998 yılı bütçelerine konan parayı kısıyorsunuz?! Diyet ödeyerek bir yere varamazsınız, varamayacaksınız da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Eryılmaz...

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Devamla) – Saygılarımı sunacağım.

BAŞKAN – Sunun efendim; siz, öyle sunun. Lütfen...

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Devamla) – Tekrar hepinizi saygılarımla selamlıyorum efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Eryılmaz teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Sayın Eryılmaz'ın, bir zühul eseri ifade buyurduğu "cahil" sözünden kasıtı, okuma-yazma seviyesinin...

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Sakarya) – Düşük olan...

BAŞKAN – ...düşük olduğu köy demek istediler.

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Sakarya) – Ben de köylü çocuğuyum efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Onların dediği...

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim, zabıtları düzeltmemiz lazım.

ÜNAL YAŞAR (Gaziantep) – Sayın Başkan, köylüye cahil denmez; onu düzeltelim...

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Sakarya) – Ben "cahil" demedim "cahil dediğiniz" dedim.

BAŞKAN – Peki, o şekilde düzeltilmiş oldu Sayın Eryılmaz.

Şimdi sırada, Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sayın Necdet Tekin var.

Buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 40 dakikadır; 4'e taksim ettiğiniz göre, 10'ar dakikadır. Ben 40 dakika süre veriyorum efendim; siz buyurun.

DSP GRUBU ADINA NECDET TEKİN (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Demokratik Sol Parti Grubu adına, Hazine bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum; hepinizi en derin saygılarımla selamlarım.

Hazine bütçesinin görüşülmesi sırasında en kaçınılmaz şey, ekonominin genel değerlendirmesini yapmaktır. Hazine politikaları, Maliye politikaları ve Merkez Bankası politikaları, özetle, o ülkenin ekonomi politikalarını belirler. Bu nedenle, ben, ülkemizin makroekonomik politikalarını etkileyen Hazine bütçesi üzerinde konuşurken, genel ekonomi sarmalına girmeden bu bütçe üzerinde konuşmanın pek bir anlam taşımayacağına inanmaktayım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hazine Müsteşarlığının görevleri sayılırken, temel ekonomi politikalarının tespitine yardımcı olma ilkesi birincil ilke olarak vardır; ancak, dikkat edilirse, bu ilke, belirleme, yönlendirme gibi kavramlar yerine, sadece yardımcı olma kavramını kullanarak Hazinesinin politikasını açıklamaktadır. Bu anlamda, Hazine Müsteşarlığının bundan dört ay önce yayımladığı bildirmede, bundan böyle, Hazineye ilişkin bilgilerin, içte ve dışta olmak üzere her isteyene açık ve şeffaf olduğunu deklare etmesi, yani, başka bir deyimle, uluslararası para ve finans piyasalarına ayrı, bilim adamlarına, ticaret ve iç finans piyasalarına ayrı bilgi sunması, en azından, 20 nci Yüzyılın sonlarında, çağdaş Türkiye'nin ilkelerine yakışmazdı, insanımıza yakışmazdı. Bu açıdan, Sayın Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının yetkililerini, çağdaşlık ve şeffaflıktan korkmadığı için, geleceği doğru ve açık bilgilerle değerlendirmede yansız davrandıkları için kutlamak isterim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hazine Müsteşarlığının yukarıda sözünü ettiğim yardımcı olma işlevinden başka bir diğer işlevi de, siyasî otoritece, yani hükümetçe belirlenen temel ekonomik politikalar çerçevesinde, hazine işlemlerini yürütme, işleyişini koordine etme görevi de vardır. Bu bağlamda, Hazinemizin, devlet borçlarını, vadelerini, hangi cins dövizle borçlandığının kesinhesabını, bunların problemlerini ve gelecekte perspektifler çıkarmak ve ilgililere sunmak gibi de bir temel görevi vardır. Bu açıdan bakıldığında, ekonomi politikalarında açıklık ve yansızlık en önemli unsurdur. Ekonominin gereklerini ekonominin koşulları altında değerlendirmek ve bu yönde siyasal kaygılardan uzak kararlar almak, dürüst ve siyasal beklentilerden en azından insanlarımızı haberdar etmek, insanlarımızın saygının gereğidir.

Sayın milletvekilleri, Maliye Bakanımız Sayın Zekeriya Temizel, sunuş konuşmasında "Mutlaka alınması gereken, ancak, sonuçları uzun vadede alınacak birtakım kararların siyasî riskler ve kaygılar nedeniyle bugüne kadar alınamamasının maliyetinin ne olduğunu hepimiz gördük ve görmeye devam ediyoruz. Olumlu sonuçlarından başkaları yararlı olsa bile, siyasî sorumluluk ve siyasî riskini de bu Hükümet üstlenmektedir. Bu bütçe, hepimizin bir taahhüdüdür ve katılımcı demokrasinin de gereği budur" şeklinde Hükümetimizin kararlılığını ortaya koymuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüldüğü gibi, 1998 bütçesi, geleceğimiz için, kararların ekonomi kurallarına göre alındığı bir bütçedir. Bu Hükümet, 1998 için köklü kararlar almayabilirdi; ama, sorunlar, altından kalkılamaz hale gelirdi; çünkü, Türkiye'nin ekonomisinin köklü yapısal sorunlarının var olduğunu herkes bilmektedir. Bu sorunların, parti ayırımı gözetmeksizin Genel Kurulun ve tüm halk katmanlarının ortak mutabakatıyla çözülebileceğini de, bu Hükümet bilmektedir ve herkes de bilmektedir.

Biliyoruz ki, Türkiye'de vergi reformu, sosyal güvenlik reformu, hukuk reformu, devlet borçlarının yapısının irdelenmesi, yerel yönetimler reformu ve daha sayabileceğimiz pek çok reforma ihtiyaç vardır ve sonuçta, Türkiye'nin bütçe dengesinin yeniden kurulması, varılan yapısal sorunların köklü bir şekilde ortadan kaldırılması, bu Hükümetin en temel işlevlerinden biridir.

Biz Demokratik Sol Parti olarak, günün veya 1998'in kurtarılmasını değil, istikrarın ekonomik ve giderek sosyal boyutunu arıyoruz. Bu iki istikrar boyutu, Türkiye'nin insanların esenliğidir.

Biz, ekonominin malî yapısal boyutları yanında, sübvansiyonların makul hale getirilmesi ve desteklerin artık halkın sırtından çıkmaması için bir genel uzlaşma arıyoruz.

Bu reformları "IMF'in isteği ve dayatması için değil, kendi gerçeğimiz ve Türkiye'nin gerçeğidir" ilkesinden hareketle yapmaya çalışıyoruz; aradığımız, istikrarın felsefesidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; burada, üç gündür, herkes, enflasyonu tanımlıyor. Enflasyonun pek çok tanımı vardır; ancak, en kesin en net tanımı "enflasyon, siyasî tercihin bir ürünüdür" şeklindedir. Bundan önceki hükümetler, enflasyonu siyaseten tercih etmişlerdir; ama, enflasyonla büyüme uzun vadeye yayılmaz; yayılırsa, bugün geldiğimiz noktaya, maalesef, gelmiş oluruz; kurtarmak veya reforme etmek de başkalarına düşer.

Bugün alınan istikrar tedbirleri, devlet ekonomisinin kesinlikle sürekliliğini sağlayacaktır. Biz, bugün, bu istikrar tedbirlerini almaz, bu ekonomik problemleri çözmek için gereğini yapmazsak, korkarım, ekonominin kuralları veya başkaları bunu yapacaktır. Bu, gelecek kuşakların refahı için acı da olsa, bizim görevimizdir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; vergi reformuna da birkaç cümleyle değinmek istiyorum. Vergiye yönelik alınan kararlar, artık, Türk ekonomisinin genel karakteri olan hamiline hale gelme niteliğini bozacaktır.

Sayın milletvekilleri, hangi gelişmiş ülkenin ekonomisi bizim kadar hamiline hale gelmiştir? Bunun, ne yazık ki hiçbir örneği yoktur. Hamiline ekonominin hâkim olduğu ülkelerde, kayıtdışı-lık, dengesiz gelir ve bölüşüm hâkimdir ve bu ülkeleri ezilen ve bir türlü ekonomik refaha ulaşamayan toplumlar oluşturur. Bu toplumlarda sosyal patlamalar artar. Biz, artık bunu kırmak zorundayız.

Geçenlerde, ülkemizde 500 büyük firmanın gelirleri yayımlandı. Bu gelirlerde en büyük pay, doğrudan doğruya üretim payı değildi; parasal paydı; yani, finansal paydı, repo ve diğer kâğıtlara yatırılan paydı. Bunun için, hamiline yazılı ekonomi, bu vergi yasasıyla mutlaka kırılmak zorundadır. Rotamız, Türkiye'nin nama yazılı hale gelmesi; yani, Türk ekonomisinin, artık nama yazılı hale gelmesidir ve bir istikrar rotasıdır.

Diğer yandan, Türkiye'de, borsa, döviz ve diğer finansal araçlar kayıtdışına itildi. Uluslararası iktisatçı James Tobin "Globalleşme Tuzağı" adlı kitabında "uluslararası döviz hareketleri vergilendirilmelidir" diyor. Bunu, bizim için mi diyor?

BAŞKAN – Sayın Tekin, son dakikadasınız efendim.

NECDET TEKİN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bunu, bütün dünya için söylüyor. James Tobin, biliyorsunuz, bir dönem Amerikan Cumhurbaşkanına danışmanlık yaptı; benim partimin fikirlerinden çok ters fikirlere sahip; ama, aklın yolu bir. Artık, bunun çaresinin kalmadığını hepimiz biliyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu istikrar programı hepimize gereklidir. "Az demokrasi, az vergi, az hürriyet; ama, bizim işlerimiz, kazancımız çok olsun." Böyle bir düzen, böyle bir ekonomik anlayış olmaz. Onun için ben, teknik yanının bu Mecliste belirlenmesine inanarak şunu söylemek istiyorum: Bu Mecliste ve bu ülkede gelecek için, çocuklarımız için ortak bir uzlaşmaya, yani mutabakata varmak zorundayız.

Hepinizi en derin saygılarımla selamlarım.(DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tekin, teşekkür ediyorum.

NECDET TEKİN (Devamla) – Ben teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Demokratik Sol Parti Grubunun ikinci sözcüsü, Sayın Arif Sezer. (DSP sıralarından alkışlar)

Buyurun efendim.

DSP GRUBU ADINA ARİF SEZER (Adana) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1998 mali yılı, Köy Hizmetlerinden sorumlu Devlet Bakanlığının bütçesi üzerinde görüşlerimi Demokratik Sol Parti Grubu adına aktaracağım.

Geçmişte "Köy İşleri Bakanlığı" dediğimiz; bugün ise, Köy Hizmetlerinden sorumlu Devlet Bakanlığı olan bu kuruluşun köye dayalı olması, tüm siyasal partilerimizde köylüye sahip çıkmanın özelliğini konuşmalarda genellikle duyuyoruz. 1960'lı yıllar sonrası başlayan planlı dönemle birlikte kurulan Köy İşleri Bakanlığı, o gün toprak, iskân, yol, su gibi genel müdürlüklerden oluşan dört üniteden meydana geliyordu ve her biri bir ihtisas dalını gerektiren kurumlardı; ama, sonraki yıllarda yapılan ve devlet bakanlığı altında birleştirilme sonucu, bana göre, temel hizmetlerde aksamaya sebep oldu.

Köy Hizmetleri, devletçe yapılan kamulaştırmalar sonucu, yerlerini terk etmek zorunda kalan ailelerle, göçmen ve göçebelerin iskân ve işlemlerini yapmak; köyde refahın ve sosyal yaşamın yükseltilmesine yönelik olarak cami, çamaşırhane, hamam, fırın, köy konağı, değirmen-gibi sosyal ve ekonomik tesisler yapmak; köy imar planlarını hazırlayarak, daha düzenli bir köy yaşamının oluşturulmasının yanı sıra, kanalizasyon tesisleri inşa etmek; temiz ve sağlıklı bir çevrenin oluşturulmasına yardımcı olmak; tarım alanlarının gayesine uygun bir şekilde kullanılmasının yanı sıra, taşlı, asitli, alkali ve turbiyer toprakları tarıma elverişli hale getirmek; arazi tesviyesi, tarla başı kanalları, tarla grup yolları ve tarla içi drenaj tesislerini yapmak; sulama suyu ihtiyacı saniyede 500 litreye kadar olan küçük sulama tesislerini yapmak ve işletilmelerini sağlamak; devletin hüküm ve tasarrufu altındaki arazinin tespit, tayin ve Hazine adına tescil işlemlerini yaptırmak; mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tahsisini yapmak üzere çalışmalar yapan bir kuruluştur. Eğer, biz bunları bihakkın yerine getirebilseydik, bugün, köyden kente yapılan göç, bu kadar hızlı olmayacak, varoşlar saatli bomba haline dönmeyecekti.

Bugün, kırsal kesime götürülen hizmetlerin önemi de kendiliğinden ortaya çıkıyor.

Yurdumuzda mevcut, yaklaşık 35 bin köy, bağlarıyla birlikte 76 bin ünite bulunmaktadır. Bu üniteler, 320 bin kilometrelik köy yolu ağıyla il ve ilçe merkezlerine ulaşmakta, sosyal ve ekonomik yönden birbirleriyle irtibatlarını sağlamaktadırlar. Köyde, sağlığın korunması ve temiz bir çevrenin oluşturulması için ihtiyaç duyulan içme ve kullanma suyunun temini yolunda da yoğun çalışmalar yapılmaktadır.

Ülkemizde mevcut 76 bin ünitenin 63 bininde içmesuyu bulunmaktadır. 13 bin ünitenin ise, sağlıklı ve yeterli içmesuyu yoktur. Bu hayati ihtiyacın bir an önce çözümlenerek, köylerde yaşayan insanımıza sağlıklı ve yeterli içmesuyu götürmek üzere, makro düzeyde çalışmalar devam etmektedir. Beş yıllık zaman içerisinde tüm ünitelerimizi suya kavuşturmak için, iç ve dış kaynaklı projeler hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Devlet eliyle yapılan kamulaştırmalar sonucu, taşınmaz mallarını terk etmek zorunda kalan aileler ile göçmen ve göçbeleri ve yerinde kalkındırılması mümkün olmayan ormanîçi ve dışı köyleri, tarımcı ve tarımdışı sahalarda iskân etmek üzere, 7 967 konut yapılarak hak sahibi ailelere dağıtılmıştır.

Kendi evini yapmak isteyen ailelere verilen kredilerle 8 790 konut, köyde sosyal ve ekonomik hayatın iyileştirilmesi doğrultusunda, cami, fırın, değirmen, çamaşırhane, köykonağı gibi sosyal tesislerden de 8 895 adet yapılarak hizmete sunulmuştur.

Sayın üyeler, şimdiye kadar, sizlere, köyün altyapı hizmetlerindeki uygulamalar ve hedeflerden bahsettim; şimdi de, köyün üretim politikasıyla ilgili olan tarım sektöründeki hedef ve uygulamalardan bahsedeceğim.

Kırsal kesimde yaşayan insanımızın kalkındırılmasında ekilebilir alanlarda üretimin artırılması ana hedeftir. Ülkemizde arazi kullanma kabiliyeti, sınıflarına göre, 26,5 milyon hektar bir ve dördüncü sınıf arazi, işlemeli tarıma uygundur; ancak, işlemeli tarıma uygun olan arazilerden, 5 milyon hektar birinci sınıf arazi dışında, diğer arazilerde çeşitli sorunlar bulunmaktadır.

Ülkemiz topraklarının 1,5 milyon hektarında drenaj, 2,8 milyon hektarında çoraklık, 28,5 milyon hektarında taşlılık, 57,1 milyon hektarında su erozyonu ve 500 bin hektarında da rüzgâr erozyonu vardır. Ayrıca, ülkemizin -Doğu Karadeniz Bölgesinde küçük bir şerit dışında- tarım arazilerinin yüzde 96'sı, normal bir üretim için gelişme devresinde yeterli yağış alamamaktadır. Bu nedenle, sulamanın verime etkisi büyük olmaktadır. Ayrıca, sulama, entansif tarıma geçişte önemli faktör olduğundan, işgücü talebini de büyük oranda artırmaktadır.

Ülkemizde, tarım arazilerinin 12,5 milyon hektarı sulanabilir özelliindedir; ancak, havzaların su imkânları göz önüne alındığında, teknik ve ekonomik olarak sulanabilecek toplam arazi miktarı 8,5 milyon hektardır. Bu sahanın 4,6 milyon hektarı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne, 1 milyon hektarı halk sulamaları ile 2,9 milyon hektarı da Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne sulanacaktır. Genel Müdürlük, 1997 yılı başlangıcı itibariyle 1 162 110 hektar alana sulama hizmeti götürmüştür. Bu alandaki çalışmalar da artan bir hızla devam etmektedir. Diğer yandan, 847 509 hektar alana tarlaîçi geliştirme hizmeti, 318 386 hektar alana drenaj hizmeti, 347 956 hektar alana da toprak muhafaza hizmeti götürülmüştür.

Köy Hizmetlerinin bağlı olduğu Devlet Bakanlığı, elindeki mevcut imkânları en ekonomik bir şekilde kullanarak, kırsal kesime dengeli ve adaletli hizmet götürmek durumundadır. Bu ilkeler doğrultusunda hazırlanan 1998 yılı yatırım bütçesi azami tasarrufa riayet edilerek oluşturulmuş, özellikle geçmiş yıllardan devam eden projelerin tamamlanması hedef alınmıştır.

BAŞKAN – Sayın Sezer, son dakikadasınız efendim.

ARİF SEZER (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

1998 yılında, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne, yatırım hizmetleri için 58 trilyon 610 milyar lira, cari hizmetler için 109 trilyon lira, transfer harcamaları için 1 trilyon 222 milyar lira, Akaryakıt Tüketim Fonundan 4 trilyon 400 milyar lira, Özelleştirme Fonundan 28 trilyon 650 milyar lira olmak üzere, toplam 201 trilyon 882 milyar liralık ödenek ayrılmıştır.

Değerli üyeler, demin, milletvekili arkadaşımız Sayın Ertuğrul Eryılmaz Beyin söylediği gibi, biz, köylüye cahil demiyoruz. Bunu düşünen her insanı, tüm Parlamentonun da kınamacağı inancını taşıyorum ve kınarız... (DSP sıralarından alkışlar) Kalkınmanın köyden başlayacağına inanan bir düşüncenin Parlamentodaki temsilcisi olarak, bu konuda, Türk köylüsünün, hak ettiği, en güzel, en müreffeh yaşama kavuşması için her türlü mücadeleyi veririz; ancak, bu 55 inci Hükümetin ve Yüce Parlamentonun, artık, "Köy İşleri Bakanlığı" adı altında yeni bir yapılanmaya; "Toprak İskân, Kooperatifler, Yol Su" adı altında genel müdürlüklere ayrılması lazımdır.

Devlet Su İşleri, bugün, GAP'ta çalışmalar yapıyor, büyük barajlar kuruyor. Bu, yüzde 40'ını teşkil eder; ancak, geri kalan tesviye, filtre, erozyona karşı önlem görevlerini üstlenen kuruluş da, Köy Hizmetlerinin bağlı olduğu Devlet Bakanlığıdır. Gönlümüzü arzu ederdi ki, bu yatırım bütçesinde, çok daha fazlası ayrılınsın.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyor, başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sezer, teşekkür ediyorum.

Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere ve üçüncü sırada, Sayın Yeniceli; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA ZERRİN YENİCELİ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün bütçesini görüştüğümüz Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun çekirdeğini oluşturan Çocuk Esirgeme Kurumu, Büyük Önderin talimatlarıyla 30 Haziran 1921 tarihinde şehit çocuklarına hizmet amacıyla kurulmuştur. Bu tarih, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşundan yaklaşık bir yıl sonrasına rastlamaktadır.

Genç cumhuriyetimiz henüz kurulmamıştır. Ülke, yoğun ekonomik ve sosyal sorunlarla boğuşmaktadır. Böylesine yoğun bir yeniden yapılanma döneminde Büyük Önderin önceliği, korunması gereken şehit çocukları olmuştur. Nitekim, ülkemizde, sosyal hizmetlerin tek bir kamu örgütlenmesi içinde toplandığı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun kurulduğu 1983 yılına kadar dernek statüsündeki Çocuk Esirgeme Kurumu, bu misyonunu çok önemli hizmetlere öncülük ederek yerine getirmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; temelleri yetmişbeş yıl önce Büyük Önder tarafından atılan ve çeşitli aşamalardan geçerek bugünkü çağdaş birliğine kavuşan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, her yönüyle üzerinde özenle durulması, desteklenmesi gereken, devletimizin itibarıyla eşanlamlı bir kurumdur.

Kurum, bugün, 289 sosyal hizmet kuruluşu, 73 çocuk yuvası, 93 yetiştirme yurdu, 26 rehabilitasyon merkezi, 44 huzureviyle, ortalama 19 bin bebek, çocuk, yaşlı, genç ve özürli kişiye kesintisiz 24 saat hizmet vermektedir.

Bunun anlamı şudur: Türkiye'de ortalama hane halkı sayısı 4'tür. Kurum, çeşitli yaş ve özellikte, homojen olmayan, özel bakım ve ilgi gerektiren 5 bin aile büyüklüğünde bir kitleye, bir aile babası, annesi sorumluluğunda hizmet vermektedir; bu sorumluluğu da, halen hizmet verdiği kitleyle sınırlı değildir.

Ülkemizde her devirde kimsesiz çocuk, özürli, muhtaç ve güçsüzlerin toplumsal korunmaya alındıkları, çok eski hayır kurumlarının varlığından anlaşılmaktadır. Geleneksel yapımız gereği, tarih boyunca muhtaç kişiler, aile, akraba, komşuluk, hemşerilik ilişkileri içinde korunmuş ve bakılmışlardır. Günümüz koşullarında ise, bu koruma, sosyal devlet anlayışı içinde çeşitli kurum ve kuruluşların görev alanında yer almaktadır.

Bugün, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü bu alanın büyük bir bölümünden sorumludur. Kurum, korunması gereken çocuklara, özürlülere, yaşlılara, genel olarak, sosyal ve ekonomik yönden yoksulluk içinde bulunan tüm kesimlere hizmet etmektedir.

Kurum, bu görevleriyle son derece hassas bir konumdadır. Politik amaçlarla, sosyal hizmetler konusunda bilgisi, deneyimi ve eğitimi olmayan kişilerin bu kurumlarda görevlendirilmesi, çalışma sistemini bozmakta ve hizmetlerin gerektiği gibi yürütülmesini engellemektedir. Örneğin, yaşlı hizmetleri alanında, yeni huzurevleri hizmete açılmış, ülkemizde ilk kez yaşlıların destek olarak yaşamlarını bağımsız sürdürebilmelerine olanak veren Adana Küçük Evler Projesi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, günümüz koşullarında da, yaşlıların evde bakımı gibi ailelerin çok zorlandıkları bir konuda, yaşlı yardımcısı yetiştirme kurs programları yeniden ele alınmış ve yaygınlaştırılması için çalışmalar başlatılmıştır.

Bir başka önemli soruna da eğilinerek, fiziksel ve ruhsal gerilemeler nedeniyle yatağa bağımlı hale gelen yaşlıların bakımı için mevcut yatak kapasitesi artırılmıştır.

55 inci Hükümet döneminde kurumun diğer hizmet alanlarında da yeni projeler başlatılmıştır. Özürlülere yönelik eğitim programlarının yanı sıra, yatılı ve gündüzlü bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin sayısı artırılmakta, sokak çocukları konusunda yapılan çalışmalar geliştirilmektedir.

Her türlü koruyucu, önleyici sosyal hizmetlerin, özellikle gecekondu bölgeleri ile göç alan illerde verilmesine olanak sağlayan toplum merkezlerinin yaygınlaştırılması, benzer biçimde, fiziksel, cinsel ve duygusal istismara uğrayan kadınların korunmaya alındıkları kadın misafirhanelerinin sayıca artırılması çalışmalarının hızla sürdürüldüğü, tarafımdan memnuniyetle izlenmektedir.

Ayrıca, sosyal hizmetler alanında duyarlı olan halkımızın gönüllü katkı ve katılımlarının yanı sıra, sivil toplum örgütleriyle işbirliği halinde hizmetlerin geliştirilmesine çalışılmaktadır. Ancak, kurumun daha ileri hedeflere ulaşabilmesi için, kuşkusuz ki, her alanda desteklenmesi gerekmektedir.

Kurumun, sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimci, doktor, fizyoterapist, diyetisyen, özel eğitimci, branş öğretmeni ve hemşire gibi nitelikli insan gücüne ve yardımcı hizmetleri yürüten personel sayısının artırılmasına gereksinimi bulunmaktadır. Bu hizmetlerin yürütülmesinde gerekli olan uygun bina, araç gereç temini için yeterli ödenek kuruma sağlanmalıdır. Bu kurumda yeterli ödenek konusu yaşamsaldır; çünkü, hizmet, 12 ay, 24 saat hiç aksamadan sürmek zorundadır; "Koruma altındaki çocuk, bugün bir öğün yemek yesin; kitapsız, deftersiz okula gitsin; huzurevinde bir gün de kalorifer yanmasın" diyemezsiniz. Belki, tüm kamu kurumlarında tasarruf yapılabilir; ancak, insandan, hele de devletin bakım ve korunması altında olan kişilerin gereksinimlerinden tasarruf yapılamaz. Böyle hassas bir konuda, iktidar-muhalefet ayırımı yapılmayacağını düşünüyorum ve tüm grupları, bu konuda katkı ve destek vermeye davet ediyorum.

Bu toplumun sosyal hizmetlerdeki gelişimi, çağdaşlaşmanın ölçütü olarak değerlendirilmelidir. Duygusal zekanın matematiksel zeka ile yarıştığı günümüzde, insana hak ettiği değer verilmelidir.

Kurum, hizmetlerinden yararlanmak hakkına sahip binlerce vatandaşımıza, özellikle özürlü vatandaşımıza ulaşmak, bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunmak; toplumumuzda sosyal sorun olabilecek potansiyele sahip, uğraşılmazsa büyük sosyal sorunlar yaratabilecek gruplara da -sokak çocuklarına, uyuşturucu, uçucu madde bağımlısı çocuklara- koruyucu, önleyici destek hizmetlerini vermek zorundadır.

Kurumun, öncelikli ve özellikli hizmet alanı, bilindiği gibi, korunmaya muhtaç çocuklardır.

Kurum, haklarında korunma kararı alınmış çocukların, yaş, cinsiyet ve öğrenim durumlarına uygun bir sosyal hizmet programından yararlandırılmasını sağlamaktadır.

Halen, 73 çocuk yuvasında 0-12 yaş grubu, 93 yetiştirme yurdunda 13-18 yaş grubunda 17 bin çocuk ve genç, kurumsal nitelikteki sosyal hizmetlerden yararlanmaktadır. Kurumun bakım sorumluluğu, iş, eğitim, meslek sahibi olma gibi koşullara göre, 25 yaşına kadar sürebilmekte; kız çocuklarımız, kendi kendilerine yeterli olacak koşullara sahip olana kadar süresiz, özürlü çocuklarımız da, ömür boyu kurumun hizmetlerinden yararlanmaktadır.

Kurum, bünyesindeki çocuklar için, bazen, doğduğu andan başlayarak bir yaşam boyu sürebilen bakım ve yetiştirme işlemini, bir aile sorumluluğu içerisinde yerine getirmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kurum, korunmaya muhtaç çocuklara yönelik hizmetlerini, ağırlıklı olarak çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları eliyle götürmektedir. Ancak, tüm bilimsel veriler göstermektedir ki, bir çocuğun, büyüme ve gelişmesinin en sağlıklı gerçekleştirildiği ideal ortam, aile ortamıdır.

Bu nedenle, dengeli ve uyumlu bir birlikteliğe sahip, ancak, ekonomik yoksunlukları sebebiyle çocuklarına bakamayan ailelere, profesyonel meslek elemanları tarafından yapılan sosyal incelemelere dayalı olarak, sosyal yardım ve destek hizmetleri verilmekte, böylece, çocuğun, doğal ortamından ayrılmadan bakılması sağlanmaktadır. Bugüne kadar, ortalama 30 bin kişi, kurumun, aynî ve nakdî yardım hizmetlerinden yararlanmış bulunmaktadır.

Ekonomik yoksunluk içindeki çocuk, genç ve özürliülerin, köklerinden koparılmadan bakılıp yetiştirilmelerinin desteklenmesine ayrılan aynî ve nakdî yardım ödeneğinin artırılması, yaşamsal bir gerekliliktir.

Korunma kararlı çocukların, öz anne-baba yerini tutabilecek aileler tarafından bakımını hedefleyen koruyucu aile hizmeti ve Medenî Kanun çerçevesinde gerçekleştirilen evlat edindirme hizmetleri de, çocukların, aile ortamında desteklenmelerine yönelik sistemli olarak geliştirilen bakım modelleri arasındadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tüm bunları vurgulamaktaki amacım şu: Özellikle, bazı yaşlılarının sahip olduğu imkânlarla sahip olma şansını bulamamış çocuklarımıza hizmet veren Kuruma, ihtiyaç duyduğu maddî ve manevî desteği verelim.

BAŞKAN – Sayın Yeniceli, toparlar mısınız efendim; süreniz bitti.

ZERRİN YENİCELİ (Devamla) – Toplumun temel taşı olan ailenin korunması ve geleceğimizi olan çocuklarımızın, güvenli ve sağlıklı aileler içinde gelişmesinin sağlanması, toplumsal bir sorumluluktur. Nüfusunun yüzde 41'i 0-18 yaş grubunda bulunan bir ülke olarak, çocukların korunması konusu, gündemimizdeki özel ve öncelikli yerini koruyacaktır, korumalıdır.

Başta da belirtildiği gibi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, doğumdan ölüme dek uzanan yaşam çizgisi içinde, herkesin ihtiyaç duyabileceği hizmetleri, devlet adına götüren yaşamsal bir kurumdur. Bütçe olanaklarını zorlayarak, korunma ve desteklenme ihtiyacı içinde olan yurttaşlarımıza düşen payın, mutlaka artırılması gerekmektedir.

Bu arada, Sayın Bakanın çalışmalarını yoğun bir şekilde ve çok hızlı bir tempoda sürdürdüğünü, buradan ifade etmek istiyorum. Bağlı kuruluşları hizmete açmak ve iyileştirmek için Türkiye'nin dört bir yanında dolaşan Sayın Bakan, Bakan olduğu beş ay içinde, benim memleketim İzmir'e de 3 kere gelmiştir. Sayın Bakanın çalışmalarını takdirle karşıladığımı buradan dile getirmek istiyorum. Bu çerçevede, Kurum hizmetlerine, halkın ve yurt dışındaki vatandaşlarımızın gönüllü katkılarını sağlayıcı organizasyonlar gerçekleştirecek, Kurumda, kamuoyu desteği sağlamaya yönelik çalışmaların başlatılmasını da bekliyoruz.

1998 yılı bütçesinin, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumundan hizmet alan tüm yurttaşlarımıza, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yenice, teşekkür ediyorum.

Demokratik Sol Parti Grubunun sözcüsü Sayın Tamer Kanber, son konuşmayı yapmak üzere; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA TAMER KANBER (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1998 mali yılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu nedenle, sizleri ve televizyonları başında bizleri izleyen sevgili vatandaşlarımızı, şahsım ve Parti Grubum adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Kadastro, toprağa ilişkin her türlü yatırım projelerine altlık teşkil eden ana hizmetlerdendir. Bu önemli özelliğinden dolayı, bu hizmetin ülke genelinde bitirilmesi gerekir. Zaten, kadastro bitmemiş bir ülkenin, yüzölçümünden, sınırlarından şüphe edilir.

Kadastro çalışmaları, büyük ölçüde arazide yapılması gereken emek yoğun çalışmalardır. Bu çalışmalarda, insan unsuru en önemli öğedir. Üretilen hizmet, toprakla ilgili mülkiyet haklarının tespit ve tescili olduğu nedeniyle, bu işlemlerin mutlak surette doğru olması gerekmektedir. Aksi durum ise, vatandaşı vatandaşa ya da devleti vatandaşa karşı karşıya getirmek; yani, davalı duruma getirmek demektir. Bu derece önemli, bu derece emek yoğun hizmet, müdürleriyle, kadastro üyesiyle, kontrol memurlarıyla, teknisyenleriyle, şoförleriyle, kâtipleriyle, yani tüm çalışanlarıyla kadastro elemanları tarafından yürütülmektedir.

Bugün, ülke genelinde, kadastro hizmetinin gitmediği yaklaşık 13 bin köy birimi, genellikle, bağlı olduğu ilçe birimlerine uzak, mevsim koşullarına göre ulaşım problemi olan ya orman kenarı ya da orman içi veya coğrafi konumu itibarıyla dağlık ve engebeli alanlarda kalmaktadır.

Ayrıca, kadastro bitti kabul edilen kent merkezleri dahi, matematiksel ölçüm yöntemleriyle değil, grafik yöntemlerle ölçülmüş durumda; bundan dolayı da pafta ve zemin uyumsuzlukları karışımıza çıkıyor. Bunların mutlak yenilenmesi gerekiyor.

Diğer taraftan, kadastro hizmetinin, çoğu kez, mesai saati dışına taşan süreç içinde yürütülmemekte olan bir hizmet olduğu gözlenmektedir. Bu zor koşullar içinde hizmet veren kadastro çalışanlarının, araziye çıktıkları günler için 6245 sayılı Harcırah Kanununun ilgili hükümlerine göre aldıkları arazi tazminatının, bu hizmetlerin karşılığı olmaktan uzak olduğu gözlenen bir gerçektir. Bu sorunların tek çözümü, döner sermayenin, üretenlere, gecikmesiz ek gelir olarak geri dönmesidir.

Kadastro çalışma alanları çerçevesinde sürdürülmekte olan kadastro çalışmaları, o birim için oluşturulan kadastro ekibince yürütülmektedir. Kadastro ekibi, 2 teknisyen, 1 muhtar ve 3 bilirkişiden oluşmaktadır. Bütçe imkânlarına göre 150 bin lira civarında olan bilirkişilik ücretinin ne denli yetersiz kaldığı ortadadır. Bu ücretle bilirkişi çalıştırmak neredeyse imkânsız hale gelmiştir.

Sayın Bakanımızın, önemli vaktini, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde geçirmesi memnuniyet vericidir.

55 inci Hükümetin, sağlıklı, ciddi çalışmalarıyla, kadastro personelinin arazi tazminatı, çalışmaları özendirerek seviyeye yükseltilecek. Olumsuz nitelikli çalışma koşullarını iyileştirici önlemlerin alınması için idare bütçesi desteklenecek. Kadastro ekibinin, barınak, yemek, ulaşım sorunları, vatandaşlara gereksinim kalmayacak şekilde çözülecek ve teknik elemanlarımız, köylümüze borçlu olmayacak. Mevsimlik ya da muvakkat işçi durumundaki kardeşlerimize kadro sağlanacak. Bilirkişi ücretlerinin, arazi çalışmaları süresince işinden, gücünden olan bilirkişiler için cazip düzeye taşınacak olması, kadastro hizmetlerinin sağlık ve süratle yapılmasını sağlayacağını ve böylece, ülke genelindeki kadastro çalışmalarının bir an önce tamamlanmasına katkıda bulunacağını düşünmekteyim.

Tarihin her döneminde, taşınmaz mal, ekonomik ve toplumsal yaşamın en önemli unsuru olma özelliğini taşımıştır. Bu nedenle, mülkiyet hakkı ve bu hakların kullanılması, devletin sorumluluğu altında yürütülmektedir. Mülkiyet sorununu çözemeyen bir toplumun çağdaşlaşması olası değildir.

Tapu işlemleri, 1 001 adet tapu sicil müdürlüğünde, hizmetli dahil, 5 400 personelle yürütülmektedir. Devlet-vatandaş ilişkilerinin en yoğun olduğu tapu sicil müdürlüklerinde, ekonomik ve sosyal yaşamın gelişmesine paralel olarak iş hacmi devamlı olarak artış göstermekte, yılda, yaklaşık oniki milyon vatandaşa hizmet verilmektedir. Yılda, yaklaşık üç milyon işlem yapılmaktadır. Genel bütçeyle kuruma sağlanan ödeneğin üç-dört katı üzerinde gelir sağlanmaktadır.

Tapu kadastro hizmetlerinde otomasyon çalışmaları hızla sürmektedir. Bu çalışmaların asıl hedefi kalkınma planlarında öngörülen tapu kadastro bilgi sisteminin kurulmasıdır.

Kadastroyu iki temel bölümde incelemek gerekir. Bunlardan birincisi fennî, yani, teknik; diğeri tasarruf, yani, hukukî bölümdür. Bu iki daldan birincisi, son on yılda teknik gelişmeyi olabil-diğince yakalamış, elektronik devrimden faydalanmışken, madalyonun öteki yüzündeki ikinci ana-dal hukukî bölüm, hâlâ, çağdışı kalmış yasa ve yönetmeliklerle idare edilmektedir. Böyle olunca, ne kadar hızlı ve hassas ölçüm yapılırsa yapılsın, iş tasarrufa gelince çalışmalarda frene basılmak-tadır.

Kadastro bilgi sistemi yerel yönetimlerle işbirliği oluşturmalı ve oluşan bilgi sisteminin mes-leksel bir bilgi ağı değil, kentsele ve bölgesel bilgi sistemleri ağı olması hedeflenmelidir.

Her birim, kendine ait farklı altlıklarla kendi bilgi sistemini oluşturmakta, bu da bilgi aktarı-mını olanaksız hale getirmektedir. Bu sorun, ortak altlıklarla; yani, bilgisayar ortamındaki sayısal haritalarla farklı bilgilerin girilmesiyle çözülmelidir.

Tapu kadastro bilgi sisteminin kurulmasındaki her gecikme, devletin gelir kaybına yol açmak-tadır. Hazineye ait taşınmazların takibinde sıkıntıya düşülmektedir. Devlete ait taşınmazların baş-kaları tarafından haksız bir şekilde kullanılması önlenememektedir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde böyle bir sistemin kurulması için gerekli bilgi biriki-mi ve teknik altyapının mevcut olduğu bilinmektedir; ancak, bu konuda hazırlanan projelere, yıl-lardan beri sembolik ödenekler ayrıldığından, projelerin gerçekleştirilmesi mümkün olmamıştır. Ayrıca, vatandaşa, devlet gelirlerine bu denli hizmeti olan bu kuruluşa, gerek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet Sayın Kamber; bir saygı sunun lütfen...

TAMER KANBER (Devamla) – Efendim biraz süre ilave...

BAŞKAN – 1 dakika eksüre veriyorum; lütfen, satırlarınızı ona göre seçin.

TAMER KANBER (Devamla) – Tapu kadastro hizmetlerinde bilgisayar ağırlıklı çalışmaların artması ve otomasyona geçişe büyük bir hız verilmesi memnuniyet vericidir. Bilgisayar programı olarak gereksinmelere yanıt verecek programların kullanılması demek, çalışmaların daha sağlıklı, daha hızlı yürütmesi demektir.

Ülkemizde ilk defa, Eminönü Tapu Sicil Müdürlüğünde kısa bir süre önce uygulamaya konu-lan Tapumatik Projesinin, dünyada ve Türkiye'de tapu ve kadastro hizmetlerinde ilk defa kullanı-lıyor olması çok sevindiricidir. Bu projenin ülke genelinde yaygınlaştırılmasını ve başarılı sonuç-lar elde edilmesini temenni ediyorum.

İyiliğin, güzelliğin, doğruluğun, dürüstlüğün, mertliğin kitaplarda kalmayacağı bir Türkiye sö-züyle, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Kanber...

TAMER KANBER (Devamla) – Son cümleme müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Tabii, böylece söyleyin, saygınızı sunun, tamamlayın.

TAMER KANBER (Devamla) – 1998 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diler, Yüce Meclisin değerli üyelerine sevgi ve saygılarımı sunarım. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kanber, teşekkür ediyorum.

Sırada, Demokrat Türkiye Partisi Grubu var.

Grubun ilk sözcüsü olarak, Sayın Zeydan; buyurun efendim.

Sayın Zeydan, 40 dakikalık süreyi başlatıyorum; yarısına yaklaşıncı, sizi uyacağım efendim.

DTP GRUBU ADINA MUSTAFA ZEYDAN (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Grubumuzun görüşlerini iki bölümde arz edeceğim; birinci bölüm, Hazine Müsteşarlığı; ikinci bölüm, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüdür.

Değerli arkadaşlarım, Hazine Müsteşarlığı bütçesiyle ilgili bazı fikirlerimizi arz etmek üzere huzurlarınızdayım. Bilindiği gibi, ekonominin kuralları ekonomide, siyasetin kuralları siyasette geçerlidir. Hazinemizin düzeltilmesinde, Hazine Müsteşarlığı üzerine büyük görevler düşmektedir. Türk ekonomisinin temel problemi, yüksek enflasyon değildir; çünkü, enflasyon, sebep değil, sonuçtur. Sebebi tespit edilmeden, sonuçları ortadan kaldırmak mümkün değildir.

Ekonomimizde enflasyona sebep olan konu, bütçeye baktığımızda net olarak görebiliyoruz ki, bütçe açıklarıdır. Bütçe açıklarının sebepleri ise, içborç faiz ödemeleri ve sosyal güvenlik açıklarıdır. Tabii ki, bunların yanı sıra, gelirlerin artırılması ve diğer tasarrufların yapılması da önemlidir.

Ancak, enflasyona yol açan birinci sebep, içborç faiz ödemeleridir. Biz, içborç faiz ödemelerinin azaltmadığımız müddetçe, yüksek enflasyondan kurtulmamız mümkün değildir. İçborç faizlerinin oranının yüksekliği aynı zamanda, ekonominin diğer dengelerini de bozarak, özel sektörün ve toplumun diğer kesimlerinin dengelerini de bozmaktadır. Mesela devlet, sürekli olarak yüzde 140 ile piyasadan para toplarsa, siz, yatırımcıya, KOBİ'lere, çiftçilere ucuz kaynaklı maliyet veremezsiniz; bu, üretim ekonomisinden rant ekonomisine geçişi sağlar, bu da, yeni yatırımları durdurur. Zaten, devlet bu nedenle yatırım yapamaz hale gelmiştir. Bunun üzerine bir de özel sektör yatırım yapmazsa, işte o zaman, işsizlik başta olmak üzere birçok sonuç ortaya çıkar; bu da, enflasyonun daha da yükselmesini sağlar.

Ekonomiyi bir kazan gibi düşünürsek, bu kazanın içindeki su ısındıkça, kazanı, patlama tehlikesine taşır. Isınmaya devam ederse, bir gün bu kazan patlar, işte o zaman ülkemizde sosyal patlamalar yaşanır. İşte, bu konuda, Hazine Müsteşarlığına büyük görevler düşmektedir. Maalesef, buradan üzülerek söylüyorum ki, Hazinemiz, son dört beş senedir gereken performansı gösterememiştir, bunun neticesinde bugünlere gelinmiştir.

Bütçe açıklarının azaltılmasının önemli yöntemlerinden biri ise, devletin, iyi bir nakit planlaması yapmasıdır, piyasaları rahatlatıcı politikalar izlemesidir. İçborç, 1993'ten sonra çok ciddi bir ivme ile artmaya başlamış, bu sebeple faizler de yükselmeye başlamıştır.

Konuşmamın başında da söylediğim gibi, her şey, sebep-sonuç ilişkisine bağlıdır. İçborcun sebeplerinden birisi de, 1993 yılından itibaren 1994 ve 1995 yıllarında ülkemizin dışborcu içborca çevrilmiş, bu da, piyasadan, fazla miktarda para talebiyle faizleri yükseltmiştir. Yine, aynı yollarından, dışborç, içborca neden çevrilmiş diye baktığımızda, ülkemizi yöneten bazı profesörlerimiz, Amerika'yı çok iyi bildikleri ve, "rekabetçi bir ortamda bankalar batarsa batsın" dedikleri için, hem ülkemizde üç banka batmış; birçok insan mağdur olmuş hem de yurtdışı bankalar, bu bankalardan alacaklarını alamamış ve bugün için, Türkiye'ye kredi vermez olmuşlardır. Bu durum, Hazinemizi, dışborç yerine, yüksek faizle içborca itmiş ve bu sebeple, bugüne gelmiş bulunuyoruz.

İstikrar tedbirleri alınırken, bu durumlar dikkate alınmalı; çiftçimiz, memurumuz, emeklimiz, esnafımız daha fazla ezdirilmeden, ekonomik disipline öncelikle devletten başlanılmalı ve fedakârlıklar, toplumun tüm kesimlerine eşit olarak paylaştırılmalıdır.

Hazinemiz, bir yandan, devletin nakit dengesini oluştururken, diğer bir yandan, özel sektörlü yeni yatırımlar yapmaya teşvik edici, malî piyasaları rahatlatıcı yeni düzenlemeler yapılmalıdır. Türkiye, ancak bu şekilde, bu yüksek enflasyondan kurtulabilir.

Hükümetimizin enflasyonla mücadele ve enflasyon yaşamının bitirilmesi noktasında kararlılığını saygıyla karşılıyoruz; ancak, istikrar tedbirlerinin de platonik olmaktan çıkarılması gerekir. Alınması gereken tedbirler alınmayacaksa, hiç konuşulmamalıdır. Bu konuda konuşur ve gerekenleri yapmazsak, bu işin faydası yerine, sadece maliyetiyle karşılaşırız. Yüksek enflasyonla yatılırken ve onunla yaşanırken, ve de ona son verilirken, kime ne faydası olacağı, maliyetinin ne olacağı asla kestirilemez. Hükümetimiz, enflasyonla mücadele sürecinde, dar ve sabit gelirliyi korumak için elinden geleni yapmalıdır; ancak, bu kesimleri tümtüyle korumak üzere, istikrar tedbirlerinden asla taviz verilmemelidir; çünkü, enflasyonu düşürmenin, onlara verilecek en iyi hizmet olduğu asla unutulmamalıdır.

Enflasyonla mücadelenin liderliğini Başbakan yapabilir veya görevlendirdiği bir kişi yapabilir. Bu yetkinin başkasının altında birkaç kişi arasında bölüşülmesi, başarılı olmuş bir yöntem değildir. Bu görev kime verilecekse, bu kişi, az ve öz konuşmalıdır, konuşmaktan çok, iş yapması ve piyasayı alarme edecek sözler söylememesi şarttır. Böyle dönemlerde, bu yetkiyle donanmış kişiler sesli düşünemezler. Ekonomi bürokratları da mümkün olduğu kadar az konuşmalı, diğer siyasi iradeye ihtiyaç varsa, şikâyet yerine, bu ihtiyaçlarını Hükümetten dilekleri olarak söylemelidir.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Kısacası, "çok konuşur, az iş yapar" diyeceksiniz.

MUSTAFA ZEYDAN (Devamla) - Evet; kesin odur.

Sayın Başkan, değerli üyeler; dikkatinize çok önemli bir konuyu arz etmek istiyorum. 1995 Yılı Kesinhesap Kanununun Hazine kısmında, Sayıştay denetçileri raporunda aynen şu ifade vardır: "1995 yılı sonunda kur farkını, takip edilemeyen kullandırmaları kaydetme gerekçesiyle, bilgisayar kayıtlarına dayanılarak, Saymanlık kayıtlarına 599 trilyon lira intikal ettirilmiştir. Saymanlık, kendine ait borç kütüğü olmadığından kur farkını hesaplayamamaktadır. Bu işlem, belgesiz olarak kayıt yapılması anlamına gelecektir. Saymanlığın, herhangi bir kullanım kaydını, belgeye dayanmadan yapması mümkün değildir. 54 üncü Hükümetin, bu konuda yeni Hükümete soru soracağına, bu sorunun cevabını vermesi gerekir kanaatindeyim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bölümüne geçiyorum.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzün bütçesi, 168 trilyon 832 milyar TL'dir. Bu bütçeye baktığımızda, şu anda, daha bütçe çıkmadan ve bir işe başlamadan bütçenin yüzde 50 açığı gözükmektedir. Türkiye gibi, büyük bir ülkede ve nüfusumuzun yüzde 40'ını içine almış olan köy iskân yerlerimizin ihtiyacını bu bütçeyle, Genel Müdürlüğümüzün karşılaması da mümkün değildir. Zaten, bu Genel Müdürlüğümüz, Atamızın "Köylü, milletin efendisidir" sözünü yerine getirmek için kurulmuştur; ancak, bu kurumumuz, maalesef, biraz da politize edilerek, yerinde saymakta, verdiği hizmetler, köylümüze, yeteri kadar gitmemektedir. Bu, sadece bugünkü Hükümetle ilgili değildir, gelmiş geçmiş bütün hükümetler nezdinde bu şekilde devam etmiştir.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Aslında, bu Köy Hizmetlerini kaldırmak lazım.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Özelleştirip kürtulmak lazım.

MUSTAFA ZEYDAN (Devamla) – Muhterem arkadaşlar, Köy Hizmetlerinin kaldırılıp kaldırılmaması konusu gündeme geldiği zaman, tabii, bu da düşünülebilir.

Köy Hizmetlerinin 320 bin kilometre yol ağı vardır ve sadece 50 bin kilometresi asfalttır. 60 bin kilometresi çalışmaz bir durumdadır, yarısı yıkılmış, yarısına gidilmiyor, yarısı da kapalıdır.

İçme suyu konusuna gelince: Şu anda, 21 inci Asra yaklaştığımız şu günlerde, 1 965 köyümüzde içme suyu yoktur ve diğer köylerde de içme suyu yarım yamalak bir durumdadır. Bu konuşmalarım, Köy Hizmetlerini tenkit etme anlamını taşımıyor. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne, hiçbir hükümet, hizmet anlayışıyla yanaşmamış ve imkân tanımamıştır, sadece politik anlayışla yanaşmıştır. Maalesef, onun için, Köy Hizmetleri bugün büyük bir sıkıntı içindedir. O bakımdan, Köy Hizmetlerini yeniden gözden geçirmek şarttır.

Bakınız, şimdi, icra birimi olan il müdürlüklerimizde saymanlıklar yoktur. Bir örnek vereceğim: Hakkâri, Van'a 200 kilometredir. Bir dozere 30 milyonluk bir parça alınacak, Hakkâri'den, özel bir arabayla, iki adam Van'a geliyor, 2 gün Van'da kalıyor, bu parçayı alacak. Sarf ettiği para 200 milyon liradır, alacağı parçanın bedeli 30 milyon liradır. Bir de, eğer bölgede varsa verecek. Bölge, lojistik destek anlayışıyla kurulmuştur; ama, maalesef, şimdi, zaten bölgenin kendisi lojistik desteğe ihtiyacı olan bir bölge haline gelmiştir. Onun için, inşallah, benim temennim, yeni Hükümetimiz, bu anlayışı göz önüne alacak ve milletin efendisi olan köylümüze, sıkıştığımız an her bakımdan koştığımız köylümüze gereği gibi hizmet vermeyi becerecektir.

Muhterem arkadaşlar, Köy Hizmetlerinde 41 bin işçi var ve şunu görüyoruz: OHAL Bölgesinde, bu işçilerin bir kısmı teknik eleman yerine kullanılmaktadır. Şöyle bir örnek verebilirim: Van Bölgesine 5 vilayet bağlıdır, sanıyorum ki, bölge dahil olmak üzere 5 vilayette 5-6 civarında mühendis var; başka mühendis yok. Örneğin; köy yolları şefliğini bir mühendis idare etmesi gerekirken, oraya bir düz işçi konulmaktadır ve hizmetler bu şekilde yürütülmektedir. Arkadaşlar büyük hizmet vermektedir, özveriyle çalışmaktadırlar; ancak, kendi imkânları olmadığı için, maalesef, ihtiyaca cevap veremeyecek durumdadırlar.

Bakınız, kış başladı; şu anda, yine köy yollarının yarısı kapalı, araç-gereç yok, ellerindeki araç 30 yaşında; parçalanmış, parçaları yok. Örnek olarak söylüyorum; Hakkari İl Müdürlüğünde 20 tane dozer var, bunun 6 tanesi faaldir; diğer dozerlerin parçalarını sökmüşler, o 6 dozere takmışlar; yani, bir cepten almışlar bir cebe koymuşlar veyahut da ceketin bir kolunu kesmişler diğerine eklemişler. Maalesef, bu şekilde hizmet görülmektedir.

Bir de, ikinci bir kargaşa var; Karayolları diyor ki "yol ağı benim değil, Köy Hizmetlerinin yoludur, Köy Hizmetleri gitsin açsın"

Değerli arkadaşlar, şu anlayışı kaldıralım. Bilhassa, yeni Hükümetimizden, mevcut Hükümetimizden ricamız budur; Karayolları da bu devletin bir birimidir, Köy Hizmetleri de bu devletin bir birimidir; bu yol benimdir, bu yol senindir anlayışını kaldırmak lazım. Şimdi, bir örnek vereyim; Yüksekova 2 bin metre yükseklikte; 3 metre kar yağmış ve 2 tane dozer var; peki, ne yapacak bu adam 2 dozerle?! Karayollarının iki yol ağı var; onu açıyor, akşama kadar yatıyor. Kaymakam emir veremiyor, vali emir veremiyor "benim kimseye minnetim yok, siz beni açığa alamıyorsunuz; benim sicil amirim de değilsiniz, hiçbir şey yapamazsınız; ben, bu yolları açmıyorum" diyor. Vatandaş bazen can çekişiyor ve ölüyor. Yani, bu, bir gerçektir; bu, Türkiye'nin her yerinde mevcuttur. Onun için, yeni Hükümetimizden ricamız budur, bunu kaldıralım. Devletin makinelerini kullananlar "efendim, ben bu yola girmiyorum..." Birleştirilsin efendim, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü kaldırılınsın, Karayolları Genel Müdürlüğüyle birleştirilsin...

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Birleştirilsin, bir havuzda toplansın.

MUSTAFA ZEYDAN (Devamla) – ...disipline edilsin, güzel bir hizmet yapılsın. Arkadaşlarımız hizmet yapmak istiyor; ama, maalesef, hizmet veremiyorlar; imkânları yok, elemanları yok.

Şimdi, efendim, bakın, asfalt yollara dozerler giremiyor; nasıl girecek paletli dozer? Lastikli araç lazım, rotatif lazım; Köy Hizmetlerinin elinde rotatif yok, ufak tefek, köstebek gibi bazı rotatifler geldi -o bölgede görev yapan sayın milletvekillerimiz vardır- bunlar çalışmaz halde, çalışmıyor; öbür tarafta, imkânları yok. Ondan sonra, biz bağıyoruz, milletvekilleri bağıyor, partiler bağıyor, vatandaş bağıyor; efendim, Köy Hizmetleri iş yapmıyor...

Efendim, bir de şu ricam var; ben de politikacıyım, yirmibeş sene de belediye başkanlığı yaptım; fakat, şu Köy Hizmetlerini, bu politize durumdan, lütfen, rica ederim, kurtaralım. Ben, burada bir şeye değinmeden geçmeyeceğim; bu Hükümet yeni kurulmuş, 20 nci günü... Efendim, ben, iki ay uğraştım, Hâkkari İline ancak bir müdür gönderebildim; o da, rica, minnet, buldum da gönderdi!..

Bu sefer, yeni Hükümetin bir kanadının il başkanı "müdür gitsin" diyor; ya niye gitsin?! Müdür bulamıyorum. Sayın Bakana söyledim, Sayın Bakanın bana söylediği şu söz var: "Efendim, il başkanıyla görüştin." Bu, olmadı işte. (RP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, burada, hepimiz politikacıyız; hizmet yapıyoruz. Burada, Türkiye'nin hizmetleri gündeme geldiği zaman, lütfen, birleşelim; bu hizmeti, güzel bir anlayışla yapalım.

Türkiye'de, iki konuda bizim birleşmemiz lazım: Birincisi, terör olayı; bu, Türkiye'nin büyük meselesidir. İkincisi de, bu enflasyon durumu. Bakın, bu millet, bu iki konuda, bu Parlamentodan ve bu Parlamentodan çıkan Hükümetten hizmet bekliyor. Bu, şu parti veya bu parti meselesi değildir. Hepimiz bu çatının altındayız. Türkiye Cumhuriyeti Devletinin çatısı zedelendiği zaman, hepimiz zarar göreceğiz, hiç kimse kurtulmayacaktır. Onun için, bu devletin çatısıyla iftihar ederek ve o devletin çatısının yüzünden buraya gelmiş insanlar olarak, bunu düşünerek, devletin bütünlüğüyle ilgili, halkımızın huzuruyla ilgili, milletin istikbaliyle ilgili konularda, sayın parlamenterlerimizin, Parlamentomuzun, liderlerimizin ve büyüklerimizin birleşmesinde büyük fayda vardır; halkımız da bunu bekliyor.

Değerli arkadaşlarım, ben, sizin vaktinizi fazla almak da istemiyorum. Bütçemizin, memleketimize, milletimize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum. Allah, Türkiye'ye huzur versin; Allah, evvela Parlamentomuza, sonra bizlere, iyi bir hizmet anlayışı, iyi bir diyalog nasip etsin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zeydan, teşekkür ediyorum.

Demokrat Türkiye Partisi Grubunun ikinci sözcüsü, Sayın Muzaffer Arıkan. (DTP sıralarından alkışlar)

Sayın Arıkan, buyurun efendim.

DTP GRUBU ADINA MUZAFFER ARIKAN (Mardin) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şahsım ve Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesiyle ilgili görüşlerimi belirtmeden önce, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk toplumu, bildiği gibi, her zaman, kimsesizlere, bakıma muhtaç çocuklara ve yaşlılara şefkatle yaklaşan, onlara yardım elini uzatan, yiyeceğini, içeceğini paylaşan, sevgi dolu ve güzel duygularla dolu bir toplumdur.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, ülkemizdeki sosyal hizmetlerin planlanması, uygulanması, koordine edilmesinde temel sorumluluğa sahip, tek kamu sosyal hizmet teşkilatıdır.

Tek başına bir icracı bakanlık büyüklüğünde olan bu kurum, sosyal devletin gerçekleştirilmesine yönelik hizmetleri yürüten ve sosyal konumu açısından çok özel bir kamu kuruluşudur.

Değerli milletvekilleri, toplumun en önemli kurumu ailedir. Aile, bir ülkenin temel taşıdır. Bu nedendir ki, sağlıklı bir aile yapısının kurulması ve korunması son derece önem arz etmektedir.

Son yıllarda aile hayatının korunmasına yönelik ilmi çalışmalar toplumun sağlıklı geleceği içindir. Bugün, yaklaşık 550 bine yakın korunmaya muhtaç çocuk olması, özellikle büyük şehirlerimizde son yıllarda daha da artan sokak çocukları, aile birliğinin korunmasını daha da önemli kılmaktadır. Öncelikle ailenin korunmasının gerektiği muhakkaktır. Çünkü çocuklarımızın, gençlerimizin sağlıklı büyümelerini en iyi sağlayan kurum ailedir.

Kimsesiz ve bakıma muhtaç çocukları korumak, onlara gereken eğitimi vermek ve topluma kazandırmaya yönelik tüm faaliyetleri sağlamak şarttır. Aile hayatı bir toplum için ne kadar önemliyse, herhangi bir nedenle kimsesiz ve korunmaya muhtaç duruma düşen çocuklarımızın devlet güvencesi altına alınması da o kadar önemlidir. Zira, başıboş bırakılan çocuklarımızın kötü alışkanlıklar edinme riski daha fazladır.

Anayasamızın 60 ıncı maddesindeki "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir." ifadesi; devletimizin, bütün vatandaşlarımızın sosyal güvencede olması gerektiğini ve yarınlara güvenle bakabilmesini sağlamaya yönelik hükmü, yerinde ve önemlidir. Maddenin devamındaki "Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" ifadesi, sosyal güvenlik kavramına çağdaş bir boyut kazandırmıştır. Sosyal bir hukuk devletinin, olmazsa olmaz kuralı olan sosyal güvenlik hakkı, belirli kitlelere ve gruplara has olmayıp, toplumun her kesimini içerir.

Ayrıca, Türkiye, Çocuk Hakları Sözleşmesini imzalayan bir ülkedir.

Şimdi, tüm bu gerçeklerden hareketle, kurumun, pek istenilen düzeyde olmayan, korunmaya muhtaç çocuklara ve sokak çocuklarına ilişkin anlayış ve hizmetlerini geliştirmesi zorunludur.

Kurum, kimsesiz çocuklara yönelik, ağırlıklı olarak hizmet vermekle birlikte, yaşlı ve bakıma muhtaç büyüklerimize, aile sorunu nedeniyle evlerinden ayrılan kadınlarımıza, sahipsiz sokak çocuklarına, gençlerimize ve maddi sıkıntı içinde olan birçok insanımıza yardımcı olmak suretiyle, çok yönlü, önemli hizmetleri ifa etmektedir.

Kurumun tüm sosyal hizmet kuruluşlarını sadece 0-18 yaş grubundaki bakılmaya ve korunmaya muhtaç çocuklarımıza ayırsak, yine yetmeyeceğini görmekteyiz; yani, korunması gereken 0-18 yaş grubunun yalnızca yüzde 3'ünü koruyabiliyoruz, geri kalanları mağdurdur ve yardım elinin uzatılmasını beklemektedirler.

Kurum, yatılı ve gündüzlü olarak, özürtilere yönelik hizmetlerini 26 bakım ve rehabilitasyon merkezinde 2 949 kapasiteyle sürdürmektedir. Halen, çeşitli özürtili gruplarında 2 604 kişi sırada beklemektedir.

Özellikle Anadolu'nun büyük bölümünde, aileler, özürtili çocuklarını bir sıkıntı kaynağı, toplumdaki saklanacak ve gizlenecek bir unsur olarak görmektedirler. Öncelikle, aileler, özürtili çocuğunu da, diğerleri gibi yaşama hakkı olduğu konusunda bilinçlendirip, onların eğitimi ve rehabilitasyonu açısından teşvik etmelidirler.

Değişik yaş gruplarında 30 bin civarında evladımız,sıcak bir çorba ve yuva bulabilmenin mutluluğunu hüzünle birlikte yaşarken, belirli bir yaştan sonra kurumdan ayrılmaları gerektiği zaman, hayatta nasıl mücadele edebileceklerine ise endişeyle bakmaktadırlar. Zira, kurum, kimi çocuklarımıza 18 yaşına, kimi özel durumları olan çocuklarımıza ise 25 yaşına kadar bakabilmekte ve bu yaşlardan sonra kurumun kanatları altından çıkıp, hiç bilmedikleri ve tanımadıkları bir dünyaya adım atmaktadırlar.

Burada, önemli bir meseleye değinmek istiyorum. Kimsesiz ve bakıma muhtaç evlatlarımızın kuruma alınması, büyütülmesi, eğitilmesi kadar hayata hazırlanması da o kadar önem kazanmaktadır. Dolayısıyla, çok yönlü bir eğitim verilmelidir. Akademik eğitimin yanı sıra, çeşitli meslekî becerileri de kazandırmak gerekir. Bu nedenle, kurum personeli sürekli hizmetiçi eğitime tabi tutularak daha vasıflı hale getirilmelidir. Ayrıca, geçmişte epey hırpalanan kurumun çağdaş, bilimsel ve üretici kadrolarla etkin bir çalışma sürecine muhakkak ihtiyacı vardır.

Bugün, kurumdan, 325 çocuğumuz evlat edinme, 270 çocuğumuz koruyucu aile yanlarında, yaklaşık 6 bin çocuğumuz da sosyal yardımlarla öz aileleri içindedir. Görülüyor ki, koruyucu aile ve evlat edinme yok denecek kadardır. Bunları cazip hale getirilecek düzenlemelerle artırmak ve daha fazla kimsesiz evladımızın güvenceye alınmasını sağlamak gerekir. Bu konularda da, kurum yönetiminden ciddi uğraşlar beklemekteyiz.

Değerli milletvekilleri, bir çocuğun büyüme ve gelişmesinin en sağlıklı gerçekleştirildiği ortam, kendi öz ailesidir. Bu nedenle, aile hayatının korunması öncelikli hedef olmalıdır. Bugün, aile hayatının dağılmasının en büyük nedeni ekonomik sıkıntılara dayanmaktadır. O halde, toplumumuzun sağlıklı ve mutlu geleceği için daha fazla çalışmamız gerektiği açıktır. Kurumda, çocuğun aile yanında bakımı konusunda yeni açılımlar yapılmalıdır.

55 inci Hükümet olarak, orta vadeli bir süreçte, halkımızın refah düzeyini etkileyen ve ülke ekonomisini tehdit eden enflasyon problemini çözeceğimiz inancındayım. En büyük temennimiz, ekonomisi güçlü, halkının refah düzeyi yüksek, teknolojisi ve sanayii gelişmiş, sosyal güvenlik sorunları çözülmüş, çağdaş ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye'yi yaratmaktır.

1998 mali yılı bütçesi, enflasyonla mücadeleye yönelik bir bütçe olduğu için, gerekli ödenek ayrılmamıştır; bu nedenle, kuruma, başka finansman kaynakları bulmamız gerekmektedir. Çeşitli fonlar ile dayanışma ve yardımlaşma toplantılarının yanı sıra, kurumdan faydalanan çocuklarımızı sanat sahibi yaparak, elde edilen ürünlerin satılması yoluyla önemli bir finansman kaynağı sağlanabilir. Böylece, çocuklarımıza, tüketici değil üretici bir nitelik kazandırmış oluruz.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ülkemizin önemli bir sosyal kuruluşu olup, kurumu, öncelikle kurulması ve teşkilatlanması gereken yerlerden başlanılmak üzere, tüm yörelerimizde, dengeli bir şekilde yaymak gerekir; ancak, görülen odur ki, mevcut olanaklarla, kurum yönetimi, akılcı bir yatırım planlamasından maalesef yoksundur. Türkiye Cumhuriyetinde yaşayan her ihtiyaç sahibi ve korunmaya muhtaç vatandaşımızın devlet güvencesine alınması, başlıca görevlerimiz arasındadır.

Kurumun, fonksiyonlarının artırılarak, kimsesiz yavrularımızın topluma kazandırılması başta olmak üzere, diğer tüm faaliyetlerinde başarılı olması için, her kesimin katkıda bulunacağına inanıyorum.

Bu düşünce ve duygularla, şahsım ve Demokrat Türkiye Partisi Grubu olarak, 1998 mali yılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesinin, milletimize ve tüm çalışanlarına hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesiyle devam etmek istiyorum. Son yıllarda hızlı bir kentleşme süreci yaşayan ülkemizde, tüm yatırım hizmetlerinde altyapıyı oluşturan harita, tapu ve kadastro hizmetlerinin önemi de artmıştır. Kırsal alandan kentlere doğru olan göç hareketlerinin etkisiyle, ülkemiz, çarpık bir kentleşme sürecine girmiş ve kentlerimizde, barınma, ulaşım, temizlik, enerji, su gibi, altyapıyla ilgili ihtiyaçlar ortaya çıkmıştır. Bu sorunların çözümüne ilişkin planlama ve projelendirme çalışmalarında ihtiyaç duyulan ilk ve temel bilgiler, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne üretilmektedir.

Türkiye kadastro sununun henüz bitirilmemiş olması, her sene, bütçe görüşmelerinde, Meclis kürsüsünde dile getirilmektedir. Kadastro çalışmaları, dağda, bayırda, soğukta, sıcakta, kısacası, güç arazi şartlarında yapılması gereken ve maliyeti yüksek olan hizmetlerden bir tanesidir.

Kurumun kendisine ayrılan kısıtlı bütçe imkânları içinde, hedeflenen yıllık üretimin fazlasıyla gerçekleştirilmesini takdirle karşılıyorum. Bununla birlikte, bütün yurt sathında kadastro nun tamamlanması ve içinde bulunduğumuz çağın ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde yapılması için, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün, bu hizmetleri daha etkin ve verimli yapabilmesi açısından desteklenmesi gerektiği inancındayım.

Gelişmiş ülkelerde, harita ve kadastro hizmetlerinin gelişmesinde, hizmet üretimindeki çağdaş yöntem ve teknolojinin uygulamaya sokulmasında özel sektörün, muhakkak, önemli bir yeri vardır.

Harita ve kadastro hizmetlerinde çağımızın ihtiyaçlarına cevap verebilmek için, özel sektör imkânlarından yararlanmak kaçınılmaz bir hale gelmiştir. Bu amaca yönelik olarak, harita ve kadastro hizmetlerinde güçlü bir özel sektörün oluşabilmesi için, sermaye, nitelikli insan gücü ve gelişmiş teknoloji bütünlüğünün sağlanması gerekmektedir. Bu oluşumun sağlanmasında, kamunun, yönlendirme görevini ciddi biçimde yerine getirmesine ihtiyaç vardır.

Toprak-insan ilişkilerini düzenleyen bu önemli hizmetin, bugüne kadar olduğu gibi, kısıtlı bütçe imkânlarıyla ve ülke düzeyinde çalışan yaklaşık 13 bin tapu ve kadastro personelinin özverili ve fedakâr çalışmalarıyla günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilecek seviyeye çıkmasını beklemek, hayalcilikten ve iyi niyetten öteye geçemez.

Ülke kalkınmasının temelini oluşturan tapu ve kadastro hizmetlerinde; önemine uygun olarak, ulusal bir politika belirlenmeli ve desteklenmelidir.

Doğu ve güneydoğudaki kadastro müdürlüklerinde büyük bir eleman eksikliği söz konusudur. Yıllardır, bu bölgelere eleman verilmemekte veya verilenler, iktidarın değişmesiyle birlikte batıya veya orta kesimlere tayinlerini yapmaktadırlar.

1997 yılında 600 teknisyen, 180 mühendis alınmış ve genellikle doğu ve güneydoğuya, kuralları çekilerek gönderildiği öğrenilmiştir; ancak, bu sayının beş altı misli daha eleman gönderilse bile ihtiyaca cevap veremeyecek durumdadır; bu konu, çok ciddi olarak muhakkak ele alınmalıdır.

Bu bölgelerin çalışma şartlarının zorluğu dikkate alınarak özendirici bir ücret ve tazminat politikası uygulanmalıdır. Bugün öngörülen 300 bin Türk Lirası günlük tazminatla, bir teknisyenin, Mardin'in herhangi bir köyünde kalarak kadastro yapmasını beklemek hayal olur.

Bu temenni ve düşüncelerle, şahsım ve Demokrat Türkiye Partisi Grubu olarak, 1998 mali yılı Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesinin de milletimize ve tüm tapu kadastro çalışanlarına hayırlı ve uğurlu olmasını diler, saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arıkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir hususu açıklamama lütfen müsaade buyurunuz. Dün, yoklama esnasında, Genel Kurulda, bazı arkadaşlarımız, yoklama isteyenlerin, yoklama sonuna kadar Genel Kurul salonunda kalmalarının gerektiği yolunda ifade bulundular. Acaba, Başkanlık, İttüzeğe, geleneklere uygun davranmadı mı zannına arkadaşlarımız kapılmasın; kapılırlarsa yürütmemiz zorlaşır; o nedenle ihtiyaç hissediyorum.

14.3.1992 tarihli 50 nci Birleşimde- o gün, Sayın Avcı Meclis Başkanlığı görevini yapmaktadır-Sayın Ertekin "onlar daha önce sayıldılar Sayın Başkanım" yani, oturmaları gerekmez yolunda; Sayın Ülkü Güney "onlar yoklama isteminde bulunurlarken sayıldılar efendim" yani, çıkmalarında bir beis yoktur yolunda görüş ifade etmişler. 15.3.1992 tarihli 51 inci Birleşimde, Sayın Yılmaz Hocaoğlu'nun, yine, böyle bir işlem karşısında itirazlara maruz kaldığı sırada, Grup Başkanvekili olarak Sayın Kalemler de "O günkü zabıtlarda da vardır; aynı tarzda itirazlar yapılmış ve bizim tarafımızdan yapılmış itirazlar vardır. 10 kişi ayağa kalkarak yoklama istemiş; "bu 10 kişi otursun" denmiş; ama, Sayın Başkanvekili, aynen sizin buyurduğunuz gerekçelerle "böyle bir işleme gerek yoktur, o 10 kişi zaten vardır, teamül de böyledir" diye Meclis zabıtlarına beyanlarını geçirmişler. Beyanları vardır, bunu' sadece, Yüce Heyetin bilgisi olsun diye ifade ediyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Güney.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, buyurduğunuz doğrudur, o ifadeler benimdir. Dün de, zatiâliniz Meclisi yönetirken, itiraz edenlerden birisi bendim. Belki ikisinin arasında bir mübâ-yenet var diye düşünülebilir; ancak, bu uygulamalar, yöneten Sayın Başkanın biraz da inisiyatifine bırakılıyor; öyle oluyor. Şöyle ki, Sayın Kamer Genç ve Sayın Hasan Korkmazcan'ın yönetimle-rinde bu aranıldı; yani, burada yazılı bir şey yok...

Bizim dünkü itirazımız da bu mealde olmuştur. Bana göre, bunu, normalde, İçtüzükte belirte-lim. Bunun sağlam bir şarta bağlanması lazım; çünkü, bazı başkanvekilimiz öyle kullanıyor bu tak-dir hakkını, bazısı böyle kullanıyor; milletvekili arkadaşlarımızın da bu yönde itirazları oluyor. Bu-nun düzeltilmesi gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Güney.

NIHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

NIHAT MATKAP (Hatay) – Sizler, 4 Meclis Başkanvekilimiz olarak, Sayın Meclis Başkanı-nın başkanlığında bir araya gelseniz, bu teamüller sonrasında bir standart birliğine varılırsa, bu iti-razlar da önemli ölçüde kalkar diye düşünüyorum; yani, milletvekili arkadaşlarımızın bu konuda...

BAŞKAN – Bütün zabıtları bilmesi gerekmez, bu mümkün de değil tabii ki.

NIHAT MATKAP (Hatay) – Yalnız, Sayın Kamer Genç -özellikle Sayın Güney'in belirttiği gibi- yoklama isteyen arkadaşlarımızdan bir tanesinin bile salonda olmadığını görürse, geçersiz sa-yıyor o talebi. O nedenle, lütfen, bu konuda sizler de üzerinize düşen görevi yapın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Güney, sizin örneğinizi özellikle şunun için seçtim: Hüküm verilirken, hüküm verenler kuvvetli mesnede dayanmak isterler.

Sayın milletvekilleri, şimdi, Anavatan Partisi Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere, bi-nci sırada, Sayın Yıldırım Aktürk konuşacaklar.

Sayın Aktürk, buyurun. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Aktürk, Grubun konuşma süresinin tamamı 40 dakikadır; üçe mi böleceğiz?

ANAP GRUBU ADI A YILDIRIM AKTÜRK (Uşak) – 15 dakikasını kullanacağım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ANAP GRUBU ADINA YILDIRIM AKTÜRK (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Muhterem milletvekilleri; Anavatan Partisi Grubu adına, Hazine Müsteşarlığı bütçesi üzerin-de görüşlerimi arz etmek üzere söz almış bulunuyorum; Üç Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Maliye Bakanımızın sunuş konuşmasında, ekonominin temel sorunları, israf düzeyine varan kamu harcamalarından doğan kamu açıkları, ulusal tasarrufların devlete borç verilerek rant amaçlı kullanımı sonucu ortaya çıkan yatırım eksikliği neticesi oluşan yüksek düzeyde kronikleşmiş enf-lasyon olarak ifade ediliyor. Bu teşhise aynen katılıyorum. Yani, hastalığın temelinde müsrif ve ve-rimsiz bir kamu sektörü var.

Ana görüşümü konuşmamın başında ortaya koymayı yararlı görüyorum. 1998 yılı bütçesinde de, maalesef, 1997 yılı Refahiyol bütçesinde olduğu gibi, aşırı merkezîyetçi, dağınık, savurgan, et-kin olmayan kamu yönetimi yapısını yeterince sorgulayamadığımızı görüyorum. Geçen sene Baş-bakanlık bütçesi üzerinde yaptığım konuşmada kullandığım bir teşbih, hâlâ, aynen geçerli. Darıyı-yani tasarrufları- tavuğun- yani verimli özel sektörün- önünden alıp karganın- yani verimsiz kamu sektörünün önüne koyup tüketiyor, yok ediyoruz. Bakanlık bütçeleri, genelde çok adam, az iş, ka-ravana bütçeleri halini almış. Ana meselemiz, bu hastalığı kökünden çözmek olmalıdır.

Sayın Tansu Çiller bütçenin geneli üzerindeki bir saatlik konuşmasında çok iyi bir performans sergiledi!.. Tamamlayıcı mahiyette olacağını düşündüğüm bir iki hususu, burada, bir parantez açarak, sizlerle paylaşmak istiyorum.

Anavatan Partisi, 1991 yılında iktidardan ayrıldığında, ekonomik gelişme açısından oldukça sağlıklı bir altyapı bırakmıştı. Enerji, telekomünikasyon, ulaştırma, turizm ve organize sanayi bölgelerinde ciddi gelişmeler sağlanmış; dinamik bir özel sektör, ihracatta, müteahhitlikte, kara ve deniz yolu nakliyeciliğinde, bankacılık ve finans sektöründe büyük atılımlar içerisindeydi.

Türkiye, 1989'da konvertibiliteye geçmiş, globalleşme yönünde önemli adımlar atılmakta; Karadeniz Ekonomik İşbirliği gibi yeni forumlar geliştirilmekte ve en önemlisi, Türkiye, kredibilitesi yüksek, yurt dışından rahatlıkla yılda 8-10 milyar dolar borç bulabilen, parlayan bir yıldız ülke konumundaydı.

Sayın Çiller'in, nedense, hatırlamakta zorlandığı, ekonomiden sorumlu Devlet Bakanlığı döneminde ve Başbakanlığının ilk yıllarında -yani, 1992 ve 1993 yıllarında- Türkiye, birinci yıl 5 milyar dolar ve 1993'te 12 milyar dolar olmak üzere, toplam 17 milyar dolar net dışborç kullandı. Ancak, bu kaynakların çoğu, maalesef, hovardaca çarçur edildi; yatırımlar yarı yarıya düştü, kamu açıkları büyüdü, nihayet, 5 Nisan 1994 öncesi iflasın eşiğine gelindi. On senede inşa edilen o güzelim kredi itibarımız, maalesef, 1994 başında, iki ayda, tamamen yok edildi. Halbuki, Sayın Çiller, 1993 sonunda, Başbakan olarak, 1994 yılı bütçesini takdim ederken, 1994 yılında büyümenin yüzde 4,5; enflasyonun yüzde 55 olacağını planlamıştı. Gerçekleşme dersiniz, biraz sapma var; enflasyon yüzde 55 yerine yüzde 150 olmuş, büyüme artı yüzde 4,5 yerine, eksi yüzde 6,1 olmuş; yani, büyümede yüzde 10'luk bir kaybımız var. Diğer bir ifadeyle, Sayın Tansu Çiller'in, bize, sadece 1994 yılı maliyeti, Türkiye ekonomisinde, millî gelirin yüzde 10'u kadardır. Millî gelirimizi de 200 milyar dolar varsayarsak, 20 milyar dolar faturası vardır Sayın Çiller'in. Çiller parantezini burada kapatıyorum.

Bütçede, malî disiplinin sağlanması amacıyla 1998 yılında içborçlanmaya, Hazine borçlarını da içerecek şekilde bir limit getirilmiş olmasını destekliyoruz. Diğer taraftan, Hazinemizin vereceği toplam garanti miktarına da bir limit getirilmiş olmasını seçici ve rasyonel bir davranış biçimi olarak onaylıyoruz.

Kamuoyuna açıklanan bir program çerçevesinde şeffaf bir borç yönetimi hedefleniyor. Bu uygulama, Merkez Bankası para programı ve malî programın kredibilitesini ve başarı şansını da artıracaktır.

30 Temmuz 1997'de imzalanan Hazine Müsteşarlığı ile Merkez Bankamız arasındaki protokol, para programının uygulanmasında birlikte hareket edilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır; bu da, olumlu bir gelişmedir.

Eylül 1997'de oluşturulan, piyasa temsilcileriyle Hazine arasında görüş alışverişi sağlayan İçborç Danışma Kurulu, çok yararlı bir forum olacaktır.

1998 bütçesinin, kanaatimce, uygulamada en çok problem çıkaracak tarafı, faiz ve sosyal güvenlik harcamaları dışında kalan transfer kalemleridir. Burada, 1997 yılı rakamlarına göre sadece yüzde 4,5 gibi çok cüzi bir artış söz konusudur. Özellikle, tarımsal destekleme ve çeşitli fonlarla ilgili harcamalarda ciddi daralmalar öngörülmüştür. Mesela, tarımsal destekleme için 1997'de 260 trilyon harcanmış iken, 1998 yılı bütçesinde, sadece, 200 trilyon konulmuştur. Aynı şekilde, 1997'de fonlardan, toplam 450 trilyon gelire karşılık 374 trilyon; yani, bunun yüzde 83'ü harcanmış iken, 1998'de 850 trilyon fon gelirinin, sadece, 350 trilyonu -kabaca yüzde 40'ı- fon harcamaları için kullanılacaktır. Özellikle tütün üretiminin, maalesef, 220 bin tondan 300 bin tona çıkarıldığı bir yılda, tarım kesimine popülist yaklaşımdan uzak, 1998 yılı bütçesinin imkânları içerisinde çok disiplinli bir destek sağlanması, Hükümetimizi, ciddi biçimde zorlayacağına benzemektedir.

1997 yılı Başbakanlık bütçesi üzerindeki konuşmamdan iki satırı burada okuyacağım: "Sayın Erbakan'ın iki satırlık bir oyun planı var; birisi, faiz satırını düşürmek; ikincisi de, hızlı bir özelleştirme yapmak. Bonoları tahvillere çeviriyoruz; yani, kısa vadeli borçlanmayı, vadelerini uzatarak 1998 yılına aşırıyoruz. Yani, ne oluyor; 1997'de faizi az ödeyeceğiz; 1998'de Allah kerim. Aynen, bu uygulama sonucu, 1997 yılı borçlarının vadeleri, 1998 yılının ilk aylarına geldi çatı. Böylece, 1998 yılına, 5,1 katrilyon lira faiz yükü devredildi. 1998 yılında ödenmesi öngörülen 5,9 katrilyon yüzde 86'sı, işte bu devreden faizlerdir."

Yine, 1997 yılı Başbakanlık bütçesi üzerindeki konuşmamdan devam ediyorum: "Şimdi, özelleştirmeye gelince: Zaman boyutu çok kritik arkadaşlarım. Dün, Sayın Erbakan, "Telekom ne zaman giriyor" denilince, "Martta" dedi. 1997 yılı Mart ayını kastetti; ama, ben burada iddia ediyorum -zabıtlara da geçsin- 1997 yılı Mart ayından evvel girmeyecek."

Muhterem arkadaşlarım, aslında, Sayın Erbakan'a fazla haksızlık etmeyelim. Herhalde, bu Telekom işinden 1993'ten beri yakından anlayan ve 30 milyar dolar geldi geliyor diye söze başlayarak bizleri heyecana gark eden hep Tansu Çiller olmuştur.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Niye Tansu Çiller!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – 1994 krizinden sonra da "beğendiniz mi yaptığınızı, fiyatını da düşürdünüz işte" diye herkese çıkmıştır. Şaka bir tarafa, biz, bu, Telekomun özelleştirme işini hâlâ biraz hafife alıyoruz. Korkarım, 1998 yılı içinde dahi, tatminkâr bir özelleştirme uygulamasının önünde ciddi engeller vardır. Yeri burası olmadığı için daha fazla ayrıntıya girmeyeceğim; ancak, gerek Ulaştırma Bakanlığını gerekse Özelleştirme İdaresi Yüksek Kurulunu uymayı bir görev addediyorum.

Muhterem arkadaşlarım, 1998 yılı bütçesiyle ilgili yapılanlar ve yapılması planlanan şeylerin gerekli, ancak, yeterli olmayacağı kanaatiyle bir dizi öneriler sıralamak istiyorum:

1- Bakanlar Kurulu, 38 kişi yerine, rahmetli Özal'ın iyi performans gösterdiği 1980'li yılların ilk yarısındaki gibi, 23 kişiye indirilmelidir.

2- Ziraat Bankası, Emlak Bankası ve Halk Bankası gibi büyük kamu bankaları 6 ilâ 8 parçaya ayrılarak, bölgesel sektör bankaları halinde derhal özelleştirilmelidir.

3- İdarî reform derhal gerçekleştirilerek, eğitim, sağlık, bayındırlık, turizm, çevre ve tarım, orman ve köy hizmetleri faaliyetleri, personeliyle birlikte, yerel yönetimlere, özel idarelere ve belediyelere devredilmeli; böylece, merkezî idarede ciddi bir rahatlama ve etkinlik sağlanmalıdır. (RP sıralarından alkışlar)

4- Özelleştirme gayretini de bu şekilde transfer etmeliyiz. Arsa satışları, gayrimenkul satışları işlemlerini mahallerinde yapılı hale getirmeliyiz.

5- Sosyal güvenlik reformunda; emeklilik yaşını, Avrupa'nın, bu konuda, çalışanına en ileri hakları tanıyan ülkesi seviyesine çekmeliyiz.

6- Kamuda çalışan fazla personel belirlenerek bir personel havuzu sistemi oluşturulmalı; bundan böyle, ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar bu havuzdan karşılanmalıdır.

7- Özelleştirmede hâlâ karşımıza çıkan hukukî engeller, Anayasamızın imtiyazı ilgilendiren 155 inci maddesi ile ormanlarla ilgili 169 uncu maddesinde Avrupa normlarına uygun değişiklikler yapılarak çözümlenmelidir.

8- Vergi reformu, Meclise sevk edilmek üzere, ana hatlarıyla ortaya çıktı. Genelde olumlu buluyorum; ancak, şahsî kanaatim olarak söylüyorum, ciddi bir eksikliği var; o da, gelir idaresi reformuna yaklaşımı. 3 bin yeni vergi denetim elemanı almak söz konusu. Kanaatimce, denetimin, yeminli malî müşavirlik bürolarının gelirler idaresinin acenteleri gibi kullanılarak özel sektör verimliliğinden ve etkinliğinden yararlanmak suretiyle yapılması şarttır.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; sonuç olarak, ciddi yapısal reformlarla desteklenmeyen enflasyonla mücadele programının başarısı için gerekli olan, IMF, Dünya Bankası ve uluslararası rating kuruluşlarının dış desteğini sağlama ihtimali son derece zayıftır. Siyasî istikrar, güvenirlilik, tutarlılık, inandırıcılık, süreklilik ve ciddiyet ne kadar üst seviyeye çekilebilirse, başarı şansımız o derece artacaktır.

1998 yılı bütçemizin milletimize hayırlı olmasını dilerken; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (ANAP, DSP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aktürk, teşekkür ediyorum.

Anavatan Partisi Grubunun ikinci sözcüsü, Sayın Hikmet Aydın; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA HİKMET AYDIN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli üyeler; sizleri saygıyla selamlıyorum efendim. Anavatan Partisi yetkili kurullarının şahsım için öngördüğü görev çerçevesinde, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 1998 yılı bütçesine ilişkin konuları, takdir ve değerlendirmenize sunacağım.

Bilindiği üzere, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 80 bine yakın yerleşim biriminde yaşayan insanımıza, içme ve sulama suyu, yol, kanalizasyon ve burada saymayı gerekli görmediğim nicel ve nitel anlamda oldukça yoğun altyapı hizmetlerini götürmek, tarımsal alanların belirlenen amaçlara uygun ve verimli kullanımını sağlamak, gölet yapmak, yapılan işleri denetlemek gibi bir işleve, dolayısıyla, son derece geniş bir hizmet alanına sahiptir.

Geçen yıllara ve orada konuşulan konulara, insanlarımızın, siz değerli üyelerimizin konuştuklarına baktığımda, sizlere, burada, ekstra şeyler anlatmak durumunda olmadığımı, konulara son derece vâkıf insanlar olduğunuzu biliyorum; fakat, lütfedip izin verirsiniz, ben, burada, bazı olaylara tersten bakacağım. Dolayısıyla, öncelikle, istatistikî verileri kullanmayacağım; fakat, belirtilmeli ki, geçen yılki bütçede, bu konularla ilgili olarak yaklaşık 69 trilyon harcanmışken, 1998 yılı bütçesinde bu hizmetlere ayrılan miktarın yaklaşık 169 trilyon olduğu görülmektedir.

Bu meblağların, kırsal kesime sağlıklı hizmet götürebilmek için, ne bu yıl ne geçen yıl ne de öteden beri yeterli olduğu söylenemez. Topyekûn kalkınmaya giden yolda, anılan sürecin kırsal kesimden başlamasının sağlıklı olduğu ayrıca bilinmesi gereken bir gerçek iken, az gelişmişliğin, kesinlikle çok büyük bir ceza olarak algılanmaması gerektiğine inanıyorum.

Her yıl, yaklaşık 1 milyon insanın, köyden, güya kentlere göç ederek, âdeta kent köylerin imal edildiği yıllarda Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ayrılan bütçenin geçmişte de yeterli olmadığını, burada, böylelikle kanıtlamış oluyorum.

Pratikten doğan teoriden yaşamsal nitelikli dersler çıkarılabilir kanısındayım. Eğer, yıllarca üzerinde teorik olarak durulan köy-kent projelerinin işlerlik kazanması gerçekleşmiş olsa idi, öncelikle, terör belasıyla karşılaşır mıydık sorusunu, takdir ve değerlendirmenize sunmak isterim.

Eğer, zamanın parlamento aritmetikleri tarafından, bu proje, genel kabul görmüş olsa idi, bugün, köy-kent olgusu kent-köy olgusuna ters çevrilmiş olmazdı ve bu kavramı kullanmak durumunda olmayacaktık. Demek ki, gerçekten, geç kalanı, yaşamın ta kendisi cezalandırıyor.

Bu proje gerçekleşmediği için -ki, ben bunu, çıplak gözle, geçen yıl Muş'ta gördüm- göç olgusuna mütevellit, kentlerde, kırsallaşma sorunu hiç olmazdı. Dolayısıyla, sizlere İstanbul'da birkaç bin köy gösterebilirim, isterseniz sizler de görebilirsiniz. Bu köylerin sosyokültürel ve sosyopsikolojik çerçeveli isimlerini, siz, istediğiniz gibi çoğaltabilirsiniz; Pötürgelilerin Kahvesi, Tokatlıların Kahvesi, Giresunluların Kahvesi, vesaire... vesaire... vesaire...

Köylülüğe karşı olanları anlayamıyorum; dünyada sadece kentler yok ki... Burada önemli olan, çiftçiyi köyünde tutmak ve tutabilmektir. İnsanlarımızı dejenere etmek yerine, türkülerimizi unutmamış olurduk. Türkülerimizi unutmamak, çok büyük bir olgudur Türkiyemiz için.

Bütün sorunları bilmemize rağmen, yaklaşık 80 bin yerleşim biriminden 14 bininde -eğer yanlışlıyorsam- içilebilir su bulunmadığı gerçeği, son derece hüztün vericidir; özellikle, milattan sonra 1997 yıl geçmiş olduğu gerçeği göz önüne alınır.

Gelir dağılımı bozuldukça, bireysel fakirlik arttıkça, bu olguya paralel, toprağın fakirliği de gündeme gelmiştir. Bu son noktayı besleyen faktörler; ailelerin parçalanmasına paralel toprağın parçalanıp, verimsizleşmesi, ziraat ilaçların konuyla ilgili bilinç altyapısı oluşturulmadan kullanılması ve nihayet erozyon, zincirin son halkası, yine fakirlik!...

Bu arada, 55 inci Hükümetle birlikte toprak reformu yine gündeme geldi ve tartışmaları da beraberinde getirdi. Burada, teorik düzeyde katkı olur gerekçesiyle şu fikrimin de beyan edilmesi gereklidir diye düşünüyorum; zira, demografik gelişmelere de paralel, toprağın parçalanması, ülkemizde gerçekten çok büyük bir sorun. Toprak reformu esnasında bu süreçle tekrar tanışmamak için, insanlarımızı dağıtılacak toprakların ailenin reisine değil, ailenin soy ismine yazılmasıyla, kentlerdeki köylerin kırsaldaki köylere geri dönüşü de sağlanabilir düşüncesindeyim. Kırsal kesimde yaşayan insanlarımızın zenginleştirilmesinde, ekilebilir alanlar ile üretimin artırılması temel hedef olmalıdır. Zira, ülkemizde, arazi kullanma kabiliyeti ortadadır. Böylece, GAP projesinin önemi bir kez daha vurgulanmaktadır.

GAP projesinde şu an karşılaşılan sorunları, şöyle, dört noktada sıralayabilirim:

GAP master planında hedeflenen, yıllara göre ayrılma zorunluluğu olan ödenek miktarı yeterince verilmemektedir.

Her yıl 100 bin hektar alanın sulamaya açılması gerekirken, ödenek yetersizliği nedeniyle bu hedefe ulaşılamamaktadır. Eğer, yeterli ödenek ayrılmış olsaydı, sulanan alan, şu an, 1997 yılı itibariyle 835 bin hektar olacaktı; fakat, 1997 yılı sonu itibariyle sulanan alan miktarı, ne yazık ki, 154 bin hektardır ve bu gecikmenin ismi otuzüç yıldır; otuzüç yıllık bir gelişme... GAP'tan sorumlu Devlet Bakanımız Sayın Salih Yıldırım'ın verdiği bilgiler çerçevesinde bunları söylüyorum sizlere.

Tarım sektöründe de hedeflerin çok gerisinde kalmıştır ve ulaşılan hedef, ancak, yüzde 9'dur. Sulama programı ile tarla için hizmetler koordineli yürütülememektedir. Nasıl yürütülsün ki... Örneğin, toprak reformu konusu Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı; Devlet Su İşleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün, biraz evvel, konuşmanın başında, görev alanını, etkinlik sınırlarını, verilen bütçe çerçevesinde -ki, ummak istiyorum, büyütülebilir- dile getirmiştım. Bu birimlerin birlikteliği çok acil sağlanmalıdır ve tabii ki, GAP'ın kurumsal ve finans yapısı, yöre gerçekleri ve ulusal makro hedefler göz önünü alınarak, yeniden ve çok acilen tasarlanmalıdır.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde geçici statüde çalışan işçilerin durumlarını bilmeyen yok. Bu sorunun çözülmesi için, 55 inci Hükümetin konunun üzerinde yoğun olarak çalıştığını biliyoruz ve sanırım, mümkün olan en kısa süre içerisinde sağlıklı bir karara varılacaktır.

Kırsal alana götürülen hizmetlerin bir bölümü de çevre kirliliği olgusuna getirilen dikkatten geçmektedir. Örneğin, köylerde yapılan kanalizasyon sistemi, köylerde arıtma tesisi olmaması ve bu durumun da, genellikle, fosseptik atıklarının yakınında bulunan ilk dereye akıtılması ve oradan da tarlaların sulanması, yanlış ziraat ilaç kullanmak kadar çok büyük bir hatadır. Şöyle bir alternatif düşünülebilir: Coğrafî yakınlık anlamında bir merkez köy tespit edilerek, burada yapılacak bir arıtma tesisine çevre köylerden akıtılacak olan kanalizasyonların bağlanmasının anlamlı bir iş olacağı kanısındayım. Kaldı ki, arıtma tesislerinin yapılmasıyla, belki de, bir sürü gölet inşaa masraflarından tasarruf yapılabileceği ya da gölet yapımına elverişli olmayan coğrafyalarda bu tesislerin önemli işlevi görebileceğini sanıyorum. Bu teknolojiyi ithal etmek zorunda olmayışımızı, İstanbul Teknik Üniversitesinde konuyla ilgili harika çalışmalar yapan hocalarımıza borçlu olduğumuzu, kendilerine şükranlarımı sunarak dile getirmek isterim.

Gümrük birliğine girildiğinden bu yana, bilinçsiz tarım ürünleri ithalatının beraberinde getirdiği gelir dağılımını da bozan etkenleri burada saymaya vakit yetmez. Türkiye ve Avrupa Birliği ilişkileri üzerine, burada hiç duymadığımız şarkıları besteledim sizlere. Yine konuyla ilgili olmadığı için bu noktanın üzerinde şimdilik durmayacağım; fakat, bir şey var ki, bunu, bilim adına da ülkem adına da insanlık adına da dile getirmek zorundayım. Gümrük birliği, tam üyelğe giden yolda asla ve asla bir ön aşama değildi. Gümrük birliği, aksine, tam üyelğe girdikten sonra bir iç aşamaydı. Bu farkın farkına varmayanların, bugün, bu Türkiye'yi, Avrupa Birliği sürecinde getirdikleri noktayı görüyorsunuz. Bunu yadsıyamazsınız. Gümrük birliğine imza atanlar ya da çeşitli nedenlerle kendilerini imza atmak zorunda hissedenler, tam üyelik konusunu konserva haline getirmişlerdir ve bu konservenin tüketim tarihi bence çoktan geçmiştir. (DSP sıralarından alkışlar) Ancak, uluslararası ilişkiler, genelikle, konserva olgusuyla tümden açıklanamazlar; zira, süreklilik arz ederler. Sonun başlangıcı, aslında, davul zurna edebiyatıydı; fakat, her şeye rağmen, bu ülke, bizim, gelecek kuşaklardan borç aldığımız ortak sevgimizdir. Türkiye, eşittir, ortak sevgi.

Takdirinize ve değerlendirmenize sundum.

Saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere, üçüncü sırada, Sayın Bozkurt.

Sayın Bozkurt, buyurun.

ANAP GRUBU ADINA MAHMUT BOZKURT (Adıyaman) – Sayın Başkan, Yüce Meclisimizin değerli üyeleri; bugün, burada, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçeleri hakkında Anavatan Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım, hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, 24.5.1983 tarihinde çıkarılan 2828 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, katma bütçeli ve tüzelkişiliği olan bir sosyal hizmet kurumudur.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun temel amacı, korumaya, bakıma, yardım ve desteğe ihtiyaç duyan aile, çocuk, genç, özürlü, yaşlı kişi ve diğer bireylerin ekonomik veya sosyal nedenlerle ortaya çıkan sorunlarını gidermek, ihtiyaçlarını karşılamak, hayat seviyelerini iyileştirmektir.

Türk toplumu, tarihin her döneminde, yardıma ihtiyaç duyan insanlarına sahip çıkmıştır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde, sosyal yardımlarla ilgili en önemli teşkilatlar, vakıflar olmuştur. Vakıfların, bilhassa avarız ve müessesatı hayriyye adlarını taşıyanlar, muhtaç kişilere yönelik sosyal yardımları organize edici bir karaktere sahip olmuştur.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun çekirdeğini teşkil eden Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu, eski ismiyle Himaye-i Etfal Cemiyeti, 76 yıl önce, Ulu Önder Atatürk'ün talimatıyla Ankara'da kurulmuştur. Bu kurum, ülke genelinde, 91 yetiştirme yurdu, 73 çocuk yuvası, 43 huzurevi, 26 rehabilitasyon merkezi, 28 kreş ve gündüz bakımevi, 10 toplum merkezi, 3 yaşlı danışma merkezi, 6 kadın misafirhanesi, 2 gençlikevi ve 2 sokak çocukları merkezi olmak üzere, toplam 284 birimden oluşmaktadır.

Kurumun, halen 43 huzurevinde, toplam 5 bin kapasiteyle, yaşlı vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir. Kuruma bağlı yurt ve yuvalarda yaklaşık 18 bin çocuk ve gence; evlat edinme, koruyucu aile ve sosyal yardım programlarıyla da 6 500 çocuk olmak üzere, yaklaşık 25 bin kişiye hizmet verilmektedir.

Korunma yuvalarında korunma altında bulunan bir çocuğun aylık bakım masrafı takribî 45 milyon liradır. Yetiştirme yurtlarında koruma altında bulunan her gencin aylık bakım masrafı 35 milyon lira civarındadır.

Kurumun, yatılı ve gündüz olarak, özürülere yönelik hizmetlerini, 26 bakım ve rehabilitasyon merkezinde 2 949 kapasiteyle sürdürülmektedir. Bu merkezlere girebilmek için, halen, sırada 2 604 kişi beklemektedir ki, bu da, mevcut hizmet verilen sayıya eşit bir sayıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yurt ve yuvalarda barındırılan çocukların hepsi kimsesiz değildir. Millî bütünlüğün ve dayanışmanın pekiştirilmesinde temel unsur olan aile müessesinin güçlendirilmesinin önemi burada ortaya çıkmaktadır. Hem kurumun yükünün hafifletilmesi hem de aile kurumunun güçlendirilmesi bakımından, Anavatan İktidarı döneminde, sadece, yok-sul, kimsesiz çocuklara yurtlarda bakmakla sorunlarının çözülemeyeceği düşüncesinden hareketle, gelişmiş ülkelerde uygulanan yerinde yardım amacıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu ve bu fona bağlı olarak yurt çapında teşkilatlandırılarak, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları eliyle, sosyal hizmet ve sosyal yardım uygulamalarına yepyeni bir boyut ve zenginlik kazandırılmıştır.

Yurt sayılarını, huzurevi sayılarını artırmak, elbette önemli; fakat, çözüm değildir. Köklü ve tutarlı sosyal politikalar oluşturmak, gereklidir. En iyi sosyal kurum da ailedir. Onun içindir ki, aileyi ne kadar güçlendirirsek, aile içi dayanışmayı ne kadar sağlam temellere oturabilirsek, bu yurtlara ve huzurevlerine daha az nispette ihtiyaç duyulacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anavatan döneminde, yetiştirme yurtlarında barındırılan çocuklardan ortaokulu bitirenlerin meslekî liselere yönlendirilerek, kısa yoldan, toplumda geçerli bir meslek sahibi olmaları için hayata hazırlanmalarına önem verilmiştir. Bu maksatla, Millî Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı yönetmeliklerinde yapılan değişikliklerle, parasız yatılı okulların kontenjanlarının yüzde 15'i korumaya muhtaç çocuklara ayrılmıştır. Tabii, günümüzde, arzumuz, yükseköğretim kurumlarında da bu çocuklarımıza belli nispette bir kontenjanın ayrılmasıdır.

Yine, Anavatan Partisi döneminde, herhangi bir nedenle yükseköğrenime devam edemeyen çocuklarımızı hayata hazırlayabilmek için, 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa göre, piyasada ve kurumun kendi bünyesindeki atölyelerde çalıştırılarak, çırak, kalfa, usta olarak hayata hazırlanmaları sağlanmıştır. Tabii, burada en büyük arzumuz, devletçe kredi verilme suretiyle, bu çocuklarımıza işyeri açabilme imkânının temin edilmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özel ihtisas alanı olan bu kurumun hizmetleri, günümüze kadar, ağırlıkla, faaliyeti olmayan veya bu amaçla eğitim görmemiş çeşitli personel eliyle yürütülme politikası izlendiğinden, gerekli verimlilik ve etkinlik sağlanamamıştır. Ülkemizde, sosyal hizmetler, çocuk gelişimi ve eğitimi, psikolojik alanlarda eğitim alan meslek elemanlarının kurumdaki ağırlıklı şekilde istihdamının sağlanması halinde, istenilen etkinlik ve verimliliğe ulaşılabileceği kanaatindeyiz. Bilhassa yardımcı hizmetler sınıfındaki personel eksikliğinin giderilmesi için -bu personelin genel sınavla alınması yerine- hizmetin amacına uygun eğitim yapan sosyal hizmet meslek liselerinin kurulmasında fayda görmektediriz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir başka husus da kurumun gelirleriyle ilgilidir. Mevcut durumuyla, kurumun, katma bütçeli bir kurum olduğunu söylemek imkânsızdır; çünkü, kurum bütçesinin yaklaşık yüzde 20'lik kısmı, kurum gelirlerinden oluşmaktadır; diğer bölüm, Hazine yardımıyla karşılanmaktadır. Bunun için de, mevcut gelir kaynaklarının rasyonel bir şekilde işletilmesinin sağlanması ve Hazine yardımı dışında kurum gelirlerini artırmaya yönelik yeni gelir kaynaklarının oluşturulması gerekmektedir.

Kurumun arsa ve bina envanteri sūratle çıkarılmalıdır. Bildiđim kadarıyla, kurum, bina sıkıntısı çekmektedir. Oysaki, kendi binaları atıl durmakta ve çok dūşuk fiyatlarla kiraya verilmektedir.

Sosyal hizmetlerin daha verimli ve etkili bir şekilde uygulanabilmesi için, gūnūmūz teknolojik olanaklarından yararlanılarak bir veri bankası kurulmalı ve sosyal hizmetlerden yararlanan ve yararlanmak isteyen kiři ve grupların tespiti yapılarak hizmet ihtiyaçları belirlenmelidir. Yurt dıřında bulunan veya dōnen iřiilerimizin sorunlarının ōzūmūne yōnelik, kurum būnyesinde örgütsel yapı oluřturulmasına iliřkin çalıřma yapılmalıdır.

Sayın Bařkan, sayın ūyeler; Sosyal Hizmetler ve ocuk Esirgeme Kurumuna verilen imkānlarla hizmetin etkili ve verimli yūrūtūlmesi, ancak, sosyal hizmet alanında yetiřmiř kalifiye personelin istihdamı ile halkın gōnūllū katkı ve katılımının sađlanması oranında bařarılı olunur.

Sayın Bařkan, sayın milletvekilleri; konuřmamın bu bōlūmūnde, Tapu ve Kadastro Genel Mūdūrlūđū būtesi hakkında, Grubum ve řahsım adına gōrūřlerimi belirteceđim.

Uygurluđın bařlangıcı olarak yaklařık, onbin yıl ūnce, insanın toprađı iřlemeyi dūřunerek bařarduđı dōnem kabul edilir. İnsanların toprađı iřlemeyi ūğrenmeleri, gōebe toplumdandan yerleřik hayata geçmesi sonucunu dođurmuř ve insanların iřledikleri topraklara sahip olma dūřuncelerini ortaya çıkarmıřtır. Diđer bir ifadeyle, insan-toprak iliřkileri ve toprađa sahip olma istek ve ihtiyacı, devlet hayatından ūnce bařlamıřtır.

Devletlerin kuruluřuyla birlikte, insanların yařamında çok ūnemli bir yeri olan toprakla iliřkileri, toplumsal barıř ve sosyal dūzenin sađlanması amacıyla dūzenlenerek, toprađa iliřkin yazılı kurallar ortaya çıkarmıřtır.

Tapu ve kadastro hizmetlerinin ađdař hedefleri yakalayabilmesi ve vatandaşların ihtiyaç ve beklentilerini hızlı ve sağlıklı bir hizmet anlayışıyla karşılayabilmesi için, gelişen teknolojidenden azami derecede yararlanılması gerekmektedir. Bu da, modern toplum olma ūzelliđini belirleyen ūlitlerden birisidir.

Teknolojik geliřmelerin sunduđu imkānlar ve zorunluluklar, her gūn ādeta kūūlmeye bařlayan dūnyada, devletleri, yapısındaki kurum ve kuruluřları, hatta, fertleri yeni oluřumlara zorlamaktadır.

Bundan yirmi yıl ūncesine kadar "tuř" kelime olarak fazla bir řey ifade etmiyordu; ama, gūnūmūzde bir tuřa basmanın, hepimizin bildiđu gibi, artık çok anlamı var. Kamuda bir iři olan vatandaşımız, daktilo ve ciltli defterler arasında yapılacak bir iřlemden sıkıntı duymakta; sanki, iřlerinin bir tuřa basılarak bitirilmesi gerektiđine inanmakta ve bunu bōyle arzu etmektedir. Bu olayı, tapu ve kadastro hizmetleriyle ūzdeřleřtirmeyi dūřündūđūmūzde, tapu ve kadastro bilgi sisteminin oluřturulması ve bu hizmetlerde artık tam otomasyonun sađlanması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Edindiđim bilgilere gōre, Tapu ve Kadastro Genel Mūdūrlūđūnde hizmetlerin tam otomasyona geçirilmesi konusunda gerekli arařtırma ve proje çalıřmaları tamamlanmıřtır. Gerçekte, kamu kesiminde yapılan arařtırmalar, daima, geliřtirme ve uygulama safhasında kopmakta ve dolaplarda tozlanmaya terk edilmiştir. Bu arařtırma ve projenin hayata geçirilmesi için kurumun bu yōndeki çalıřmalarına destek verilmesi gerekmektedir.

Yine, Tapu ve Kadastro Genel Mūdūrlūđūnūn, bilgisayara dayalı çalıřmalarını sūrdürmekte olduđu pilot proje uygulamalarını yūrekte destekliyorum.

Būtūn yurt saħında kadastronun tamamlanması ve çađın ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde yaratılması için, Tapu ve Kadastro Genel Mūdūrlūđūnūn, bu hizmetleri daha verimli yapabilmesi açısından desteklenmesi gerektiđu inancındayım.

Būte taslađını incelediđimizde, yūzelli yıllık geçmiři olan Tapu ve Kadastro Genel Mūdūrlūđūnūn, diđer birçok ūlkenin tarihine iřık tutan, yařayan bir bilgi arřivi olduđunu gōrūyoruz.

Hükümetimizin, Sayın Bakanımızın görevine geldiği tarihten itibaren bu teşkilatın profilinde hissedilir değişiklikler meydana geldiğini, vatandaşlara sunulan hizmetlerin kalitesinde gelişmeler olduğunu gözlemekteyiz.

Bu kuruluştaki yetmezlikler ve darboğazlar, bir proje anlayışıyla ele alınarak çözüm yolları tespit edilmiş ve uygulamaya konulmaya başlanmıştır. Bunlar, son derece yerinde ve güzel uygulamalardır; ancak, şu unutulmamalıdır ki, bu projelerin hayata geçirilmesi, zaman ve finansman gerektirmektedir. Bu anlayışla, bu kurumun bütçesi ve ihtiyaç duyduğu yasal düzenlemeler, öncelikle ele alınmalı ve desteklenmelidir.

Reform niteliğindeki bütün uygulamaları hep bu genel müdürlük oluşturmaktadır. Örnek vermek gerekirse, 8 yıllık eğitime katkı payı denilince, en çok yük, taşınmaz alım satım ipotekleri nedeniyle, bu kurumun üzerindedir; vergi reformu gündeme gelince, en önemli kurumlardan birisi, yine Tapu Kadastrodur; kaynak paketi akla gelince, hazine mallarının değerlendirilmesi akla gelince, bu kurumun iş yükü kat kat artmaktadır. Bunlara benzer olarak, tapulaştırma, orman kadastro-su, servet beyanı, mal varlığı araştırması, fakir fukara fonu ve daha birçoklarını saymak mümkündür.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yaptığı işleri kısa bir süre içerisinde anlatmak imkânsızdır. Dışarıdan mütevazı görünümlü Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün içine girildiği zaman, devasa hizmetler yapan bir kurum olduğu bilinmektedir ve buna göre, her türlü destek ve yardım esirgenmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT BOZKURT (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Sözlerimi bitirirken, her iki kurumumuzun bütçelerinin hayırlı olmasını temenni eder, televizyonları başında bizi izleyen vatandaşlarımıza ve sayın milletvekillerimize saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bozkurt, teşekkür ediyorum efendim.

Sayın milletvekilleri, bu suretle, şu ana kadar, dört sayın grubumuzun görüşlerini ifade etme imkânı hâsıl oldu.

Öğleden önceki çalışmalarımız böylece tamamlanmış oldu.

Ara verme saatini de dikkate alarak, 14.15'te yeniden toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.05

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati :14.15

BAŞKAN :Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU**KÂTİP ÜYELER :Ali GÜNAYDIN (Konya), Haluk YILDIZ (Kastamonu)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

**VI .- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER**

1.- 1998 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1996 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/669; 1/670; 1/633, 3/1046; 1/634, 3/1047) (S.Sayı: 390, 391, 401, 402) (Devam)

A) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1. – Hazine Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Hazine Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. – Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. – Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

D) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Şimdi, konuşma sırasıyla davet edeceğim.

Sıra Refah Partisi Grubunda.

Refah Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere Sayın Sait Açıba; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

4 sayın arkadaşımız görüş ifade edecekler. Buna göre 10 dakikanız dolunca ben sizi uyaracağım. Şimdi, sürenin tamamını veriyorum.

RP GRUBU ADINA SAİT AÇIBA (Afyon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine Müsteşarlığı bütçesi üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Hazine Müsteşarlığı bütçesi, 7,5 katrilyonluk kaynak tahsisıyla, konsolide bütçenin hemen hemen yarısına hükmetmektedir. Mevcut ödenek tahsisinin yüzde 99'u transfer ödemeleri olup, iktisadî, sosyal, malî, kurumlara katılma payları ve sermaye teşkili tarzında bu ödemeler içinde en büyük pay yüzde 80 ile -6 katrilyon civarında- borç faizlerine ayrılmış bulunmaktadır. Faiz ödemeleri içinde de 5 katrilyon 300 trilyonluk bir kısım içborç faiz ödemelerine ve 570 trilyonluk bir kısım da dışborç faiz ödemelerine ayrılmış bulunmaktadır.

Konsolide bütçenin, tamamıyla transfer hüviyetine bürünmesi ve adeta faiz bütçesi haline gelmesi -yüzde 40 nispetinde- bütçenin, esneklikten yoksun olduğunun en büyük göstergesidir. Böyle bir bütçenin, istikrar aracı olabileceğine dair bir ifade abesle iştilal anlamındadır; ancak, bir kriz bütçesinden ve çok kısa sürede krizi artıracak bir bütçeden bahsetmek her zaman için mümkün olabilecektir.

Hazine bütçesinin odak noktası, borç faizlerinde olduğuna göre, bu durumda, devlet borç yönetiminden bahsetmek, bir bakıma, kaçınılmaz olmaktadır. Devlet borç yönetimiyle ilgili olarak gerek içborçlar açısından gerek dışborçlar açısından ülkemizde, bugüne kadar, bir borç yönetiminin kurulduğunu söylememiz mümkün değildir.

Hazine bütçesi, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülürken, Hazine Müsteşarlığı Kamu Finansman Genel Müdürlüğünün, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine dağıtmış olduğu bir dosyadaki bilgilere baktığımız takdirde, gerçekten, borç yönetimiyle ilgili olarak devletin ve ilgili kurumlarının basiretsiz ve acı durumunun açık bir şekilde sergilenmekte olduğunu görürüz. Bu dosyada, bugüne kadar, borç yönetimiyle ilgili etkin bir muhasebe sisteminin kurulmadığı belirtilmekte ve mevcut sorunlar şu şekilde sıralanmaktadır:

Hesapların yetersiz olduğu, borç kaydı usul ve esaslarının açık olmadığı, stok ve akım verilerinin muhasebeleştirilmesinin tutarsız olduğu, muhasebe ve veri tabanı sistemi arasında ilişki kurulmadığı, veri tabanı sisteminin kendi içinde istatistikî olarak tutarsız olduğu açıklanmaktadır.

Bunun yanı sıra, genel ve katma bütçeli idarelerle ilgili olarak, kendi borçlarını bilmedikleri, borç kaydını yapmadıkları, ödenek kaydını yaptırmadıkları ve borç kullanımlarını yakın takip etmekten sorumlu merkezî bir üniteye sahip olmadıkları da aynı dosyada zikredilmektedir. Tabii, borç yönetimi olmayınca borç denetimi de olmuyor. Sayıştayın, 1995 yılı dışborç stokunu gerçekçi ve güvenilir bulmaması üzerine, cumhuriyet tarihinde ilk kez 1995 yılı dışborçlarının, kesinhesap kanunundan çıkarılmış olduğunu görüyoruz.

Hazine Devlet Borçları Saymanlığı, dışborçları sağlıklı bir şekilde takip edememektedir. 1997 yılına devreden 1996 yılı sonu dış devlet borcu 1,4 katrilyon olup, Sayıştay kayıtlarına göre, bu rakam hatalıdır; gerçek döviz karşılığı TL miktarını yansıtmamaktadır. Dolayısıyla, 1995 yılı borçları gibi, 1996 yılı borçlarının da, bir bakıma, kesinhesap kanunundan çıkarılması zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Bütün bunlar, Türkiye'de borçlanma politikasının eksikliğini ortaya çıkarmaktadır. Hazine borçları, bilindiği gibi, her yıl düzenlenen ve her yıl yenilenen, değişen bütçe kanunlarına konulan hükümlerle yönetilmeye çalışılmaktadır. Borçlanmanın amacını, ilkesini, sınırını ve standartlarını belirleyecek herhangi bir kanun bugüne kadar, maalesef, çıkarılmamıştır. O halde, temel sorun, borçlanma politikasında odaklanmakta, kayıt sisteminin tutarsızlığında odaklanmaktadır. Hatta, Hazinesinin, borçlarını kreditorlerden faksla ve telefonla öğrenmesi, garabetin boyutlarının da, daha ne kadar ileri safhada olduğunu bize göstermektedir.

Dış borçlanmamızın 1995 yılında 73 milyar dolar ve 1996'da 79,8 milyar dolara ulaştığı, dünyanın en çok borçlu ülkeleri arasında 8 inci sıraya oturduğumuz ve 1993 yılı hariç olmak üzere, son

altı yılda net kaynak transfer eden bir ülke haline geldiğimiz düşünülecek olursa -ki, son üç yılda 13,7 milyar dolarlık bir net kaynak transferi yapılmıştır- ülkedeki borçlanma politikasının, gerçekten, hangi zemine oturduğunu açıkça bu rakamlar belirlemektedir.

Borç kaydını tutmaktan aciz olan Hazinesinin, almış olduğu kredilerin verimli yatırımlarda kullanıldığı da söylenemez. Bu kredilerle, maalesef, ülkemizde trafik yoğunluğuyla hiç bağlantılı olmayan otoyollar yapılmıştır bugüne kadar. Yapıldığı günden bugüne kadar hiç kapısı açılmamış olan yüzlerce sağıkevi inşa edilmiştir. Sivas Kırsal Kalkınma Projesinde olduğu gibi, yıllardır depoda çürütülen, proje amaçlı olduğu için pahalı motosikletler alınmıştır. Kamu malı yönetimini geliştirme projesinde, günlüğü 1 100 dolardan uzmanlar çalıştırılmıştır. Bugüne kadar dışborçlarda izlenen trend sürdürülürse, yakın gelecekte dışborç stoku ve net kaynak transferinde çok büyük yükselmeler söz konusu olabilecektir. Net kaynak transferi, 1998 yılında 4,9 milyar dolara, 2000 yılında 6 milyar dolara ve 2005 yılında da 9,5 milyar dolara çıkabilecektir; toplam dışborç stoku da 95 milyar doları aşabilecektir.

Gelecek on yılın projeksiyonunu yaptığımız takdirde gerçekten tüyer ürpertmektedir; ama, Hazineye baktığımızda, maalesef, bırakın on yılı, üç yıllık bir perspektiften bile bu meseleyle ilgili bir hedefi söz konusu değildir, bir kaygısı da söz konusu değildir.

İçborçlanmada ise durum daha vahimdir. İçborç faizlerinin 1998 yılı bütçesinde 5,3 katrilyon lira; içborç stokunun da 1996'da 3,1 katrilyon ve 1997 Ekiminde 5,6 katrilyona yükseldiğine baktığımızda, yine, kasım itibariyle, 6 katrilyon ve yıl sonu itibariyle muhtemelen 6,5 katrilyona yükseleceğini düşündüğümüzde, gerçekten içborçlanma karşısındaki durumumuzun da ne kadar vahim olduğu ortaya çıkmaktadır.

Hepimizin bildiği gibi, 1998 bütçesi 4 katrilyon açıkla bağlanmıştır. Dolayısıyla, bu açığın kapatılması için içborçlanmaya gidilecektir. Tabii, hangi ortamda gidilecektir; bilhassa, ekonomide crowding out etkisiyle, yani, kamu kesiminden gelen, devlet kesiminden gelen piyasalardaki crowding out etkisiyle yükselen faizlerin olduğu bir ortamda içborçlanmaya gidilecektir ki, 4 katrilyonluk yükün, 4 katrilyonluk borçlanmanın bir bakıma yıl sonunda 10 katrilyon civarına yükselmesi dolayısıyla, malî sistemin çökmesine yönelik olarak gelişmelerin bulunması ciddi tedbirler alınmadığı takdirde her zaman için mümkün olabilecektir.

Türkiye'de çöküşün göstergeleri de ortadadır. En son borçlanma maliyetine baktığımızda, bileşik faiz olarak yüzde 138'le borçlanılmıştır; daha ileriki borçlanmalarda, bu miktarın aşağısına düşmesi pek mümkün değildir.

Enflasyon yüzde 100'e dayanmıştır. İç ve dışborç stokuna baktığımızda, 1996 yılı sonu itibariyle toplam borç stokumuz yüzde 64,9'a ulaşmıştır ve borçlanma içinde, borç stoku içinde kısa vadeli borçlarımızın çok yoğun olması ve 1998 yılına sadece 1997'den devreden içborç faizlerinin de borç faizlerinin de 5,1 katrilyon civarında olması, işin vahametini açıkça ortaya koymaktadır.

Durum oldukça vahimdir. Hükümet, bütün ümitlerini IMF'ye bağlamıştır; yıllardır, dünyanın gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerini sülük gibi emen, verdiği reçetelerle halkı canından bezdiren IMF'ye bağlamıştır. IMF ise, Türkiye'nin üç yıllık programı dahilinde, enflasyonun öngörülen hedeflere indirilebileceğine ihtimal vermemektedir. Bütçe açığı, faiz yükü nedeniyle yüksektir; yüksek faiz ödemelerinin önemli bir kısmı da, 1998 yılına sarkmıştır. 55 inci Hükümet, aslında, içborç yükümlülüğünü azaltmak yönünden; yine, onun getirdiği faiz yükünü azaltmak yönünden, IMF'ye müracaat etmiştir. Yapılmak istenilen şey, içborçla dışborçları değiştirmektir; IMF'ye müracaat etmenin tek gerekçesi budur. Ortada somut bir paket yoktur.

1998 konsolide bütçesinin ayakları da yoktur, dayanakları da yoktur. Hepsinden öte, Hükümette irade yoktur; kuruluşunda millet iradesi yoktur, paranın iradesi vardır; yıllardır bu milletin

kaynaklarını sülük gibi emen ve yüksek faizli borç senetlerine sülük gibi yapışan medya patronlarının iradesi vardır. (RP sıralarından alkışlar)

Politikalar, diyet politikasıdır; daha 55 inci Hükümet güvenoyu almadan, kendilerini şoför mahalline oturtan ve güvenoyunu çantada keklik olarak sunan medya patronlarına diyet politikasıdır uygulanan...

BAŞKAN – Sayın Açıba, 10 dakikanız doldu efendim.

SAİT AÇBA (Devamla) – En açık delili, daha güvenoyu almadan, bir günde çıkarılan 16,4 trilyonluk teşviktir. Şimdi, artık, ortada, para vurgununu ve darbesever demokratların vurgununu yemiş özürülü bir demokrasi vardır. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Haksız kazanç erlerinin kurduğu ve yönlendirdiği özürülü bir demokrasi vardır.

55 inci Hükümet, millet iradesinin, hatta Meclis iradesinin by-pass edildiği bir ortamda kurulmuş, akvaryumdaki bir balık gibidir; CHP'nin oltasına takılmıştır, bir o yana bir bu yana sürüklenip gitmektedir.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Kendinizi inkâr ediyorsunuz.

SAİT AÇBA (Devamla) – Ne seçim hükümetidir ne icraat hükümetidir; "seçime gidecek misiniz?" diye sorulduğunda "böyle bir iradem yok, CHP ne zaman isterse" demektedir. İcraat ve reform konusunda da, IMF'den herhangi bir kaynak transferi söz konusu olursa icraat yapılacaktır, reform yapılacaktır. Maalesef, 55 inci Hükümetin siyasî meşruiyeti tartışılmaktadır; dolayısıyla, siyasî meşruiyeti tartışılan bir hükümetin ülkeye hizmet etmesi mümkün değildir, millet iradesini almamış olan bir hükümetin ülkeye hizmet vermesi mümkün değildir. Onun için, yapılması gereken şey, bir an önce millet iradesine başvurmaktır; yeniden, büyük Türkiye'nin kurulması için gerekli çabalar içerisine girmektedir.

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – Her gün seçim...

SAİT AÇBA (Devamla) – Vesayet altındaki rejimlerle, bir ülkenin ileriye götürülmesi mümkün değildir. Maalesef, Türkiye'de, 55 inci Hükümet, bir vesayet rejimi altında idare edilmektedir; kendi iradesiyle değil, millet iradesiyle değil, 54 üncü Hükümet döneminde oluşturulmuş olan antidemokratik güçlerin iradesi doğrultusunda hareket etmektedir.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – 54 üncü Hükümet zamanında oluşmuş, değil mi?

SAİT AÇBA (Devamla) – Teşekkür ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Açıba, teşekkür ediyorum.

Refah Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı olarak; buyurun Sayın Metin Kalkan. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Kalkan, sürenizi şimdi başlatıyorum, buyurun.

RP GRUBU ADINA SÜLEYMAN METİN KALKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1998 yılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde, Refah Partimizin görüş ve düşüncelerini arz etmek üzere huzurlarınızdayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakanlık, genel anlamda, köyün ana sorunlarını gidermek, köyü asgari şartlarda yaşanır halde tutmaya yönelik hizmetler vermek üzere kurulmuştur. Başlıca önemli hizmet alanları, köye su getirmek, dağıtmak; köye ulaşımı sağlamak, yol yapmak; tarla sınırı, tarla ıslahı, kanalizasyon, köy yerleşimleri, iskânları yapmaktır.

Bu yıl, 34 900 köy ve 41 500 bağlı bölgesiyle, toplam 76 400 yerleşim bölgesiyle, nüfusumuzun yüzde 40'ının yaşadığı bu alana, hizmetlerin asgari düzeyde bile verilmesini sağlayacak bir büt-

çe, ne yazık ki, ayrılmamıştır. Evvelki yılın rakamları da yetersiz olmasına rağmen, bu yıl, reel oranda, geçen yıldan yaklaşık olarak yüzde 50 civarında daha az bir paranın ayrılmasıyla karşı karşıyayız.

Yıllardır, bu bakanlığa gelen her bakan gibi, bu Sayın Bakanımız da, Meclise ve halka karşı "şehirden ne varsa, artık, köyde de aynısı olacaktır" demişlerdir. Ne güzel; ama, bu sözler, köylerde, artık, hiçbir beklenti oluşturmamaktadır. Hele, bu yılki reel değer olarak yüzde 50'nin üzerinde gerilemiş yatırım rakamlarından sonra, bu sözlere inanmak, çok daha güçleşmiştir.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Bizim suçumuz mu?

SÜLEYMAN METİN KALKAN (Devamla) – Elbette sizin suçunuz değil, onu da belirttim; fakat, siz de, en az bu katkı oranında suçlusunuz.

Yıllardır, bakanlığa gelen bakanlarımızın, bu acı gerçeklere rağmen aynı durumu devam ettirmesi, gerçekten üzüntü vericidir. Reel değer olarak yüzde 50'nin üzerinde gerilemiş yatırım rakamlarından sonra, artık, herhangi bir vaade inanmak çok zorlaşmıştır. Geçen yıl, eködeneklerle birlikte yatırıma 64 trilyon lira harcanmışken, bu yıl, 58 trilyon lira, eködeneklerle birlikte 75 trilyon lira civarında para ayırmak demek, yüzde 100 enflasyonun olduğu bir ortamda, yatırımları, köye su ve yol ulaştırmayı yarı yarıya azaltmak demektir. İlerde sağlanması muhtemel Akaryakıt Fonu geliri ve özelleştirmeden katkıyla 75 trilyon lirayı bulacağımızı tasarladığımız bu yatırım rakamlarıyla, köylünün en temel ihtiyaçlarını gidermek daha çok uzun yıllar alacak demektir. Reel olarak yüzde 50'nin üzerinde azalmış rakamlar, gerçekten çok üzüntü verici rakamlardır. Anadolu'da -Ege'de, Güneydoğu Anadolu'da, Doğu Anadolu'da- hiç suyu olmayan ya da orta yerde bir çeşmesi -ki, zaman zaman akan, zaman zaman da akmayan suyu- bulunan o kadar çok yerleşim bölgesi vardır ki, bunların sayısı, maalesef, 20 bini bulmaktadır. Şu zamanda, şu imkânlarla bu köylerin durumu insana utanç vermektedir. Ülkemizin birçok bölgesinde bu utanç verici tablolar o kadar çok ki, sıklıkla mümkün değil. Artık, köyün ortasına bir çeşme dikmek de yeterli değildir, her eve su çekilmelidir; ama, heyhat, şu anda bile, Hatay gibi bir ilin Yayladağı, Kırıkhan, Reyhanlı, Altınözü, Kumlu gibi ilçelerinde birçok köy, bir çeşmeye bile razı iken, yeter ki içecek bir suyumuz olsun derken, bunu bile bulamamaktadır.

1998 yılında yalnız su için ayrılan para, 11,5 trilyon lira civarındadır. Bununla ve diğer çeşitli eködeneklerle toplam 1 300 köye su getirilmesi öngörülmektedir; ama, bu enflasyonla bu rakamın da eğlanacağı şüpheli görülmektedir. Bu gidişle, köylümüzü, su için daha 20 yıl bekleyecek demektir.

Medyanın iki patronuna bir kalemde verilen teşvikten çok daha az parayla köylünün su sorunu elbette çözülemez. İki patron için 16,4 trilyon, tüm su yatırımı için 11,5 trilyon. Bu kadar köylü, nüfusumuzun yüzde 40'nin olduğu bölüm, iki patrone daha mı önemsizdir?!. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Sadece, birkısım medya ve holdinglere yaranmak kastıyla diyet olarak verilen paraların onda 1'iyle ile tüm köylerimizin su sorununu bir yılda çözmek mümkün. Öyle ise, ya yeni bir kaynak bulalım, bu işi bitirelim ya da birkaç patronu biraz beklemeye alalım ve gene bu işi bitirelim. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Tüm köylümüzü sevindirelim, bu çağa yakışmayacak bu ayıptan kurtulalım ve bu şeref de size ait olsun Sayın Bakan, Sayın Hükümet. Lüks uçaklar, yeni, süper lüks otomobiller almayalım; Meclise, yeni, lüks koltuklar da almayalım. (RP sıralarından "aldılar, aldılar" sesleri) Bu programlarla, milletin umudunu daha uzun yıllara sarkıtmayalım. Faize, rantçılara verilecek paranın yüzde 1'i tüm köy hizmetleri yatırımlarına ayrılıyor; bunu, yüzde 2 veya yüzde 3'e çıkaralım; o zaman sorun çok daha hızlı çözülecek. Rantiyeye, sadece bir yıllığına, yüzde 2 veya yüzde 3 eksik verelim. 1997 yılında 3 700 köy programa alınmışken, şimdi, 1 300 köy alınmış.

Yol durumumuza gelince: Bu da, en az su kadar ihmal edilmiş, köylütyü canından bezdirmiş eksik hizmet alamıdır. İddia edilen yol durumu ile mevcut durum arasında çok fark vardır. Resmî kayıtlardaki rakamlarda, yol, şu andaki gerçek yolun durumuyla örtüşmemektedir. Asfalt denilen birçok yerin artık asfaltlıkla ilgisi kalmamış; delik deşik vaziyettedir. Araçlarla, normal seyirle, bu köylere gitmek çok zordur. Stabilize gözükken bir yol, çamurdan geçilmez durumdadır. Tesviye- li olarak bilinen yollar ise, araç iziyle sıkışmış, en ufak yağmurda kayganlaşan zeminleriyle, teker boyu çamurlarıyla, ülkemizin en mağdur kesimi olan köylere geçit vermemektedir. Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, İç Anadolu ve Karadeniz'de, kış şartlarında bazı köylere gitmek, tam bir problemdir. Kaplamasız yollarımız, genel köy yollarımızın yüzde 40'ına ulaşmıştır. Bu duruma rağmen, bu yıl en çok 7 bin kilometre tamir ve 3 500 kilometre asfaltlama düşünülüyor. Bu gidiş- le, tüm yolların asfaltlanmasını 50 yıl sonra mı bitireceğiz?

Hal böyleyken, sanki bu vahim durum ortada yokmuş gibi "bundan sonra köy yollarının stan- dardını yükselteceğiz" demek, "köylüye yeni ekonomik ve maddî gelir sağlayacak yeni yol düzen- lemeleri yapacağız" demek inandırıcı olur mu Sayın Bakan? Umutlanmak istiyoruz; ama, yolları- mızın durumu ortadayken, bu bütçeler ile bu sözler, boş hedefler olmaktan ileriye gitmiyor.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde yapılanmaya zorlanmış Toprak-Su ve Toprak- İskân birimleri de eski işlevsel etkinliğini sürdürmemekte; dolayısıyla, köy çiftçisi, yeterli seviye- de hizmet almamaktadır.

Bugün, Köy Hizmetleri araç parkı, çoğu ekonomik ömrünü doldurmuş araçlarla doludur. Aci- len, verimliliği bitmiş araçların elden çıkarılması lazımdır.

Köy Hizmetlerinde, geçici diye, haksız bir statüye tabi tutulan 42 bin işçinin dramına son ve- rilmelidir. İnsanları bir mevsim, üç beş ay çalıştırıp, sonra boş gezdirmek, sosyal devlet anlayışy- la bağdaşır mı?

BAŞKAN – Sayın Kalkan, 22 nci dakikayı kullanıyorsunuz.

SÜLEYMAN METİN KALKAN (Devamla) – Ben başlayalı, galiba 8 dakika oldu. Onun için...

BAŞKAN – Ben, Gruba ayrılan sürenin 22 nci dakikasından bahsediyorum efendim.

SÜLEYMAN METİN KALKAN (Devamla) – Zihnen ve bedenen bir kuruma bağlanan bu in- sanları, beş ay görevlendirip, işsizliğin had safhada olduğu bir ortamda daha fazla açlığa ve ıstı- ra- ba mahkûm etmemek lazımdır.

Yetersiz ve bazen de yanlış uygulamalardan biri de, iskânda, toprak kullandırmada güdülen hakkaniyete uymayan politikalardır. Bu haksız uygulamaya en bariz örnek, yine Hatay'ın Amik Ovasında, Antakya'da, Reyhanlı, Kırıkhan, Hassa ve Kumlu İlçeleri çevresinde görülmektedir. Orada doğmuş ve büyümüş ve o toprakları ıslah etmiş insanlara yıllarca kiralanan topraklar, bölge ve ülke yararına olmayacak şekilde, onların elinden alınıp başkalarına verilmektedir. O toprağın in- sanını dışlayıp, başka insanları oraya getirip, toprağı onlara tahsis etmek kadar sosyal barışı ve ül- ke çıkarımı bozucu başka bir zulüm düşünülebilir mi? Evet, Türkiye nüfusunun yüzde 40'ının yaşa- dığı bölgeyle ilgili daha planlı, daha düzenli ve şefkatli bir yapılanmaya ihtiyaç vardır. Acilen bir köy hizmetleri reformu düzenlenmeli; fakat, bu bütçede, bu ehemmiyeti kavrayacak bir belirtiyi görememekteyiz. Gerçek millet iradesine dayanmadan kurulan bir hükümetten, gerçek efendisine -yani köylüye- değil, başka efendilere hizmet akıyor. Halbuki, en az iki üç medya beyine verilen ve birkaç holding patronuna sunulan imkânların ya da rantiyeye tahsis edilen miktarın ellide l'i ka- dar bir miktar nüfusun yüzde 40'ını teşkil eden köylüye aktarılsa, bütün sorunlar bitecek. Eli ayağı bağlanmış ve başka bir iş yapamaz hale gelmiş 42 bin insanımızı sevindirmek daha iyi olmaz mı;

ortaçağ manzaralarından daha beter durumda olan 15 bin civarındaki susuz ve yolsuz köyümüzü rahatlatmamız daha güzel olmaz mı?! Gelin, bu şerefi birlikte yaşayalım; bu Meclis, bu Hükümet, bu reformu biran evvel gerçekleştirsin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kalkan, teşekkür ediyorum.

Refah Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere, üçüncü sırada, Sayın Memduh Büyükkılıç; buyurun. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Kıymetli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi hürmetle selamlıyorum. 1998 yılı bütçesinin, genelikle, memleketimize hayırlı olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ediyorum.

Tabii ki, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu bütçesiyle ilgili konuşacağım; ancak, bu konuya girmeden evvel, şunu söylemek istiyorum: Bütçe görüşmelerini başından beri izlemeye gayret ediyorum; mevcut Hükümetimiz, âdeta bir panik içerisinde bu bütçe çalışmalarını götürüyor. Dün, maalesef, tatsız olaylar yaşadık. Değerli Bakanımız, aslında, burada açıklamış olduğu rakamları göz boyama şeklinde takdim etme yerine, seçim bölgesi olan İzmir'e gidip, orada yaşayan insanların, oradaki esnaf kardeşlerimizin halini görse, onlarla haşır neşir olsa, çok daha gerçekçi olurdu, çıplak gözüyle gerçekleri görmüş olurdu diye düşünüyorum. Yine, bir başka bakanımız, bakıyorsunuz, âdeta, Meclisi baskı altında tutmaya çalışıyor, Meclis Başkanvekilinin konuşmasını engellemeye çalışıyor; sanki, gerçeklerin ortaya çıkmasından ya da konuşulmasından rahatsız oluyor gibi bir imaj sergiliyor.

Bütün bu gölgeler altında, bu sıkıntılar altında, yine de, biz, bu bütçemizin hayırlı olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ediyoruz.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; sosyal hizmet, gerçekten, "merhamet etmeyene merhamet edilmez", "komşusu aç iken tok yatan bizden değildir", "yetimi azarlama, muhtacı boş çevirme" ilkeleriyle hareket eden geçmişimizden beri -gerek Selçuklu gerek Osmanlı döneminde- çok önem arz etmiş olan bir konudur. Bu cümleden olarak, ceddımız, ayağı kırık leyleklere dahi vakıflar tesis etmiş, onlara dahi merhametle muamele etmiş, onları bile korumuş; ama, bugün, maalesef -bu kelimeyi sık kullanmak zorunda kalıyoruz- rantiyecilere çekilen peşkeşler sayesinde, bırakın ayağı kırık leylekleri, insanlarımıza dahi, neredeyse merhamet etmez, acıyamaz bir konuma geldik. Bu, hepimizin sıkıntısı.

Bu kurumların başında bulunan insanlar, bu konularla ilgili politika üreteceğine, hizmet edeceğine, her dönemde olduğu gibi, maalesef, personel atamasıyla, âdeta, hallaç pamuğuna döndürmüş olduğu kurumdaki personel çalışmasıyla önplana çıkmaktadırlar.

Benim gönlüm isterdi ki, bu konuyla ilgili Bakan... Aslında, bu kurumun bir bakanlığa ihtiyacının olmadığı kanaatindeyim; çünkü, 38 bakanlığın yaklaşık 13-15 tanesi icra bakanlığı değil. Öyleyse, bir genel müdürlüğün bağlı bulunduğu bir bakanlığa ne lüzum var diye de içimden geçiriyorum; ama, işte, dostlar sağ olsun, kırmızı plakalar sağ olsun, dostlar alışverişte görsün, kamu hizmeti de böylece yürüsün kabilinden hizmet etmeye çalışılıyor.

Şimdi -belki, Sayın Bakanımız biraz sonra cevaplandırmaya çalışacak- elimde bir liste var. Bu listede, âdeta, il müdürü kalmamış, genel müdür kalmamış, daire başkanı kalmamış, şube müdürü kalmamış. Bunlar, bari liyakatına uygun, müktesebine uygun bir yere atanmış olsa... Liyakatıyla, müktesebatıyla alakası olmayan yerlere atanmak suretiyle, o insanlar, bu mevsimde mağdur edilmiş. Efendim, burada liste var, merak edenlere takdim edebilirim.

İnşallah, Sayın Bakanımız, bizi inandıracak gerçek bir cevap verir de, biz de tatmin oluruz diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, teknoloji ilerlemiştir. Çağımız, gerçekten sosyal alandaki gelişmeler itibarıyla, teknolojinin peşinden âdeta koşar duruma gelmiştir; ama, yetişememektedir.

Ecdadımızın yapmış olduğu hizmetleri, biz, belki bugün bilmek konumunda bile değiliz; o kadar geride kalmışız. Ecdadımız, örneğin Cennet mekân Abdülhamit Han Hazretleri "Dartılazece" adı altında, İstanbul'da, Yahudisiyle, Hıristiyanıyla, Müslümanıya -yani havrasıyla, camiiyle ve kilisesiyle- tüm insanlığa hitap edecek bir müesseseyi kurmuş ve 101 inci yıldönümünü yaşadığımız bu müessesede, çocuğuyla, yaşlısıyla, büyüğüyle, genciyle, mağduruyla, muhtacıyla 100 bin insana hizmet verilmiş.

Şimdi, tabii ki göçlerin, tabii ki sanayileşmenin ve şehirleşmenin gündemde olduğu bir dönemde, yoksulluk, cehalet, hastalıklar, işsizlik, nüfus patlaması, hatta açlık gibi geleneksel sorunların yanı sıra, gelişmenin ürettiği sosyal yalnızlık, değer kargaşası, kuşaklar arası çatışma ve gençlik bunalımı, alkolizm, madde bağımlılığı, aile çözülmesi, kadın hakları, nüfusun yaşlanması ve yer değiştirmesi, konut sıkıntısı, çevre kirliliği, nükleer silahlanma gibi sorunlar, özellikle ülkemizde, insanları tehdit eder konuma ve boyutlara erişmiştir.

Nüfusumuzun yüzde 50'sinin çocuk ve genç kategorisi içerisinde olduğu, hızla kentleşen ülkemizde, sosyal refah hizmetlerine gereksinim, elbette ki, fazlasıyla vardır. O nedenle, Türkiye'de, sosyal hizmetlerin sosyal politika içerisinde ele alınması ve o çerçeveye oturtulması gerekmektedir. Ayrıca, sosyal hizmetlere ayrılan pay açısından da, kaynaklarımızı yeniden, mutlaka, gözden geçirmeliyiz.

Örneğin, görüşmekte olduğumuz bütçeye bakıyoruz: 19,5 trilyonluk bir bütçe. Bu bütçenin yüzde 70'i, maalesef, personele gidiyor. Âdeta -ANAP yetkilisi değerli bir büyüğümüzün söyledikleri gibi- örgüt bakanlığı yapar konuma gelmiş işin başında bulunan bakanlar. Dolayısıyla, yatırıma ayrılan para ne kadar dediğimizde, 765 milyar lira ayrılmış olduğunu görüyoruz.

Bir örnek olması açısından, Kayseri Büyükşehir Belediyesinin yapmış olduğu hizmetlerden tek bir tanesini söyleyeceğim. Çok değerli Cumhurbaşkanımızın temelini atmış olduğu sosyal amaçlı kültür merkezinin 800 milyar liraya mal olacağını buradan vurguluyor, başında bakanlık bulunan ve 281 tane müesseseye ayrılan payı mukayese etmenizi bilgilerinize arz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, elbette ki, yerinden yönetime, yerel yönetimlere değer verip, bu hizmetleri yerinde yaptırmazsak, sonuçta, personel kıyımıyla, personel atamasıyla uğraşan bir bakanlık karşımıza çıkar. İnanıyorum ki, burada bulunan siyasi partilerin hepsi, bu konuda, benimle hemfikirdir. Bu konuların yerel yönetimler ya da özel idareler vasıtasıyla rahatlıkla halledilmesi gerekirken, maalesef, merkeziyetçiliği çok sevdiğimiz için, âdeta, KİT'i andıran bir yaklaşımla, bir başka KİT görüntüsündeki Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu da, bir kambur olarak, halen, ülkemizde bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, yerinden yönetim dediğimizde, bunu laf olsun diye söylemiyoruz. Bu, zaten, halkın ve yerel yönetimdeki yetkililerin yapısı itibarıyla, kendiliğinden yerel yönetimlere mal olmuş durumdadır.

Şimdi, aslında, elimde örnekleri ve listeleri var. Burada, Ankara Büyükşehir Belediyemizin, İstanbul Büyükşehir Belediyemizin, Konya Belediyemizin -özellikle benim içerisinde bulunduğum- Kayseri Büyükşehir Belediyemizin ve Melikgazi, Kocasinan Belediyelerimizin yapmış olduğu, sosyal hizmet amaçlı çalışmalar var, örnekler var. Bunları burada sıralayıp, vaktinizi alacak değilim; sadece bir tanesini, örnek vermek açısından söyleyeceğim.

İstanbul Büyükşehir Belediyemizin öğrencilerle ilgili vermiş olduğu sosyal yardım 1,2 trilyon liradır. 20 000 lisans öğrencisine, 1 000 mastır öğrencisine, 500 doktora öğrencisine, şehit ve ye-

tim çocuklarına, 7 000 ilköğretim ve lise öğrencisine olmak üzere 1,2 trilyon lira yardımda bulunmuştur; ama, bu yardımının karşılığını, bu yerel yönetimin yetkilisi başkanımız, merkezî yönetim tarafından soruşturma geçirmek suretiyle, bu konuda, güya yanlış uygulama yaptığı şeklindeki bir davranışla, ödülünü almıştır veya almaktadır (!)

HASAN GÜLAY (Manisa) – İstanbul'u sel basıyor, haberin var mı?..

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Devamla) – İstanbul'u, İstanbullulara sor Hasan Bey. Sen, burada oturarak İstanbul hakkında karar veremezsin. Çok merak ediyorsan, İstanbul'da bir köşe başında dur, bir kamuoyu araştırması yap; Recep Tayyip Erdoğan'a çıkan oy oranı nedir, bir başkasına çıkacak olan oy oranı nedir...

HASAN GÜLAY (Manisa) – Ben sana soruyorum.

AYHAN FIRAT (Malatya) – SSK imtihanındaki gibi mi?!

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Devamla) – Ben yine Kayseri'den örnek veriyorum. İşte, burada, elimde; merak eden varsa sunabilirim. Kamuoyu araştırmasını takdim ediyorum; Kayseri Büyükşehir Belediyesiyle ilgili : "Şu andaki Belediye Başkanımız tekrar aday olursa oy verir misiniz" dediğinizde, yüzde 60, Melikgazi Belediye Başkanına yüzde 70, Kocasinan Belediye Başkanına yüzde 65 civarında "mutlaka oy veririz" diyen değerli Kayserili hemşerilerim çıkmıştır.

BAŞKAN – Sayın Büyükkılıç, 7 dakika kaldı.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Arkadaş, yanlış söyledi.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Devamla) – Bu millet, kendisine hizmet edeni her zaman takdir etmeyi bilmıştır. O açıdan, müsterih olunuz. Burada konuşmakla bu işler olmaz. Eğer kendinize güveniyorsanız, hodri meydan diyoruz. İşte -size, sandığı getirin- erken seçim diyoruz. Milletlin hakemliğine başvuralım, o zaman görelim. Recep Beyin aldığı oy nedir ya da karşısındakilerin alacağı oy nedir; çok merak ediyorsanız, buyurun, hodri meydan diyoruz.

Ben, bu duygu ve düşüncelerle, daha sonraki arkadaşşıma zaman tanımak açısından sözlerimi bitiriyor...

BAŞKAN – Tabii, kaldıysa...

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Devamla) – Kaldıysa tabii. Başkanın iyi niyetine sığınyorum.

Bu bütçenin hayırlı olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ediyor; saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Böyle konuşursanız seçime gitmeyiz.

BAŞKAN – Sayın Büyükkılıç, teşekkür ederim.

Refah Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere, son sözcü, Sayın Sabahattin Yıldız; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Yıldız, maalesef, 6 dakika süreniz kaldı.

RP GRUBU ADINA SABAHATTİN YILDIZ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde, Refah Partisi Grubunun görüşlerini aktarmak üzere huzurlarınızdayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, yurdun en ücra köşesine kadar devlet hizmeti götüren önemli kuruluşlardan biridir. Bu kuruluş, bu önemli vazifesini, 15 bölge müdürlüğü, 1 001 tapu sicil müdürlüğü ve 313 kadastro müdürlüğüyle -birçok personel eksikliğine rağmen- zor şartlar altında yürütmeye çalışmaktadır. Gerekli eleman, malî imkân ve donatım desteği sağlanmalı ve teşkilatlanmada, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü merkez yapısına ve mülki taksimatına uygun dü-

gecek il ve ilçe müdürlüğü esasına geçilmeli; birim sayısı azaltılarak, her yönden güçlü, mutlaka bilgisayar ağıyla donatılmış birimler oluşturulmalıdır.

Gerçekten, tapu ve kadastro hizmetleri, hem kamu için hem de toplum için çok önemli hizmetlerdir; ancak, son yıllardaki olumlu gelişmelere ve memnuniyet verici çalışmalara rağmen, tapu ve kadastro hizmetleri henüz beklediğimiz noktaya gelememiş, toplumumuzun şikâyetleri de henüz son bulmamıştır.

Devlet - fert ilişkilerinin en yoğun olduğu tapu ve kadastro hizmetlerinin, vatandaşın güven duyacağı, işlemlerin kolay ve süratli şekilde yürüyeceği bir seviyeye getirilmesi de, başta Hükümet olmak üzere, hepimizin görevidir kanısındayım.

Kadastro hizmetleri, fertler için, özellikle de kırsal kesimdeki insanımız için çok önemlidir. Tapu senetleri, insanımız için, devletten alınan en kıymetli belgelerdir. Bu belgeler, insanımız tarafından, yıllar boyu evlerinin en emin yerinde, itinayla muhafaza edilmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2000'li yıllara geldiğimiz güntümüz Türkiyesinde, kırsal alanımızın yüzde 26'sında halen kadastro çalışması yapılamamış ve bu gidişle de, 2010 yılına kadar bu çalışmalar tamamlanacak gibi değildir. Kadastro görmemiş yerlerde, taşınmaz üzerinde hak sahibi olanların haklarını almaları epeyce zordur. Bir taşınmazın hissedarı, tapu kaydı gerçek durumu aksettirmedeği için hak ve hissesini alamamakta, açılan izalei şüyu davaları çıkmaza girmektedir; neticede, hissedarlardan biri, haksız şekilde, taşınmazın tümünü kullanabilmektedir.

Arazinin kadastro görmemiş olması veya kadastro yapılan hatalar sonucu açılan davalar yıllarca devam edegelmekte, hatta, babadan evlada aktarılmaktadır. Kadastro ihtilafları belli bir süre sonra bitirilmekte, herkes mülkiyet hakkının belgesini almakta, niza ve çekişmelere son verilmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Bakanımın birkaç hususa dikkatini çekmek istiyorum.

Tapu ve Kadastro Sorumlu Devlet Bakanım, aşağıda sayacağım birkaç husus, bir an önce gündeme alınmalı ve bu konularda gerekli incelemeler yapılmalıdır.

Tapu işlemlerinde sürat ve kolaylık sağlanmalıdır. Taşınmaz malların mirasçılar adına intikali kolaylaştırılmalıdır.

Tapu sicilleri üzerinde harf yanlışlığı, isim veya soyadı yanlışlığı gibi durumların idarî yoldan düzeltilmesine gidilmelidir.

Tapu ve Kadastro Müdürlüğünde görevli personele, tatmin edecek miktarda tazminat verilmelidir.

İmar Affı Yasasının 10 uncu maddesi gereği tapu tahsis belgesi alan veya almaya hak kazanan, imar ıslah planlarında belirlenen alanlarda hak sahiplerine tapularının verilmesi yasal bir zorunluluk olduğu halde, bugüne kadar gerçekleştirilememiştir. Ayrıca, onbeş yıl kadar önce yapılmış olan İmar Affı Yasasından yararlanan ve tapu tahsis belgesi almaya hak kazanan; fakat, bazı nedenlerden dolayı bugüne kadar tapularını alamayan kimselerin tapuları, zaman geçirilmeden kendilerine verilmelidir.

Birkaç hükümette aynı görevi yapan Sayın Bakanım, inşallah, ilçesinde, teşkilatının isminden başka, müdür dahil hiçbir personeli bulunmayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Herkese tanıdığım, 1 dakikalık süre...

Buyurun efendim.

SABAHATTİN YILDIZ (Devamla) – ...personel ihtiyacı had safhada olan, faksı ve fotokopi makinesi dahi bulunmayan, sıkıntılarını ve eksiklerini burada saymakla bitiremeyeceğim seçim bölgem olan Muş İli ve ilçelerindeki kuruluşların da belki hatırlanması ve zor şartlar altında hizmet vermeye çalışan Muş Tapu ve Kadastro Müdürlüğünün ihtiyaçlarının giderilmesi için de, -yetkililer de burada- talimat verirler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kısa bir zaman içerisinde kadastro tamamlanmış, insanları arasında ihtilafları asgarîye indirilmiş, modern teknolojinin bütün gereçlerini kullanan ve bu şekilde hizmet veren bir tapu ve kadastro teşkilatına kavuşmamız ümidiyle, bütçemizin, memleketimize, Tapu ve Kadastro çalışanlarına hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldız, teşekkür ediyorum efendim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüşlerini ifade etmek üzere, Sayın Oymak; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HAYDAR OYMAK (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili, Hazine Müsteşarlığının 1998 mali yılı bütçesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; sözlerime başlamadan önce, Partim ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 1998 bütçesi nedeniyle üzerinde konuştuğumuz Hazine Müsteşarlığı, devlet yönetimimizde, ekonomi yönetiminin yönlendirilmesi, kararlar alınması, bu kararların uygulanması görevleriyle yetkilendirilmiştir. O nedenle, son derece geniş görev ve yetkileri vardır.

Türkiye’de, özellikle 1980 sonrasında, ekonomi yönetimi bölünmüş, parçalanmış, kuruluş şemaları değiştirilmiş ve bu yanlış uygulama sonucunda ekonomide çokbaşlılık oluşmuştur.

Ekonomi yönetiminin belkemiği olan ödenek, gelir, nakit yönetimde koordinasyon ortadan kalkmıştır. Bu koordinasyonsuzluk nedeniyle, ekonomide güvensizlik ortamının oluşması yanında, uygulanan siyasetin de gereği olarak, devlet, daha çok borçlanma durumunda kalmıştır.

Hizmet için gerekli kaynak, ilgili kurumların hizmetine zamanında ulaşmamakta ve hizmet aksamaktadır.

Bürokratik işlem sayısı artmaktadır. Bürokrasinin artması ise, bazı kişilere haksız kazanç sağlama kapısını açmıştır.

Bu çokbaşlılığın en kısa sürede mutlaka ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Hazine Müsteşarlığı bütçesinin diğer bakanlık bütçeleri gibi klasik yöntemlerle irdelenmesi, yani, cari harcamalar, yatırım harcamaları, transfer harcamaları gibi ana başlıklar altında değerlendirilmesi, meselenin özünün yeterince anlaşılması sonucunu doğurabilir; çünkü, ekonomik hayatın her yönüyle ilgili olan bir kuruluşumuzdur.

Bugünkü yapısı itibariyle, Hazine Müsteşarlığı bütçesinin en büyük kalemi, iç ve dışborç ile faizden oluşmaktadır. Dolayısıyla, bu borç ve faizlerin yapısı ve yönetiminin değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Bu bağlamda, içborç stoku, 1995 sonunda 1,4 katrilyonken, 1997 yılı ekim ayı itibariyle 5,6 katrilyona ulaşmıştır. İç borcun büyüklüğünden çok, yapısının bozulmuş olması önemlidir. Kısa vadeli borçlar, iç borçların -Ekim 1997 itibariyle- yüzde 58’ini oluşturmaktadır. Bu oran, 1994’te yüzde 30’larda idi. Bu, sağlıksız borçlanmanın en önemli göstergelerinden birisidir.

Borçlanmanın vade yapısındaki bozulma yanında, borç faiz oranları da rekor düzeylere ulaşmıştır. Ekim 1997’de yüzde 110’lardan borçlanılmıştır. Bu durum, bir yandan piyasadaki faiz yapısını bozarak yatırımcıların borçlanma maliyetini artırırken, diğer yandan devletin faiz yükünü de artırmıştır.

Dış borç stoku, 1991 yılında 50,5 milyar dolarken, 1996 yılında 79,7 milyar dolara ulaşmıştır. Dış borçlanma, yatırımlara yönlenebiliyorsa ve vade yapısı uzunsa, ekonomik yönden yararlı da olabilir; ancak, iç borçlanmada olduğu gibi dış borçlanmada da tehlikeli bir gidiş gözlenmektedir. Burada da kısa vadeli borçların payı artmaktadır. 1991'de toplam borç stokunun yüzde 18'ini oluşturan kısa vadeli dış borçlar, 1996'da yüzde 26'ya çıkmıştır. Bu durum, dış borçlanmanın yatırımlara değil, yatırımdışı alanlara, verimsiz alanlara yönlendirilmesi demektir ki, son derece tehlikelidir. Türkiye, bu borç sarmalından kurtulmak zorundadır.

Borç ve faizler, yani bütçe giderlerinin sağlıklı kaynaklarla karşılanmaması, enflasyonun artması yanında, bir yandan gelir dağılımını bozmakta, diğer yandan yatırımlara gidecek kaynakları ortadan kaldırmaktadır. Öntümüzdeki bütçede her 100 liranın 40 lirası faize gitmektedir; eğer tedbir alınmazsa, her 100 liranın 50 lirası, yani yarısı faize gidecektir. Bunun çaresi, etkili ve ödünsüz politikalarla, harcamaları denetim altına almak, vergi gelirlerini artırmak, borçlanmanın yatırıma yönlendirilmesini sağlamak ve vadesini uzatmaktır. Maliye Bakanlığının, hem borçları ve harcamaları denetim altına alma hem de vergi gelirlerini artırma yönünde önemli bir çalışma içine girdiğini memnuniyetle görüyoruz. Bu çalışmaların, en kısa sürede, içi boşaltılmadan hayata geçirilmesi gerekmektedir; ancak, bu konuda, Hükümeti oluşturan partilerin farklı söylemler geliştirdiğini üzüntüyle görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Hazine Müsteşarlığının bütçesi Sayın Devlet Bakanı tarafından Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulurken, bütçenin uygulanmasında temel teşkil edecek görüşlere de yer verilmiştir. Bunlardan bazıları, bize göre, son derece dikkat çekicidir. Sayın Bakan bu sunuşunda, iç borçlanmayla ilgili gelişmeleri değerlendirmek ve planlanan yeni uygulamalara ilişkin piyasa temsilcileri ile Hazine arasında görüş alışverişi ve karşılıklı güven ortamını sağlamak amacıyla İçborç Danışma Kurulu oluşturulduğunu ve ilk toplantısını da yaptığını belirtiyor ve bunun, borçlanma politikasının malî piyasalarla olan ilişkisini daha sağlıklı ve şeffaf temele oturtmanın bir gereği olduğunu beyan ediyor; destekleme alımlarıyla ilgili olarak da, tarım politikasıyla ilgili kuruluşların işbirliğiyle Tarımsal Destekleme Kurulu kurulduğunu, bu kurulun, destekleme politikaları konusunda görüş ve tavsiyelerde bulunacağını ve böylece, destekleme sisteminin popülist düşüncelerden arındırılmış bir nitelik kazanacağını, tarıma ayrılan kısıtlı bütçe kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılacağını söylüyor.

Yine, Sayın Bakan "1998 bütçesinin istikrar bütçesi olması ve dolayısıyla tarımsal destekleme harcamalarının mevcut bütçe ödenekleriyle sınırlı tutulması gerekliliğinden hareketle, ürün alım fiyatlarının, tahmini enflasyon oranı ve dünya fiyatları dikkate alınarak tespit edilmesinin yanı sıra, programlanan alım miktarına da kesinlikle uyulması zorunluluk arz etmektedir" diye, temel ilkeyi belirtiyor ve bir anlamda, ilgili kuruluşlara talimat veriyor.

Bu sözleri dikkatle değerlendirip, bazı sorular sorduğumuzda, olay daha iyi anlaşılacaktır. İçborç Danışma Kurulu ne yapacak; karşılıklı görüş alışverişi ve güven ortamını sağlayacak. Üyeleri kim; Hazine yetkilileri ile devlete borç veren kişilerin piyasa temsilcileri; yani, bankerler, repocular, bu işle ilgili diğer kimseler. Nedeni; şeffaflık ve güven ortamı yaratma.

Öbürü ne yapacak, Tarımsal Destekleme Kurulu ne yapacak; destekleme sistemi popülist düşüncelerden arındırılacak ve böylece, tarıma bütçeden ayrılan kısıtlı kaynaklar etkin ve verimli kullanılacak. Yani, şimdiye kadar hak etmediği ölçüde tarım desteklendi, ayrılan kaynaklar verimli ve etkin kullanılmadı mı?! Üyeleri kim; tarım politikasıyla ilgili kuruluşlar, diyor Sayın Bakan; yani, tek tek saymak istemiyorum, Hükümetçe atanan görevliler. Üretici var mı; maalesef yok bu kurulda; ama, öbüründe vardı borç verenler. Niteliği; danışma durumunda. Uyacağı ilkeler ya da sınırlamalar var mı; İçborç Danışma Kurulunda böyle bir şey yok; ama, Tarımsal Destekleme Kurulu-

na gelince, yığınla var. Bir defa, ayrılan bütçe ödeneğiyle sınırlı kalınacak, tahmini enflasyon oranıyla -yani, 1998 ortalaması yüzde 64, yıl sonu enflasyon oranı da yüzde 50 diyor Hükümet- sınırlı kalınacak, dünya fiyatları dikkate alınacak ve tespit edilen alım programıyla sınırlı kalınacak; parası olsa bile, ekonomik koşullar elverse bile tespit edilen miktarla da sınırlı kalınacak. Nüfusun yüzde 35 yüzde 40'ını barındıran tarım kesimiyle ilgili sınırlamalar bunlar; ama, diğerinde yok. Sormak gerekiyor; çiftçilerin kredi faizleri artırılırken acaba bu Kurula mı sordu Sayın Bakan? Ayrıca, memurların, memur ve işçi emeklilerinin maaş artış oranları yüzde 30'lar düzeyinde tespit edilirken, böyle bir şeffaflık arayışı içine girdi mi, herhangi bir kurula sordu mu?

BAŞKAN – Sayın Oymak, siz sürenizi doldurdunuz.

HAYDAR OYMAK (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tabii, Grubunuzun kesesinden harcıyorsunuz.

Buyurun.

HAYDAR OYMAK (Devamla) – Biliyorum.

Bu ve bu tür anlayışlar, maalesef, sağ siyaset anlayışının temel yaklaşımı ve Türkiye'nin de temel sorunu. Bu temel yaklaşımın, mutlaka değişmesi gerekiyor. Halkımızın, bu anlayışı artık teşhis ettiğine, dolayısıyla, eline geçecek ilk fırsatta bu anlayışı değiştirecek konuma geleceğine inanıyorum.

Bu anlayış içerisinde, 1998 yılı bütçesinin, Hazine Müsteşarlığına ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oymak, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci sıradaki sözcü arkadaşım Sayın Celal Topkan'ı kürsüye davet ediyorum.

Sayın Topkan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CELAL TOPKAN (Adıyaman) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1998 yılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde görüşlerimizi belirtmek amacıyla, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, sizlerin karşısındayım. Sizleri, şahsım ve Grubum adına saygılarımla selamlıyorum.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün sorunlarını konuşacağız. Ülke nüfusumuzun yüzde 45'ini oluşturan 27 milyon insanın yaşamsal sorunlarını, 10 dakikalık bir sürede ortaya koymanın ne kadar olanaklı olduğunu sizlerin takdirine bırakıyorum.

Köy ve köylünün sorunlarının önce bir tespitini yapmak istiyorum. Nedir köylünün ihtiyaçları: Yol, içmesuyu, kanalizasyon, iskân, köy imar planı, arazi tapulaştırma, drenaj kanalı, erozyonla mücadele, sulama amaçlı gölet ve benzeri 18 alandır. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bu hizmetlerin tümünü yerine getirmek üzere görevlendirilmiştir; bu alanlarda hizmet veren başka bir kurum da yoktur.

Ülke nüfusunun yüzde 45'ini oluşturan 27 milyonluk nüfus, köy ve köyaltı mezraları olmak üzere 76 bin yerleşim yerinde ikamet etmektedirler. 76 bin köyün, yalnızca yollarının toplam uzunluğu, 320 bin kilometreden oluşmaktadır; bugüne kadar 44 bin kilometresi asfalt yapılabilmektedir. Her yıl ortalama 6-8 bin kilometre asfalt yapılabildiği düşünülürse, 40 yıl sonra köylerimizin yollarının yapılması tamamlanmış olacaktır.

10 582 köyün içmesuyu yetersizdir; 13 847 köy ise sağlıklı ve yeter oranda içmesuyuna sahip değildir. Yani, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 18 kalem köy sorunları içerisinde, köylünün temel yaşamı için gerekli olan yol ve su sorununu bu tempoyla 40 yılda çözebilecektir; diğer 16 hizmet alanını bir kenara bırakıyoruz.

Köyün ve köylünün durum tespitine devam edelim:

63 milyon nüfusumuzun gıda ve beslenmesinin tümü köylüler tarafından sağlanmaktadır. Ülke ekonomisinde, köylülerin yetiştirdiği ürünlerin ekonomik katkı değeri yüzde 16 civarındadır; yani, toplam gayri safi millî hâsılanın yüzde 16'sını köylüler sağlamaktadır.

Şimde de 1998 bütçesinden köylülerin yaşamsal sorunlarını direkt olarak çözmekle görevli olan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesine ayrılan miktara bakalım: 1998 bütçesinin büyüklüğü 14 katrilyon 800 trilyon civarındadır. Bu büyüklükteki bütçeden 27 milyon köylüye ayrılan para, 174 trilyon civarındadır; bütçe büyüklüğü içindeki payı ise yüzde 1,2'dir. Bu paranın da 107 trilyonu personel gideridir; yatırım için ayrılan miktar ise 59 trilyondur ve bütçe içerisindeki payı binde 4 civarındadır.

Şimdi, buradan, 27 milyon köylüye sesleniyorum: Vah sizin halinize! Yıllarca "benim köylüm, benim çiftçim" diye diye kandırılıp, bugünlere getirildiniz.

Türkiye Cumhuriyetinin çokpartili yaşama geçtiği 1950'den başlayarak, Köy Hizmetlerinin kimler tarafından yönetildiğini inceledim. 1950'den bugüne gelinceye değin, ülkeyi hep sağ partiler yönetmişlerdir; koalisyon iktidarlarının hiçbirisinde, Köy Hizmetlerinin yönetimi, bir başka düşüncedeki partiye verilmemiştir; yani "benim köylüm, benim çiftçim" duygusal sözleriyle, köylüler, sağ partiler tarafından hep kandırılmıştır. Maalesef, köylülerimiz de, yıllarca kanmaya devam etmiş ve sağ partiler için oy deposu görevi görmüşlerdir. Bu konuda, sağ partiler, kendi aralarında da, köylüyü paylaşamama kavgaları vermişlerdir. Örneğin, 1997 bütçesi görüşülürken, İktidarda DYP, muhalefette ANAP; ANAP adına, kürsüde konuşmacı Sayın Ali Er; bakınız, Sayın Er ne diyor: "Ülkenin yarısından fazlasını teşkil eden köylünün bu bütçedeki değeri yüzde 1,5'tir." Sayın Er, 1997 bütçesinde Köy Hizmetlerine ayrılan miktarın azlığından, köylüler adına şikâyetçi oluyor. Bugün, 1998 bütçesini görüşüyoruz. 1998 bütçesinde, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ayrılan pay yüzde 1,2'dir; yani, geçen yıldan daha azdır. Refahyol'u, bütçeden köylüye az pay veriyor diye eleştireceksiniz; siz iktidara gelince, Köy Hizmetlerine ayrılan payı daha da azaltacaksınız!..

Köy Hizmetleri bütçesi üzerinde düşünürken, geçici işçiler konusunda Sayın Çiller'i anmadan geçmek, ona büyük bir haksızlık olacaktır!.. Bakınız, bu işçiler konusunda, Sayın Çiller "işçiler ne yapıyor ki, adını anacağım; ülkenin kanını emiyor. Kamu işçisi, ülkenin sırtında kambur. Geçici işçiler ne yapıyorlar ki, yedi ay çalışacaklar. Köy Hizmetlerindeki geçici işçilerin hepsini dağıtacağız" diyebilmektedir. Yani, bu insanları, önce oy deposu olarak görececek, oylarını alarak iktidar olacaksınız; daha sonra, posa kabul edip, hakaret edecek ve sokağa atmaya çalışacaksınız!..

Bu kürsüden, 27 milyon köylüye sesleniyorum: Artık, uyanmanın, 1950'den beri sizleri kandıranları, hizmetten yoksun bırakanları tanımanın zamanı geldi. Bu gerçeği görerek, yıllardan beri sizleri hizmetten yoksun bırakanları, sizleri kandıranları tanıyıp sizlerin de onları cezalandırmasının zamanı gelmiştir. Eğer, bugüne kadar sizleri cezalandıranları, günü geldiğinde sizler de cezalandırma yolunu seçmezseniz, bundan sonra şikâyetçi olmaya hiç de hakkınız olmasa gerek.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Siz, buna güvenoyu verecek misiniz, onu bir söyleyin; tenkit edip güvenoyu vermeyin.

CELAL TOPKAN (Devamla) – Bugün, Köy Hizmetlerinin bağlı olduğu Bakan Sayın Mustafa Yılmaz, gerçekten iyiniyetli ve gerçek bir köylü dostudur; ancak, iyiniyet yetmemektedir. Köy Hizmetlerinin makine parkında mevcut 22 908 hizmet aracının yüzde 61'i, çalışma ömrünü tamamlamış, verimsiz konumdadır; yeni araç almak için, bütçede kaynak da ayrılmamıştır. 1997 bütçesinde yatırıma ayrılan para 42 trilyon iken, 1998 bütçesinde ayrılan miktar 58 trilyon olup, artış yüzde 38'dir. 1997 enflasyonunun yüzde 100 olduğu düşünülürse, yapılan bu artışla, köylü dostu

Sayın Bakan Mustafa Yılmaz'ın eli kolu başlangıçta bağlanmış demektir. Bu nedenle, Sayın Bakanın iyiniyetinin köylünün sorunlarını çözmeye yetersiz kalacağı endişesi içerisindeyim. Sayın Bakanın, gerek araç gereç gerekse yeni kaynaklarla desteklenmesi gerekir.

Bütün bu güçlüklerle karşın, Sayın Yılmaz'ın kişisel beceri ve yeteneklerini kullanarak köylülerimize hizmet götürüleceğine inanıyor, kendisine başarılar diliyor, Yüce Meclisi, cefakâr ve vefakâr köylülerimizi, şahsım ve Grubum adına, saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Topkan, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Parti Grubunun üçüncü sözcüsü, Çorum Milletvekili Sayın Ali Haydar Şahin.

Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ HAYDAR ŞAHİN (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, çok önemli alanlar üzerinde hizmet veren bir kurumun, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun bütçesini görüyorsunuz; bu vesileyle, şahsım ve Grubum adına, sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, bu kurumu kuran Ulu Önder Atatürk başta olmak üzere, bu kuruma katkı veren hükümetleri, bürokratları şükranla anıyorum.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, tüm illerimizde, il müdürlüğü düzeyinde örgütlenmiş ve il müdürlükleri hariç olmak üzere, 281 sosyal hizmet kuruluşu aracılığıyla 24 saat kesintisiz hizmet vermeye çalışmaktadır.

Kurumun 1998 yılında öngörülen bütçesi, 19,5 trilyondur. Burada, bir önceki yıla oranla yüzde yüze varan bir artış gözlenmekteyse de, reel anlamda gerileme olduğu gözden kaçmamaktadır; özetle, bu bütçe, yetersiz bir bütçedir.

Bu bütçeyle, yoksul ve muhtaç yurttaşlarımızın gereksinim duyduğu yeni sosyal hizmet modellerini geliştirmek bir yana, mevcut hizmetleri bile aynı düzeyde tutmak olanaklı değildir.

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal sorunlar, sosyal hizmetlerden yararlanma gereksinimi içindeki ihtiyaç gruplarının sayısını gün geçtikçe artırmaktadır. Buna karşılık, yukarıda değindiğim üzere, devletin bu konuda görevli kıldığı ve sorumlu tuttuğu bu kurumuna ayırdığı pay, her geçen bütçe yılında, reel anlamda daha da azalmaktadır. Ayrıca, bu kısıtlı imkân dahi, beceriksiz yönetim anlayışı ve uygulamalarla akılcı kullanılmamaktadır.

52 projenin yer aldığı 1998 yılı yatırım programı incelendiğinde, ihtiyaç önceliklerine bakılmadığı görülecektir. Yaşlılık alanında bir örnek verirsek, büyük illerimizdeki huzurevlerinde yığılma olup, yaşlılarımız sıraya alınırken, bazı illerin neredeyse tüm ilçelerinde birer huzurevi yatırımını yer almaktadır.

Sayın milletvekilleri, kurumun öncelikli ve özellikli hizmet alanı, korunmaya muhtaç çocuklardır. Burada çok önemli bir boyut, özellikle korunmaya muhtaç çocuklara götürülen hizmetlerdeki -hangi nedenle olursa olsun- gecikme ve aksamaların bedellerinin toplum olarak ağır bir biçimde ödeneceğidir.

Burada bulunan herkesin katılacağını umduğum tespit şudur: Aile ve okuldan kopan çocuk, her türlü tehlikeye ve riske açıktır. Bu tehlikenin, çocuğun, yanı sıra, süreç içinde toplumu da tehdit edeceği gözden kaçırılmamalıdır. Şöyle ki, kuruluşta çocuk bakımı, evlat edinme, koruyucu aile, aynî ve nakdî yardım hizmetleriyle birlikte, toplam 25 bin civarında korunmaya muhtaç çocuğa ve gence hizmet veren kurumda, 1997 yılı ekim ayı itibarıyla, 270 çocuk koruyucu ailede, 325 ço-

cuk da evlat edinen ailelerde korunmaktadır. Bu komik rakamlar, mevcut yönetimin de, korunmaya muhtaç çocuklar alanında alternatif hizmet modelleri karşısında ciddi olmadığını, çağdaş ve bilimsel olmadığını bir ifadesi değil midir?

Türkiye, Çocuk Hakları Sözleşmesini imzalayan bir ülkedir. Bu çok önemli konuda, bu sözleşme hükümlerinin hayata geçirilmesinde, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu hem koordinatör hem de uygulayıcı kurum olarak sorumlu bulunmaktadır. Bu bağlamda, güç koşullar altındaki sokak çocukları, çalışan çocuklar, madde bağımlısı çocuklar sorunu giderek daha da ağırlaşan bir olgu olarak karşımızdadır. Peki, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, bu çocuklara ve daha da vahimi, kendi kuruluşlarındaki çocuklara, Çocuk Hakları Sözleşmesi gereği ne yapmıştır, somut olarak hangi adımları atmıştır; bunları bilmek istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, özellikle büyük kentlerimizde, sokaklarda yaşayan çocuklar sorunu, giderek büyümektedir. Sokakta her türlü ihmâl ve istismara açık sokak çocuklarına ilişkin sosyal hizmet çalışması yapması gereken kurumun, Ankara'da hizmet veren -Denizciler Caddesinde- sözde bir kuruluşu vardır. Hepimiz biliyoruz ve görüyoruz ki, Ankara sokaklarında yüzlerce, binlerce sokak çocuğu bulunmaktadır. Şimdi, kurumun bu alandaki ciddiyetsizliğinin somut bir göstergesi olarak, bu kuruluşta, sekiz veya dokuz çocuğa hizmet verilmektedir; buraya gidip, durumu görmek mümkündür.

Kurum, özürü bireylerin sorunlarına çözüm getirmek amacıyla çağdaş modeller geliştirip uygulayarak özürü bireyin bakım ve rehabilitasyonunu ülke genelinde yaygınlaştırma konusunda yeterli gayreti göstermemektedir.

Değerli milletvekilleri, 55 inci Hükümet göreve geldikten kısa bir süre sonra, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığı, 24.6.1997 gün ve 21225 sayılı bir genelge yayımlıyor -Bakanlar Kurulu değerlendirmeleri esas alınıyor- ve bu genelgede, ülkemizde şer'î hükümlere dayalı bir İslam cumhuriyeti kurmayı hedefleyen grupların, Anayasanın tanımladığı demokratik, laik ve sosyal hukuk devletimize karşı çok yönlü bir tehdit oluşturduğu; cumhuriyet ve rejim aleyhtarı aşırı dinci grupların, laik ve antilaik ayırımıyla, demokratik, laik, sosyal hukuk devletini güçsüzleştirmeye yeltendikleri ve rejim aleyhtarı irticaî faaliyetlere karşı alınması gereken önlemler sıralanmış ve bu önlemlerden doğrudan kurum ilgilendirenler de belirtilmiştir.

Şimdi, tüm kamuoyunun bildiği üzere, bu genelgeye esas olan konulardan en fazla etkilenen kurumların başında Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu gelmekteydi. Kurumdan sorumlu Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı konuşmasında bu durumu çok açık ifade etmiştir. Bu nedenle Sayın Bakanı kutluyorum; ayrıca, kadın hakları konusunda da gösterdiği duyarlılığı kutlamamak, takdir etmemek, haksızlık olur.

Ancak, Sayın Bakan, 54 üncü Hükümet döneminde, kurumda, toplam 3 337 personel hareketi olduğunu belirtti. O süreçte, kurum kayıtlarında da sabittir ki, dışarıdan, kurumun verdiği hizmetle hiçbir ilişkisi olmayan, hiçbir meslekî formasyonu bulunmayan, kurumu bilimsellik çerçevesinde, çağdaş anlayışlara taşıyacak bir özelliği olmayan 1 500'e yakın yeni personel alınmıştır. Yani, açık olarak "kurum kuşatılmıştır" denilmektedir.

Şimdi, Sayın Bakan "bizim dönemimizde personel hareketi 495'tir -54 üncü Hükümet döneminde 3 337- bunun da çok büyük bir kısmı Refahiyol İktidarında görevden alınan ve daha sonra yargı kararıyla dönen personeldir" diyor. Peki, bu itiraflardan sonra, kurumdaki çağdışı kuşatma halen devam etmiyor mu?

Yukarıda değindiğim bu genelge çerçevesindeki demokratik, laik ve sosyal hukuk devletimize karşı çok yönlü bir tehdit oluşturan bu kadrolarla işbirliği içerisinde değil misiniz?

Sayın Bakan, bu tavriyla, 55 inci Hükümetin oluşma gerekçelerine ve kendi imzasıyla yayınladığı genelgelere ters düşmüyor mu?

54 üncü Hükümet döneminde yapılan yanlış işlerin düzeltilmesi, bu dönemde yaşanan personel hareketleri, kurumdan hizmet alan, özellikle çocuk, genç ve yaşlılar için son derece sarsıcı olmamış mıdır?

Bir somut örnekle, kurumda Refahiyol İktidarında bu personel hareketlerinden dolayı dava açanların hemen hemen hepsi görevine yargı kararıyla dönmüştür. Şu anda da görev yapmakta olan ve bu hukuk cinayetlerinin bir numaralı sorumluları -hukuk müşaviri- hâlâ göreve devam etmektedir. Durumun önemini takdirlerinize bırakıyorum.

Diğer yönden, 54 üncü Hükümet döneminde, aynı bütçeyle ilgili yine ben konuşmuştum. Sayın Bakanım buradan birkaç cümle söylemiştim; "Sayın Bakanım, yaptığımız işler yanlıştır" demiştim. Şimdi, elimde bir belge var. Sayın Bakanım, siz -geçen dönemki Bakanım diyorum- bir yargı kararıyla 600 milyon lira tazminat ödemeye mahkûm edildiniz. Ben, bu yapılandan dolayı, o dönemde de uyarılmıştım, aynı şeyleri söylemiştim. Dosyam da buradaydı...

Şimdi, diğer yönden... Bakınız, Bolu'da İzzet Baysal Kız Öğrenci Yurdunda...

BAŞKAN – Sayın Şahin, 31 inci dakikayı kullanıyorsunuz.

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Devamla) – Arkadaşım bana süre verecek.

BAŞKAN – Peki.

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Devamla) – Ömerler Köyü imamını müdür olarak atadıktan sonra, bu 16-17 yaşındaki genç kızımızın ölümüne sebebiyet verdiği... Şu anda mahkeme devam etmektedir. Bunlar doğru muydu? Bunları o zaman söylemiştik.

Yine, hatırlatıyorum, kurumlarımızı...

FETİ GÖRÜR (Bolu) – Sizin söylediğiniz doğru mu?

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Devamla) – Evet... Burada, bakınız...

FETİ GÖRÜR (Bolu) – Araştırdınız mı?

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Devamla) – Mahkeme kararı burada. (RP sıralarından gürültüler)

FETİ GÖRÜR (Bolu) – Bolu'ya da gittiniz, aynı şekilde yalan beyanlarda bulundunuz; siz, hâlâ, aynı yalanları söylüyorsunuz.

NİHAT MATKAP (Hatay) – Rahatsız olmayın!.. Dinleyin!..

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Devamla) – Bakın, mahkeme kararlarının fotokopileri burada.

BAŞKAN – Sayın Şahin, siz, görüşmenize devam edin.

FETİ GÖRÜR (Bolu) – Muhakeme neticelendi mi, okur musun kararı?

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Devamla) – Gönderiyorum, alınız.

FETİ GÖRÜR (Bolu) – Tamam, bana gönder.

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Devamla) – Umarız ki, bu somut durum, şu andaki Sayın Bakanımıza da, en azından, bundan sonraki süreçte, uygulamaları konusunda daha duyarlı olması açısından bir rehber olur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bizzet bu çok önemli konuda daha çok konuşulacak bilgi ve belgelerimiz vardır; ancak, sürenin kısıtlı oluşu, bizi de sınırlamaktadır.

Önümüzdeki dönemde, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun hizmet verdiği insanlarımızdan personeline kadar, kendi içerisinde barışık ve uyumlu olmasını temenni ediyorum.

Toplumumuz tarafından daha çok bilinen ve desteklenen bu kurumun, çocuğundan yaşlısına, özür-lüstünden kadınına kadar, daha çok korunmaya muhtaç yurttaşlarımıza hizmet veren bir kuruluş ol-ması inancıyla, herkesi selamlıyor ve saygılar sunuyorum.

Kararları da sizlere gönderiyorum. Ben, eleştirmek için demedim, gerçekleri ortaya koyuyo-rum. Onun için, bu mahkeme kararlarının belgelerini hepsini buraya getirdim; isteyen varsa, belge-leri vereceğim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin, teşekkür ediyorum.

SACİT GÜNBEY (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şahsımla ilgili sataşma var efendim.

BAŞKAN – Nedir efendim sataşma?

SACİT GÜNBEY (Diyarbakır) – Bolu'daki yurda, bir köy imamının müdür olarak getirildiği-ni Sayın Sözcü ifade ettiler; yanlış olduğunu, yalan olduğunu buradan beyan ediyorum.

METİN ARİFAĞAĞOĞLU (Artvin) – Mahkeme kararları yalan olmaz.

SACİT GÜNBEY (Diyarbakır) – Yurt müdürü arkadaşımız yüksek tahsilli ve hizmet stresi bu iş için yeterli olmasa, zaten, atanması mümkün değil. Çocuk Esirgeme Kurumunda daha önce, ide-olojik birtakım atamalar yapılmıştı, sabıkası olan insanlar vardı, bu insanları korumaya çalışıyor-lar.

AYHAN FIRAT (Malatya) – Okuma yazma bilmeyen insanları Malatya'da işe almışsınız, okuma yazma bilmiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Firat, rica edeyim...

Sayın Nezir Büyükcengiz; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NEZİR BÜYÜKCENGİZ (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekil-leri; 1998 malî yılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesi hakkında, Cumhuriyet Halk Parti-si Grubunun görüş ve düşüncelerini sizlerle paylaşmak üzere huzurlarımızdayım. Bu vesileyle, Sa-yın Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin siz değerli üyelerini ve bütün milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bütçesini görüşmekte olduğumuz Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 15 bölge müdürlüğü, 1 001 tapu sicil müdürlüğü, 313 kadastro müdürlüğü ve 144 kadastro şefli-ğiyle, yılda, yaklaşık 10 milyon yurttaşımıza hizmet götürmeye çalışan bir kuruluşumuzdur. Bu Kuruluşumuza, 1998 bütçesinden 21 trilyon 640 milyar lira ödenek ayrılmıştır. Takdir edersiniz ki, bu kaynakla, bu kadar yaygın ve önemli bir hizmetin yerine getirilmesi çok güçtür. Kaldı ki, bu alandaki birçok sorunlar, kaynak yetersizliği nedeniyle, sürekli, daha sonraki yıllara aktarılmıştır.

Değerli arkadaşlarım, tapu kadastro çalışmaları, toprağın üzerinde meydana getirdiğimiz tüm uygarlık ürünlerinin altyapısıdır. Kadastro çalışmaları, arazinin soyadı çalışmaları gibidir. Yaşamı-mızı kolaylaştıran, kentleşmeyle ilgili tüm yatırımların temelini kadastro çalışmaları oluşturmaktadı-r. Kadastro, toprağın doğru tarifinin ve anlaşılabilmesinin temel ihtiyacıdır. Atalarımız, canları pahasına, bu güzel coğrafyayı yurt edinmişler; her dereye, her tepeye, yurdun her bir cennet köşe-sine bir isim vermişler; ama, üzülerek ifade etmeliyim ki, biz, altmışüç yıldır, hâlâ, coğrafyamızı bilimsel bir şekilde isimlendirememişiz, poligon ve nirengi taşlarını dikememişiz, halkımızı çağdaş mülkiyetin sahibi yapamamışız. Hâlâ, yurdumuzun yüzde 22'sinin kadastro yok. Çalışması biten alanların tapu kayıtlarını ve diğer özelliklerini bilgisayarlar ile işlememedik.

Kadastro çalışmalarının bitmemesi demek, sürekli kavga eden, huzursuz bir toplum demektir. Bu sorunların çözüme kavuşturulmadığı toplumlarda, insanlar, sürekli birbirleriyle kavga eder, devletle mahkemelik olur, kendisini ve etrafını mutsuz eder, huzursuz eder.

Değerli arkadaşlarım, Türk insanının en önemli özelliklerinden birisi, mülk edinme duygusudur. Mülkiyetin güvencesi de tapu senedir. Aslanan, mülkün adaleli bir biçimde dağılımıdır. Biz, bunu sağlayamamışız; hiç olmazsa, çarpık mülk dağılımının belgelerini adaleli dağıtalım. Senelerdir, poligon taşları ve köşe koordinatlarını, doğru, düzenli yerleştirememişiz. Bu hizmetleri eksiksiz olarak veremediğimiz sürece, toplumumuzu huzura kavuşturmamız kolay değildir.

Ülkemizin sosyoekonomik yapısını incelediğimizde, tapu ve kadastro hizmetinin, toprak ilişkilerinin düzenlenmesi ve toprak mülkiyetinin güvence altına alınmasının yanında, kentleşme, turizm, altyapı, orman, bayındırlık ve iskân çalışmalarına kadar pek çok alanı yakından ilgilendirdiğini görürüz. Bu, olayın görünen boyutudur. Olayın, bir de, toprak davalarına, kamu arazilerinin talanına ve rant mafyalarına kadar uzanan yönü vardır. Orman, vakıf ve hazine arazisinin arsa mafyasınca bu denli kolay talan edilmesinin temelinde, tapu ve kadastro hizmetlerinin toplumsal gelişmenin gerisinde kalması vardır.

Sayın milletvekilleri, ne yazık ki, bugün mahkemelerimizde görülmekte olan davaların büyük bir bölümü tapu davalarıdır ve bu davalar yıllarca sürmektedir. Bu durum, hem insanlarımızı mağdur etmekte hem de devlete yeni yükler getirmektedir. Bu davaların bir an önce sonuçlandırılması, hem yurttaşlarımıza huzur ve mutluluk getirecek hem de adalet kurumumuzdaki yığılmaları önleyecektir.

Değerli arkadaşlarım, Japonya, kadastro çalışmalarını 1850 yılında bitirmiş. 21 inci Yüzyılın eşiğinde, biz, hâlâ bu çalışmaları bitirememişsek, bu, mülkiyete verdiğimiz önemin bir ölçüsüdür, coğrafyamıza ve atalarımıza karşı bir saygısızlıktır.

Köylerimiz açısından sorun üzücü boyutlara ulaşmıştır. Halen, 12 binden fazla köyümüzün kadastro bitirilememiştir. Köylü, dedesinden ve daha önceden bugüne kadar kullandığı tarlasının tapusunu alamamaktadır. Son zamanlarda hazine arazilerinin tahsisi ve ecrimisil istekleri sıkça dile getirilmektedir. Orman köyleri ve köylüsü, bu konuda çok perişan duruma düşürülmüştür. Orman köylüsü ormanla ve devletle davalıdır. Orman içindeki dededen kalma arazilere orman kadastro el koymuştur. Orman köylüsü içinde yaşadığı ormanla kavga ederse, biz, köylüyü ormanla barıştıramazsak, onlardan ormanı sevmelerini ve korumalarını nasıl isteyeceğiz? Bu araziler orman vasfını kaybetmişse, süratle orman köylülerine geri verilmelidir.

Kadastro hizmetlerinin tek elde toplanması, hizmetlerin daha rasyonel yürütülmesini kolaylaştıracaktır. Bu nedenle, orman kadastrounun Orman Genel Müdürlüğü bünyesinden alınarak Tapu Kadastroyla birleştirilmek suretiyle orman kadastro ve kültür arazileri kadastro ayırımları ortadan kaldırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, tapu dairelerinde ve tapu müdürlüklerinde personel sayısı yetersizdir. Nitelikli personelin gerekliliği şart olan bu kısımların hızlı bir şekilde desteklenmesi ve niteliğin yükseltilmesi gerekmektedir. Ülkede göç olayının yoğun bir şekilde yaşanması, ülkenin her açıdan çehresinin değişmesine neden olmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, tapu hizmetleri, ülkenin en sağlıklı gelir kaynaklarından birisidir. Kadastro biten her alan, kayıtdışı ekonominin suratına vurulan bir şamardır; doğru ve devamlı kaynaktır; devletin hazinesine akacak bitmek tükenmek bilmeyen bir pınardır; ama, hizmet sağlıklı ve rilmezse bu pınardan kirli sular akar ve bu sular da yeraltı güçlerini, illegaliteyi; yani, mafyayı besler. Pınarın temiz ve berrak sularını süratle hazineye aktarabilmek için, Yüce Meclisimize sunulan 3402 sayılı Kadastro Kanununda bazı değişiklikler öngören yasayı bir an önce çıkarmalıyız. Bu kurumumuzu, çağdaş bir yaklaşımla, çok yönlü kadastro anlayışı, otomasyon, teknik donanım ve buna uygun personelle takviye ederek güçlendirmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEZİR BÜYÜKCENGİZ (Devamla) – Sayın Başkanım, hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Efendim, lütfen, 1 dakikada toparlayınız.

NEZİR BÜYÜKCENGİZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Güçlendirmeliyiz ki, bu ülkeyi, toprağı için komşusuyla kavga eden, devletiyle karşı karşıya gelen insanlar ülkesi olmaktan kurtaralım. Güçlendirmeliyiz ki, bu ülkenin insanları, artık, tapu dairelerine korkarak gitmesinler; bu ülkenin insanları, alım satımlarını, tıpkı çağdaş Batı toplumlarında olduğu gibi, bilgisayarlarla ve birtakım yetkilerini devredebileceği vekiller aracılığıyla yapabileceğine kavuşsunlar. Türk Milletinin buna hakkı vardır; lütfen, bu hakkı milletimizden esirgemeyelim.

Bu duygularla, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesinin, ülkemize, ulusumuza ve kurum mensuplarına hayırlı olmasını diliyor, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Yüce Meclisin siz değerli üyelerine saygılar sunuyorum. (CHP, ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Büyükcengiz, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru sorma işlemi de tamamlanmıştır; bu suretle, bundan sonra soru alınmayacaktır.

Sayın Aslan Ali Hatipoğlu, şahsınız adına, lehinde; buyurun.

ASLAN ALİ HATİPOĞLU (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile vaktimizin elverdiği sürece, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Hazine Müsteşarlığının, 1998 Malî Yılı Bütçe Tasarısı üzerinde kısaca görüşlerimi arz etmek için huzurunuzdayım. Sizleri ve televizyonları başında bizleri izleyen sevgili vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; korumaya, bakıma ve yardıma muhtaç, aile, çocuk, genç, yaşlı, özürlü ve diğer bireylerin, ekonomik ve sosyal nedenlerle ortaya çıkan sorunlarının giderilmesi, ihtiyaçlarının karşılanması, yaşam standartlarının iyileştirilmesi, bilindiği gibi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun temel amacıdır. Bu temel amaç, Anayasamızın 60 ncı maddesinde belirtilen "herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilat kurar" hükmüyle anlamını bulmaktadır; bu hüküm de, sosyal devlet olma gereğinin temel ilkesidir.

Derin bir tarihî geçmişe dayanan ve Türk Milletinin en güzel hasletlerinden biri olan aile fertleri arasındaki dayanışma ve toplumsal yardımlaşma geleneği, yaşlı ve özürlü konusundaki problemlerin sosyal bir sorun olarak karşımıza çıkmasını engellemiştir. Ancak, günümüzde, sanayileşme, şehirleşme, göç gibi nedenlerle, geleneksel aile yapısında meydana gelen değişiklik, artık, bu problemleri gizli kalmaktan çıkararak, organize bir çalışmayı gerektiren toplumsal bir sorun haline getirmiştir. Bunda, son yıllarda izlenen yanlış sosyoekonomik politikaların da etkisi unutulmamalıdır.

Kurum, bugün için, toplam 281 hizmet kuruluşunda, büyük bir çoğunluğu çocuk ve genç olmak üzere, 30 bin civarında vatandaşımıza hizmet vermektedir. Yarınlarımızın teminatı olan çocuklarımızın en iyi şekilde yetişeceği yer, elbette ki, kendi aile ortamıdır; bu imkândan mahrum olanlara ise, devlet kucağını açmıştır ve gerekli kuruluşlarda özenle yetiştirilmeye çalışılmaktadır.

Kurumun hizmet alanlarından her biri önem arz etmekte ise de, bana göre ele alınması gereken konulardan birisi de, yaşlılarımıza götürülen hizmettir. Ülke nüfusunuzun 5 milyona yakını, 60 ve daha yukarı yaşlardaki insanlarımızdır. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, bunlardan muhtaçlık durumuna düşmüş ancak 5 bin civarındaki yaşlıya, 43 kuruluşla hizmet verebil-

mektedir. Ömrünün büyük bir bölümünü ülkemizin refahı için çalışarak geçiren ve bir nedenle, devletin himayesine ihtiyaç duyan bu saygıdeğer insanlarımıza, kendi sosyal çevrelerinden koparılmadan aile ve çevreleriyle ilişkilerini idame ettirecek bir bakım şekli uygulanmasının daha uygun olacağını ve Sayın Bakanımızın, bu konuya, yakın ilgi göstereceğini umuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkımızın duyarlı olduğu sosyal hizmet konularından birisi de, özürlü vatandaşlarımız ve bunların ailelerinin sorunlarıdır. Ülkemizdeki özürlü sayısının 6-7 milyon civarında olduğu tahmin edilmektedir. Özürlü vatandaşlarımızın sosyal ve ekonomik sorunları, sadece kendilerine ait olmayıp, aile ve yakın çevrelerinin de bu sorunlardan etkilendiği düşünüldüğünde, bu rakamın, 15 milyonun üzerine çıktığını söyleyebiliriz. Buna karşılık, 4 bin civarında özürliye, kıt malî imkânlarla hizmet götürülmeye çalışıldığı acı bir gerçektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; özürlü konusu, özel bir hizmet alanıdır; pahalı bir hizmet olup, fedakârlık ister. İmkân sahibi vatandaşlarımızın, maddî ve manevî katkıları, Kurumun daha çok insanımıza hizmet vermesine yardımcı olacaktır.

Ülkemizin kıt kaynaklarını en iyi şekilde kullanarak, hizmet vermede gösterdikleri çabalardan dolayı, başta Sayın Bakan olmak üzere, tüm Kurum çalışanlarını tebrik ediyor, bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ülke nüfusumuzun yarıya yakın kısmına hizmet veren ve kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımızın hayat standartlarını yükseltmek için uğraşan çok önemli bir kurumdur. Kurum, içmesuyu hizmetleri başta olmak üzere, yol yapımı, asfalt, kanalizasyon, sulama göletleri ve benzeri birçok hizmetleri bir arada yürütmektedir.

Her hizmet alanının birbirinden önemli olduğu ve insan hayatını doğrudan ve dolaylı olarak etkilemesi yönüyle, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, çok ağır sorumluluklar üstlenmiş ve bugüne kadar, mevcut imkânlarıyla, güzel hizmetler vermiştir.

Ülkemizde, tarımın, sanayi ve hizmet sektörü karşısında gerilemesi, tarım alanlarının artan nüfus karşısında bölünmesi, köylümüzün geçim sıkıntısına düşmesi nedeniyle, kırsal kesimden, özellikle büyük şehirlerimize hızlı bir göç akışı yaşanmaktadır; yaşanan bu göçün birçok olumsuz yönleri vardır. Bunlar, tarım sektörümüzün millî gelir içerisindeki oranının giderek azalmasına ve dolayısıyla, tarımla uğraşan vatandaşlarımızın sosyo ekonomik düzeylerinin düşmesine, toplumsal sorunlar yaşanmasına ve büyük şehirlerimizimizin altyapı sorununun artmasına, düzensiz kentleşmeye neden olmaktadır.

Kırsal kesimde yaşayan ve tarımla birlikte, ağırlıklı olarak hayvancılıkla uğraşan halkımızın, bu sahadaki sorunlarını çözmeliyiz. İç göçü önleyebilmek için, kırsal alanda yaşayan vatandaşlarımızın hayat standartlarını yükseltip, onları, yaşadığı yerde verimli ve üretken hale getirmemiz lazım. Bu suretle onların hem refah düzeylerini yükseltmiş hem de ülke ekonomisinin olumlu yönde gelişmesini sağlamış oluruz.

Kırsal kesimin sorunları, yalnızca Köy Hizmetleriyle ilgili olmayıp, Sağlık, Orman, Tarım, Millî Eğitim Bakanlığı gibi birçok kurumun gayretleri ve organizeli bir şekilde çalışmalarlarıyla çözülebilir.

Bugün için kırsal kesimde yerleşim birimlerine ulaşım sağlayan yol tülü 320 bin kilometre olup, 50 bin kilometrelik kısmının yeniden yapılması gerekmektedir. İçmesuyu götürülmesi gerekli 76 500 ünite mevcuttur. Bu yerleşim alanlarından 52 bininde, sağlıklı, yeterli içmesuyu olmasına rağmen, diğerleri, hâlâ yetersiz vaziyettedir.

Aynı şekilde, bu yerleşim birimlerinin, modern dünya normlarına sahip çevre-insan ilişkilerinin düzenli bir ortam ile imar planlamalarına, köy altyapı hizmetlerine, kanalizasyona olan ihtiyacı da gün geçtikçe artmaktadır.

Su kaynaklarının geliştirilmesinde ise, tarımsal sulama en büyük paya sahiptir. 8,5 milyon hektar arazinin 4 milyon hektarı sulanabilirken, yüzde 55'i hâlâ su beklemektedir. Gelecek kuşaklara yeterli ve geliştirilmiş toprak ve su kaynakları bırakabilmenin önkoşulu, bu kaynakların bilim ve tekniğin gerektirdiği şekilde korunması, geliştirilmesi, kullanılmasıdır.

Görüldüğü gibi, bir yandan yerleşim birimlerinin ihtiyaçları giderilmeye çalışılırken, diğer taraftan da yıllar önce yapılan ve zaman içerisinde eskiyen, yıpranmış hizmetler onarılmaya çalışılmaktadır.

Hükümetimiz döneminde yapılacak hizmetler, son yıllarda olduğu gibi, oy kaygısı ve baskısıyla değil, hizmete acil ihtiyaç duyulan köylerimizden başlamak üzere, imkânlar ölçüsünde diğer köylerimizde de devam edecektir. Söz konusu sorunların ve buna bağlı taleplerin, seçim bölgem Amasya İlimizde de mevcut olduğunu ve acil çözüm beklediğini, bu vesileyle ile yüce milletin kürsüsünden duyurmak istiyorum.

"Köylü milletin efendisidir" veciz ifadesine istinaden, Hükümetimiz, tarım sektörüne verdiği desteği, diğer alanlarda da devam ettirerek, yıllardır mağdur durumda olan köylülerimizin, sosyo-ekonomik durumunun iyileştirilmesi için olanca gücüyle gayret sarf etmektedir. Arzumuz, bütün köylerimizin, içmesuyu, sulama göleti, yol ve diğer tüm sorunlarının giderilerek, çağdaş hayat standartlarına kavuşması ve yıllardır, köylülerimizin devlete karşı olan kırgınlıklarını gidererek, sıcağ devlet-vatandaş ilişkisini tesis etmek ve vatandaşlarımızın güven duygusunu tekrar kazanmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yaptığı hizmetlerin ne kadar önemli olduğunu bilincindeyiz. Bu aşamada, Sayın Bakan başta olmak üzere, tüm çalışanlarına, bu hizmetlerinde başarılar diler, daima yanlarında olduğumuz bilinciyle bütçesinin hayırlı olmasını temenni ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; topraktan gelip toprağa geri dönen bir insanoğlu için, toprağın ne denli önemli olduğunu, bilmem hatırlatmama gerek var mıdır. Toprak ve özel mülkiyet kavramını, hak ve hukuk çerçevesinde sağlıklı bir zeminde yürüterek, devlet güvencesi altına alınmasını sağlayan kurum Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'dür.

Ülkemizin en ücra köşesinde dahi çalışmalarını yürüten kurum, otomasyona geçmeye hız vermiş ve taşınmaz mallara ait bilgileri büyük bir ölçüde bilgisayar sistemine aktarmıştır.

Halkımızın, tapu ve kadastro hizmetlerinden, güvenle ve en iyi şekilde yararlanması, Hükümetimizin önemli hedefleri arasındadır. Yürütülen tüm çalışmalarını yüreктen destekliyor, Sayın Bakan ve kurum çalışanlarına başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine Müsteşarlığı, ülke ekonomisinin istikrarını sağlamak için, başta enflasyonla mücadele olmak üzere, çok yönlü çalışmalar yürüten bir kurumdur. Yaklaşık altı yıldır uygulanan yanlış siyasî ve ekonomik politikalar, Türkiye ekonomisini, uçurum kenarına sürüklemiş ve bugün, ülkenin en önemli sorunu haline getirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hatipoğlu, 1 dakika içerisinde lütfen toparlayın.

ASLAN ALİ HATİPOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Yıllardır uygulanan yanlış ekonomik politikaların bedelini, hep birlikte ülkeye yaşamak durumunda bırakıldık. Bu sorunu çözmek, Hükümetimizin en önemli meselesi olmuştur ve Hükümeti-

mizin hazırladığı ve en kısa zamanda uygulamaya koymak üzere, Yüce Heyetinizin kabulüne sunacağı vergi reformu, yerel yönetimlere yetki devri ve sosyal güvenlik reformu gibi çalışmalarla ana meselelerin çözüleceği de bir gerçektir.

Değerli milletvekilleri, biz, günü ve siyasi ikbalimizi kurtarmak için hayali kaynak paketleriyle, vatandaşlarımızı aldatan bir görüşü asla tasvip etmiyoruz. Ülke gerçeklerine uygun, sağlıklı siyasi ve ekonomik politikalarla, ülkemize hizmet verme gayretindeyiz. Hükümetimiz, ülke menfaatlarını, siyasi ikbaline tercih etmiş ve bu anlayışla sorunları çözmek için gayret sarf etmektedir. Yapılan ve yapılacak bu hizmetlerin, orta ve uzun vadede olumlu sonuçlarını hep birlikte göreceğiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASLAN ALİ HATİPOĞLU (Devamla) – Sorunları çözülmüş, 21 inci Yüzyıla her yönüyle hazır bir Türkiye için...

Hazine Müsteşarlığının da bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hatipoğlu, teşekkür ediyorum.

Hükümet adına, görüşlerini ifade etmek üzere, Devlet Bakanı Sayın Andıcan; buyurun efendim. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 40 dakikadır efendim.

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, burada Hazineyle ilgili olarak, görüşlerini gündeme getiren gerek İktidar partileri ve gerekse muhalefet partileri üyelerinin değerli eleştirilerine ve katkılarına çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ekonomi, sosyal politikalardan farklı olarak rakamlar üzerinde çalıştırılan, rakamlar üzerine kurulmuş bir sistem. Bunu, sosyal bakış açımıza göre, farklı yönlerde değerlendirmemek gibi bir alışkanlığa bütün iktidarlar, bütün partiler olarak sahip olmak mecburiyetindeyiz diye düşünüyorum.

Değerli konuşmacılar, çeşitli tespitlerini gündeme getirirken, şöyle bir değerlendirme yaptım: Bir arkadaşımız, son 6 yılda 13 milyar dolar net kaynak transferi dışarıya yapıldığını söylüyor; son 6 yılın bu kaynak transferinin bütün günahını 5,5 aylık bu Hükümetin üzerine yüklüyor.

Bunun çok mantıklı bir yaklaşım olduğunu düşünmemek lazım. Bu, belki ekonomimizin genel bir sorunu; meseleye bu yönden bakmamız lazım.

Yine, konuşmaları dinlerken, bazı rakamları arkadaşlarımdan aldım; Türkiye Cumhuriyetinin ve Türk halkının değerli kurumu olan -herhangi bir partinin değil- Hazine yetkililerinden aldığım rakamlara göre -bakın, Refahiyol döneminde uygulanan dışborçlanma süreci- ortalama 5 yıl vadeyle yüzde 9 civarında bir faizle 2,4 milyar dolar borçlanılmış. Bu, ekonominin o günkü gereğiymiş, yapılmış. Bugün bu Hükümet, ortalama yüzde 8,9 faizle ve 10 sene vadeyle 1,4 milyar dolar borçlanılmış. Bu, olumlu bir gelişme; kısa süreli bir hükümet için olumlu bir gelişme.

Yine hatırlayacaksınız, geçen yıl içerisinde bedelsiz ithalat meselesinde, çoğu uzman arkadaşlarımız hassasiyetle, bunun çok kısa süreli bir borçlanma olduğunu ve dış piyasadaki borçlanma miktarından daha yüksek borçlanıldığını söylediler. Bugün, şimdi onun ödeme sırası geldi ve bunu görüyoruz. Geçen yılki rakamları hatırlatıyorum. Bedelsiz ithalat nedeniyle bir yıl vadeyle ve yüzde 10 civarında faizle vatandaşa 2 milyar mark civarında borçlanıldı; munzam karşılık alınmış olsaydı, yükü, yüzde 14 civarında olacaktı.

Yine devam ediyorum; bir arkadaşımız bileşik borçlanma faizlerinin yükseldiğini söylüyor. Yine, önümdeki rakamlara bakıyorum; 1996 Temmuz- 1997 Haziran döneminde ortalama bileşik içborçlanma faizi yüzde 111.

ASLAN POLAT (Erzurum) – 28 Şubatta kaçtı Sayın Bakan?

DEVLET BAKANI A.AHAT ANDİCAN (Devamla) – Şu anda son 6 ay için oran, yüzde 113.

ASLAN POLAT (Erzurum) – 28 Şubatta kaçtı Sayın Bakanım?.. Bir de onu söyleyin...

BAŞKAN – Sayın Polat, merakınız varsa, soruyla sorarsınız efendim. Rica ediyorum...

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (Devamla) – Ben, yıllık ortalamayı söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz görüşmenizi yapınız efendim.

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (Devamla) – Burada -devam ediyorum- içborç stoku ve dışborç stoku açısından, gerçekleri ifade etmemiz lazım; bunu rakamlarla oynayarak, halkı yanıltmamızın hiç anlamı yok.

Şimdi, yüzde 111, yüzde 113; rakamlar böyle... Refahyolun aldığı ve devrettiği borç stokunu şu anda önümden okuyorum: İçborç stoku olarak, 1996 Haziran sonunda 26,8 milyar dolarla alıp, haziran sonunda; yani, bize devrederken 28,6 milyar dolara; dışborç stoku olarak da 75,8 milyar dolardan alıp 82,2 milyar dolara; yani, baktığımız zaman 102,6 milyar dolardan 110,8 milyar dolara bir yıl içerisinde çıkarıldığını görüyorsunuz, ki -bu, toplam borç miktarının neredeyse yüzde 8-9'u- eğer, her yıl yüzde 9 bir artma düşünürseniz, demek ki, bir anlamda, Refahyol Hükümetinin sonlanması herhalde yararlı olmuş.

Şimdi, bu noktada, rakamlar üzerinde, bütçelerin yapılması noktasında da, yine, çok yanlış davranmanın gereği yok. Geçen yılbaşında "denk bütçe" adı altında, çok eleştirdiğimiz bir bütçe çalışması oldu; keşke denk olabilseydi...

Ama, bakın, o bütçe çalışması içerisinde, her iktidarın yapmak zorunda olduğu, artık bunun tartışmasının olmadığı bir özelleştirme olayı var. Burada, o bütçeye 4 milyar dolar konulmuş; 3 milyar doları Telekom geliri olarak, 1 milyar doları da GSM geliri olarak ve baktığımız zaman, bu bir yıl içerisinde, bu hükümet ne özelleştirme yapmış; toplam miktarı 360 milyon dolar ve bu kalemle de alakalı değil.

Bizim, şu anda, sizlere bu yıl sunduğumuz bütçeye bakıyoruz: GSM olarak 500 milyon dolar bir rakam konulmuş; onun dışında, bu, GSM ve Telekom için herhangi bir gelir konulmamış. Yani, gelecekte olması muhtemel girdilerle bütçe yapılmaz, yapılmaması da lazım, halkı aldatmaktan başka işe yaramaz. Nitekim, Hükümet olarak bunu yapmaya çalışıyoruz.

Değerli dostlar, bir başka arkadaşımız IMF ile görüşmeler konusunda diyor ki; "bu Hükümet, IMF hükümeti" Ben soruyorum şimdi; geçen yıl Refahyol Hükümetinin Sayın Başbakanı ve çok değerli bakan arkadaşlarım, çok sevdiğim Abdullah Gül dostum, Recai Kutan Beyefendi oralarda ne yapıyorlardı, oralarda kimlerle görüşüyorlardı? Demek ki, her hükümet görüşüyor; her hükümet, o günün koşulları içerisinde gerekli şeyleri yapıyor. Yani, IMF'yle görüştü diye, IMF hükümeti ilan etmek, yanlış, tutarlılıktan yoksun ve ilkesiz bir yaklaşımdır değerli dostlar. Bunu, sizin yaptığınız gibi başka hükümetler de yaptı, biz de, gerekiyorsa yapacağız.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Onca parayı niye koydunuz oraya?

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bu noktada, bir şeyi daha söylemek lazım: Bakın, tutarlı bütçe açısından ne olması, ekonomi, halka nasıl bir yaklaşım göstermeli; bakın, şeffaflık gerekli, gerçekten, bunu söylüyoruz. İşte, şeffaflık olsun diye, Eylül ayından itibaren Hazine, borçlanma miktarlarını, borçlanma yollarını, borçlanma araçlarını ilan

ediyor; öbür tarafta, bir borçlanma planı koymuş, yani, akılcı, tutarlı olma ilkesine sahip olduğunu gösteriyor.

Yine, bir başka konuya değinmek lazım diye düşünüyorum: Bakın, bir yıllık Refahiyol Hükümeti döneminde, yalnızca Hazine ile Merkez Bankası ilişkileri açısından değil, Hazineyle kamu bankaları açısından da çok ciddi sorunlar yaşanmış. Bugün biz Hükümet olarak, aldığımız miras içerisinde, Ziraat Bankasının içinin boşaltılmış olduğunu görüyoruz; 380 trilyona yakın bir rakam eğer yanlış aklımda kalmadıysa. Hükümet olarak transfer ediyoruz, Halk Bankasına transfer etmek mecburiyetinde kalıyoruz; öbür tarafta Merkez Bankasının içi boşaltılmış, Merkez Bankası kaynakları, yasal çerçevelerin çok dışında kullanılmış. Eh biz de, Hükümet olarak diyoruz ki; bizim, para politikalarına, tutarlı, ilkel bir yaklaşımımız vardır; bunu yapmak zorundayız. O halde, işte, Merkez Bankasıyla Hazine Müsteşarlığı arasında, daha iktidarı alır almaz, hükümeti kurar kurmaz, 30 Temmuz günü bir anlaşma imzalıyoruz ve Merkez Bankası kaynaklarının kullanımının sınırlandırılmasını gündeme getiriyoruz ve buna da uyuyoruz. Mantıklı, doğru, akılcı olan yaklaşım budur, bunun dışında bir yaklaşım düşünmememiz gerekiyor. Tabii, arkadaşlar rakamları isterlerse, rakamlar var önümde, bunları kendilerine rahatlıkla sunabiliriz.

Fazla vaktim yok, başka bakan arkadaşların da söz alacaklar; ama, burada, bir şeyi doğru olarak ortaya koymamız gerekiyor: Bir arkadaşımız, çıkmış, Hükümet olarak bizi eleştiriyor ve diyor ki "bu Hükümetin ne kadar iktidarda kalacağı belli değil, altı ay mı kalacak bir sene mi kalacak; niye, ona göre bir plan program yapıp, sunmuyor..." Şimdi, bu arkadaşımın mantığını anlamakta güçlük çekiyorum. Hangi hükümet gelirse gelsin, Türkiye'nin bugünkü konumu içerisinde, uzun süredir devam eden ve giderek bir sarmal halinde yükselen kronikleşmiş problemlerini aşabilmek için, ne kadar kalacağını, nasıl kalacağını hesabını yapmaksızın, bu ülkenin ekonomik sorunlarına gerçekten çözüm bulacak nitelikte, uzun vadeli, kalıcı açılımlar ve çözümler arayıp, bulmak ve bunu programlaştırmak mecburiyetindedir. Tutarlı siyaset, daha sonra gelen grupların da, ekonomi yönetimleri açısından onların koyduğu tutarlı ilkeleri devam ettirmesidir arkadaşlar; bunun başka yolu yok.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Halk çoğunluğuna dayalı olarak...

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (Devamla) – Bunu yapmıyorsak; partizanca politika yapıyoruz, yalnızca kendimizi düşünüyoruz, yalnızca kendi koltuğumuzu düşünüyoruz demektir. Artık, Türk Milleti, 21 inci Yüzyıla geldiği bir ortamda, rekabetin korkunç boyutlara ulaştığı bir ortamda, böylesine kısır, böylesine tutarsız, böylesine ilkesiz siyasî yaklaşımlarla oluşan politikalara layık değildir diyorum. (ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, milletvekilleri olarak, tabii ki, bunları, inandığımız şeyleri savunacağız; sosyal politikalar açısından, sosyal açılımlar açısından savunacağız, savunmalıyız; ama, ekonominin kuralları var, ekonominin mantığı var; artık, öyle, sadece Türkiye'nin sınırları içerisinde kalıp, ekonomik politikalarda ben ne istersem üretimim, ben şu bloka açılımlarım, başka blokla alakam olmaz, Türkiye'nin olması gereken noktadan sadece falanca tarafa çekerim... Bu anlayış yok, bu anlayış bitti. Artık, küreselleşen bir dünyada yaşıyoruz. Sadece sosyal boyutta değil, ekonomik boyutta da karşılıklı bir bağımlılık var; istesek de böyle, istemezsek de böyle. Bunun en iyi bir biçimde uygulanmasını sağlamak, milletvekillerinin ve partilerin görevi olmak zorundadır; bunu yapmak zorundayız.

MUSTAFA ÜNALDI (Konya) – Hükümetinize de söylüyorsun, değil mi?

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (Devamla) – Evet, ben, herkes için söylüyorum, bunu sadece muhalefet için söylemiyorum, kendi Hükümetim için de söylüyorum. İşte, o mantık içerisinde, bu Hükümet, bir azınlık Hükümeti olmasına rağmen, her an dışarıdan destek veren bir

başka partiye bağımlı olmasına rağmen, bir büyük eğitim reformunu gündeme getirmiştir, yıllardır söylendiği halde yapılamayan bir vergi reformunu gündeme getirmiştir, desteklerseniz geçecektir. Bu ülkeye tutarlı bir vergi reformu da getirilmiş olacaktır; destekleyiniz, ekonomik sorunları beraberce aşalım. Siyasal mücadelemizi yaparız, onu her zeminde yaparız.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Niye destek verelim...

MUSTAFA ÜNALDI (Konya) – Boşa gitti bütün emekler...

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (Devamla) – Değerli dostlar, değerli arkadaşlar; ekonomik sorunlara da yansız yaklaşmak zorundayız. Dünya görüşlerimizle ekonomiyi eğmeye, bükmeye, olması gereken noktadan başka yerlere çekmeye kalkarsanız, daha altı ay geçmeden iflas eden denk bütçelerle karşı karşıya kalırsınız. Türkiye bunlara layık değil. Türkiye'ye doğru hizmet edelim, tutarlı hizmet edelim, ilkeli hizmet edelim.

Saygılar sunuyorum. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan teşekkür ediyorum.

Hükümet adına başka söz talebi var mı efendim?

Sayın Işıl Saygın, Sayın Hasan Gemici, Sayın Mustafa Yılmaz.

Devlet Bakanı Sayın Işıl Saygın, buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI IŞILAY SAYGIN (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Devlet Bakanlığına bağlı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Bütçesinin görüşülmesi sırasında gerek Komisyonunda gerekse Genel Kurulda çalışmalarıyla ışık tutarak olgunlaştıran değerli milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum; öneri ve tenkitlerini, 1998 yılı çalışmalarımızda dikkatle ve titizlikle ele alarak değerlendireceğimden şüpheniz olmasın.

Bugüne kadar, 54 üncü Hükümet dahil, Bakanı bulunduğum Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde, 150 yıllık tarihe geçecek reformlar yapılmıştır. Çeşitli proje grupları oluşturulmuş, bu gruplar çalışmalarını tamamlayarak uygulamaya başlamışlardır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan olduğum günden itibaren, hizmetleri, yetmezlikleri ve darboğazları bir proje anlayışıyla ele alarak, tespit etmiş, çözüm önerilerinin hazırlanması ve süratle uygulamaya konulması amacıyla yoğun çalışmaları başlatmış bulunuyoruz. İlk aşamada 20'ye yakın yetmezlik tespit edilmiş ve bunlara ilişkin proje grupları oluşturulmuştur. Projeler, çalışma takvimine bağlı olarak yürütülmektedir. Bunlar, 1998 yılı başından itibaren yürürlüğe konulacaktır.

Bilgilenmeniz açısından, yapılan çalışmaları kısaca özetlemek istiyorum: Orman vasfını kaybederek, orman rejimi dışına çıkarılan alanların hak sahiplerine devrinin yapılabilmesi için, bu alanların öncelikle kadastrounun yapılması gerekmektedir. Orman idaresinin talebi üzerine, bugüne kadar Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından 28 bin hektarlık alanın kadastrou yapılarak, bilgi ve belgeleri Orman idaresine teslim edilmiştir. Yaklaşık 300 bin hektarlık alanın kadastrounun yapılması için, Bakanlığımızla Orman Bakanlığı arasında bir protokol imzalanmış bulunmaktadır. Bu çalışmalarda, özel sektörün imkân ve gücünden de yararlanılması düşünülmektedir. Projenin maliyeti yaklaşık 13,5 trilyon lira olarak hesaplanmış bulunmaktadır. Çalışmalar sonuçlandığında, söz konusu yerlerin hak sahiplerine satışından 2,5 trilyon lira gelir elde edileceği tahmin edilmektedir.

Bu tür alanların kamuya kazandırılması, bu bölgelerde yaşayan vatandaşlarımızı huzura kavuşturacak ve bu vatandaşlarımız yasal güvenceye sahip olacaklardır. Ayrıca, haksız işgallerin de önüne geçilmiş olacaktır.

Bugün, kadastrosu yapılmayan bölgeler, sosyal bakımdan az gelişmiş, bitki örtüsü ve arazi yapısı itibariyle çalışma şartlarının zor olduğu kesimlere kaymıştır. Bu nedenle, geleneksel yöntemlerle kadastronun tamamlanması güçleşmiştir. Bu konuda da envanter çalışmalarımızı başlatmış bulunuyoruz.

1998 yılında, örnek olarak seçilen bölgelerde, şantiye usulü kadastro çalışması planlanmıştır. Elde edilecek sonuçlara göre, bu çalışma ülke düzeyinde yaygınlaştırılacaktır. Özel sektörün imkân ve gücünden yararlanılması da -az evvel söylediğim gibi- programa alınmış bulunmaktadır.

Devletin, yapan değil, yaptıran, denetleyen konumda olması ilkesine uygun olarak, üniversitelerin, meslek çevrelerinin, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasının katkılarıyla, lisanslı ölçme büroları konusunda yasa ve uygulama yönetmeliği hazırlama çalışmalarını başlatmış bulunuyoruz. Bu konuda, 35 ülkede bir anket çalışması yapılmış, yasa, yönetmelik ve uygulamalar hakkında detaylı bilgi toplanmıştır.

Bugün, meslek çevresinde, harita, tapu kadastro sektörünün tartışılması gereken birçok sorunu vardır. Standart birliği, harita yapım yönetmeliği, yeniden yapılanma, bunlardan bazılarıdır; ama, yıllardır tartışılan yüzey ağı, bir proje olarak geçtiğimiz yıl ele alınmış ve bu konuda, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Harita Genel Komutanlığı arasında bir protokol hazırlanmış bulunmaktadır. Bütün Türkiye'yi kapsayan bu yer kontrol noktaları ağının büyük bölümü tamamlanmıştır; 1998 yılının ilk yarısında geri kalanın tamamlanması için gerekli kaynak ayrılmıştır. Böylece, çok büyük bir atılım da yapılmış olacaktır.

Kat irtifaklarının kat mülkiyeti şeklinde tesciline imkân sağlayan genelge, 3.9.1997 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Tapu sicil otomasyonu uygulamalarında son derece olumlu etkileri olmuştur.

Türkiye genelinde, Kadastro müdürlüklerinin tam otomasyona geçirilmesi planlanmaktadır. Kadastro hizmetlerini, otomasyonla birlikte, her türlü planlamaya yönelik ihtiyaçların sürekli karşılanabileceği dinamik bir yapıya kavuşturacak bir proje hazırlanmış bulunmaktadır. Tapu sicil bilgilerinin sayısal formda bilgisayar ortamına aktarılmasını ve güncel tutulmasını sağlamak, belediyelere, Maliye Bakanlığına, mahkemelere ve diğer kullanıcılara zamanında, tam, doğru ve güncel bilgileri sunabilmek amacıyla, tapu sicil otomasyonu projesi hazırlanmıştır. Projenin toplam bedeli 30 milyon dolar, uygulama süresi 2 yıl olarak hesaplanmış bulunmaktadır. 1998 yılında, işlem hacmi yüksek olan, başta büyük illerimiz olmak üzere, 50 birimde yaygınlaştırılmaya devam edilecektir.

Bankamatik sistemine benzer bir şekilde, dünyada ve Türkiye'de ilk defa, Eminönü İlçesi Tapu Sicil Müdürlüğünde kısa bir süre önce uygulamaya konulan tapumatik projesi, büyük illerden başlamak üzere, çok kısa sürede yaygınlaştırılacaktır.

Döner sermaye işletmelerinin bölge müdürlükleri bünyesinde kurulması, hem hizmetin daha çabuk hem de sevk ve idare kontrolünün daha kolay olacağı düşüncesiyle, değerli milletvekillerimin de dile getirdiği gibi, programa alınmış bulunmaktadır. Ayrıca, Tapu ve Kadastro çalışanlarına, döner sermayeye katkıları oranında, ödeme yapılabilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Uzun süredir eleman alınamaması, kadastro çalışmalarını olumsuz yönde etkilemiştir. 1997 yılında 180 mühendis, 600 teknisyen, 200 sicil memuru ve 13 müfettiş alınarak, gerekli eleman desteği sağlanmıştır. Bunların hizmete hemen girmelerini temin etmek maksadıyla, arazi mevsiminden önce, hizmet öncesi eğitimleri başlamış bulunmaktadır.

Tapu kadastro hizmetlerinin çağdaş hedefleri yakalayabilmesi ve vatandaşların ihtiyaç ve beklentilerini, hızlı, sağlıklı bir hizmet anlayışıyla karşılayabilmesi için, gelişen teknoloji den azami derece yararlanılması, tapu ve kadastro bilgi sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmalara hız ve destek verilmesi gereğine inanıyorum ve Bakanlık olarak da, her türlü desteği vermekteyiz.

Özellikle, Emlak Vergisi kaçaklarını önlemek için, belediyelerden yoğun istekler gelmektedir. Bu konuda, belediyelerden gelen işbirliği talepleri, yapılmış protokoller çerçevesinde çalışmalarımız devam etmektedir. Tapu sicil otomasyonuna geçilmesi sonucunda, bazı kentlerimizde Emlak Vergisi kaçaklarının yüzde 70 ve 75'ler seviyesinde olduğunu tespit etmiş bulunmaktayız. Bugün, gelişmiş ülkelerde, kent bilgi sistemleri, kent yöneticilerinin vazgeçilmez yardımcıları durumuna gelmiş bulunmaktadır.

Uluslararası ilişkilere de çok büyük önem vermekteyiz. Bu amaçla, özel mülkiyete geçme aşamasında olan Rusya Federasyonuna bağlı ülkeler ile Orta Asya Türk Cumhuriyetleri, Azerbaycan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Kazakistan gibi ülkelerin tapu ve kadastro kuruluşlarının yetkilileriyle ortak proje hazırlanması, yardımlaşma ve teknik işbirliği, eğitim, uzman değişimi gibi konuları kapsayan mutabakat protokollerini imzalamış bulunmaktayız.

Özel mülkiyete geçme çabasında olan Çin Halk Cumhuriyeti, hukuksal, teknik ve organizasyonel yapılanma konusunda Türkiye'yi bir model olarak görmekte ve üst düzey yetkililerince yapılan ziyaretler sırasında, bunlar dile getirilmiş bulunmaktadır. Yeni yaptıkları yasal düzenlemelerde, ülkemizi, bu alanda örnek olarak ele almaktadırlar; bundan da büyük gurur duyulmaktadır. Yine, Çin Halk Cumhuriyeti, yapılan üst düzey bir ziyaretinde, bu mutabakat protokolünü imzalamış bulunmaktadır.

Ülkemiz de, tapu kadastro alanında, Orta Avrupa sistemini benimsemiştir. Bu ülkelerdeki çalışmalarını yakından izlemekteyiz. Özellikle reform projeleri ve yeniden yapılanma çalışmalarına önem vermekteyiz. Yine bu ülkelerle ortak girişim imkânlarını araştırmaktayız.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden gelen talep üzerine, bu ülkenin kadastrounun yapılması konusunda, tarafımdan bir protokol imzalanmış ve bu konudaki çalışmalar da çok önemli boyutlara gelmiş bulunmaktadır. Bu konuda özel sektörden de yararlanılması planlanmış bulunmaktadır.

Arnavutluk Cumhuriyetinden yoğun bir işbirliği talebi bulunmaktadır. Arnavutluk'tan uzmanlar gelmiş, iki dönem halinde uzman eleman eğitimleri sağlanmıştır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Uluslararası Ölçmeler Birliği, Avrupa Deneysel Fotogrametri Birliği, Avrupa Mülkiyet Kayıt Sistemleri Organizasyonu gibi uluslararası birçok organizasyon üyesidir ve komisyon çalışmalarına fiilen katılarak, elde edilen olumlu sonuçları hizmetlerine yansıtmaktadır. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü çalışanları, yeni bir anlayış ve heyecanla, üzerine düşen görevi en iyi şekilde yapmanın onur ve mutluluğunu yaşamaktadırlar.

1998 yılı bütçemizin hayırlı hizmetlere vesile olması dileğiyle hepimize saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Hükümet adına görüşlerini ifade etmek üzere Devlet Bakanı Sayın Gemici. (DSP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Zonguldak) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün bütçesini görüştüğümüz Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, her yaşta, korunma, bakım ve destek isteyen yurttaşlarımıza hizmet eden, sosyal devletin temel sorumluluklarının yerine getirilmesinde vazgeçilmez öneme sahip bir kurumumuzdur.

Anayasamız, devletimizi, demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti olarak tanımlamıştır. Sosyal devlet, yurttaşlarının, bugününü ve yarını güven içinde yaşamalarına yardımcı olmayı, tedbirler alıp uygulamayı kabul eden devlettir.

Sosyal devlet, maddî ve manevî anlamda güç durumda kalmış, ihmal edilmiş, bakım, destek, koruma talep eden yurttaşlarına karşı sosyal, ekonomik destek taahhüdünde bulunan ve bunları kendisi için bir görev, yurttaş açısından hak kabul eden devlettir. Anayasada ifadesini bulan bu devlet anlayışımız, binlerce yıllık toplumsal gelişmemiz, dayanışma bilincimiz, yardımlaşma gelenek ve birikimimizle birleşince, sosyal hizmetlerin önemi daha da iyi anlaşılmaktadır; bu alandaki eksişiklik ve gecikmelerin, yurttaşlarımızın devletimize olan güveni ve yarınlara güvencesi açısından sorun yaratacağı açıktır.

Bir günlük bebekten kimsesiz bir yavruya, çaresiz kalmış bir kadından özürlüye ve yaşlıya kadar binlerce insanımıza, sizlerden, toplumdan ve devletten aldığımız güçle hizmet vermeye çalışıyoruz. O halde, bu kurumu da bu kurumun hizmetlerini de yepyeni bir anlayışla, sorumlulukla, siyasi kimliklerimizin üstünde, sevgiyle ele almalı ve kucaklamalıyız.

Bugün, huzurlarınızda, başta, bu kurumu, daha Kurtuluş Savaşı sürerken şehitlerimizin yetimleri için kuran Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, bugüne kadar, her kademedeki hizmet veren siyaset ve devlet adamlarına, bürokratlara, çalışanlara, destek veren yurttaşlarımıza, gönüllülerimize, herkese şükranlarımızı sunmak istiyorum. Şimdi, önümüzdeki görev, devletin, bu sıcak, şefkatli elini daha çok sayıda insanımıza uzatmaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Temmuz 1997'den bu yana, Bakan olarak, bir kısmına birden çok kez giderek, 29 ilde inceleme ve denetlemelerim oldu. Yaklaşık 150 kuruluşta, çocuklarımız, gençlerimiz, yaşlılarımızla görüştüm, sorunlarını dinledim, çözmeye gayret ettim.

Bu çalışmalarda, ve yerinde yaptığım tespitlerde, özellikle kurumların fizikî şartlarının ve malzemelerinin son derece yıpranmış olduğunu, bir ev ortamından uzak, çoğu kez soğuk ve kasvetli ortamlar olduğunu gördüm.

Son beş ayda, kurumun hemen tüm binalarının acil onarımlarında, tefriş malzemelerinin yenilenmesinde, yeni, sıcak ev ortamına benzer modellerin yaratılmasında, çocuk ve yaşlılarımızın ihtiyaçlarını karşılanmasında önemli yol alındığını belirtmeliyim.

Binaların iç mekânlarının renginden başlayarak, malzemelerine, resimlerle, çiçeklerle güzelleştirilmelerine kadar, küçük, sevimli mekânlar yaratılması için, kurum imkânlarıyla gönüllülerimizin katkısı birleştirilerek önemli sonuçlar alınmıştır.

Kurumun 3418 sayılı Yasayla sağlanan gelirinden, 30.11.1997 günü itibarıyla, toplam 3,9 trilyon lira kaynak kullanılmıştır. Bunun 2,9 trilyon lirası; yani, yüzde 74'ü, Hükümetimiz döneminde, son beş ayda kuruma aktarılmıştır. Bu kaynağın önemlice bir bölümü, binaların onarımlarında ve kuruluşların tefrişlerinde kullanılmıştır. Bugün için, Eskişehir Çocuk Yuva ve Yurdu, Edirne Yuva ve Yurdu, İzmir Barbaros Çocuk Sitesi, Aksaray Yetiştirme Yurdu, Sakarya Huzurevi her yönüyle örnek kuruluşlar halindedir. Kuruluşlarımızın çehresi yavaş yavaş değişmeye başlamıştır. Kuruluşların fizikî şartlarının düzeltilmesinin yetmeyeceği açıktır. Temel amaç, bu kuruluşlar ve diğer hizmetlerle mutlu ve başarılı çocuk ve gençler yetiştirmek, özürülülerimizi üretken kılmak, yaşlılarımızı huzurlu, sevgi dolu, sıcak ortamlarda koruyabilmektir. Hiç kuşku yok ki, bunun başlanması, kurumun hizmet politikası, personel yapısı ve yaklaşımı büyük önem taşımaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1997 yılında, 6 çocuk yuvası ve yurdu, 6 huzurevi, 5 bakım ve rehabilitasyon merkezi, 2 toplum merkezi hizmete açılmıştır. Beş aylık dönemde, yoğun çalışmalar ve geliştirilen işbirliği modelleriyle 3 çocuk yuvası ve yurdu, 4 huzurevi, 2 bakım ve rehabilitasyon merkezi, 3 sokak çocukları merkezi açılmıştır. Bir başka anlatımla, beş ayda 12 yeni kuruluş açılmış; 30 kuruluş, Aralık 1997-Şubat 1998 döneminde açılışa hazırlanmıştır. Bu sayı, toplumun kuruma yeniden yönelen güveni, doğru ve bilimsel bilgiye dayalı teşvik edici desteklerle 1998 yılında çok daha büyüyecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sosyal hizmetlere toplumun ilgisini biliyoruz; ancak, bir gözlemimi Yüce Heyetinizle paylaşmalıyım: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun, bugün, yerine getirdiği hizmetler, tüm eksikliğine, aksamalarına karşın, kabul etmeliyiz ki, son derece zor ve hassas hizmetlerdir. Terk edilmiş bir bebek, öz ailesi tarafından ihmal ve istismara uğramış bir çocuk, çeşitli nedenlerle bir eve sığdırılmayan özürsüz, 24 saat sürekli bakım ihtiyacı olabilen yaşlılarımız...

Kurumun, bu hizmetlerini, sınırlı olanaklarla yerine getirdiğini yinelenmeye gerek yok. Burada detayına giremeyeceğim özel ve genel sıkıntılara ve zaman zaman kuruluşlardaki tek tek olumsuzluklara bakarak, neredeyse hizmetin bütününe mahkûm etmenin, kimseye yararı olmadığını düşünüyorum. Hepsinden de önemlisi, bazen, bir tek çocuğumuzla ilgili olumsuz bir haber bile, tüm çocuklarımızı sıkıntıya sokabiliyor.

Kabul etmeliyiz ki, Kurum, bugüne kadar, kamuoyuna, genellikle bazı olumsuz olaylarla yanlışmış, üzücü, kötü örneklerle hatırlanır olmuştur. Bu imajı düzeltme yolunda mesafe kat edildiğini; ama, daha çok gayrete gerek olduğunu vurgulamalıyım. Gerçekte, kurumun, hizmet verdiği insanların arasında, güzellikler ve mutluluklar, hiç de az değildir. Başarılı olmuş çocuklarımız, gençlerimiz, devletin koruması altındaki mutlu yaşlılarımızın sevinçleri, kamuoyuna yeterince yansıtılmamaktadır. Bu konuda, toplumsal duyarlılığımızı ve dikkatimizi artırmaya ihtiyacımız var.

Aile içerisinde de olabilen, olmasını hiç arzu etmediğimiz, önlemin görevimiz olduğu olumsuzlukların abartılıp, genelleştirilmesinin, hiçbir mülahazayla, hiç kimseye mutluluk getirmeyeceğini ve bu konuda medyatik, politik kaygılardan sıyrılması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; değerli milletvekillerimizin eleştirileri ve önerileri doğrultusunda, önümüzdeki günlerde, önümüzdeki dönemde, çocuklarla, gençlerle, özürsüzlerimizle, yaşlılarımızla ve korunmaya muhtaç tüm insanlarımızla ilgili sosyal hizmetlerimizi, nicelik ve nitelik olarak artırmaya çalışacağımızı ifade etmek istiyorum.

Zaman sınırlı olduğundan, tekrarlardan kaçınarak ve önemli olduğuna inandığım konulara değinerek konuşmamı bitireceğim.

BAŞKAN – Sayın Gemici, 30 uncu dakikaya girdiniz efendim.

DEVLET BAKANİ HASAN GEMİCİ (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; huzurunuzda 19,7 trilyon Türk Lirası bir bütçeyle gelmiş bulunuyoruz. Arkadaşlarımızın da ifade ettikleri gibi, hizmet vermemiz gereken korunmaya muhtaç insan sayısı göz önüne alındığında, yetersiz olduğunu söyleyebiliriz; ancak, 19,7 trilyonluk bütçe, 3418 sayılı Yasadan gelen gelirimizle birleştirildiğinde; ayrıca, yine, benim Bakanlığımıza bağlı, Sosyal Yardımlaşma Dayanışmayı Teşvik Fonu imkânlarıyla, 30 trilyon olarak kullanılmaya çalışılacaktır önümüzdeki yılda.

Yine, yatırım bütçemizle ilgili, arkadaşlarımızın bir ifadesi oldu; "765 milyarlık yatırım bütçemiz olduğu" söylenildi; bu, sadece, yapı tesis yatırımlarıyla ilgili rakamdır. Yapı tesis, büyük onarımlar ve diğer yatırımlar için, 1998 yılı bütçesinde toplam ayrılan kaynak 2,6 trilyon liradır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir yeni yılın, ramazanın ve bayramın arifesinde, böylesine hassas bir kurumun gelişmesine gösterdiğiniz, göstereceğiniz ilgiye teşekkür ediyor, Türkiye'nin en büyük ailesi, sosyal hizmetler ailesi adına, bebeğimizle, çocuğumuzla, gencimiz, kadınıymız, yaşlımız ve özürsüzlerimizle, sevginize, desteğinize ihtiyacımız olduğunu belirtiyorum.

1998 yılı bütçesinin, Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumunun 1998 yılı bütçesinin, ülkemize, çocuklarımıza, yaşlılarımıza, özürsüzlerimize, korunmaya muhtaç tüm insanlarımıza, çalışanlarımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Konuşmamı bitirirken, bizleri televizyonları başında izleyen yurttaşlarımıza, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu olarak hizmet verdiğimiz tüm insanlarımıza, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun yirmidört saat özveriyle çalışan tüm personeline, sosyal hizmetleri yürütmemizde katkıda bulunan kişi ve kuruluşlara ve sizlere sevgiler, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Dördüncü konuşmacı olarak, Devlet Bakanı Sayın Mustafa Yılmaz; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüyle ilgili, her partiye mensup arkadaşlarımız eleştiriler yaptılar, tavsiyelerde bulundular. Bunların içerisinde olumlu gördüklerimiz var, olumsuz gördüklerimiz var. Bakanlık olarak, arkadaşlarımızın olumlu görüşlerinden yararlanacağız; olumsuz görüşlerin de bir kısmını burada cevaplandırmaya çalışacağım. Sözlerime başlarken, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

DYP'li arkadaşımız Sayın Kaya ilk konuşmayı yaptı, bizimle ilgili eleştiriler yaptı. Sayın Kaya, bütçemizin başarısız olduğunu söyledi; o bütçeyle yapılan yolların az olduğunu ve içmesuyu çalışmalarımızın başarısız olduğunu söyledi; halbuki, ben, bunu, bir Doğru Yol Partisi mensubu arkadaşşımdan, en azından, bu sene değil de gelecek sene sonunda beklerdim, eğer, böyle bir eleştiri gerçekse. Senenin yaklaşık yedi ayında DYP'li bir arkadaşımız Bakanlık yürüttü benden önce; ben geleli daha dört ay oldu. Eğer, burada bir başarısızlık varsa -ki, ben kabul etmiyorum- DYP'nin de bu başarısızlığa ortak olduğu ortada; halbuki, ben, başarısız olduğunu kabul etmiyorum. Tabii ki, burada, Mecliste bir arkadaşımız bunu söyleyebilir; ama, aslında, Türk köylüsüne sormak lazım. Türkiye Cumhuriyeti içerisinde yaşayan köylülerimiz -bizim gezdiğimiz, gördüğümüz yerlerde- Köy Hizmetlerinin çok başarılı işler yaptığını, özellikle son beş ay içerisinde bu başarıyı daha da artırdığını söylüyorlar; herkesten -partili partisiz- duyuyoruz. (DSP sıralarından alkışlar)

Yalnız, bizde, DYP'nin çalışma stiline tersinde bir çalışma şekli var. Orada -tabii, gezdiğim yerlerde benim duyduğularım bunlar- daha çok Anavatan Partisini etkileyecek şekilde; köylere giderek, işte, şu içmesuyunu sana vereceğim; eğer, oyunuzu Anavatan Partisinden çeker de Doğru Yol Partisine verirseniz, önce suyun sondajını vururum, suyu görürsün, suyu sana gösteririm, tasla çıkarırım bakarsın; ama, bu suyu içemezsin, ağzına-tıpayı vururum, sandıktan sonra da oyu DYP'ye verirsen, size bu suyu içiririm zihniyetiyle çalışılmış ve bu da uygulamaya konulmuş.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Olur mu?!

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Maalesef, efendim, köy isimleri de var, verebilirim gerekirse.

Şimdi, burada...

AHMET ALKAN (Konya) – Yalnız Köy Hizmetlerinde değil, her tarafta öyle.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Köy Hizmetleri efendim... Yapılmış... Şimdi, karşılıklı konuşmayı bırakalım da...

Bu yanlı bir çalışma. Bundan dolayı, gerçekten, köylerimiz, insanlarımız Doğru Yol Partisine oy verenler, veremeyenler şeklinde iki parçaya bölünmüş. Bu, üzücü bir olay; ama, biz, bunu bıraktık. Bizim çalışma stiliz, hangi partiye oy verirseniz veriniz, ihtiyacı olan ve mağdur olan köylere, bu zamana kadar hizmet gitmemiş köylerimize hizmet götürme şeklindedir. Buna, büyük köylerden başlayarak -o büyük köy hangi partiye vermiş olursa olsun- küçük köylere doğru hizmet ve-

re vere devam ediyoruz. Grup köy yollarını yapıyoruz. Örneğin, bir grup köy yolu dururken, tek başına bir köy Demokratik Sol Partiye oy vermiş veya Anavatan Partisine oy vermiş, şuraya oy vermiş diye hizmet götürmek yerine, bir ayırım yapmadan, hizmeti gerekli olan yere götürüyoruz. Bu sistemi değiştirdik. Türkiye Cumhuriyetinin köyleri bunun farkına beş ay içerisinde vardı; ama, Doğru Yol Partili arkadaşlarımızın da bunu bilmesinde fayda görüyorum. (DSP sıralarından alkışlar) Örneğin, Gaziantep'teki İl Genel Meclisi üyelerimiz -Refah Partisi ile Doğru Yol Partisinden oluşmuştur- Gaziantep halkının duyacağı şekilde, basın huzurunda "Gaziantep'e -yani, illerimizden biridir, benim ilimdir- eğer, biz, hizmet verseydik, herhalde bundan daha güzelini yapamazdık; çünkü, burada parti ayırımı yapılmıyor" demişlerdir. Gittiğiniz zaman kendi partililerinize sorabilirsiniz. (RP ve DYP sıralarından gürültüler)

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Her yerde öyle...

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Efendim, Gaziantep'e giderseniz bir sorun.

Örneğin, şimdi, mevsimlik işçilerle ilgili bazı şeyler söyledi değerli arkadaşlarımız; sözcülerimizin çoğu mevsimlik işçiler konusuna değindi; ama, buna -tabii ki yine söyleyeyim- Doğru Yol Partili bir arkadaşımızın "mevsimlik işçilerin sorununu çözün" diye bir öneri getirmesi yine çok erken; yani, dört beş sene sonra olsaydı, belki çok olumlu karşılanabilirdi. Şimdi, yaklaşık on yıldan beri bu Bakanlık elinizde. Bu mevsimlik işçilerin sorunu bu zamana kadar çözülememiş. Bununla ilgili bir çalışma da yapılmamış, herhangi bir hazırlık da yapılmamış. Bugün, Hükümetten gittikten, Bakanlığı bıraktıktan beş ay sonra gelip diyorsunuz ki "bu mevsimlik işçilerin işini ne yaptınız?" Şimdi, biz, daha Hükümete gelmeden önce, parti olarak bununla ilgili çalışmalarımızı başlatmıştık. Mevsimlik işçi derken yalnız Köy Hizmetlerindeki değil, tüm mevsimlik işçilerle ilgili çalışmalarımızı başlatmıştık. Mevsimlik işçilerimiz gerçekten sıkıntıda. Bugün, 38 bin insanımız, Köy Hizmetlerinde mevsimlik işçi olarak görülmektedir. Daha önceki konuşmamda söyledim, burada da tekrar ediyorum: 20 bin mevsimlik işçi, benim Köy Hizmetlerinde çalıştırabildiğim arkadaşlarım, iş verebildiğim arkadaşlarım; 18 bini ayın 15'inden 15'ine kartını cebinden çıkarıp gelip, maaş alan insanlar. Şimdi, bunu, o insanları kötülemek için söyleyemiyorum. O mevsimlik işçilerin bir kabahati yok. O arkadaşlarımıza ihtiyaç olmadan bu insanlar niye alınmış? Onu merak ediyorum. 20 bin işçi bana yetiyor; ama, 18 bini, iş veremediğim için -onları suçlamıyorum- dükkânlarında oturuyorlar, geziyorlar tozuyorlar, ayın 15'inde kartı basıp maaşı alıyorlar. Niye bu hale geldi? Ona gelelim. Şimdi, soruyorum: Niye; bunları kim almış? İşte geçmişteki hükümetler, tabii burada cevap verecekler. Şimdi, bir yerde belde seçimi olmuş, belediye başkanlığı seçimi olmuş, bir ilçede seçim olmuş veya bir ilçe il olmuş, seçim olmuş; sormuşlar burada kalabalık olan familyadan kaç tane işçi alırsak bu belediye seçimini alabiliriz? Cevap gelmiş Osmaniye'nin bir beldesinden: "Efendim, Doğru Yol Partisi, şu şu familyadan 5'er tane alın -ne eder; 4 kere 5, 20; 20 mevsimlik işçi alın- belediyeyi alın." Vallahi almış; 20 tane almış, belediyeyi de almış...

TURHAN GÜVEN (İçel) – Almamış...

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Almış, almış... (DSP sıralarından alkışlar) Şimdi, Sayın Çiller de kalkmış "ben yüzde 28 aldım ara seçimde ey millet" falan demiş. Şimdi, yaptığımız işle Genel Başkanınızı da yanıltmışınız. Oradaki yüzde 28'lik oy oranıyla, yani, bir kasabanın oyuna göre oy oranı ölçülmez; üstelik, mevsimlik işçi olarak, orada bir kereye mahsus oy almakla da olmaz.

Şimdi, bu çoğala çoğala... Tabii, bunu, Osmaniye'de yaptın da İstanbul'un bir beldesinde, Ege'de yapmadın mı?.. Her yerde yaptın.

Şimdi, bu 18 bin kişi böyle yığıldı. Ben almadım, ben bir tane almadım; daha gittim gideli, kapa-
pıma, çay verecek bir arkadaş bile almadım. Bunu kim aldı; siz aldınız. O zaman, bir yanlışlık var.
Eğer bu 18 bin kişiyi oturması için aldıysanız, yine yanlış. Oturuyor bunlar, çalışmıyorlar.

Şimdi, bu mevsimlik işçi arkadaşlarımızla ilgili çözüm üretmeye çalışıyoruz. Bunların bir kıs-
mını Millî Eğitime aktarmaya çalışacağız, bir kısmını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, süreniz tamamlandı. Ben, size, toparlamanız için, herkese olduğu
gibi, 1 dakika süre veriyorum.

Buyurun efendim.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ederim. 10
dakika oldu mu? Ne çabuk... Ben, herhalde saatin geçtiğinin farkında değilim.

BAŞKAN – Böyle geçiyor bütün zamanlarımız efendim.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Şimdi, bu mevsimlik işçilerin soru-
nuna çözüm arıyoruz, inşallah, çözüm bulmaya çalışacağız. Yine, sizin bu şekilde aldığınız arka-
daşların sorunlarını, inşallah, biz çözeceğiz.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Biz, zaten çözümleyecektik...

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Ne zaman?..

Şimdi, başka bir tavsiyem daha var. Biraz önce konuşan bir arkadaşımız kötü niyetten değil,
yani, köylüye cahil dedi falan demeyeceğim; cümleyi kullanırken demedi, öyle desem, şimdi, vic-
dansızlık olur; ama, cümlelerde kelimeyi koyarken -ben de konuşamam, benim de edebiyatım yok,
ben de zayıfım- biraz dikkatli koysa... Mesela, bir siyasetçi arkadaşımız onbaşılarla ilgili bir cüm-
le kullandı, perişan oldu, geri savunmaya geçti. Bu, şimdi, köylü cahil gibi bir anlam taşıdı. Bu
cümleye kelimeleri arka arkaya güzel koysa da, bu tür tartışmalara sebep olmasa daha iyi olur di-
yorum, tavsiyede bulunuyorum. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Evet, yine, DYP'den makine parkıyla ilgili, arkadaşlarımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, hangi yine?..

Efendim, süre bir kere daha bitti. (DSP sıralarından "2 dakika daha " sesleri) Sayın Bakan, ben,
zatiâlinizi çok sevdiğim için, bu haksızlıktan doğacak vebal zatiâlinizin boynuna olmak üzere,
1 dakika daha veriyorum efendim.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Sayın Başkanım, 35 bin tane köy ol-
duğu için...

BAŞKAN – Buyurun efendim, toparlayın.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Köyümüz çok Sayın Başkan, köyle-
rimizin hatırı için verin.

Şimdi, yine, DYP sözcüsü arkadaşımız makine parkından bahsetti. 1987 yılında Anavatan Par-
tisinin İktidarı döneminde bir büyük makine alımı yapılmış. O makineler halen elimizde, çalışıyor;
o makinelerle Köy Hizmetleri iş yapıyor. Bundan dalayı da kalkıp övünüyorlar, övünebilirler.
Ama, makineler, Anavatan Partisinin büyük bir makine alımında alınan makineler; ondan sonra, sı-
fır makine almış Doğru Yol Partisi. (ANAP sıralarından alkışlar)

Tabii, gerçek bu, gerçek bu... 1987 yılında alınan makinenin üzerinde yürütüyoruz. Şimdi, yeni
bir makine parkı, 50 trilyonluk makine parkı alıyoruz. Bu, en son DPT'den çıktı Hazineye gitti. O
makinelere alacağız; o eski makine parklarını da arkadaşımızın tavsiye ettiği gibi düzelteceğiz!

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Sayın Bakan, hani özelleştirecektiniz?!

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, burada, artık, DTP...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, saygı sunar mısınız lütfen... Artık süre verme imkânım yok, maalesef...

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan

Tabii, konuşacağım şeyleri, başka bir zaman fırsat bulunca anlatırım.

Televizyonu başında bizi dinleyen köylülerimizi ve tüm halkımızı selamlıyorum, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Kişisel görüşlerini ifade etmek üzere ve bütçenin aleyhinde olmak kaydıyla, Malatya Milletvekili Sayın Yaşar Canbay; buyurun. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Canbay, süreniz 10 dakikadır efendim.

YAŞAR CANBAY (Malatya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1998 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarıları görüşmelerinde Hazine Müsteşarlığı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde kişisel görüşlerimi belirtmek üzere söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygılarımla selamlarım.

Bugün Hazine bütçesi görüşülmektedir. Hazineden sorumlu Devlet Bakanımızın bugün Genel Kurulda bulunmamasını ciddi bir eksiklik olarak belirtiyorum.

Değerli arkadaşlar, Hazine bütçesi toplam bütçemizin yüzde 51'ini ihtiva etmektedir. Ekonominin çok büyük bir kısmını yönlendirme yetkisi olan Hazine Müsteşarlığı, ekonomik politikaların belirlenmesinde, kararların alınmasında ve uygulanmasında önemli görevler, yetkiler ve roller üstlenmiştir. Hazine işlemleri, kamu finansmanı, yabancı ülke ve kuruluşlardan borç ve hibe alınması ve verilmesi, bankacılık ve sermaye piyasası, yatırım ve yatırım teşvik faaliyetlerini düzenlemek, uygulamak ve uygulamayı takip etmek gibi önemli hizmetleri yürütmektedir.

Bugün, ekonomimizin en önemli sorunu, içborç stokunun yüksekliğidir. Devlet, içborç faiz sarmalı altında ezilmektedir. Milletin alınteriyile elde edilen varlığımız, toplumun alt tabakalarından toplanan vergiler, faiz olarak, bir avuç üst tabakaya aktarılmaktadır. Türkiye'de içborçların müşterisi olan bir rantiyer sınıfı vardır. Bu sınıf, bütçenin açık vermesini, kamunun borçlanma ihtiyacının artmasını istemekte ve sıkışmış devlete yüksek faizle para satmak için fırsat kollamaktadır. Devlete yüksek faizle para satan bu kartelci sermaye nasıl oluşmuştur? Bugün, devlete para satanlar, daha düne kadar "şu şu yatırımları yapacağız; ama, paramız yok" diyerek, devletten kredi alan, teşvik alan, usulsüz ve yolsuz ihaleler alan holdinglerdir. Daha dün, yüzde 50 faizle devletten teşvik alanlar, dönüp bugün yüzde 110 faizle devlete para satmaktadırlar. Bugün, pek çok kartelci sermaye, kârlarını, üretimlerinden değil, faiz gelirlerinden elde etmektedir.

55 inci Hükümetin, yüzde 80'lerden aldığı faizleri yüzde 110'lara, faiz giderlerinin bütçedeki oranını yüzde 28'den yüzde 40'lara, enflasyonu yüzde 78'lerden alıp yüzde 96'lara çıkardığını görüyoruz. Bu rakamlar, 55 inci Hükümetin tercihinin bir avuç rantiyeden yana olduğunu göstermektedir. Sermaye çevreleri, devletle işbirliği yaparak, ülkenin kalkınmasına, halkın refahına hizmet edeceğine, sermaye, devleti soymaya çalışıp, halkın ezilmesine sebep olursa, böyle bir sermaye bu millet için en büyük tehlikedir. Buna, milletini düşünen hükümetler asla müsaade etmemelidirler.

Bir hafta önce İzmir'de bir öğretmenimizin dediklerini aktarmak istiyorum; bugüne kadar ilk defa Refahiyol döneminde hanımına 3 bilezik aldığını, şimdiki dönemdeyse tekrar onları bozdurarak geçinmeye çalıştığını söylüyordu. Evet, bu, hayat pahalılığını açıklayan bir öğretmenimizin sesidir.

Halkımız hayat pahalılığından perişandır. Bu Hükümet, akaryakıtta yüzde 80, çaya yüzde 88, süte yüzde 43 ve diğer bütün temel gıda maddelerine yüzde 40'lara varan zamlarla halkı canından bezdirmiştir. Geçim sıkıntısından dolayı memurlar meydanlardadır, işçiler yollardadır. Cumhuriyet döneminde ilk defa çiftçiler yürüyüş yapmaktadırlar.

İşçiye, memura, emekliye, çiftçiye, esnafa vermiyorsunuz; ama, birilerine veriyorsunuz. Birkaç günden beri televizyonlarımızda ve gazetelerimizde, usulsüz bir teşvikle, iki kartelci medyaya 16 trilyon 400 milyar liralık bir peşkeşi ibretle izliyoruz. Teşviki alanlardan ve verenlerden hiç çıt çıkmıyor; alan memnun, veren memnun; ama, bu kimin parası?! 64 milyonun gözü önünde bu usulsüzlük nasıl yapılır?!

Bakınız, bu teşvik neden usulsüz: 16,4 trilyonluk teşvik, yürürlükten kalkmış bir kararnameye göre verildi. Bu teşvik, tekelleşmeyi engellemek için çıkarılan kararnameye aykırıdır, zaten, ilk başvuru bu gerekçeyle reddedilmişti. Başvuruların bir kısmı faksla, noter tasdiksiz fotokopilerle yapıldı. Mevzuata göre, bu başvuruların hepsi geçersizdir. Teşviğin verilmesine dayanak olan kararnamede açıkça istenmesine rağmen, dağıtılacak gazetelerin isimleri, başvuruda ve fizibilite raporlarında belirtilmedi. Fizibilite raporlarında birçok yanlışlık var; raporlar, incelenmeden onaylandı.

Refahiyol Hükümeti, gazete dağıtım sektöründeki tekelleşmenin tehlikeli boyutlara ulaşması üzerine, yatırımlarda devlet yardımlarını düzenleyen kararnamede bir değişiklik yapar. Bu değişikliğe göre, dağıtım sektöründeki tekelleşmeyi engellemek için, yeni kurulacak dağıtım şirketlerine devlet desteği verilmesi kararlaştırılır. Bu değişiklik, 19 Eylül 1996 tarihinde yapılır. Kararnamedeki değişikliğin amacı, dağıtımdaki tekelleşmenin engellenmesi, rekabetin artırılması ve yeni oluşumlara imkân sağlanmasıdır; ancak, bu kararnama yayımlanır yayımlanmaz harekete geçen, dağıtım sektöründe tekeli oluşturan Aydın Doğan ve Dinç Bilgin'in şirketleridir. Bu teşvikten yararlanmak için, Doğan ve Bilgin'e ait dört şirket başvuruda bulunur. Evet, Türkiye'deki dağıtım tekeli elinde tutan Aydın Doğan ve Dinç Bilgin, yıllardır faaliyet gösteren dağıtım şirketleri için devlet desteği isterler. Doğan ve Bilgin'in bu dört şirketi, Hazine ve Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne yaptıkları başvuruda, dağıtım şirketleri için toplam 16 trilyon 459 milyar 613 milyon lira tutarındaki yatırımlarına devlet desteği isterler. Hazine, bu dört şirketin başvurusunu inceler ve bu dört şirketin de başvurusunu reddeder. Hazine, bu dört şirketin başvurusunu haklı olarak geri çevirmişti; çünkü, dağıtım tekeli elinde tutan Aydın Doğan ve Dinç Bilgin, yeni yatırımlar yerine, mevcut şirketleri adına devlet desteği isterler.

Refahiyol Hükümeti, Haziran 1997 tarihinde istifasını verir ve yerine Anasol-D kurulur. Medya karteli, Mesut Yılmaz'ın hükümeti kurma görevini alması üzerine, hemen harekete geçer. Mesut Yılmaz'ın Hükümeti 1 Temmuzda Bakanlar Kurulu listesini Cumhurbaşkanına onaylattıktan tam 6 gün sonra, medya karteli yeniden Hazinesin kapısındadır ve cumhuriyet tarihinin en ilginç teşvik belgesi verilir: Devlet, bu dört şirkete, Halk Bankası aracılığıyla toplam 8 trilyon 220 milyar lira verecektir. Kartelin firmaları, bu parayı bir defada alacak ve bir yıl devlete hiçbir şey ödemecektir. Kartele verilen bu usulsüz kredi için uygulanan faiz oranı ise yüzde 50'dir. Enflasyonun yüzde 100'ü aştuğu Türkiye'de, devlet, 8,2 trilyon lirayı kartele âdeta hibe ediyor; çünkü, kartel, bu parayı beş yılda devlete geri ödeyecek; Aydın Doğan ve Dinç Bilgin'in şirketleri, makine ve teçhizat alırken 1 trilyon 176 milyar lira tutarındaki Katma Değer Vergisini de ödemeyeceklerdir.

Milletin parasını harcayan kamu yönetiminin, fevkalade dikkatli harcama yapması gerekir. Hükümetin ekonomiyle ilgili beyanları, piyasalara güven vermiyor, müteşebbisin ümidini kırıyor, esnafın tezgâhında durgunluğa sebep oluyor, dengeler olumsuz yönde seyrediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Canbay, size de, mutut olduğu üzere, yalnız 1 dakika eksüre veriyorum; toparlayın lütfen.

YAŞAR CANBAY (Devamla) – Geliniz, peşkeşi, usulsüzlükleri ve israfı önleyiniz; organize sanayi bölgelerine, küçük sanayi bölgelerine ve KOBİ'lere destek veriniz; işini kurana, istihdam oluşturana, üretimi artırana, ihracat yapana destek veriniz; bölgelerarası gelir dağılımında ve kamu yatırım miktarlarında dengesizlikleri ortadan kaldırınız.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Canbay, çok teşekkür ediyorum efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Biraz evvel, Sayın Devlet Bakanımız, konuşmalarında, Doğru Yol Partisi dönemiyle ilgili olarak bir açıklama yaptı; buna cevap verme hakkımız olsa gerek. Müsaade ederseniz, söz istiyorum efendim. (DSP sıralarından "olur mu öyle şey" sesleri)

BAŞKAN – Efendim, tenkit sınırları içerisinde, hem gruplar yapıyor o işi hem de hükümet yapıyor.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Ama, doğrudan doğruya...

BAŞKAN – Efendim, 69 uncu maddenin gereklerini görseydim zaten uyarırdım kendisini. Bu noktada...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, gerçeklere uygun olmayan ve geçici işçi pozisyonlarının hepsinin Doğru Yol Partisi döneminde alındığını ifade eden bir konuşma yapıldı. Oysa, bu geçici işçiler 41 bin mevcuduyla birlikte teslim alınmıştır; yani, Doğru Yol Partisi dönemine o şekilde teslim edilmiştir. Dolayısıyla, bu, sadece Doğru Yol Partisi dönemiyle ilgili değil, geçmiş diğer dönemleri de içerisine alan bir meseledir ve mutlak suretle çözümlenmesi ve orada çalışan insanlara da hizmet edilmesi, onların mağdur edilmemesi gerektiğini ifade ediyorum. Birincisi bu.

İkincisi efendim, çok fazla yol yapıldı. Bu yolların yapımı sırasında ben idareci olarak da bulundum. Bize fazla miktarda makine parkı da geldi. Peki, bu makine parkı nereden geldi?

Ayrıca şunu ifade edeyim: Köy yolları yapıldı, özel idareden para geldi. Özel idarelere gelen...(ANAP ve DSP sıralarından gürültüler)

Bekleyin!.. Dinleyin efendim!.

BAŞKAN – Efendim, müsaade buyurun.

Sayın Bedük...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Özel idarelerden para geldi... (ANAP ve DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bedük... Sayın Bedük... Size yerinizden çok...

Efendim...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) –Affederseniz efendim... Bir dakika... Ben açıklamamı bitireyim, ondan sonra.

Özel idarelerden para geldi, biz makine parkını aldık. Orada bir yanlışlık vardı, düzeltiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Köksalan, pusulanızı aldım, zatîalinizin, dünkü yoklamada...Zaten ben de hatırlıyorum, defterde de zaten mevcut gösteriliyorsunuz. Bu, iki oldu; defterde mevcut gösterildiği halde, tutanağa eksik geçirilen...

Şimdi, tutanak sorumlusunu buradan uyarıyorum; kim aktardıysa, sorumlular kimse, düzeltinler meseleyi.

İRFAN KÖKSALAN (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Eσταğfurullah.

Sayın milletvekilleri, üçüncü turdaki müzakerelerle ilgili görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

Şimdi, sorular faslına geçeceğim; ancak -biliyorsunuz, bizim Anayasamızda çok kullanılır ya bu "ancak" kelimesi, bir de ben kullanayım- oturuma 15 dakika ara vermek durumundayım; yani, saat 17.15'te toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.55

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 17.15

BAŞKAN : Başkanvekili Yaşın HATİBOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Ali GÜNAYDIN (Konya), Haluk YILDIZ (Kastamonu)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- 1998 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1996 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/669; 1/670; 1/633, 3/1046; 1/634, 3/1047) (S.Sayı: 390, 391, 401, 402) (Devam)

A) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1. – Hazine Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Hazine Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. – Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. – Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

D) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Sıra, sorularla ilgili işleme geldi; üçüncü tur sorularının işlemine geçiyoruz.

Ben, 20 dakikalık süreyi böylece başlatmış oluyorum.

Sayın milletvekilleri, Divan üyesi arkadaşımızın oturarak okuması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Hanefi Çelik?.. Burada.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Hazine'den sorumlu Bakan tarafından, bütçe görüşmeleri devam ederken, sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hanefi Çelik

Tokat

Bilindiği gibi, yabancı petrol şirketlerine yapılan kur farkı ödemeleri, söz konusu şirketlerin transfer ettikleri sermayenin ortalama yüzde 82'si gibi bir orana tekabül etmektedir. Bu, şirketlerin yaptıkları yatırımların, bir anlamda, devlet tarafından finanse edilmesi anlamına gelmektedir. 1975-1996 yılları arasında, bu şirketlerin yurt dışına yapmış oldukları transfer, yaklaşık 630 milyon USD'dir.

1 - 5.4.1973 tarihinde değiştirilen 1702 sayılı kanunda, "kur farkı ödenmemesi gerekir" denilmesine rağmen, neden ödemeye devam edilmiştir?

2 - Yabancı petrol şirketlerine sebepsiz yere ödenen bu paraları geri almayı düşüncüyü musunuz?

3 - 1998 yılı bütçesinde kur farkı tertibine yer verilmiş midir? Söz konusu bu yanlış ödemeye devam edilecek midir?

4 - Sayıştay Genel Kurulunun "kur farkı ödenmemesi gerekir" şeklindeki görüşüne rağmen, bu uygulamaya neden devam edilmektedir?

BAŞKAN – Sayın Bakan ne buyurur efendim?

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Yazılı olarak cevap vereceğiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Soru, yazılı olarak cevaplandırılacaktır.

2 nci sırada, Sayın Feti Görür?.. Burada.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, ilgili bakan tarafından, aracılığınızla cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feti Görür

Bolu

Soru: Bazı basın ve medya kuruluşları tarafından gündeme getirilen, 54 üncü Hükümet zamanında talep edildiği halde verilmeyen, daha sonra 55 inci Hükümetin kurulup güvenoyu dahi almadan, 11 Temmuz 1997 tarihinde, Aydın Doğan ve Dinç Bilgin'in sahip olduğu basın kuruluşlarına Hazine'den 16.4 trilyon lira teşvik verildiği doğru mudur; her isteyene bu teşvikleri veriyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, yazılı cevap vereceğiz efendim.

BAŞKAN – Bu soru da, yazılı olarak cevaplandırılacaktır.

3 üncü soru Sayın Feti Görür'ün.

Sayın Görür?.. Burada.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, ilgili bakan tarafından aracılığınızla cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feti Görür

Bolu

Soru: Bolu İlinde 1997 yılı yatırım programına alınan özel idare, genel idare, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Maliye Bakanlığı tarafından ödenekleri konulan; ancak, havaların yağışlı olması ve İlimizde 15 Ağustos 1997'de meydana gelen sel tahribatlarından dolayı asfalt yapılmayan köy yollarının, 1998 yılı içerisinde öncelikle asfaltlanıp, asfaltlanmaması hususu, ilgili köylerimiz tarafından merak edilmektedir.

Konunun açıklığa kavuşturulmasını saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Cevap veriyorum Sayın Başkan.

Bolu İlimizde 1997 yılında 488 kilometre asfalt yol programa alınmıştır. Havaların aşırı yağışlı olması nedeniyle, bu miktarın ancak 245 kilometresi yapılabilmektedir. Uygulamalara 1998 yılı içerisinde devam edilecektir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Soru cevaplandırılmıştır.

Bir başka soru, yine, Sayın Feti Görür'ün.

Sayın Feti Görür?.. Burada.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, aracılığınızla ilgili bakan tarafından cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feti Görür
Bolu

Soru: Bolu İli Seben İlçesi Susuz Köyü sulama kuyusu, 3 köyün arazilerinin sulanması için 1997 yılında programa alınarak ihale edildiği halde, herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bu ihaleyi alan müteahhit kimdir? Herhangi bir siyasî partiden seçilmiş bir görevi var mıdır? Teşkilatınız bu konuyla ilgili ne gibi işlem yapmıştır? Aynı proje, seneye yeniden ihale edilerek kuyu sondajı yapılacak mıdır?

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Cevap veriyorum Sayın Başkan.

Müteahhit Mehmet Dönmez, ihaleyi almış; ancak, yasal süresi içerisinde sözleşmeyi yapamadığından, geçici teminatı irat kaydedilmiştir. İş, 1998 yılında yeniden yapılacaktır.

Müteahhidin herhangi bir partiye ait olup olmaması bizi ilgilendirmiyor; müteahhitlerin siyasî yönüyle ilgilenmeyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Soru cevaplandırılmıştır.

Bir başka soru, Sayın Feti Görür'ün.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, ilgili Bakan tarafından, aracılığınızla cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feti Görür
Bolu

Soru:

Türkiye genelinde olduğu gibi, Bolu İlimizde de, orman kadastro yapıldığı halde, arkasından genel kadastro yapılmasından dolayı, binlerce vatandaşla Orman Bakanlığı arasında mahkemeler devam etmekte, vatandaş mağdur edilmektedir.

Bu mağduriyetin giderilmesi için, Bolu İlindeki orman kadastro geçen yerlerin genel kadastro çalışmaları ne zaman bitirilecektir?

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI İŞILAY SAYGIN (İzmir) – Bolu İlinde orman kadastro geçen yerlerin ilk tesis kadastro bitirilmiştir.

BAŞKAN – Soru cevaplandırılmıştır; teşekkür ediyorum.

6 ncı soru, Sayın Feti Görür'ün.

Sayın Görür?.. Hazır.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun, aracılığınızla, ilgili Bakan tarafından cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feti Görür

Bolu

Soru:

Düzce Çocuk Esirgeme Kurumu Erkek Yurdunun sevilen, çalışkan, dürüst Müdürü Hasan Şen'i hangi gerekçeyle görevden aldınız? Tüm Düzce kamuoyu, bu sorunun cevabını bekliyor. Gerekçe, Düzce DSP örgütünün isteği midir, yoksa, hukukî bir sebep midir?

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Zonguldak) – Hasan Şen'in göreve atanmasından önce, aynı görevde bulunan, 54 üncü Hükümet zamanında görevden alınan görevlinin, yargı kararı alması sonucu işlem yapılmıştır; yargı kararı uygulanmıştır.

BAŞKAN – Soru cevaplandırılmıştır; teşekkür ediyorum.

7 nci sırada, Sayın Salih Katırcıoğlu'nun sorusu var.

Sayın Katırcıoğlu?.. Burada.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Mustafa Yılmaz tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

M. Salih Katırcıoğlu

Niğde

Sorular

1- Niğde-Merkez-Özyurt, Taşlıca, Hamamlı, Kumluca, Gösterli, Çavdarlı, Hacıbeyli, Ballı, Güllüce ve Kızılören Köyleri;

Altınhisar İlçesi, Akçaören, Uluören ve Karakapı Köyleri;

Bor İlçesi, Emen, Obruk, Sisli ve Kavuklu Köyleri;

Çamardı İlçesi, Pınarbaşı, Burç ve Mahmatlı Köyleri;

Çiftlik İlçesi, Şeyhler, Divarlı, Asmasız ve Mahmutlu Köyleri;

Ulukışla İlçesi, Koçak, Kozluca, Sultanpınarı, Şehle ve Yenyıldız Köylerinin içmesuları 1998 yılı yatırım programına alınacak mı?

BAŞKAN – Sayın Bakan ne buyurur efendim?

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Cevap veriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Niğde İlimizde suyu olmayan köyümüz yoktur. 134 ünitenin tamamı suya kavuşmuştur. Ülke sıralamasında 5 inci sıradadır; gerçekleştireme oranı yüzde 100'dür.

Söz konusu olan, köylerdeki su yokluğu değil, suyun bir miktar yetmezliği vardır; tabiat şartlarından oluşan bir konudur; onunla ilgili çalışmalarımız sürüyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Bakan; soru cevaplandırıldı.

8 inci sırada Sayın Katırcıoğlu'nun bir sorusu daha var; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Mustafa Yılmaz tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

M. Salih Katırcıoğlu

Niğde

Sorular

1- Niğde-Merkez-Ağcaşar, Aşlama, Gösterli, Güllüce, Hacıbeyli, Hançerli, Hasaköy, Kırkpınar, Kızılören, Ovacık, Pınarcık, Tepeköy ve Uluğağ Köyleri.

Altınhisar İlçesi; Akçaören, Çömlekçi ve Kapaklı Köyleri.

Bor İlçesi; Bayat, Gökbez, Kaynarca, Kıyı, Kavuklu, Kürkçü, Okçu ve Postallı köyleri; Çamardı İlçesi, Bekçili, Burç, Çukurbağ, Demirkazık, Elekgözü, Eynelli, Kavaklıgöl, Kocapınar, Sulucaova ve Yelatan Köyleri; Çiftlik İlçesi, Çardak, Gösterli, Kula, Ovalıbağ ve Şeyhler Köyleri; Ulukışla İlçesi, Gümüş, Emirler, Hacıbekirli, Çat Mahallesi, Handeresi, Hüsnüye, İlhan, Karacaören, Köşgönü, Ovacık, Tekneçukur, Tepeköy ve Toraman Köylerinin kanalizasyonları 1998 yılı yatırım programına alınacak mı?

BAŞKAN – Sayın Bakan, ne buyurursunuz efendim?

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Efendim, sorunun cevapları çok uzun; Yüce Meclisin fazla zamanını almamak için yazılı olarak cevaplandıracağım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Soru, yazılı olarak cevaplandırılacaktır.

9 uncu sırada Sayın Mustafa Yünlüoğlu'nun sorusu vardır.

Sayın Mustafa Yünlüoğlu?.. Hazır.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aracılığınızla, aşağıdaki sorularımın, ilgili Devlet Bakanı tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu

Bolu

Sorularım:

1 - Bolu il ve ilçelerinde, 1997 yılı programında yapılmak üzere 442 kilometre asfalt yol talep edilmişti. Bu iş için de, özel idare, genel idare ve Maliye Bakanlığının katkılarıyla 350 milyar civarında konulan bu parayla, talep edilen asfaltın yüzde kaçını yaptınız?

2 - Yapılamayan yolları 1998 yılı programına almayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, ne buyurursunuz efendim?

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Cevap veriyorum Sayın Başkanım.

Bu soruya, daha önce Sayın Avni Akyol'un sorusunda zaten cevap vermiştik; ama, bir daha tekrar edeyim. 488 kilometre asfalt yol programa alınmıştır; 245 kilometresi yapılmıştır; gerçekleştirme oranı yüzde 52'dir; geriye kalanın yapımına 1998'de devam edilecektir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Soru cevaplandırılmıştır.

10 uncu sırada, Sayın Yünlüoğlu'nun bir başka sorusu vardır.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Delaletinizle, aşağıdaki sorularımın ilgili Devlet Bakanı tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu

Bolu

Sorular:

1.- Bolu Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı Yaşlılar Yurdu Müdürü Vesim Yılmaz'ı, hanımı vefat edip, 3 çocuğuyla, kışın ortasında, Tunceli'ye naklen sürmenizdeki amaç nedir?

2.- Refahiyol Hükümetinin bakanı tarafından, Çocuk Esirgeme yurtlarının kütüphanelerine konulan millî ve dinî kitapların kaldırılması söz konusu mudur?

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Zonguldak) – Sayın Başkan, yazılı olarak cevap vereceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Soru, yazılı olarak cevaplandırılacaktır.

11 inci sırada, Sayın Yünlüoğlu'nun sorusu var.

Sayın Yünlüoğlu?.. Burada.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Delaletinizle, aşağıdaki sorularımın ilgili Devlet Bakanı tarafından cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu

Bolu

Sorular:

1.- Anasol-D Hükümeti tarafından kartelci medyaya ne kadar teşvik verildi?

2.- Suni irtica yaygaralarıyla, 54 üncü Refahyol Hükümetinin düşmesinde etkin rol oynayan Doğan ve Bilgin Grubuna Hükümetinizce verilen 16,4 trilyon liralık teşvik, bir diyet borcu mu?

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Efendim, buna kısmen cevap vereceğim.

Teşvik konusuyla ilgili daha önceki sorularda da yazılı cevap verileceğini söylemiştik; ama, ikinci soruda “sunî irtica yaygaralarıyla, 54 üncü Refahyol Hükümetinin düşmesinde” gibi bir ifade kullanılmış. Bu, yanlış bir deyimdir; 54 üncü Refahyol Hükümetinin düşmesi, o dönemin Sayın Başbakanının, Cumhurbaşkanı'na gidip, istifasını sunmasıyla olmuştur. Bunun, konuyla bir alakası yoktur.

Bu yönünü bu şekilde bildirdikten sonra, teşviklerle ilgili konuda daha sonra yazılı bilgi vereceğimizi arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Soru, bu suretle cevaplandırılmıştır.

12 nci sırada, Sayın Yünlüoğlu'nun sorusu var.

Sayın Yünlüoğlu?.. Burada.

Soruyu okutuyorum;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın ilgili Devlet Bakanı tarafından cevaplandırılması hususunda delaletinizi arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu
Bolu

Sorular:

1 - Genelde, bütün ülkede; özelde, Bolu Köy Hizmetlerinde çalışan geçici işçi sayısı ne kadardır?

2 - Köy Hizmetlerinde çalışan bu geçici işçileri, kadrolu asıl işçi yapmayı düşündürüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan ne buyurur efendim?

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Cevap veriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Bolu İlinde 339 kişi geçici kadrolu olarak görev yapmaktadır. Biraz önce, geçici işçilerin sorunuyla ilgili olarak konuşurken tam bitiremedim. Aslında, o konuyu, geniş geniş izah etmek istiyordum; şimdi, fırsat bulmuşken, konuşmaya çalışayım.

BAŞKAN – Aman efendim, kısa lütfederseniz... İsterseniz, yazılı da verebilirsiniz...

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, bu önemli bir konu; onun için, birkaç kelime konuşayım isterseniz.

BAŞKAN – Peki, buyurun efendim.

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Geçici işçi meselesi, ülkemizin en önemli sorunlarından birisi haline gelmiş; maalesef, yıllardan beri çözülememiş veya çözülmek için bir gayret sarf edilmemiş.

Şimdi, mevsimlik işçilerimiz, altı ay çalışıp geriye kalan altı ayda boş geziyorlar; tabii, sigortaları yatmıyor. Altı ay çalışmayan işçinin sigortası yatmayınca, emekliliği de uzuyor ve böylece “mezarda emeklilik” dediğimiz olay; yani, işçilerin emekli olmalarını ortadan kaldıran olay meydana geliyor. Biz, 55 inci Hükümet olarak, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa, Hükümet Programına, mevsimlik işçilerin sorunlarıyla ilgili olarak üç dört cümlelik çözüm önerileri getirdik.

Mevsimlik işçilerin sorunu Bakanlar Kurulumuzda tartışıldı, Bakanlar Kurulu oybirliğiyle karar verdi; bunun çözümü için çalışmalar sürüyor. Bütçe çalışmaları sonunda, Maliye Bakanımız ve diğer yetkililerle çalışarak, bir yasa çıkarıp, bir kısmını Millî Eğitime ve diğer bakanlıklara vererek, devamlı mevsimlik yapma şeklinde çözmeyi düşünüyoruz. İnşallah bu işi başaracağız. O konudaki çalışmalarımızın beş ay sonra meyvesini alabileceğimizi zannediyorum; şu anda, onun için kesin bir şey konuşmak istemiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Özdemir, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Bu konuyla ilgili bir bilgi sunmama müsaade eder misiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, soruları bitirelim ondan sonra izninizle...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Bu soruyla alakalı...

BAŞKAN – Efendim, soru size yönelik değil; muhatabı siz değilsiniz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sonra, tabii, açıklama yapmak isterseniz, ben, size, yerinizden, kısa bir fırsat veriririm.

Soru cevaplandırılmıştır.

13 üncü sırada, Sayın Salih Katırcıoğlu'nun sorusu vardır.

Sayın Katırcıoğlu?.. Burada.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Salih Katırcıoğlu

Niğde

Sorular:

Niğde Merkez Kayırlı Kasabası, İçmeli Kasabası, Hacıbeyli, Dündarlı, Güllüce, Aktaş ve Çavdarlı Köyleri sulama kanalları; Altınhisar İlçesi, Ulukışla ve Çömlekçi sulama kanalları; Bor İlçesi, Halaç, Karacaören, Gökbez, Havuzlu ve Pınarbaşı Köyleri sulama kanalları; Çamardı İlçesi, Pınarbaşı, Beynamaz Kışlakçı, Demirkazık, Mahmatlı ve Eynelli Köyleri ile Bademdere Kasabası sulama kanalları; Çiftlik İlçesi, Asmasız ve Mahmutlu Köyleri ile Azatlı Kasabası sulama kanalları;

Ulukışla İlçesi, Tekneçukur, Darboğaz, Yeniyıldız, Hacıbekirli ve Toraman Köyleri sulama kanallarının yapımı, 1998 yılı yatırım programına alınacak mı?

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Cevap veriyorum efendim.

1998 yılındaki yatırımlarımız sınırlı; ondan dolayı, bu bahsi geçen yerleri şu anda programa almayı düşünmüyorum; fakat, yıl içerisinde, maliyemizde, ekonomimizde bozulan dengelerin biraz düzeldiğini göreceğiz; onun için 1998 yılının sonlarına doğru bunlar tekrar değerlendirilecek. Eğer, imkânlarımız dahilinde olursa, programa alacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

14 üncü sırada, Sayın Mehmet Aykaç'ın sorusu vardır.

Mehmet Aykaç?.. Burada.

Soruyu okutuyorum;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, delaletinizle, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden sorumlu Sayın Devlet Bakanına tevcihini arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Aykaç

Çorum

Sorular:

1 - Kış mevsimini yaşadığımız şu günlerde, pek çok köyümüzün yol ve su problemleri vardır. İlgili Genel Müdürlüğe ayrılan ve artış oranı yüzde 82,7 olan bir bütçe ile bu problemleri halledebilecek misiniz? Bütçeniz yeterli mi?

2 - İlgili Genel Müdürlüğün hizmetlerini ifa ederken, köyleri, oy verme durumuna göre tasnif edip, iktidar partisine çok oy çıkmayan köyleri hizmet dışı bıraktığı yönünde bir iddia vardır; bu doğru mudur?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Cevap veriyorum efendim.

Konuşmamda, bir kısmına cevap vermeye çalışmıştım; ama, zaman darlığı dolayısıyla bir kısmına cevap veremedim; onun için, şimdi, burada cevaplamaya çalışayım.

BAŞKAN – Efendim, süre bitti; cevabınız kısa olsun lütfen.

Buyurun efendim.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – 55 inci Hükümet geldikten sonra, en büyük projelerden birisi olan millî eğitimle ilgili 8 yıllık kesintisiz eğitim programını başlatınca, tabii, Köy Hizmetlerine yeni bir görev düştü. Kışın, köylerinden merkezî köylere giden çocukların, merkezdeki okuluna gidip tekrar anne ve babasının yanına dönmesi gerekiyor; bu, bizim için önemli bir sorundu. Elimizdeki dar imkânlarla, kıt bütçemizle, biz, 5 bin küsur mevsimlik işçi arkadaşlarımızı, ilk olarak, yine, 55 inci Hükümetin verdiği kararlar ile işlerine devam ettirdik; aslında, çıkması gerekirdi. Mevsimlik işçilerimizin 5 bin küsuru şu anda çalışıyor; bunlar, greyderci, dozerci, kamyoncu ve bu 8 yıllık kesintisiz eğitimin işlemesine yararlı olacak insanlar. Buna ilişkin sayıyı, belki, ocak ayından sonra artıracacağız. Bu kış şartlarında, elimizden geldiği kadar yollarımızı açık tutmaya çalışacağız.

İkinci soruda "köylerin oy verme durumu" deniliyor; bu, bizim kitabımızda yazmaz. (DSP ve ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Hem 55 inci Hükümetin hem Demokratik Sol Partinin kitabında yazmaz. Biz, orada insanların yaşadığını biliriz, insana gideriz; hizmet, insana gider. Elini vicdanına koyar, oyunu nereye verirse verir. (DSP ve ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, bu suretle soruyu cevaplandırdı.

Sayın milletvekilleri, geride 38 soru daha var; ancak, sorulara ayrılan süre dolmuştur. Bu sorular, her birinin fotokopisi çekilmek suretiyle Sayın Hükümete iletildi; Hükümetin ilgili bakanları, umuyorum ki, bunlara cevap verir.

AKIN GÖNEN (Niğde) – Sayın Başkan, 3 Refahlı arkadaşın sorularıyla süreyi doldurdunuz; bu, hakkın suiistimali değil mi; en azından, araya bir tek de bizlerin sorusu konulsa...

M. SALİH KATIRCIOĞLU (Niğde) - Meclise gelmiyorsunuz; ondan sonra, Başkana...

BAŞKAN – Müsaade buyurun efendim; Başkanlığa hitaben bir sayın üye bir beyanda bulundu.

Sayın Gönen, beyanda bulundunuz, beni dinliyor musunuz efendim?

AKIN GÖNEN (Niğde) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Gönen, bir hakkın suiistimalinden söz ettiniz; bana göre, benim anlayışıma göre ağır bir ithamdır bu...

A. ZİYA AKTAŞ (İstanbul) – Size göre...

BAŞKAN – Tabii, ben öyle kabul ediyorum.

Umuyorum ki, bunu geri alacaksınız; neden; bu düzenlemeyi, bu sıralamayı ben yapıyor değilim. Arkadaşlarımız, sorularını, buradaki Divan Üyesine ve bürokratlara gönderir; onlar, geliş sırasına göre üzerlerine saatlerini yazarlar, sıralamayı yaparlar, sonra, listeyi bana verirler. Bu listeyi, bu geliş göre okumak durumundayım. Eğer, bu geliş bozsaydım, o zaman bir hakkın suiistimali olurdu...

AKIN GÖNEN (Niğde) – Sayın Başkanım, hakkın suiistimalini sizin yapmanız değil, soru kısa, öz olur. Arkadaşlarımız, bir sayfa soru yazmışlar; bu, durum haliyle, bütün zamanı doldurdu; kısa tutulabilirdi İçtüzüğe göre...

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanı; efendim, Sayın Hükümetin ve Sayın Komisyonun söz sırasını biliyorsunuz; o sıradan sonra size söz verme usulümüz yok; ancak, çok kısa bir açıklama yapacağımızı ifade ettiniz; hâlâ, ihtiyaç duyuyorsanız, lütfen, bir iki cümleyle, oradan...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum zatiâlinize ve Büyük Millet Meclisinin sayın üyelerine.

Geçici ve mevsimlik işçilerle ilgili olarak, Plan ve Bütçe Komisyonunun bakış açısını iki cümleyle özetlemek için müsaadenizi aldım. Çalışanlar konusunda, zannediyorum, hiçbir siyasi partimiz farklı düşünmemekte ve bilhassa, geçici ve mevsimlik işçilerimizin bugün buldukları hukukî dayanak yetersizliğini ve eksikliğini giderecek çözümler konusunda ittifak etmektedirler. Bu bağlamda, Komisyonumuz, meseleye son derece duyarlı davranmış ve Hükümetimizle yaptığımız temaslar neticesinde, Hükümetin, münhasıran bu konuyu, sağlıklı bir hukukî zemine dayandırma konusunda ocak ayı veya şubat ayı zarfında Büyük Millet Meclisine bir yeni kanunî düzenlemey-

le geleceği vaat ve görüşünü dikkate alarak, Bütçe Kanununda, şu aşamada, başkaca bir düzenlemeyi huzurunza getirmemiştir. Öyle zannediyorum, Hükümetin bu çalışması arz ettiğim gibi, çok kısa zamanda Komisyonumuzdan da geçerek huzurlarınıza getirilecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN- Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, programımıza göre üçüncü tur çalışmalarla ilgili görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla üçüncü turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım:

Hazine Müsteşarlığı 1998 malî yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

A) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

1. - Hazine Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	2 534 600 000 000
111	Hazine Politikalarının Düzenlenmesi ve Uygulanması BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	4 402 244 000 000
910	Kurumlara Katılma Payları ve Sermaye Teşkilleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	175 250 000 000 000
920	İktisadî Transferler ve Yardımlar BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	265 300 001 000 000
930	Malî Transferler	256 100 008 000 000

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bu bölümle ilgili iki önerge vardır; ayrı ayrı okutup işlem yapacağım. Biliyorsunuz, önergeler üzerinde müzakere imkânımız yok; sadece oylayacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Refik Aras
İstanbul

Necdet Tekin
Kırklareli

Hadi Dilekçi
Kastamonu

Esat Büttin
Kahramanmaraş

Ünal Yaşar
Gaziantep

Kuruluş: Hazine Müsteşarlığı

EKLENEN :

	Alt	Ödenek	Faaliyet	Harcama	
<u>Program</u>	<u>Program</u>	<u>Türü</u>	<u>Proje</u>	<u>Kalemi</u>	<u>Önerilen Miktar</u>
999	01	2	003	900	300 000 000 000
999	01	2	003	400	60 000 000 000
999	01	2	003	600	40 000 000 000

DÜŞÜLEN :

	Alt	Ödenek	Faaliyet	Harcama	
<u>Program</u>	<u>Program</u>	<u>Türü</u>	<u>Proje</u>	<u>Kalemi</u>	<u>Önerilen Miktar</u>
930	77	3	005	900	<u>400 000 000 000</u>
TOPLAM :					400 000 000 000

Gereççe:

Üç sosyal güvenlik kuruluşunda nitelikli aktüer istihdam edebilme olanaklarının artırılması amacıyla, Dünya Bankasından sağlanan 100 milyon ABD Doları tutarındaki 3728-TU No'lu Özel-leştirme Uygulaması Teknik Yardım ve Sosyal Güvenlik Ağı Projesi Kredisi çerçevesinde "Aktu-arya Geliştirme Projesi" başlatılmış bulunmaktadır. Bu proje çerçevesinde, sosyal güvenlik kuru-şlarından belirlenecek personelin kısa ve uzun süreli aktüarya eğitim programlarına katılması ve Hazine Müsteşarlığı bünyesinde, aktüeryel denetim birimlerine ekipman alınması amaçlanmakta- dır.

Görülmekte olan 1998 Malî Yılı Bütçe Kanunu Tasarısında, Aktüarya Geliştirme Projesi için öngörülen ödeneğin, öngörülen harcamaları karşılayamayacağı ve yurt dışında bulunan ve yıl içerisinde gönderilecek kişilerin maaş, harcırah ve okul taksitlerinin ödenmesinde kısıntularla kar-şılaşılacağı tahmin edilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Katılıyo-ruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Önergeye, Sayın Komisyon ve Hükümet katıldılar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin, aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Refik Aras
İstanbulAvni Kabaoğlu
RizeSümer Oral
Manisaİlhan Aküzüm
AnkaraAli Uyar
Hatay

MALİYE BAKANLIĞI

EKLENEN

	Alt	Ödenek	Faaliyet	Harcama	(Milyon TL.)
Program	Program	Türü	Proje	Kalemi	Önerilen Miktar
940	03	3	424	900	50 000 000 000

(Bu Ödeneğin 5 Milyar Lirası Türk Ekonomi Kurumuna, 5 Milyar Lirası Kemalîst Atılım Derneğine, 10 Milyar Lirası Siyasî ve Sosyal Araştırmalar Vakfına, 10 Milyar Lirası Türk Anneler Derneğine, 10 Milyar Lirası Türk Tanıtma Vakfına, 10 Milyar Lirası Millî Eğitim Vakfına ödenir.)

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

DÜŞÜLEN

	Alt	Ödenek	Faaliyet	Harcama	(Milyon TL.)
Program	Program	Türü	Proje	Kalemi	Önerilen Miktar
930	06	3	331	900	<u>50 000 000 000</u>
TOPLAM					50 000 000 000

Gerekçe:

Hazine Müsteşarlığı bütçesinin, uluslararası kuruluşlara yapılacak ödemeler tertibinden tasarruf edilecek 50 milyar liranın düşülerek, yukarıda, Maliye Bakanlığının belirlenen tertibine eklenmesi suretiyle, bir kısım kamuya yararlı dernek, birlik, vakıf ve benzeri teşekküllerin çalışmalarına destek sağlanması amaçlanmıştır.

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) – Sayın Başkan...

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yavuz, buyurun efendim.

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) – Sayın Başkan, İstanbul Milletvekili Sayın Refik Aras, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesidir; bu önergeye imza atamaz efendim; önergede imzası var.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Hacaloğlu, buyurun efendim.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu önergeyle, şu anda görüşmeye açılmış olan bir bütçeye, mevcut olan bir faslında, bazı yeni projeler için ödenek verilmektedir. Bu uygulamanın usul açısından nasıl sonuçlandırılacağı konusunu -biraz evvel kendi aramızda konuşurken- Bütçe Müdürü ile Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanına sordum, bir belirsizlik vardır; bu bütçede nasıl davranılacağı konusunda bir görüş belirtilsin efendim.

EMİN KUL (İstanbul) – Sayın Başkan, önergeye katılıyorum efendim.

BAŞKAN – Bir imza düştüğü için; önerge işlemden kaldırılmıştır; önergeyi işleme koyamıyorum.

Şimdi, bölümü, en son değişiklikle birlikte arkadaşımız yeniden okuyor.

Buyurun:

Program

<u>Kodu</u>	<u>Açıklama</u>	<u>Lira</u>
930	Malî Transferler BAŞKAN- Değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	255 700 008 000 000
940	Sosyal Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	948 007 000 000 000
950	Borç Ödemeleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Efendim, program kodu 999'u önergedeki değişiklikle birlikte yeniden okutuyorum:	5 896 626 353 000 000
999	Dış Proje Kredileri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	714 800 000 000
T O P L A M		7 548 534 006 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı 1998 malî yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir; hayırlı olsun.

2.- Hazine Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Hazine Müsteşarlığı 1996 malî yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Hazine Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı**A - CETVELİ**

	<u>Lira</u>
- Genel Ödenek Toplamı	: 2 016 482 176 400 000
- Toplam Harcama	: 2 003 352 917 038 000
- İptal Edilen Ödenek	: 13 129 259 362 000
- Akreditif, taahhüt, art.ve dış proje kred. saklı tut. ödenek	: 838 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı 1996 malî yılı kesinhesabı kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Hazine Müsteşarlığı 1998 malî yılı bütçesi ile 1996 malî yılı kesinhesabı kabul edilmiştir; hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ederim.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri. BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	98 895 750 000 000
111	Köy Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	72 729 757 000 000
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	329 401 000 000
999	Dış Proje Kredileri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	1 877 493 000 000
TOPLAM		173 832 401 000 000
BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

(B) cetvelini okutuyorum:

B - CETVELİ

Gelir

Türü	Açıklama	Lira
2	Vergi Dışı Normal Gelirler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	1 365 155 000 000
3	Özel Gelirler, Hazine Yardımı ve Devlet Katkısı BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	172 467 246 000 000
TOPLAM		173 832 401 000 000
BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN – Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1996 malî yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

	Lira
- Genel Ödenek Toplamı	: 70 846 271 304 000
- Toplam Harcama	: 69 487 863 227 000
- İptal Edilen Ödenek	: 1 367 355 799 000
- Ödenek Dışı Harcama	: 145 998 039 000
- Ertesi Yıla Devreden Ödenek	: 137 050 317 000
- Akreditif, taahhüt, art.ve dış proje kred. saklı tut. ödenek	: 26 709 349 000

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

B - CETVELİ

	<u>Lira</u>
- Tahmin	: 48 447 301 000 000
- Tahsilat	: 68 486 500 522 000

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1996 malî yılı kesinhesabı kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesi ile 1996 malî yılı kesinhesabı kabul edilmiştir; hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ederim.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

<u>Kodu</u>	<u>Açıklama</u>	<u>Lira</u>
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	3 737 890 000 000
111	Genel Sosyal Hizmetler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	15 635 910 000 000
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	392 250 000 000
T O P L A M		19 766 050 000 000
BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

(B) cetvelini okutuyorum:

B - CETVELİ

Gelir

<u>Türü</u>	<u>Açıklama</u>	<u>Lira</u>
2	Vergi Dışı Normal Gelirler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	2 295 000 000 000
3	Özel Gelirler , Hazine Yardımı ve Devlet Katkısı BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	17 471 050 000 000
T O P L A M		19 766 050 000 000
BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1996 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1996 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü
1996 Mali Yılı Kesinhesabı
A - CETVELİ

	<u>L i r a</u>
- Genel Ödenek Toplamı	: 6 634 237 501 000
- Toplam Harcama	: 6 217 137 127 000
- İptal Edilen Ödenek	: 256 513 578 000
- Ödenek Dışı Harcama	: 9 236 690 000
- Ertesi Yıla Devreden Ödenek	: 169 823 486 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

B - CETVELİ

	<u>L i r a</u>
- Tahmin	: 4 498 000 000 000
- Tahsilat	: 6 071 972 272 000

BAŞKAN- (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1996 mali yılı kesinhesabı kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1998 mali yılı bütçesi ile 1996 mali yılı kesinhesabı kabul edilmiştir; hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ederim.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1998 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

D) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1998 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

<u>Kodu</u>	<u>A ç ı k l a m a</u>	<u>L i r a</u>
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	4 092 781 000 000
111	Tapu-Kadastro ve Fotogrametri Çalışmalarının Yürütülmesi BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	17 439 219 000 000
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	108 000 000 000
T O P L A M		21 640 000 000 000
BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2. - Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1996 malî yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

	<u>L i r a</u>
- Genel Ödenek Toplamı	: 6 482 062 433 000
- Toplam Harcama	: 6 479 634 509 000
- İptal Edilen Ödenek	: 55 292 331 000
- Ödenek Dışı Harcama	: 52 866 840 000
- Ertesi Yıla Devreden Ödenek	: 2 433 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1996 malî yılı kesinhesabı kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesi ile 1996 malî yılı kesinhesabı kabul edilmiştir; hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, bu suretle, Hazine Müsteşarlığı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 1998 malî yılı bütçeleri ile 1996 malî yılı kesinhesapları kabul edilmiştir; hayırlı olsun.

Sayın milletvekilleri, böylece, üçüncü tur görüşmeler tamamlanmıştır.

E) DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI

1. - Dış Ticaret Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi

2. - Dış Ticaret Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

F) DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI

1. - Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi

2. - Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

G) GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. - Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi

2. - Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

H) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

1. - Danıştay Başkanlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi

2. - Danıştay Başkanlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, dördüncü tur görüşmelere başlıyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerinde.

Bu turda, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ve Danıştay Başkanlığının bütçeleri müzakere olunacaktır.

Şimdi, sırasıyla grupları davet edeceğim: ancak, daha önce, dördüncü turda grupları ve şahısları adına söz isteyen sayın milletvekillerinin isimlerini sırasıyla okuyorum:

Gruplar:

Demokratik Sol Parti Grubu adına; Sayın Osman Kılıç, Sayın Mahmut Eridir, Sayın Fikret Ünlü, Sayın Ayhan Gürel;

Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına; Sayın Metin Işık, Sayın Ayseli Göksoy;

Anavatan Partisi Grubu adına; Sayın Hüsni Doğan, Sayın Yusuf Namoğlu, Sayın Naim Geylani;

Refah Partisi Grubu adına; Sayın Nurettin Aktaş, Sayın Zeki Ünal, Sayın Lütü Yalman, Sayın Fikret Karabekmez;

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına; Sayın Birgen Keleş, Sayın Bülent Tanla, Sayın Fatih Atay, Sayın Fuat Çay;

Doğru Yol Partisi Grubu adına; Sayın Ayfer Yılmaz, Sayın İsmail Kalkandelen.

Şahıslar:

Lehinde; Sayın Selahattin Beyribey, Sayın Uğur Aksöz;

Aleyhinde; Sayın Maliki Ejder Arvas.

Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sayın Osman Kılıç; buyurun.

Sayın Kılıç, Grubunuzun süresi 40 dakikadır. Ben, size, 40 dakikalık süreyi veriyorum; arkadaşlarınızla, aranızda, siz paylaşın.

DSP GRUBU ADINA OSMAN KILIÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Dış Ticaret Müsteşarlığının 1996 Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve 1998 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı hakkında, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım; sözlerime başlarken, sizleri ve tüm ulusumuzu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, 1996 yılı kesinhesabına ilişkin tespitlerimi arz etmek istiyorum. Dış Ticaret Müsteşarlığının 1996 yılı kesinhesabı incelendiğinde, 2 trilyon 531 milyar liralık ödenğe karşılık 2 trilyon 384 milyar lira harcama yapıldığı, 146 milyar 871 milyon liralık ödeneğin de iptal edildiği görülmektedir. Gerçekleşme oranı yüzde 94'tir ve bütçe disiplinine, normlarına bağlı bir uygulama gözlenmektedir. Ancak, 1996 kesinhesabına ait Sayıştay uygunluk bildirimini incelendiğinde, Dış Ticaret Müsteşarlığının bütçe disiplinine uymakta gösterdiği titizliği, pek çok dairenin göstermediği görülmektedir. 1996 yılı bütçe uygulamalarında, toplam olarak 13,1 trilyon lira ödenek dışı gider yapılmıştır. Bu giderin 10,9 trilyon liralık bölümü, ödenek aranmaksızın yapılabilecek giderler ve personel giderlerine ait olup, bunlar için tamamlayıcı ödenek verilmelidir. Kalan 2,2 trilyon liralık bölümü ise, sorumluluk gerektiren giderlere ilişkindir; 1050 sayılı Yasanın 81 inci maddesi uyarınca işlem yapılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 45 inci ve 50 nci maddelerine ve kanaatimce Anayasanın 163 üncü maddesine aykırı olarak yapılagelen bu tür harcamalar için, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü, 1994 yılında 518 sayılı genelgeyi yayımlamış; ayrıca, Plan ve Bütçe Komisyonu, 1996 yılında, "ödenek dışı giderlerden yasalara göre ödenek aranmaksızın yapılanlar dışında kalanlara tamamlayıcı ödenek verilemeyeceği" hususunu benimsemiştir. Neredeyse bazı idarelerimiz tarafından alışkanlık haline getirilen, bütçe disiplinine, yasaya, Anayasaya aykırı bu fiili durumun bundan böyle tekrarlanmaması için gereken önlemleri almak, Yüce Meclisin görevidir inancındayım.

Değerli milletvekilleri, dünya ticaretinin artan bir hızla globalleştiği, coğrafi sınırların önemi kaybettiği ve uluslararası ilişkilerde ticaretin önplana çıktığı günümüzde, ülkeler, kalkınmalarını, dışticarete, özellikle ihracata dayandırmak suretiyle, dünya ticaretinden daha fazla pay alma çabası içine girmişlerdir. Ülkemiz de 1980 yılından itibaren, ihracata dayalı kalkınma modelini benimseyerek, dünya ekonomileriyle entegre olma hedefini açıkça ortaya koymuştur.

Bu değişiklikten sonra izlenen politikalar sonucunda, 1980 yılında 3 milyar dolar olan ihracatımız 1995 yılında 21,5 milyar dolara ulaşmış, 8 milyar dolar olan ithalatımız ise 36 milyar dolara yaklaşmıştır. 1997 yılında ise, ihracatın 26 milyar dolar, ithalatın 46 milyar dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Böylece, 1996 yılında yüzde 54 olan ihracatın ithalatı karşılama oranının 1997 yılında yüzde 56,5'e yükselmesi, dışticaret açığının ise 20 milyar dolar olması beklenmektedir.

Değerli milletvekilleri, artık, ihracata döntük sanayileşmeyi kurumsallaştıracak, sürekli açık veren dışticaret dengemizi makul seviyelere indirecek orta ve uzun vadeli önlemleri alma zamanı gelmiştir. İhracatta istikrarlı ve sürdürülebilir bir artışta en önemli faktörlerden biri, yatırımların artırılmasıdır. İhracat, yatırım ve üretimle doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle, yatırımların artırılmasına yönelik olarak kredi faiz oranlarını düşürmeye yönelik politikaların acilen uygulamaya konulması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, ihracatımızda sürekli bir artışın sağlanması ve ithalatımızın istikrarlı bir yapıya sahip olmasında önemli etkenlerden biri de, reel döviz kuru uygulamalarıdır. Yüksek reel faizler ve aşırı değerli Türk Lirası, ihracatı durgunlaştıran en önemli etkenler olarak öne çıkmaktadır. Bunun nedeni ise, yüksek ve sürekli kamu açıkları ve bu açıkların finansman şeklidir. Dolayısıyla, ülke ekonomisine malî disiplin ve istikrar getirilmeksizin, makro dengeler sağlıklı bir şekilde kurulmaksızın ve özellikle, yüksek enflasyon denetim altına alınıp, makul düzeylere indirilmeden, yalnızca ihracata yönelik olarak alınacak önlemler, yetersiz ve geçici olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bütünleşen dünya ekonomik piyasalarında hak ettiği yeri ve payı alabilmek için, ülkemiz de ekonomisini dünya ekonomisiyle uyumlaştırmak zorundadır. Bu noktada, küreselleşme olgusuyla ilgili, bu süreçten yarar ve zarar gören taraflar açısından son derece önemli bulduğum bazı saptamaları, Hükümetimizin, Meclisimizin ve halkımızın dikkatine arz etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, dünya ekonomisinin küreselleşmesi ve bütünleşmesi sürecinde öncelikli güç sahipleri, uluslararası şirketlerdir. Dünyanın en büyük 100 ekonomisi incelendiğinde, yalnızca 50'sinin ulusal, diğerlerinin ise uluslararası şirket olduğunu görmekteyiz. Bu şirketlerin toplam üretimi, dünya üretiminin üçte birini oluşturmaktadır. Küresel değer üretiminin 3,5 trilyon dolarlık bölümünü, en büyük 100 uluslararası şirket denetlemektedir.

Değerli milletvekilleri, elinde muazzam güç bulunduran ikinci küme, alacaklılardır; başka bir anlatımla, üçüncü dünya olarak adlandırılan ülkelerin borçlarını yöneten kuruluşlardır. Bu borç, günümüzde 2 trilyon dolara ulaşmıştır ve her yıl 100 milyar dolar artmaktadır.

Türkiye örneğini incelersek, 1990-1994 yılları arasında, Türkiye, 40 milyar dolardan çok borç ödemiştir; ancak, bu beş yıl boyunca, saatte yaklaşık 1 milyon dolar borç ödemesine karşın, ülkemizin borcu üç kat artmıştır. Daha fazla ödedikçe daha fazla borçlanılmıştır. Borcumuzun yarısından fazlası özel bankalara olan borçlardır. 1994 yılında toplam borcumuz 66 milyar dolardır. Bu miktar, 1995 sonunda 73, 1996 sonunda 79,7 milyar dolara ulaşmıştır.

Değerli milletvekilleri, küreselleşen dünyanın üçüncü güç kümesi IMF ve Dünya Bankasıdır. IMF, ödemeler dengesinde ciddi sorun yaşayan, başka bir anlatımla dışalımını dışsatımlarından fazla olan ve parası yeterince güçlü olmayan bizim gibi ülkelere borç vermek amacıyla kurulmuştur. Dünya Bankası ile IMF birlikte çalışırlar ve hemen her yerde, yapsal uyum programı olarak bilinen aynı önlem paketini önerirler. IMF, enflasyonun indirilmesinin ve sıkı para ve kredi politikalarının uygulanmasının yanı sıra, dışsatımın artırılmasını ve dışalımın önündeki engellerin kaldırılmasını, başka bir anlatımla dünya pazarlarıyla sıkıca bütünleşmeyi önerir. Dünya pazarlarına satış yaparak, borç ödemeleri için gerekli dolarları kazanmak gerekmektedir. Böylece, borç yoluyla dünya pazarlarına bağlanılmaktadır. IMF'nin yapısal uyum programları, sıklıkla, aşırı işsizlik artı-

şına neden olur; çünkü, kredilerin pahalalanmasıyla birlikte iş sayısı azalır ve devlet harcamalarının kısılması için pek çok kamu görevlisinin işine son verilir; eğitim, sağlık, konut ve taşımacılık hizmetleri gibi toplumsal hizmetler, ulusal bütçede kesintiye uğrar.

Değerli milletvekilleri, ulusal seçkinler, güçlüler arasındaki dördüncü kümedir ve küreselleşmeden, gerçekten yarar sağlayan kümelerden birisidir; yapısal uyum programlarının bir parçası olan yoğun özelleştirmelerden kâr sağlamaktadırlar. 1988 yılı ile 1994 yılı arasında, Türkiye işletmelerinin özelleştirilmesinden 3,5 milyar dolar kazanmışlardır. Bu işletmelerin bazıları ulus ötesi şirketlere, çoğunluğu ise yerel işadamlarına satılmıştır.

Küreselleşen dünyanın güçleri arasında sayılacak beşinci ve son küme, bir bilgisayar tuşuna basarak inanılmaz miktarlardaki parayı dünya ölçeğinde dolaşıma sokabilen uluslararası finans kuruluşlarının en büyükleridir. Bunlar, bankalar, sigorta kuruluşları, yatırım fonları, borsacılarıdır. Bu çevreler, parayı bir ülkede kullanıma sokabilirler; ama, politikanızı ya da hükümetinizi beğenmediklerinde bu parayı çok kısa sürede geri çekebilirler. 1997 Aralık ayında Meksika'da olan, geçtiğimiz aylarda Güneydoğu Asya ekonomilerinde yaşanan, budur. Bu ekonomilerde yaşanan, tam bir yıkımdır.

Değerli milletvekilleri, izninizle, şimdi de küreselleşen yeni dünyada kimlerin kaybettiğine, güç yitirdiğine değinmek istiyorum. Ulusal hükümetlerin çoğunluğu, özellikle güney ülkeleri ve Doğu Avrupa ülkeleri hükümetleri güç yitirmiştir. Yapısal uyum sürecindeki hükümetler, paranın değerini, kamu hizmetlerinin kapsamını ve doğasını, ücret, fiyat ve bankacılık sistemlerini düzenleyici mevzuatların ve benzeri geleneksel hükümet işlevlerinin bazılarını tümtüyle denetleyemez hale gelmektedirler.

Değerli milletvekilleri, küreselleşme sürecinde hem yoksul sınıflar hem de orta sınıflar, zengin sınıflar karşısında çok büyük güç kaybetmişlerdir. Kamu hizmetlerinin çökertilmesi, bu safahatın bir bölümünü oluşturur. Parayla eşzamanlı olarak güç de üst sınıflara geçmiştir. Dünya nüfusunun en zengin yüzde 20'si, dünyadaki zenginliğin yüzde 85'ini elinde tutarken, en yoksul yüzde 20'si ise, zenginliğin yalnızca yüzde 1,4'üne sahiptir.

Globalleşme sürecinde en büyük kayba uğrayan bir başka alan ise, çevredir. Kirleten, bedelini ödemeye zorlanmıyorsa, yaratılan kirliliğin bedeli, er ya da geç, çevre ve en genel anlamıyla toplum tarafından ödenmektedir.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, 10 dakikayı doldurdunuz efendim.

OSMAN KILIÇ (Devamla) – Özetlersek, küreselleşme sürecinde, devlet ve yurttaşların çoğunluğu gibi, çevre de gözden çıkarılmıştır.

Değerli milletvekilleri, böylesine risklerle, zorluklarla ve yer yer tuzaklarla dolu bir küreselleşme süreci içinde, Türkiye, tüm olasılıkları hesaba katarak oyunu kurallarına göre oynamak, dünya piyasalarıyla ihtiyatlı bir uyumluluk içinde yaşamını sürdürmek, ülkesinin ve ulusunun refahını sağlamak zorunluluğundadır. Bu hedef, siyaset üstü, ulusal bir sorun olarak algılanmalıdır. Ülke genelinde topyekûn tasarruf, yatırım, üretim seferberliğine girmek, hayatın her alanında tempoyu yükseltmek ve sağcısıyla solcusuyla dayanışma içinde olmak, kaçınılmaz ulusal bir görevdir. Bunu sağlayabildiğimiz oranda, ülkemiz her zeminde onurlu yerini alacak, bugün, aralık dahi bırakılmada nazlanılan kapıların bir bir kendiliğinden açıldığı görülecektir; ancak, ekonomik önlemler alınırken sosyal boyutlar ihmal edilmemeli; katlanılacak özverilerin, kişiler, bölgeler ve ekonomik katmanlar arasında eşit ağırlıkta dağıtılmasına özel bir önem verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, bu düşünce ve dileklerle, genel bütçemizin ve Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçemizin ulusumuza hayırlı ve yararlı olmasını diliyorum; sizleri saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Demokratik Sol Partinin ikinci sözcüsü, Sayın Mahmut Erdir.

Sayın Erdir, buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA MAHMUT ERDİR (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Demokratik Sol Parti Grubu adına, Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı 1998 yılı bütçesi hakkında görüşlerimizi açıklamak üzere söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Devlet Planlama Teşkilatı, 1960 yılında, ülkenin kaynaklarının verimli kullanılması ve kalkınmanın hızlandırılması için, ekonomik, sosyal ve kültürel planlama hizmetlerinin bir bütünlük içerisinde etkin, düzenli ve süratli olarak yapılabilmesi amacıyla plan ve programlar hazırlamak, bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının iktisadî, sosyal ve kültürel politikaları ilgilendiren faaliyetlerinde koordinasyonu sağlamak üzere görevlendirilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye'deki bürokratik yapılanmada, hükümete, görevlerinde yardımcı olmak, görüş bildirmek üzere kurulan müşavir kuruluşlarımızdan birisidir.

Türkiye, planlamayı ilk uygulayan ülkelerden birisidir. Bu uygulama, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planının hazırlanmasıyla başlamıştır. Beş yıllık kalkınma planları birbirini takip etmiş ve en son, 1996-2000 yıllarını kapsayan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı uygulama sürecinde bulunmaktadır.

Türkiye, otuzyediyıllık planlı dönemde, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda önemli gelişmeler sağlamış ve tarım toplumundan sanayi toplumuna geçmiştir. Bunu kanıtlayan sektörel ekonomik göstergelerde tarım ürünleri ihracatının 1995 yılında yüzde 10,7; 1996 yılında yüzde 11,4 olmasına karşın, sanayi ürünleri ihracatının 1995 yılında yüzde 87,4; 1996 yılında da yüzde 87 oranında gerçekleşmiş olması gösterilebilir.

Beş yıllık kalkınma planlarının hazırlanması ve içerikleri, Anayasamızın 166 ncı maddesi gereği, devletin görevidir. Bu planlar, hükümetlerin tespit ettiği hedefler doğrultusunda, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanmaktadır. Hazırlanan planlar, genel olarak, hükümetin ekonomik ve sosyal alanda izlemeyi düşündüğü politikaları, kullanacakları araçları, kurumsal yapıyı yansıtan dokümanlardır. Planlar, sadece kamu kesimini bağlayıcı nitelik taşımaktadır. Özel ve toplumun diğer kesimlerinde ise, planlar, ekonominin belirli vadelerde yönlenebilmesiyle ilgili bilgileri kapsar ve çerçeve sağlar.

Türkiye'de planlama, ekonomik, sosyal ve kültürel hayatı düzenlemeyi ve özel girişimleri teşvik ve tanzim edici tedbirlerin genel çerçevesini belirlemeyi ve ferdi hürriyeti zedelemeyen, hem ferdin hem de toplumun yararına olacak bütünleşmeyi sağlamaya yönelmiştir.

Bu ilkeler doğrultusunda görevini sürdüren Devlet Planlama Teşkilatı, 1960 yılında çıkan Teşkilat Yasası ve 1994 yılında çıkarılan 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle yönetilegelmiştir.

Kuruluşun organizasyon yapısına bakıldığında, 1 müsteşar, 3 müsteşar yardımcısı, 1 genel sekreter, 7 genel müdürlük, 3 danışma birimi ve 4 yardımcı birimden oluşmaktadır. Mevcut organizasyon birimlerinde 674 kişi görevlendirilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı, kuruluşundan günümüze kadar Türkiye'nin kalkınmasında en mühim görevi büyük bir ciddiyet, titizlik ve itina içerisinde, taviz vermeden, elit ve deneyimli yetişmiş elemanlarıyla sürdürülmüş ve kalkınan Türkiye'nin mimarları olmuşlardır. Kalkınma sürecinde bazı siyasî tercihlerde, maalesef, baskı unsuru olmuşlardır; olmaması gerekirdi.

Türkiye'de görülen her türlü ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasî olumsuzluklara rağmen ülkenin planlı dönemlerdeki kalkınması, Devlet Planlama Teşkilatının ısrarlı, sağduyulu, deneyim ve bilimsel yaptırımlarının sonucu olmuştur. Sektörel bazda pek çok yatırımlar gerçekleştirilirken, özellikle üretime dönük yatırımlar daima öncelikli olmuş ve desteklenmişlerdir.

Planlı dönemin ilk yıllarında güçlükle temin edilen teknolojiler, bugün eskir duruma gelmiş; fakat, yatırımlarda deneyim kazanan sektörler, günümüz teknolojilerine ayak uydurmasını bilerek, iç ve dış pazarlardaki ticarî trendlerinin sürekli yükselebilmesini sağlamışlardır.

Anılan olumsuzluklara paralel olarak, Devlet Planlama Teşkilatı da kendini yenileyerek, gelişmiş iletişim ve karşılıklı bilgi alış verişi konusunda günümüz teknolojik imkânlarını rahatlıkla kullanabilen ve değerlendirebilen bir konuma erişmiştir. Uluslararası platformda Consulting Group'lara bilgi satabilecek duruma ulaşmıştır.

3067 sayılı Kanun gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 18.7.1995 tarihli 142 nci Birleşiminde Yedinci Beş Yıllık (1996-2000) Kalkınma Planının onaylandığını görüyoruz. Bununla birlikte, Devlet Planlama Teşkilatının, tespitlerine göre, demokratikleşme, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve liberalizm gibi kavramların ortak değerler olarak önem kazandığı; mal ve finans piyasalarının, bilgi ve teknolojinin ülke sınırlarını aştığı günümüzde, ekonomik ve bir anlamda da siyasal ve kültürel bir küreselleşmeye doğru gidildiği saptanmıştır.

Ekonomik alanlarda küreselleşme süreci yanında, bölgesel bütünleşme hareketleri de hızla gelişmektedir. Bu çerçevede ağırlıklı olarak Avrupa Birliği, NAFTA ve Pasifik Bölgesi önem kazanmakta ve üç kutuplu bir yapı ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, uluslararası norm ve kuralların ağırlık kazandığı bir ortamda, ülkelerin, diğer ülkelerdeki gelişmelerinden soyutlanmış olarak etkin ve sağlıklı politikalar oluşturmaları mümkün değildir. Bütün bu hususları dikkate alan Devlet Planlama Teşkilatımız, kısa sürede, dış temsilciliklerini de kurma gayret ve çabası içerisine girmiştir.

Bununla ilgili olarak, Plan ve Bütçe Komisyonunca, Devlet Planlama Teşkilatı bütçesine, çeşitli cari hizmet tertiplerine yurtdışı müşavirlik hizmetlerinin ihtiyacı için 150 milyar 500 milyon lira eklendiğini memnuniyetle görmekteyiz.

Devlet Planlama Teşkilatımızın, günümüz koşullarında ekonomik ve sosyal gelişmeleri, dünyadaki gelişmeleri, ona paralel, Türkiye'deki gelişmeleri de değerlendirdiğini görüyoruz. Bu değerlendirmeleri yaparken de, 21 inci Yüzyıl Türkiye'sini küreselleşmenin içerisine çekmek ve çağın tüm olanaklarından yararlanmasını sağlamak hedef alınmıştır. Toplumdaki bireylere yeteneklerine göre eğitim, sosyal güvenlik, temel sağlık hizmetleri verilerek, sanayi hızlandırılmasında ve teknolojiye ileri atılımda daha verimli olmaları yolundaki çalışmalar izlenmektedir. Bu çalışmalarda, insan ve onun müreffeh yaşamı hep önplanda düşünülmüştür.

Devlet Planlama Teşkilatının programında ana başlıklar olarak; temel yapısal değişim projeleri, tarım-sanayileşme ve dünyayla bütünleşme projeleri, ekonomide etkinliğin artırılmasına yönelik yapısal değişim projeleri, bölgesel dengelerin sağlanması projesi, çevrenin korunması ve geliştirilmesi, makro ekonomik politikalar ve projeksiyonlar gibi köklü çalışmalara girdiği görülmektedir.

Ayrıca üzerinde çalışmalar devam eden, İSEDAK, AT ile ilişkileri geliştirme ve güçlendirme, yeni yerel sanayi odalarının geliştirilmesini araştırma, Doğu Anadolu, diğer bölgesel planlama, küreselleşme ve ekonomik entegrasyonun Türk ekonomisi üzerine etkileri, temel sosyal araştırma projeleri bulunmaktadır.

Bu hizmetleri ifası için 1998 yılı bütçesine toplam 4 trilyon 354 milyar lira ödenek konmuştur. Bunun, 2 trilyon 449 milyar lirasını personel, 310,5 milyar lirasını diğer cari, 1 trilyon 35 milyar lirasını yatırım, 559,5 milyar lirasını da hizmet programlarına transferler teşkil etmektedir.

1996 ve 1997 bütçe ödenekleri ile fiilî harcamalara baktığımızda, çok büyük sapmaların olduğu izlenmektedir. Örneğin, 1997 ödeneği 2 trilyon 352 milyar 837 milyon olmasına karşın, ilk altı aylık fiilî harcama 837 milyar 590 milyon lira olmuştur. Bütçenin gerçekleşme oranı yüzde 35,6'dır. Diğer bir ifadeyle, 1 trilyon 515 milyar lira noksanla, yüzde 64,4 negatif gerçekleşme olmuştur. 1996 yılında ise fiilî gerçekleşme oranı yüzde 91,2 idi. Görülen gerçeklerin ışığında, 1997

yılı bütçesinin denk bütçe olmaktan uzak, gerçekleri yansıtmayan bir bütçe olduğu açıkça görülmektedir.

Bütçenin ayrıntısına bakıldığında, 1996 yılında 2 milyar lira ödenekle programa alınan "Ulusal Çevre Stratejisi ve Eylem Projesi" vardır. 1996 yılında bir harcama görülmemektedir. 1997 ve 1998 faaliyetlerinde, anılan projenin hiç yer almadığını görmekteyiz. Oysa, çevreye olan her türlü yaklaşıma rağmen, çevre yönetimini oluşturacak örgütsel ve hukuksal düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde yetersiz kalmıştır. Topraklarını erozyonla yitiren, çevreyi korumasını bilmeyen ve onun katkılarını devamlı kılmayan ülkelerin ne tarımını ne de sanayiini idamesi mümkün değildir.

Devlet Planlama Teşkilatının çevre projelerine yeniden önem vermesi ve gündemine alması kaçınılmazdır. Umarım, aktarma ödenekle, 1998 yılında bu projeyi gündeme alırlar.

Sonuç olarak: Devlet Planlama Teşkilatının, değişen ekonomik dengeler içerisinde, makroekonomik ve yapısal uyum politikalarının istikrarlı bir şekilde uygulanarak büyüme ortamının yaratılması; kalkınma planlarında dışa açık, rekabetçi, ekonomik ve sosyal hayatın tamamının ayrıntılarıyla belirlenmesi ve zorlayıcı olması; uluslararası stratejilerin mevcut durumlarından maksimum faydayı sağlayarak en önemli politikayı meydana getirebilmek için azamî gayreti göstereceği ümidiyle, 1998 yılı Devlet Planlama Teşkilatı bütçesinin ülkemize hayırlı ve yararlı olmasını diler, Demokratik Sol Parti Grubu ve şahsım adına, Yüce Meclise saygılarımı sunarım. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erdir, teşekkür ediyorum.

Demokratik Sol Parti Grubu adına üçüncü sözcü, Sayın Fikret Ünlü; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

FİKRET ÜNLÜ (Karaman) – Sayın Başkanım, benden sonraki konuşmacının süresini biraz kullanabilirim; uyarırsanız memnun olurum.

BAŞKAN – Tabii, ben, zatiâliniz ona rıza gösterirseniz, hitabetinizdeki selaset bozulmasın istiyorum.

FİKRET ÜNLÜ (Karaman) – Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

DSP GRUBU ADINA FİKRET ÜNLÜ (Karaman) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına, görüş ve düşüncelerimizi sunmak için huzurunuzdayım; sözlerime başlarken, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Önce, iki tespit yapmak istiyorum: Bu tespitlerden ilki, bugüne kadar, Genel Müdürlük bütçeleri üzerinde konuşan sayın milletvekillerimizin önemli sayıp değindikleri konu ve sorunlara ilişkindir.

İkincisi de, bu değerlendirmelere karşılık sayın hükümetlerin verdikleri yanıtlar ile yapmak istedikleri hizmetleri içermektedir. Umarım, bu yöntemle, hem sayın milletvekillerimizin ortak taleplerini yeniden gündeme getirmiş olacağız hem de sayın hükümetlerin yapmak istedikleri ile yapmaya niyetli oldukları hizmet türlerini yeniden anımsayarak tutanaklara geçirmiş olacağız.

Amacım açık; Hükümet ortağı bir partinin şu anki sözcüsü ve bir spor adamı olarak, Sayın Bakanın her zaman ve her yerde yardımcı olacağımızı vurgulamakla birlikte, aynı ölçüde sorumluluk altına gireceğimize ve doğal olarak bu işlerin takipçisi olacağımıza dikkat çekmektir.

Bugüne kadar yapılan tüm Plan ve Bütçe görüşmelerinde söz alıp konuşan sayın milletvekillerimizin konuşmalarını okudum. Kuşkusuz, yıllar açısından ufak tefek farklılıklar var; ama, incelendiğinde görülecektir ki, tüm sayın üyelerin ortak talep ve görüşleri; gençliğin spor yapma olanaklarının geliştirilmesi, alkol ve uyuşturucu madde kullanma alışkanlıklarından uzaklaştıracak ön-

lemlerin alınması, spor tesisi sayısının uluslararası standartlara ulaştırılması, amatör sporcuların desteklenmesi, spor kulüplerimizin korunması, dostluk, barış ve kardeşlik duygularının geliştirilmesine en büyük katkısı yapan hoşgörü, sevgi ve saygı ortamının hazırlanmasında en etkili araç niteliğinde olan spor faaliyetlerinin yurt düzeyine yaygınlaştırılması, herkese spor yaptırabileceğimiz ortamların hazırlanması, sporun kitlelere sevdirmesi, köy ve semt sahalarına önem verilmesi, ata sporumuz güreşe daha çok önem verilmesi, gençlik kamplarının artırılarak standardının yükseltilmesi, spor teşkilatının modernizasyonunun sağlanması, gençliğin boş zamanlarını değerlendireceği olanakların genişletilmesi, 2000'li yıllarda olabilecek İstanbul olimpiyat oyunlarının gerçekleştirilmesi, tabii bütün bunların gerçekleştirilebilmesi için de, bütçe payının artırılması şeklinde yoğunlaşmaktadır.

Görülüyor ki, Genel Müdürlük bütçesi üzerinde yapılan konuşmalarda, hiçbir kuruma nasip olmayan bir uzlaşma, yakınlaşma, daha doğrusu ortak bir anlayış hâkimdir. Bu tablonun yararları malumunuz, onun için üzerinde durmayacağım.

Yapmak istediğim ikinci tespit, Sayın Bakanın yazılı ve sözlü demeçleri ile kendileri için hazırlanan kitapçıkları da kaynak göstererek sundukları ideallerine, iddialarına, amaç ve ilkelerine, dolayısıyla, yapmak istedikleri hizmetlerin tümüne ilişkindir.

Sayın Bakan, bilgi ve birikimlerini bu fırsatla değerlendirmek istediğini verdikleri mesajlarda çok net bir biçimde yansıtmaktadır; yaklaşımlarını çoğunlukla olumlu bulduğumuzu, ideallerini paylaştığımızı, iddialarının da arkasında olduğumuzu, bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakan diyorlar ki: Dünyanın ve Türkiye'nin değişen koşullarına uygun olarak yeni bir spor politikası oluşturulacak; gençlik ve spor hizmetlerinde kesinlikle çağ yakalanacak; 2000'li yılların gençliğini yetiştirmek için gereken yapılacak; nüfusun yüzde 27'sinin genç olduğu bir ülke olarak, Türkiye gençliğine hizmet götürebilmek için, daha dinamik ve yetkin bir kurum olarak, önce gençlik ve spor bakanlığı, olmazsa müsteşarlık kurulacak; alkol ve uyuşturucu maddelerle mücadele kampanyasına devam edilecek; spor eğitimine önem verilecek; 8 yıllık eğitimle Türk sporunun yeni bir ivme kazanması nedeniyle tüm okullarımıza saha ve salon kazandırılacak; sporcuların sosyal güvenlikleri sağlanacak; yarım kalan tesisler tamamlanacak; bilimsel esaslara uygun spor eğiticileri yetiştirilecek; spor organizasyonları ülke genelinde yaygınlaştırılacak; lisanslı sporcu sayısı artırılacak; spor federasyonları isterlerse özerk olacak; GAP spor projesi gerçekleştirilecek; kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokoller hazırlanarak yeni spor alanları hazırlanacak; sponsorluk yasası ve kulüpler yasası çıkarılacak, hiçbir spor dalında eğitici ihtiyacı bırakılmayacak; yeni sporcu eğitim merkezleri açılacak; spor yayınları yaygınlaştırılacak; devlet sporculuğu yasası çıkarılacak; ödül yönetmeliği geliştirilecek; şampiyon sporcularımıza huzurevleri hazırlanacak; üniversiteler spor konseyi kurulacak; gençlik sorunlarının çözümü için gençlik konseyi kurulacak başarılı sporcular korunacak.

Öyle anlaşılıyor ki, yapılan tüm öneri ve eleştirilerden de esinlenerek söylenmedik söz ve değinilmedik konu bırakılmadan sıralanan bu vaatler bütünlüğü, bir benzetme yapmak gerekirse, çalıştırılmak istenen bir sistemin parça hazırlığını andırıyor. İyi bir kilim dokumak için gerekli tüm malzemeleri hazırlıyorsunuz; ama, kilimi dokumak için önünüzde bir model yok, desen kataloğu yok; o zaman istediğiniz kilimi dokuyamayacaksınız demektir. Bunun için kesinlikle, bir modele gereksinim var. Yapılması gereken de budur.

Tüm bu hedeflerin ve tespitlerin altına imza attıktan sonra, izninizle şimdi, bu hizmetlerin gerçekleşme şansını artıracak önerilerimizi dikkatinize sunmak istiyorum.

Bildiğiniz gibi, artık dünyada ülkelerin uygarlık düzeyleri ve kalkınmışlık göstergeleri, eskiden olduğu gibi sanayileşme oranlarıyla, teknolojik yenilik ve gelişmelerle, kısacası salt ekonomik göstergelerle ölçülüyor. Ülkelerin ve toplumların uygarlık düzeyleri, artık daha çok eğittiği insan potansiyeliyle, insan haklarına verdiği önemle, özürülere sağladığı olanaklarla, sporda ve sanatta

katettiği mesafeyle, doğaya ve çevreye gösterdiği ilgi ve katkıyla, tarihi ve kültür birikimleriyle ölçülmektedir.

Şimdi, bir ülkenin tarihi ve kültürel değerleri yağmalandı, çalınıp çırıldıysa, kentlerinde insanların kaldırımlarda olsun yürüme olanakları yoksa, her yıl bir büyük ada kadar toprakları yok olup gidiyorsa, insanları henüz spor yapma alışkanlıkları kazanamamış, spor modern yaşamın bir parçası haline getirilememişse, özürülülerine sahip çıkılamıyorsa, çevre kültürü gelişmemişse, o ülkede uygarlıktan ve çağdaşıktan söz edilebilir mi. Eğri oturup, doğru konuşacaksak, bu yönümüzü zü gözler önüne serip, çözümler üretmek zorundayız. Gençlik ve spor sorunlarımız da bunların başında gelmektedir.

Beden eğitimi ve spor olgusu, binlerce yıllık insanlık tarihi boyunca önemini kaybetmemiş, tam tersine, toplumsal yaşama katkılarıyla en etkili bir eğitim aracı olarak günümüze kadar geçireliliğini ve güncelliğini koruyagelmiştir. Bugün yapmamız gereken, bu oluşuma yeni boyutlar kazandıracak düzenlemeler yapmak, modern değişim ve dönüşümlerle gelişimine hız katmaktır.

Hiç kuşkusuz, tüm bu dilek ve temenniler, istekler, iddialar, artık yararları yadsınamaz bir noktaya gelen beden eğitimi ve spor faaliyetlerini olabildiğince her insanımızı içine alacak bir aşamaya getirmek içindir.

Spor, insanlara kazandırdığı fiziksel ve ruhsal moral değerler yanında, toplumsal bir prestij aracı olduğu kadar, üretiminin her dalında da bir reklam aracı olarak kullanılmasıyla, tüm dünyada devletleri yakından ilgilendiren ve yönlendiren en önemli sektörler arasına girmiştir. Bu nedenle, hiçbir kurum ve kişi beden eğitimi ve spor organizasyonlarına karşı olumsuz bir tavır içine girmiyor, giremiyor. Takdir edersiniz ki, sporda ileri ülkelerin bu avantajları, yararını binlerce yıl önceden gördükleri ve yüzlerce yıldır yoğun bir biçimde yapılanarak sürdürüldükleri anlayışlarından ve yaklaşımlarından kaynaklanmaktadır. Onun içindir ki, bugünkü Türkiye'nin açık, kapalı, büyüklü küçükklü 1 700'e yakın spor tesisine karşılık, Almanya'nın 72 bin, İtalya'nın 46 bin, nüfusu 5 milyon olan Danimarka'nın 3 500, Hollanda'nın 6 800 spor tesisi bulunmaktadır. Dahası, bu büyümeye karşın, tüm ileri ülkeler, yine de her yıl bütçelerinden küçümsenmeyecek orandaki paylarla spora katkı yapmaya devam etmektedirler.

Şimdi, Türkiye, hem bu hizmet açığını kapatacak hem de üstüne çıkacak. Ülkemizin en ciddi sorunlarından birisi bize göre budur; çünkü, beden eğitimi ve spor kültürü almış insanların o ülkenin toplumsal düzeyine yapacakları katkı çok büyük olacaktır. Beden eğitimi ve spor kültürüyle donatılmış bireylerin bir yaşam biçimi olarak sürdürdükleri sevgiyecilik, saygıya ve hoşgörüyecilik dayalı tavır ve davranışlarının çağdaşlaşma sürecine yapacakları katkı, bir başka değer yargısıyla kıyaslanamaz; fakat, ne yazık ki, bu bilimsel gerçeklere karşın, spor olayı, devlet katında ve toplum düzeyinde gereken ilgiyi bulamadığından kaçınılmaz noktaya geldik dayandık; artık, istense de, kötü kentleşme ve gecekondu olgusu karşısında, kent merkezlerinde halkın spor yapabileceği spor alanları kalmamıştır. Daha da vahim olanı, insanların yürüyecekleri kaldırımlar bile araç gereç parkları olarak kullanılmaya başlanmıştır. Neresinden bakılırsa bakılırsın manzara çok kötüdür. Onun içindir ki, önce bu meseleye çözüm bulmak zorundayız.

“Türk sosyal bünyesinde spor hareketlerini düzenlemekle görevli olanlar, Türk çocuklarının spor hayatını yüceltmeyi düşünürken salt gösteriş için herhangi bir yarışmada kazanmak amacıyla spor çizmezler. Önemli olan bütün her yaşta ki Türkler için beden eğitimi sağlamaktır” diyen Büyük Türk, Atatürk'ün çizdiği bu bilimsel yaklaşımla ve anlayışla bu meselemize çözüm bulabiliriz.

Değerli arkadaşlarım, yıllardır beden eğitimi ve spor konusuna kafa yoran bir spor adamı olarak söylüyorum. Türkiye'de spora bakış açımız olumlu yönde değişmeye başlamıştır. Şimdi yapılması gereken yönetim ve model değişiklikleridir; bunun için üç şey yapılabilir:

Birincisi, spor yönetimi baştan aşağı özerk bir yapıya kavuşturulmalıdır. Bugün dünyada spor olayı kadar, yani organizasyon biçimiyle, saha ve tesis ölçüleriyle, sporcu sayılarıyla, zaman ölçütleriyle, hatta ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarıyla ortak kurallarla işleyen başka bir sektör gösterilemez. Tüm kurum ve kuruluşlarıyla ortak kurallarla işleyen ve hiç kimsenin üzerinde etkili ve yetkili olamayacağı böylesine çağdaş, kuralları sağlam bir organizasyonun sadece yönetim biçiminde, sosyal statüsü ne olursa olsun, her önüne gelenin etkili ve yetkili olması, artık bu çağda kabul edilemez bir yaklaşımdır. Kısaca söyleyelim, bunu düzeltmek durumundayız. Spor yönetimi özerk bir yapıya kavuşturulduğu zaman, devlet sadece yasal düzenlemeleriyle ve spor organizasyonlarıyla hizmet üretecek bir konuma gelecektir. Malî kaynaklarını bile kendi dinamiği içerisinde yaratacak olan özerk spor yönetimi, tesislerin ülke geneline dağılımından tutun, yerel yönetimlerle kuracağı bağlarla, bölge özelliklerine uygun spor dallarının desteklenmesine yüksek düzeyde yapacağı katkılarla, ayrıca spor dalı federasyonunun tüm il ve ilçelerde kuracakları şubelerle, kitlelerin ilgisini ve katılımını sağlama şansını yakalamış olacaktır.

İkincisi, Türkiye’de spor tesislerinin ve altyapı hizmetlerinin dağılımı ve gerçekleştirme sorundur. Bugünkü koşullarda olmadığını görüyoruz, bu gidişle olmayacağını da göreceğiz. Yeni bir açıdan bakılması gereken ikinci sorunumuz da budur. Bunun için yapılması gereken illerin bütçe paylarının her yıl tespit edilerek, ödeneklerinin il özel idarelerine aktarılması hizmet üretiminin...

BAŞKAN – Sayın Ünlü, 33 üncü dakikaya giriyorsunuz efendim.

FİKRET ÜNLÜ (Devamla) – Peki efendim, teşekkür ederim.

...valilere ve yerel yönetimlere bırakılmasıdır. Devlet bu konuda yalnız sponsorluk yasasını çıkarmalı, özel sektörü teşvik ederek, spor tesisleri plan ve projelerine katkısı dışında hiçbir şeye karışmamalıdır.

Üçüncü temel sorun, iletişim eksikliğidir. Türkiye, dünyada olup bitenleri, sporun her alanındaki değişiklik ve yenilikleri, teknolojik gelişmeleri, toplumsal talep ve önerileri nasıl izleyecek; nasıl öğrenip, öğrendiği bilgiyi yurt düzeyine, kamu kurum ve kuruluşlarına nasıl aktaracak? Bunun için yeni birimler mi oluşturulacak; yoksa, bir şans olarak önümüzde duran bilim kurumlarından, üniversiteler bünyesinde açılmış bulunan beden eğitimi ve spor okullarından mı yararlanılacak? Türkiye, bu tercihini yapmak durumundadır.

Sonuç olarak:

1. Spor yönetimi özerk olmalı; idarî ve malî açıdan özerk bir yapıya kavuşturulmalı, üzerinde siyasî otoritenin etkisi görülmemelidir. Sporu, spor yüksek konseyi yürütüp yönlendirmelidir.

2. Saha ve tesislerin yapım, onarım ve bakımları yerel yönetimlere devredilmelidir.

3. Sporda devletin bilgi kaynağı üniversiteler olmalıdır. Devletin dediğini üniversiteler değil, üniversitelerin dediğini devlet yapmalıdır.

Bize göre sporda başarının koşulu bu üç dönüşüme bağlıdır.

Saygılarımı sunuyorum, anlayışınız için teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünlü, teşekkür ediyorum.

Demokratik Sol Partinin dördüncü sözcüsü Sayın Ayhan Gürel. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Gürel, buyurun.

Sayın Gürel, ben sürenizi durdurdum. Sizin süreniz şu anda 7 dakikadan biraz az; ama, siz onu 7 dakika kabul edin.

DSP GRUBU ADINA AYHAN GÜREL (Samsun) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Danıştay Başkanlığının 1998 malî yılı bütçesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Danıştayımızın, kısaca, tarihçesi üzerinde bilgi vermek gerekirse, Türk Anayasasıyla görevlendirilmiş Danıştayımız, ilk olarak, 1868 yılında "Şûrayı Devlet" adı altında kurulmuştur. Bununla birlikte, 1876, 1924 ve 1961 Anayasalarımızda, ayrıca, düzenlenmiştir. Yalnız, bu düzenlemelerde, örneğin, 1876 Kanunu Esasîde daha geri bir adım atılmış; Danıştayımızın yargısal görevine son verilmiş, kişiler ile hükümet arasındaki davalara bakma görevi, genel mahkemelere devredilmiştir.

Yalnız, 1961 Anayasamızda, gerçekten, çağdaş, demokratik yapıya uygun yeni bir düzenleme olarak, 521 sayılı Danıştay Kanunu görev ve yetkileriyle birlikte yeniden düzenlenmiştir. 1961 Anayasamızın önemli 114 üncü maddesi şu şekilde bir düzenleme getirmiştir: "İdarenin hiçbir eylem ve işlemi hiçbir şekilde yargı denetimi dışında bırakılamaz." Bu, doğrudan doğruya, toplumdaki yaşayan bireylerin temel hak ve özgürlükleriyle ilgilidir. Bu hükümle, Anayasamız, aynı zamanda, kişileri, temel hak ve özgürlükleri kullanmasında devlete karşı da himaye etmekte ve kişileri, devlete karşı da korumaktadır.

1982 Anayasamızda, Danıştay Kanunu, yeniden düzenlemeye tabi tutulmuş, yüksek idare mahkememiz, danışma ve inceleme yetkileriyle de donatılmıştır.

Zamanım çok kısıtlı olduğu için, genel hatlarıyla geçiyorum. İdare mahkemeleri, vergi mahkemeleri, ilk derece mahkemesi olarak Danıştaydan verilmiş kararlar, Danıştayda temyiz edilmektedir. 2575 sayılı Danıştay Kanunumuzun içerisinde düzenlenen idarî davalar ilk ve son mahkeme olarak Danıştayda görülmektedir. Başbakan ve Bakanlar Kurulunca gönderilen tasarılar, Danıştay tarafından incelenerek görüş bildirilmektedir. Tüzük ve tasarılar, imtiyaz sözleşme şartnameleri de, yine, Danıştayımızca incelenmektedir. Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlığın bildirmiş olduğu işlerde de, yine, Danıştay inceleyerek görüş bildirmektedir. 2575 sayılı Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri Danıştayımız yerine getirmektedir. Yalnız, antrparantez belirtmekte gerek görüyorum: Danıştayımızın görevleri bu kadar değil, ben, genel hatlarıyla aldım, çok geniş yetkileri de bulunmaktadırlar.

Danıştayı ziyaretimde, genel sekreterimizle görüşme olanağı buldum. Bütçeyle ilgili olarak, Danıştayımıza ayrılan ödenekleri sorduğumda, hiçbir yakınmaları olmadığını, hatta, tasarruf ettiklerini söylediler; bu durum, gerçekten, son derece sevindiricidir.

Bununla birlikte, mademki parlamenter bir hükümet sistemini uyguluyoruz, yürütme, yasama, yargı birbirinden bağımsız olarak ayrılmıştır. Yargı, yasama organının yapmış olduğu yasalarla, kurullarla yürütme organını denetlemektedir. İşte, Danıştay, Hükümetin; yani, Bakanlar Kurulunun ve idarenin yapmış olduğu, idarî nitelik taşıyan kararları incelemekle yetkili en üst idare yargı organımızdır. Tabî, Anayasa Mahkememiz de, yine, bir cezaî, ki, bu, siyasal partilerin kapatılması, bununla birlikte, yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması, bir de, yasama Meclisinden gelen kanunları, tüzükleri incelemek ve iptal etmek yetkisine sahiptir.

1998 malî yılı bütçemizde Danıştayımıza 1 trilyon 781 milyar 75 milyon lira ödenek ayrılmıştır. Bu rakam, 1997 yılı bütçesinde 812 milyar 716 milyon liraydı; artış yüzde 119,2'dir.

Danıştayımızda görev yapan başkan, üye, Danıştay savcısı ve tetkik hâkimi kadroları hakkında kısa bilgi vermek isterim. Örneğin, başkan için 16 kadro; başkan, başkanvekili, daire başkanı için olsa gerek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet Sayın Gürel...

AYHAN GÜREL (Devamla) – Ben, zaten bir haksızlığa uğradım da Sayın Başkanım, biliyorsunuz; artık, takdiri size bırakıyorum.

BAŞKAN – Peki, siz, yeter ki Grupta kavga etmeyin...

AYHAN GÜREL (Devamla) – Hayır, etmeyiz.

BAŞKAN – ...ben, size süre veririm efendim.

AYHAN GÜREL (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum.

Şu son durumda, 16 başkan kadrosu, 13 üye kadrosu, 42 Danıştay savcısı kadrosu, 204 tetkik hâkimi kadrosu bulunuyor. Bunlardan, şu anda, başkan ve üye kadrosunun 78'i, savcı kadrosunun 42'si, tetkik hâkimi kadrosunun 199'u fiilen dolu olarak bulunmaktadır.

Bir hususu da belirterek konuşmama son vermek istiyorum. Danıştayın yükünü hafifletmek amacıyla, idare, bölge idare, vergi idare mahkemeleri kurulmuş olmasına karşın, bugün, maalesef, almış olduğum bilgiye göre, idari yargıdan, bölge idare mahkemelerinden, bir de ilk derece olarak Danıştayın daireslerinden -ki, Danıştayımızın şu anda 10 dairesi bulunuyor- Danıştayımıza gelen temyiz dosyaları, gerçekten çok kabarık; aldığım bilgiye göre 70 bin civarında. Buna muhakkak bir çözüm bulup, Danıştayın bu temyiz yükünü hafifletmemiz gerekmektedir.

Zamanının kısa olması nedeniyle, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum...

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Gürel, sitreniz var. Bir yüksek mahkemeyi konuşuyorsunuz. Buyurun, devam edin; süreniz var...

AYHAN GÜREL (Devamla) – Bu uygulamalar neticesinde, idare mahkemelerinden gelen temyiz dosyalarının, verilen kararların, temyizden Danıştaya, Yüksek İdare Mahkemesine gelmesinin yeniden düzenlenmesi, artık zaruret halini almıştır. Danıştayın yükünü hafifletmemiz gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN GÜREL (Devamla) – 1 dakika daha efendim...

BAŞKAN – Tabii... Tabii... Buyurun.

AYHAN GÜREL (Devamla) – Sayın Başkanım, bu değerli yaklaşımından dolayı, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İnşallah devamlı olur efendim.

AYHAN GÜREL (Devamla) – Devamlı olacaktır Sayın Başkanım.

1998 mali yılı bütçesinin, Danıştayımıza, ülkemize hayırlı olması dilekleriyle, Yüce Meclise saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürel, teşekkür ediyorum.

Efendim, sayın üyelerimizin ve özellikle bütçeyi takip eden bürokratlarımızın yemek ihtiyacını karşılamak üzere, lokantamız bugün yemek çıkardı. Arkadaşlarımız münavebeyle gider gelirlerse, hem zamanı iyi değerlendirmiş oluruz hem de ihtiyaçlar giderilmiş olur. Bunun için 1 saat ara vermeye gerek yok. Benden sonraki arkadaşım gelir, devralır; siz, münavebeyle gider gelirsiniz diye düştünüyoruz.

Ben, şimdi, bu değişimi sağlamak üzere, saat 19.15'te toplanmak için, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.03

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 19.15

BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN**KÂTİP ÜYELER : Ahmet DÖKÜLMEZ (Kahramanmaraş), Ünal YAŞAR (Gaziantep)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

**VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER (Devam)**

1. – 1998 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1996 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/669; 1/670; 1/633, 3/1046; 1/634, 3/1047) (S. Sayısı: 390, 391, 401, 402) (Devam)

E) DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1. – Dış Ticaret Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Dış Ticaret Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

F) DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1. – Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

G) GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. – Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

H) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI (Devam)

1. – Danıştay Başkanlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi (Devam)

2. – Danıştay Başkanlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı (Devam)

BAŞKAN – Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet burada.

Şimdi, grupları adına söz sırası, Demokrat Türkiye Partisinde.

İstanbul Milletvekili Sayın Metin Işık; buyurun efendim. (DTP sıralarından alkışlar)

DTP GRUBU ADINA METİN İŞİK (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Dış Ticaret Müsteşarlığının 1998 yılı bütçe tasarısına ilişkin Demokrat Türkiye Partisinin görüşlerini açıklamak için huzurunuzdayım. Sözlerime başlamadan önce, Sayın Başkan ve milletvekillerimiz, sizi, saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemiz, bir yandan, yüksek enflasyonla mücadele ederken, diğer yandan, dış ödemeler dengesiyle uğraşmaktadır. Son yıllarda, dış ödemeler dengesi ciddi açıklar vermektedir; ancak, yine, büyük bir şans eseri, Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla ortaya çıkan ülkelere "bavul ticareti" diye tabir edilen satışlar, her ne kadar kayıt dışında da olsa, ödemeler dengesindeki bu açığı azaltarak sıkıntıları hissetmemizi biraz da olsa engellemiş ve ülke ekonomisine ciddi katkılarda bulunmuştur.

Bir ülkenin, globalleşen dünyada, ekonomisini belli bir yere oturtabilmesi için ve vatandaşlarına daha iyi bir yaşam standardı sağlayabilmesi için, dış ticaretin önemi büyüktür. Dış Ticaret Müsteşarlığımız, bu konularda başarılı çalışmalar yapmakla birlikte, yeterli olamamaktadır. Biz, devletin yeniden yapılanmasını isterken, toplum için engel olmasını değil, toplumun -işlerini daha kolay yapabilmeleri için- tüm iş ve işlemlerini kolaylaştırıcı görevler üstlenmesini istemekteyiz.

Her ülke, kendi dış ticaretini geliştirmek üzere, diğer ülkelerle anlaşmalar yapmaya çalışır. Her anlaşmanın ise, bir karşı ödünü söz konusu olur. İşte, bizim, bu durumu çok iyi değerlendirmemiz gerekir kanaatindeyim.

Dış ticaretimizi daha iyi noktalara taşıyabilmek için, bir yandan, mevzuatları, bir an evvel, ihracatçıların ve ihracata dayalı üretim yapanların yararına düzenlerken, diğer yandan da, bu kuruluşların dünya piyasalarında daha rahat rekabet edebilmelerini sağlamak üzere, devletin, ilgili diğer kurum ve kuruluşlarıyla uyum ve birlik içerisinde çalışarak, diğer tedbirleri süratle ortaya koyması gerekir.

Her sektörde olduğu gibi bu sektörde de temel problem, kaynak problemidir. 1996 yılı dış ticaret rakamlarına baktığımız zaman, 50 milyar dolar ithalat, 30 milyar dolar ihracat ve turizm girdisi olduğu görülmektedir; 10 milyar dolara yakın "bavul ticareti" diye adlandırılan ticaretle de, bu açık azalmıştır.

Açığa rağmen, ülkenin ekonomik sıkıntılarının yanında, bir de, bizi sevindiren bir gösterge vardır. Bu unsur, 50 milyar dolarlık ithalatımızın yüzde 60'ının, yani, yaklaşık 30 milyar dolarlık ithalatın, yatırım mallarına yapılmasıdır. Gelecekte, bu ithalat, üretim ve yeni ihracat olarak geri dönecektir kanaatindeyim.

Sayın Başkan, TBMM'nin kıymetli üyeleri; kamuoyunda "KOBİ" diye adlandırılan -yapanlara burada teşekkürlerimizi aktaracağımız bir uygulama olduğu malumunuzdur- küçük ölçekli esnafımızın desteklenmesine ilişkin miktar, 20 milyon dolar; yani, yaklaşık 4 trilyondur. Bu rakam, çok fazla bir miktar değildir.

KOBİ'lerin desteklenmesi gerektiğine inanmakla birlikte, Müsteşarlığımızın yeni kaynaklar oluşturması yönünde bir önerimiz olacaktır. Sayın Bakanın ve Müsteşarlığımızın kıymetli bürokratlarının bu önerimizi dikkatle izleyecekleri ve gerekli cevabı verecekleri kanaatindeyiz.

Kıymetli milletvekilleri, Türkiye, 50 milyar dolarlık ithalatının büyük bir bölümünü, yatırıma yönlendirmektedir; ancak, KOBİ'lerimize, en fazla 4 yıllık vadeyle verilmesi, yatırım yapan ithalatçılarımızı sıkıntıya sokmaktadır. Bizim önerimiz şudur: Biz, Dış Ticaret Müsteşarlığı kanalıyla, firmalarımıza, Eximbank kredisi sağlamalıyız; kanaatimiz budur. Eximbank kredisiyle birlikte, yatırımcılarımızın vade farkı -3 yılı ödemesiz- 8 yıla yükselecektir. Asgarî 10 ülkeden 500 milyon dolarlık kredilerle, toplam miktar 5 milyar doları bulabilecektir. Bu, 3 yılı ödemesiz 8 yıllık ve toplam 5 milyarlık kredinin, küçük esnafımıza -Müsteşarlığın yapacağı ikili anlaşmalarla sağlanması- büyük bir rahatlık sağlayacağı kanaatindeyiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Avrupa Birliğiyle ilişkilerimize -ki bu, yıllardır, Türkiye'nin Avrupa Birliğine karşı, âdeta, platonik bir aşkıdır- gelince: Avrupa'yla ilişkilerimizde, özellikle 1990'lı yılların ikinci yarısı ve sonrasında, kısa ve uzun vadeli yararların dikkate alındığı söylenemez. Bazı partilerin, sayın genel başkanlarının ve seçim propagandalarının, maalesef, malzemesi olan Avrupa Birliği kavgasında, Türkiye'nin menfaatları yeterince gözetilememiş; 65 milyonun hakkı, kanaatimizce, savunulamamıştır.

Bugün, Avrupa Birliğinden Türkiye'ye yapılan ithalat hızla artarken, ihracatımız yerinde saymaktadır. Avrupa Birliği ile dış ticaret açığımız iki misline çıkmış; lüks tüketim malları, ithalat, yüzde 70 artmıştır. Mercedes, BMW kullananlar, bu lüks ithalattan gerekli payı alarak daha mutlu olmuştur.

Bugün, Lüksemburg Zirvesinde Türkiye'nin içine düştüğü durum, maalesef, içler acısıdır. Kıbrıs'ın talimatlarla tarihinden koparılmak istenmesi, 1990'lı yılların ikinci yarısından sonraki ilkesiz uygulamalardan güç almıştır. Buna da dur denilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Dış Ticaret Müsteşarlığıyla ilgili görüşlerimi toparlarken, son söz olarak şunları söylemek istiyorum: Huzurlarınızda, Değerli Bakan ve arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Dış Ticaret Müsteşarlığından ve konuyla ilgili diğer kurum ve kuruluşlardan, konunun bir an önce ekonomiye kazandırılması için ricada bulunuyor; şimdiden, yapılacak çalışmalardan dolayı, kendilerine teşekkür ediyorum.

İzninizle, konuşmamın bundan sonraki bölümünü, Devlet Planlama Teşkilatıyla ilgili olarak yapmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri; globalleşen dünyada, devletin yeniden yapılanmasında, ekonominin gelişmesinde ve büyümede planlamanın çok önemli bir yeri olduğu inancındayız. Devlet Planlama Teşkilatı, ülkemizin kalkınmasında önemli bir yer oluşturmuştur; ancak, ağır ekonomik şartlar ve siyasî istikrarsızlıklar nedeniyle, son zamanlarda, görevini tam olarak yapamaz hale gelmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı, ülkenin kalkınma planlarını yaparken, özelleştirme trenine, maalesef, ayak uyduramamış; bunun neticesinde, ülkemizde ekonomik bir kaos yaşamının ayak sesleri duyulmaya başlamıştır.

1998 yılı içinde, öyle ümit ediyoruz ki, Devlet Planlama Teşkilatı, Özelleştirme İdaresiyle birlikte çalışarak, devletin özelleştirme çalışmalarını tasfiye işlemlerinden öteye götürerek, sektörlerin özelleşmesi için gerekli altyapı planlamasını yapacaktır. Bir yandan, sosyal güvenlik reform çalışmaları içinde mevcut sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesine çalışılırken; diğer yandan, maalesef, Devlet Planlama Teşkilatımız, devlete, yeni sağlık ünitelerinin yapılmasını sağlamaktadır. Bir yandan, özelleştirme devam ederken, diğer yandan da, Devlet Planlama Teşkilatı, plan ve proje aşamasındaki yatırımları özel sektöre devretmek üzere, sektörlerin altyapısını düzenleyerek bu konudaki çalışmaları başlatmalıdır.

Kuruluşlar satılarak özelleşme sağlanamaz; bu işler tasfiye demektir. Devlet Planlama Teşkilatımız, ülkenin yeni planlama döneminde, kuruluşların değil, sektörlerin özelleşmesi için çalışmalara başlamak ve bir an önce bunların altyapısını oluşturmak zorundadır. Bazı sektörler, devletin önünde koşarak, devleti, sektörlerin özelleşmesi için zorlamış, bu yolla da, devletin üzerinden büyük bir yükü almıştır. Bunun en canlı örneği, son yıllarda özel sektörün enerji ve eğitime yaptığı yatırımlarda görülmektedir. Bir taraftan, ciddi altyapı yatırımları olan bu sektörler özel sektör tarafından yatırım yapar hale geldiği için, 1998 yılı bütçe tasarısında enerjiye ayrılan pay; marjinal olarak -1997 bütçesine oranla- yüzde 50 oranında azalmış ve devletin sırtından ciddi bir yükü almış, diğer taraftan, özel sektör tarafından 5 milyar dolarlık enerji yatırımı yapılarak, ülkemiz ekonomisinin büyümesine ciddi katkıları olmuştur. Bu katkıları ülkemize sağlayan sektör yöneticilerine buradan teşekkürü de bir borç biliyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; işte, bu noktaya dikkat çekmek istiyoruz. Devletin yeniden yapılanmasında ve globalleşen dünyada dış ülkelerin kaynaklarını da kullanıp, Devlet Planlama Teşkilatının programında bulunan plan, proje ve inşaat aşamasındaki yatırımların hangilerinin özelleşebileceğini tespit ederek ve bu sektörlerin altyapılarını hazırlayarak, enerji sektöründe sağlanan faydaları diğer sektörlere de yaymak gerekir. Mesela, sağlık sektöründe, programdaki hastanelerin daha plan, proje ve inşaat aşamasında özel sektöre devrinin sağlanması için çalışmalar yapılması gerekir.

Millî eğitim sektöründe, yine son yıllarda görülen özel öğretim kurumlarının artması... İlköğretim, lise ve üniversite olarak yapımı planlanan bu okulların, yine aynı yolla, plan, proje ve inşaat aşamasında özel sektöre devri mümkün olanların özelleştirilerek, enerji sektörünün bütçeye olumlu katkısının bu sektörde de devamını dilemekteyiz.

Değerli arkadaşlar, kısaca, burada, kalkınması belli bir yere gelmiş ülkemizin -artık, özelleştirmenin konuşulduğu gündümüzde- Planlama Teşkilatının, bu konuları dikkate alarak, yeni planlama stratejilerini belirlemesi gerektiğinin gündeme geldiği kanaatindeyiz.

Temennimiz, Planlama Teşkilatımızın, başta Özelleştirme İdaresiyle olmak üzere, diğer kuruluşlarla plan ve koordinasyonunu sağlamasıdır; yani, Planlamanın, köklü bir şekilde kendisini planlamasını öneriyoruz.

1998 bütçesinin milletimize hayırlı uğurlu olmasını ve Yüce Allah'tan bu kış gününde ihtiyaç sahiplerine yardım etmesini diliyorum, hürmetlerimi sunuyorum efendim. (DTP, ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Işık.

Demokrat Türkiye Partisi adına bundan sonraki sözcü, Sayın Ayselî Göksoy! Buyurun.(DTP ve ANAP sıralarından alkışlar)

DTP GRUBU ADINA H. Ayselî GÖKSOY(Manisa) – Çok teşekkür ederim efendim.

Sayın Başkanım, mevcut sayın milletvekilleri ve değerli bürokratlarımız; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün 1998 yılı bütçesiyle ilgili olarak Demokrat Türkiye Partisi Grubumuzun görüş ve önerilerini sunmaya başlarken, hepimizi en içten saygılarımla selamlıyorum.

Anayasamızın 58 inci ve 59 uncu maddeleri, istiklal ve cumhuriyetimizi emanet ettiğimiz gençlerimizin ve her yaştaki vatandaşlarımızın bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı yetişmeleri için devletimizin her türlü tedbiri almasını hükme bağlamıştır.

Şunu memnuniyetle belirtmek isterim ki, gençlik ve sporla ilgili devletin temel görevlerinin ve hedeflerinin anayasalarında yer aldığı ender ülkelerden biriyiz. Milletimizin bütün fertlerinin, çalışkan, girişken, yaratıcı ve yapıcı özelliklerini geliştirmek; onları, topluma, sağlam karakterli, kendine güvenen, mutlu, verimli ve sağlıklı vatandaşlar olarak kazandırmak; Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda bir nesil yetiştirmek, devletimizin temel amacı ve değişmez politikasıdır.

3530 sayılı Kanunla 1938 yılında kurulan Gençlik ve Spor Teşkilatının her gün yeni gelişmeler gösterdiğini, sporcularımızın uluslararası alanda büyük başarılar elde ettiklerini görmekten, Türk vatandaşı olarak hepimizin gurur ve mutluluk duyduğu, bir gerçektir.

Türkiye'nin teminatı, Türkiye'nin 2000'li yıllarda her yönden dünyada söz sahibi olabilmesi, bugünün gençliğinin nitelikli, nicelikli olmasına bağlıdır. Bu ise, iyi bir eğitim süreci ve sağlıklı bir gençlikle mümkün olur. Sağlıklı bir gençlik ise, sporla mümkündür. Ancak, genç nüfusumuzu kapsayacak spor tesislerimiz, maalesef yetersizdir. Her gencin kendi kabiliyetlerine göre spor yapması, arzulanana, ancak imkânsızlık nedeniyle gerçekleşmeyen bir durumdur. Bu nedendir ki, çoğu kabiliyetli gençlerimiz atıl kalmıştır ve kalmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; genel bütçeden Gençlik ve Spora ayrılan bütçe, büyük rakamlara ulaşmıştır; Gençlik ve Spor Teşkilatının hizmet alanı ve kapsamı genişletilmiştir; bunu yeterli görmekteyiz. Genel bütçeden ayrılan malî kaynak dışında kaynaklar aramak, yeni kaynakları da devreye sokmak zarureti vardır. Bu amaçla, sporda ileri gitmiş diğer Batı ülkelerinde ağırlıklı olarak uygulandığı gibi, gençlik ve spor hizmetlerini iyi pazarlamalıyız. Özel kuruluşların, sponsor olarak, Türk sporuna yeni malî kaynaklar sağlamasını desteklemeliyiz. Gençlik ve Spor

Teşkilatınca, gençlik ve sporda, sponsorluğu ve kaynak arayışını sağlayacak kanunî çalışmalar yapılmasında yarar görmekteyim. Bu kanunları, Yüce Meclisimizin desteklemesini ve bir an önce çıkarılmasını bekliyoruz.

Çağdaş ve demokratik gelişmemizin doğal bir sonucu olarak, ülkemizde televizyonların sayısı artırılmıştır. Özel televizyonlarda, futbol dışında, diğer spor dallarındaki başarıların daha fazla verilmesinin, diğer spor dallarının gelişmesine, pazarlanmasına, sponsor desteği sağlanmasına büyük katkısı olacaktır. Televizyonlarda, şiddet içeren programlar yerine, gençlerimizi spora özendiren filmler, yarışmalar gösterilmelidir; çünkü, bu gösterilen şiddet filmleri, bugünün çocukları yarının büyüklerini, değişik fikirlerde, değişik etkenlerde motive etmektedir; mutlaka bunun önüne geçilmelidir; çünkü, bu, pek çok Avrupa ülkesinde önemle üzerinde durulan bir konudur.

Olimpiyatları başarıyla düzenleyeceğine inandığım büyük Türkiye'mize ve güzel İstanbulumuza olimpiyatların verilmesi en büyük dileğimizdir. Gerek Hükümetimizin gerekse Meclisimizin değerli üyelerinin tümünün, bu hizmette her türlü desteği vereceğine inancım sonsuzdur.

Her alanda olduğu gibi gençlik ve sporda da gelişme ve başarı, temel eğitimden geçmektedir. Ülkemizde spor dallarının gelişip yaygınlaşması, sporcu sayımızın artması, spor kulüplerimizin modern ve çağdaş anlamda çoğalması, antrenör ve hakemlerimizin bilimsel esaslar dahilinde yetiştirilmesi ve gençliğin boş zamanlarını en iyi şekilde değerlendirmesi için, gençlik ve spor alanında eğitime büyük bir önem verilmelidir. Üniversitelerle, gençlik ve sporla ilgili gönüllü kurum ve kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliğine devam edilmelidir, hatta, bu kurumlar özendirilmelidir ve bunun yanında gençlerimize de çeşitli ödüller verilerek, onlar da bu spor dallarında teşvik edilmelidir.

Halen 19 ilde, çeşitli spor dallarında hizmet veren sporcu eğitim merkezleri vardır; Ankara, Bursa, İstanbul ve İzmir gibi... Sporculara, teknik konular ve genel sağlık amacıyla hizmetler veren spor eğitimi, sağlık ve araştırma merkezleri, daha fazla ilimizde hizmet verecek şekilde yaygınlaştırılmalıdır.

Sporun, toplumun her kesimini kucaklaması gereğine inanıyorum. Sporda hiçbir kesimi gözardı edemeyiz. Özellikle bedensel engellilerimizin topluma kazandırılması için, onlara yönelik projelerin olması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Ülkemizi birçok spor dalında gururla temsil eden ve kazandıkları madalyalarla Türkiye'nin itibarını artıran bu arkadaşlarımızla onur duyuyoruz ve bu kürsüden, kendilerini bir kez daha kutlayarak teşekkürlerimizi sunuyorum.

Diğer bir husus, bölgeler arasındaki sportif tesis oranlarının en makul düzeye getirilmesidir. Yörenin iklim ve tabiat güzellikleri de dikkate alınarak yapılacak bu sportif tesis ve faaliyetler, hem yöre halkına fayda sağlar, gelir getirir hem de turizmin gelişmesine katkıda bulunur.

Gençlik ve sporun gelişmesi ve Hükümetimizin daha verimli ve başarılı hizmetler verebilmesi için, teşkilatın mevcut statüsünden daha üst seviyede yeni düzenlemeler yapılması bekleniyor.

1998 yılı genel bütçesinden Gençlik ve Spora ayrılan bütçenin, Türk Milletine ve Türk sporuna hayırlı olmasını diliyorum ve Danıştay bütçesi hakkındaki görüşlerime geçiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve sayın bürokratlar; Danıştay ve idarî mahkemeler ile vergi mahkemelerimizin içerisinde bulunduğu bina ve donatım koşulları yetersizdir. Bugünkü Danıştay binası da, giderek artan dosya sayısını dikkate alırsak, yetersiz kalmıştır. Giderek genişleyen idare ağı dikkate alınarak, Danıştay binasının genişletilmesini ve büyütülmesini diliyoruz. Ayrıca, idarî yargı mahkemelerimizde, bilgişlem ve iletişim teknolojisinin yaygın ve geniş kullanılması sağlanmalıdır.

Yargıda, dava eden ile idarenin savunma ilişkilerinde, hukuk devleti normlarına demokratik bir nitelik kazandırmak gerekmektedir. İdarenin keyfî takdir hakkı ve bunun sonunda yapılan tayin

ve nakiller, idare mahkemelerinin ve Danıştayın dosya yükünü giderek ağırlaştırmaktadır. Bu nedenle, Partimiz, siyasî etkenlerle memurlar hakkında işlem yapılmasını önlemek, memur sendikalarının denetlenmesi ve onlara en azından danışma mekanizması niteliği kazandırmak için, Yüce Meclise bir yasa teklifi sunmuştur. Bizce, Anayasanın memur sendikalarıyla ilgili düzenlemesinin günümüzde en önemli işlevi bu husus olacaktır. Memur sendikaları yasa teklifimizin en kısa zamanda gerçekleşmesini diliyoruz.

Bu noktada, adaletin gerçek anlamıyla gerçekleşmesi, demokratik bir yargı reformuna bağlıdır; bu alandaki çalışmalarımızı yakın bir zamanda sona erdirecek ve Yüce Meclisimize sunacağız. Amacımız, adli ve idarî yargıda karar isabeti, dava sayısının azaltılması, yargılama süresinin kısaltılması gibi hedeflerdir; ne var ki, yargının bağımsızlığı ve yargı görevini yüklenen yargıç ve savcılarımızın güvencelerinin de hayata geçirilmesi çok ivedi bir şekilde gerçekleştirilmelidir. Bu noktada, yapılması gereken anayasa değişikliklerinin yeni yasama yılında gündeme alınmasıyla ilgili ümidimizi ifade etmek isterim; zira, tüm adli kurumlarda çalışan kişilerin en rahat bir hayat tarzıyla yaşaması gereğine bütün kalbimizle inanıyoruz ve bütün bu yasama koşulları içerisinde, bugünkü şartlarda, bu insanlarımızdan, bu çok değerli bürokratlarımızdan istenilen performans göstermelerini beklemek, biraz yanlış bir tutum oluyor.

Yine, Danıştayımızca, ülkemizde son yıllarda millî bir hedef haline gelen özelleştirmeyle ilgili olarak, anayasal imtiyazların verilmesi hususunda yeni düzenlemelerin yapılmasını temenni ediyoruz. Bu bağlamda, Danıştay Başkanı ve üyelerine, çalışanlarına, idarî ve adli hâkim, yargıç ve savcılara başarılar diliyorum.

Bu arada, konuşmanın bir evvelki bölümünde de belirttiğim gibi, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün tüm çalışanlarına, Türk gençliğine kendi gücünün üstünde bir performans göstererek yardım eden tüm çalışanlarına ve sizlere, Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına saygılar sunarak, sözlere son veriyorum. (DTP, ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Göksoy.

Şimdi, söz sırası, Anavatan Partisi Grubunda.

Anavatan Partisi Grubu adına ilk konuşmayı yapmak üzere, Sayın Hüsnü Doğan; buyurun efendim.

Sayın Doğan, grubunuza düşen sürenin ne kadarını siz kullanacaksınız?

HÜSNÜ DOĞAN (İstanbul) – 20 dakikasını efendim.

BAŞKAN – Peki; buyurun.

ANAP GRUBU ADINA HÜSNÜ DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devletimizin 2 önemli teşkilatı olan Devlet Planlama Teşkilatı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde düşüncelerimi arz etmek üzere huzurlarınızdayım; bu vesileyle, hepinize saygılar sunuyorum ve bu bütçelerin ülkemize ve bu kuruluşlara hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Müsaade ederseniz, önce bazı genel tespitler yaparak, bir durum tespiti yaparak konuşmama başlayacağım, ondan sonra da bazı konular hakkında düşüncelerimi ifade edeceğim.

Öyle görünüyor ki, 1997 yılı büyüme hızı takriben yüzde 6 civarında gerçekleşecek.

Bu yılki ihracat beklentimiz 26 milyar dolar civarında, bavul turizmiyle, bu rakam takriben 33 milyar dolar olacak. İthalatımızın ise takriben 46 milyar dolar civarında gerçekleşmesi bekleniyor. 1998 yılı programına göre de, 1998 yılında ihracatımızın 26 milyar seviyesinden 29 milyar dolara çıkması, bavul turizmiyle beraber bunun 36 milyar dolar olması bekleniyor; ithalatımızın da 50 milyar dolar olması bekleniyor.

Bu yıl, cari işlemler dengemiz takriben 2,4 milyar dolar civarında açık verecek; öntümüzdeki yıl için yapılan projeksiyon da aşağı yukarı aynı seviyede, 2,5 milyar dolar seviyesinde.

Diğer taraftan, fert başına millî gelir hesaplamasında, nominal olarak 3 bin dolar civarında hesap ediliyor. Bu rakam, daha muteber bir uluslararası kıyaslamayla, satın alma gücü paritesine göre mukayese ettiğimizde de, kişi başına millî gelirimiz 6 bin doların biraz üzerindedir.

Diğer taraftan, ekonomik gündemimizde çok önemli bir yer tutan iç ve dışborçlar hakkında da şunları ifade etmek istiyorum: 1997 yılında, 7 milyar dolar anapara, 4,6 milyar dolar faiz ödemeleri olmak üzere, toplam 11,6 milyar dolar dışborç ödememiz var. 1998 yılında ise, anapara ve faiz ödemeleri toplamının, bundan 1 milyar dolar yukarı çıkarak, 12,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesi bekleniyor.

Bunun dışında bir hususu daha ifade edeyim; 1997 yılında, faiz ödemelerinin konsolide bütçe giderlerine oranı yüzde 28,5 civarında verildi. 1998 yılında ise, faiz ödemelerinin konsolide bütçe giderlerine oranının yüzde 40 civarında gerçekleşmesine göre öntümüzdeki program yapıldı. Bu, tabiiyle çok büyük bir nispet; yani konsolide bütçe giderlerinin aşağı yukarı yüzde 40'ını, biz, faiz gideri olarak düşeceğiz.

Enflasyon, belli bir boyutta yükselerek devam ediyor.

Diğer taraftan, yatırımlarda ağırlığı artık tamamıyla özel sektör almış görünüyor. Gayri safî millî hâsılanın aşağı yukarı dörtte biri seviyesinde devam eden yatırımların oranı yüzde 25 ise, bunun sadece 5 puanı kamu sektörü yatırımlarından geliyor, 20 puan ise özel sektör yatırımları olarak gerçekleşiyor; yani, artık burada, devlet, bir nevi, yatırım yapma gücünü hayli kaybetmiş, bütün yatırımları özel sektör sürüklüyor.

Diğer taraftan, yakın zamana kadar ve hatta şimdi de öyle olması gereken, devletin bellibaşlı altyapı yatırım meselelerinde de hayli gerideyiz. Özellikle, yol, enerji ve telekomünikasyon meselelerinde sıkıntılarımız var. Telekomünikasyonda, 1980'lerde çok önemli adımlar atıldı; fakat, onun özelleştirilmesi bahis konusu idi; orada gecikmeler oldu; oradaki gecikmeler dolayısıyla da, telekomünikasyonda Türkiye hayli geride kalmaya başladı.

Yabancı sermaye yatırımlarında fazla bir gelişme yok. Bu yılki yabancı sermaye yatırımlarının, geçen yıla göre daha az, daha düşük bir seviyede gerçekleşmesi bekleniyor.

Bunun dışında, eğitim ve sağlıkta da, oralarda da çok önemli sorunlarımız var.

Ben, tabiiyle, sadece makro büyüklükler itibariyle bir tespit yapmak istedim. Bunun dışında, ülkemizin birçok sorunları var, birçok dertleri var.

Şimdi, tabii, bütün bu verdiğim rakamlar, neticedir; bugüne kadar uygulanan politikalar sonucunda ortaya çıkmış sonuçlardır. Şimdi, bu bakımdan, Hükümetimizin teslim aldığı tablonun da tespiti ve tescili bakımından, özellikle, 1991'e kadar olan dönem ile 1991-1995 dönemi arasındaki mukayeseyi de yapmak istiyorum.

Türkiye, 1980'den sonra, değişik bir döneme girdi; 1983'ten 1991'e kadar olan dönemde çok büyük reformlar yapıldı; asırlardır dışarı kapalı olan yurdumuz, Türkiye ekonomisi, dışarıya açıldı; ihracatta büyük gelişmeler oldu; bir türlü patlatılamayan turizm patlatıldı -ki, şu anda turizm gelirlerimiz aşağı yukarı yılda 7 milyar dolar seviyesine gelmiştir; bu da tamamıyla o dönemin eseri -enerji yatırımlarına çok büyük önem verildi. Oradaki başarılar, sadece ekonomik başarılar olarak kalmadı; aynı şekilde, dışpolitikada önemli mesafeler alındı; Türkiye, dünyanın çok itibarlı ülkelerinden biri haline geldi. Neredeyse bu ülkedeki herkes, artık, Türkiye'nin makûs talihinin yenildiğine, 21 inci Asrın başında Türkiye'nin, dünyanın önemli devletlerinden biri olacağına inandı.

Oysa, 1991'den sonra Türkiye'de durumlar değişti; Türkiye'de iktidar değişti; Anavatan Partisinin hiçbir zaman yanında olmadığı bir şekilde, politikalar yeniden değişti ve Türkiye'de yeniden bir kavga ve hesaplaşma dönemi başladı; bir şeyler yapmak gereği yerine, devamlı geçmişi kötülerek bir kavga ortamı meydana getirildi ve Türkiye'nin meselelerine doğru dürüst sahip çıkılmadı.

Bakınız, bir rakam vereceğim: Türkiye'nin, Anavatan döneminin 1983'te iktidarı teslim aldığı zamanda, 18 milyar dolar dışborcu vardı. 1991'de iktidardan ayrıldığı zaman ise dışborcumuz 50 milyar dolardı; aşağı yukarı 30 - 32 milyar dolar civarında bir dışborçlanma yaptık. 1991'den bu yana da bu dışborcumuz arttı; bugün de 80-82 milyar dolar seviyesine geldik. Demek ki, bu dönemde de aşağı yukarı aynı seviyede borçlanma yaptık.

Ben, şunu biliyorum: Biz, aldığımız o kadar dışborçlarla, bu ülkeye büyük hizmetler yaptık; enerji yatırımları yaptık, otoyol yatırımları yaptık, belediyeler büyük yatırımlar yaptılar, telekomünikasyon yatırımları yapıldı; Türkiye'nin şekli şemali değişti, Türkiye, bambaşka bir ülke oldu; ama, o günden bugüne alınan paralar, sadece, bir nevi hesap kapatmalarda, faiz ödemelerinde, şurada burada kullanıldı. Siz, 1991'den bugüne kadar, bu paralarla çok büyük işler yapıldığını hissediyor musunuz, görüyor musunuz, biliyor musunuz? Demek ki, o zamanki 30-32 milyar doların kullanılmasyla, bugün -ondan sonraki dönemde- alınan paraların kullanılması arasında -kabul etmek lazım ki- çok büyük farklar var.

Diğer taraftan, demin ifade ettiğim tablonun neticelerinden biri olduğu için ifade ediyorum; sosyal güvenlik sisteminde büyük değişiklik yapıldı; tekrar, emekli yaşı meselesi gündeme getirildi.

Değerli arkadaşlar, bugün, Ortak Pazar ülkeleri, OECD ülkeleri, sosyal güvenlik sistemlerini, 2050-2060 senelerine kadar giden aktüaryel dengeler içerisinde hesap ediyorlar.

Birleşik Amerika'da "pension fund" dedikleri emekli fonlarında 1 trilyon dolar civarında para var; bunu, kendi ülkesinde ve dünyanın çeşitli yerlerinde plase ediyor, bunu kullanıyor.

Biz ise, devletin en büyük deliklerinden birini, bu aldığımız politik kararlarla meydana getirdik; şimdi, tekrar, onun pazarlığı içerisindeyiz. Halbuki, Anavatan Partisi, onun bütün siyasî faturasını yüklenmişti, ödemişti ve bugün, tekrar sıkıntıya girdik.

Diğer taraftan -önemli olduğu için ifade ediyorum- enerji politikasında çok büyük ihmaller yapıldı. Şu rakamı vermeme müsaade edin: 1983 ile 1991 arasında, gayri safi millî hâsılının yüzde 10'u, her sene, enerji sektörüne yatırıldı. Oysa, 1992-1995 döneminde, yani dört senelik dönemde, bu oran -ortalaması- sadece yüzde 3,7'dir. Enerji yatırımları aşağı yukarı üçte bire düştü, takriben üçte bire düştü.

Şimdi, geçen sene Enerji Bakanıken söylediğim hususlar, maalesef yavaş yavaş ortaya çıkıyor ve Türkiye, bütün gayretlerimize rağmen, öyle görünüyor ki, bir enerji darboğazıyla karşı karşıya kalacak; çünkü, vaktinde yapılamayan yatırımları sonradan telafi etmeniz zordur. Her zaman söylüyorum; cebinizde o paralar olsa dahi, onları gerçekleştirmeniz çok zordur. Bu bakımdan, 1991-1995 döneminin, bugünkü hale gelmemizde çok önemli sonuçları olduğunu ifade ediyorum; dolayısıyla, Hükümetimizin işinin hiç de kolay olmadığını ifade ediyorum, bu itibarla çok kolay olmadığını ifade ediyorum.

Konuşmamın bundan sonraki bölümünü, neler yapılması gerektiği hususuna ayıracağım. Kısaca şunları söylemek istiyorum:

Birinci diyeceğim husus ve öncelikle diyeceğim husus şudur: Her ne pahasına olursa olsun, hiç kimse artık popülist politika yapmasın; çünkü, bu popülist politikalarından bu ülke çok çekti, bu

hale de o yüzden geldi, bundan sonra kurtuluşunun reçetesi de hiçbir zaman popülizmden geçmez. Onun için, ne yapıp yapalım, popülizmden vazgeçelim; kaybetmek pahasına dahi vazgeçelim; çünkü, ülkeye, ancak öyle hizmet ederiz. Birinci diyeceğim budur.

İkincisi, kamu sektörünü bir istihdam vasıtası olarak artık görmeyelim; Tam tersine, kamu sektöründe, emekli olanın yerine, zaruret, kesinlikle zaruret olmadığı takdirde kimseyi almayalım; Meclis de, bir işveren merkezi gibi çalışsın. Her gün, Yüce Meclise 20 bin kişinin gelmesi bir marifet değil.

NECATİ ÇELİK (Kocaeli) – Nereye gidecek vatandaş, Sayın Bakan?

HÜSNÜ DOĞAN (Devamla) – Artık bunu bırakalım, yerlerine bırakalım, yerlerinde olsun ve Yüce Meclisin değerli mensupları da, vakitlerini, başka işlere harcasınlar.

Ortada bir vergi paketi var; tabiatıyla, daha Hükümetten çıkmadı, sadece çalışmaları var. Bu-
raya geldiği zaman, herkes düşüncesini söyleyecek. Orada, diyeceğim husus şu: Vergi paketini, sa-
dece, kara delikleri kapatmak için getiriyorsak yanlış olur. O vergi paketinin içerisinde, kendi man-
tığını, herhalde Yüce Meclis düzeltir; zaten, Anavatan Partisi, onun üzerinde, kendi tasarruflarını
yapacaktır. Yalnız, şunu ifade edeyim: Deminden beri söylüyorum; eğer, sosyal güvenlik reformu-
nu da beraber getiremezsek -terazinin bir kefesinde sadece almayı değil, sosyal güvenlik reformu-
nu da getirmezsek- yazık ederiz. O zaman, birtakım ilave kaynaklar alacağız; ama, bunu, sadece
kara deliklerin kapatılmasında kullanacağız gibi bir duruma düşeriz. Bu, çok hatalı olur.

Özelleştirmeden herkes bahsediyor; ama, özelleştirme, henüz, tam rayına girmiş değil. Özel-
leştirmenin çok süratli olması lazım. Hatta, Sayın Baykal'ın konuşmasına ben üzuldüm; sanki özel-
leştirmeye karşıymış gibi bir intiba bıraktı. Özelleştirme konusunda, bu çatı altında olan herkesin
hemfikir olması lazım; yeter ki, o iş düzgün yapılsın, elyak yapılsın. Olay budur.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Öyle bir şart mı var?..

BAŞKAN - Sayın Hacaloğlu, lütfen müdahale etmeyin.

HÜSNÜ DOĞAN (Devamla) – Mahallî idareler reformu konusunda, zannediyorum, bir hazırlık var. İnşallah gelir; çünkü, bütün bunlar, bu ekonominin düzelmesiyle, işlerin daha iyi gitmesiyle yakından alakalı.

Bürokraside, yine, zaman zaman tıkanmalar oluyor. Orada, tabii, yine bazı reformlar lazım; fa-
kat, şunu ifade etmek istiyorum -özellikle, Devlet Planlama Teşkilatını ve Dış Ticareti, bir de Ha-
zineyi ilave edersem buraya- bürokratik işlemleri azaltalım, rahatlatalım; ama, bürokratlara da sa-
hip çıkalım. Şu anlamda söylüyorum: Çünkü, geçmişte, bu teşkilatlarda çalışan birçok insan, çok
mağdur edildi, mahkemelerin kapısında süründü; orada, çok değerli arkadaşların çok sıkıntılar çek-
tiğini ben biliyorum. O bakımdan, bürokrasiyi engellemek kadar, bürokrasiye sahip çıkmak da he-
pimizin görevi olmalı.

Enerji yatırımlarının çok sıkı takip edilmesi lazım. Yani, bu, yap-işlet-devret de önemli, yap-
işlet de önemli, diğer yatırımlar da önemli; ama, bunun, gütübirlik, saatlik takip edilmesi lazım;
aksi halde, sıkıntımız daha fazla artar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bahsedecek çok konu var; bunlardan bir önemlisi
de şu: Şu anda, 1998 programında 5 332 proje var, proje stokumuz 5 332'dir.

BAŞKAN – Sayın Doğan, 1 dakika içinde, 20 dakikanız doluyor.

HÜSNÜ DOĞAN (Devamla) – Bağlıyorum efendim.

Bunların toplam proje bedeli, 1997 fiyatlarıyla 17 katrilyon tutuyor; bizim, 1997 fiyatlarıyla
bunlara verebildiğimiz, 1 katrilyon. Demek ki, biz, bu hızla -hiç bir ilave yapmazsak- bunları an-

cak 17-18 senede tamamlarız gibi bir hava ortaya çıkıyor. O zaman, bunların ciddî bir elden geçirilmesi, en azından yıl içinde elden geçirilmesi, mümkün olanların en kısa zamanda tamamlanması, bunun için de, gerekli siyasî tasarrufun yapılması lazım. Burada yapamadıysak dahi, yıl içinde bunun yapılması lazım geldiğini bilhassa ifade ediyorum.

Efendim, sözlerimi şöyle bağlıyorum: Şimdi, Avrupa Topluluğu meseleleri var, dışpolitika meselelerimiz var, her şey var; ama, önemli olan, evin içini düzeltmektir; önemli olan, evin içinde birlik halinde olmaktır. Meselelerimizin çoğunun dış kaynaklı değil, içeride olduğunu düşünüyorum; bunun çözümü de hepimize düşüyor.

Bu vesileyle, tekrar, Devlet Planlama Teşkilatı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum; hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Doğan.

Anavatan Partisi Grubunun ikinci sözcüsü Sayın Yusuf Namoğlu; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA YUSUF NAMOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1998 yılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine, Grubumun görüşlerini sunmak üzere huzurlarımızda bulunmaktayım. Yüce Meclise en derin saygılarımı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Günümüzde, spor, fertlerin, bedenlen, ruhen, fikren gelişmelerini ve bu öğelerin arasında koordinasyon yeteneğini sağlayan bir ilimdir. Böyle yapılmadığı müddetçe, spor, boş vakitleri doldürmek için oynanan oyun olur.

Uygulamada spor ikiye ayrılır:

1. Zirve sporu veya kitle sporu,
2. Toplum veya kitle sporu.

İkisinin arasında sıkı bir işbirliği olmasına rağmen, uygulamada farklar vardır. Bir ülkenin onuru ve şerefini ifade eden zirve sporu, aynı zamanda, orada yaşayanları spor yapmaya teşvik eder, özendirir. Toplum sporu ise, genç, ihtiyar herkesin spor yaparak gelişmelerini ve aynı zamanda da sağlıklı yaşamalarını sağlar.

Zirve sporu, gelişmekte olan Türkiye için hem vatandaşlarımızın manevî açıdan tatmin olmalarını, güvence kazanmalarını ve birleşmelerini hem de ülkemizin dünyaya yeterli derecede tanıtılmasını sağlayabilecek çok önemli bir konudur.

Toplum sporu ise "sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur" deyimine uygun olarak, her Türk'tün bedenlen ve fikren sağlıklı yaşamasını temin etmenin yanında, gençleri, sosyal hayata irade sahibi, mücadeleci bir ruh içinde hazırlayarak, disiplinli yaşamalarını sağlar. Bu niteliklere sahip bir gençliğin, çarpık ideolojiler peşinde koşması da önlenmiş olunur.

Spor, o kadar büyük sosyal bir olay haline gelmiştir ki, toplumlarda, spor yapmak gerekli midir tartışması artık, bir kenara atılarak, nasıl en iyi biçimde yapılmalıdır düşüncesi hâkim olmuştur. En geri kalmış toplumlardan en ileri gitmişine kadar spor yapma zarureti vardır, aksi düşünülemez.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sporda önce katılımı sağlamalıyız. Ülkemizdeki her bin kişiden 7'si -bayanlarda ise, bu oran binde 1'dir- spor yapmaktadır. 6 ilimizde bayan sporcu yoktur. Profesörlerin yüzde 23'ü, sağlıkta yüzde 45'i, yargıda yüzde 40'ı kadın, buna karşın, spor yapan kadınlarımızın oranı yüzde 6'dır. Bu, çok düşük bir rakamdır. Bu bakımdan, kadınlarımızı sporun içine çekmek zorundayız.

Nüfusumuzun 9 milyon 460 bini 7 ilâ 15 yaş arasındadır ve 56 183 ilköğretim okulu ve 7 422 beden eğitimi hocası vardır. Buna karşın, 324 salon mevcuttur. İlkokullarımızda futbol oynatılmıyor; fakat, öğrenciler, bahçede top oynuyorlar. Futbolda en elverişli yaş grubu ise, 10 ilâ 12'dir. Belçika'da 12 yaş altında futbol oynayan çocuk sayısı 472 bin, Almanya'da, Fransa'da ise bu rakam 600 binin üzerindedir. Ülkemizde futbolun dışında toplam sporcu sayımız 132 850'dir, futbolda ise bu rakam 322 bindir. 63 milyonluk bir ülke için rakamların çarpıcılığını ortaya koymak istedim.

Ülkemizde binin altında sporcu sayısı olan 14 federasyon mevcuttur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunun için, 8 yıllık eğitimle birlikte sporu okullara sokmak mecburiyetindeyiz. Sporda ileri gitmiş, çağdaş ülkeler gibi, Hükümetimiz, 2000 yılına kadar sınıflardaki öğrenci sayısını 32'ye indirmeyi düşünmektedir. Her okula bir spor kompleksi parolasıyla yola çıkmıştır. Okullarda, tesislerin yanı sıra, sporcu eğitimcilerini de yetiştirmelidir.

Nüfusu genç olan az ülkelerden biriyiz. Bu potansiyeli en iyi şekilde değerlendirmek için adım atılmış bulunmaktadır. Hükümetimiz, kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokoller imzalayarak sporun hizmetine sunmuştur: Sağlık Bakanlığı ile sporcu sağlığı konusunda, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü ile amatör sporcuların sosyal güvenliklerinin sağlanması; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile spor tesislerinin yaygınlaştırılması; Adalet Bakanlığı ile tutuklu ve hükümlülerin spor yapmasının temini ve Orman Bakanlığı ile orman içi ağaçsız alanlarda gençlik ve spor tesisi yapılması konularında.

Sayın milletvekilleri; şehirlerimizde birçok orman alanları vardır. İstanbul'da da orman alanları vardır ve bu orman alanlarını, insanlarımızın nefes alacağı, oksijen alabileceği alanlar haline dönüştürmek mecburiyetindeyiz. Bu konuda, Sayın Orman Bakanıyla beraber bir çalışmayı başlattık. İstanbul'da, Rumeli yakasında Fatih Ormanı, Hacı Osman Tabiat Parkında olan bir alan -yani 56 200 metrekarelik alanı- koşu ve yürüyüş parkı olarak düzenlenmeye başlanmıştır ve İstanbul halkına yakında sunulacaktır. Fatih Çeşmesi Orman İçi Dinlenme Alanı ise, 42 hektardır. Bu alanı da, piknik ve yürüyüş-koşu alanı olarak düzenlemeyle ilgili çalışmalar yürütülmektedir. Yine, aynı şekilde ormaniçi dinlenme alanı Ayvat Bendi var. Burası da 50 hektardır. Burada da bisiklet parkuru, yürüyüş ve koşu parkuru, piknik alanı düzenlenmesi yapılmaktadır.

Ayrıca, İstanbul'un Anadolu yakasında, Avcı Koru Ormaniçi Dinlenme Yeri, 652 hektardır. Bu alanda da aynı şekilde piknik alanları, yürüyüş alanları, koşu alanları yapılarak, İstanbul halkının nefes alabileceği, oksijen alabileceği alanlar halinde düzenlenmektedir ve bu konuda Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğümüz ile Orman Bakanlığımızın da karşılıklı protokollerinin yararı vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir konuya daha değinmek istiyorum. İstanbul'da olimpiyatların yapımı. Bu işin tarihi, tabii, geçmişe dayanıyor; ancak, ülkemizde 1992 yılında çıkan yasayla da bugüne gelinmiş durumda. Olimpiyat stadının proje çalışmalarına geçmiş hükümetler zamanında başlandı; ancak, 80 bin kişilik kapasitesi, 32 bin kişilik kapalı tribünü olan bu projenin, kanımca, eksik olduğudur; çünkü, İstanbul Şehri, kanyonla, yağmuruyla, sıcakıyla, her şeyi yaşayan bir kenttir. Bu kentte yapılabilecek olan sportif müsabakaları, insanlar, orada rahat bir izleme imkânını bulamayacaktır.

Bir örnek vermek gerekirse, geçenlerde yapılan Beşiktaş-Fenerbahçe maçında, izleyiciler, sahtan akşama kadar, yani, maçın oynanacağı dakikaya kadar, yağmur altında ıslandılar. Oysa, seyircilere rahat izleme imkânını yaratma bizlerin elindedir. Bu bakımdan, olimpiyat stadının, hiç geç kalmadan, 32 bin kişi olan kapalı tribünün simetriğini karşı tribüne -fazla bir para tutacağını tahmin etmiyorum, bu da olimpiyat komitesi gelirleri içinden karşılanabilir, yani, burası dış krediyle ihale edilmiştir; ama, bu üstü kapanacak olan 32 bin kişilik tribün 5-10 milyon dolara rahatlıkla yapılabilir- proje aşamasında yapmak zorundayız; çünkü, stat bir kere yapılır.

BAŞKAN – Sayın Namoğlu, arkadaşımızın süresini zorlama noktasındasınız; uyarıyorum.

YUSUF NAMOĞLU (Devamla) – Bu bakımdan, olimpiyat stadının bu kapalı tribün ilavesi, komite tarafından gözden geçirilmeli; yoksa, gelecekte çok eleştirilecektir.

Sözlerimi tamamlarken, birkaç konuyu başlıklar halinde geçmek istiyorum.

Semt sahaları, mahallelerde yapılacak olan sahalara çoğaltılmalı; köylerde sahalara yapılarak gençliğin hizmetine sunulmalı; ayrıca, sponsorluk yasası ve spor kulüpleri yasası hazırlanmakta, bunlar bir an önce çıkarılmalı; özürlü ve sakatlarla ilgili olarak tribünlerde düzenlemeler yapılmalı, bunlar hızlandırılmalı; Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya spor tesisi kazandırmak için gerekli girişimler yapılmalı ve statların devredilmesi; yani, devletin küçülmesi prensibinden hareketle, hızlandırılmalıdır.

Sözlerimi tamamlarken, 1998 yılı bütçesinin Türk sporuna hayırlı olmasını temenni eder, saygılar sunarım. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Namoğlu.

Şimdi, Anavatan Partisi Grubunun son sözcüsü Sayın Naim Geylani'dir.

Buyurun Sayın Geylani. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA NAİM GEYLANI (Hakkâri) – Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; Danıştay Başkanlığının bütçesi üzerinde, Anavatan Partisinin görüşlerini sunmak üzere, huzuruza çıkmış bulunmaktayım; bu vesileyle, Grubum ve şahsım adına, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Devleti temsilî demokrasi sistemini kabul etmiştir; yani, halkın temsilcileri olan milletvekilleri, halk adına, halk iradesini Türkiye Büyük Millet Meclisinde tecelli ettirirler. Milletvekilleri, halk adına, yasama görevini yaparlar.

Anayasanın 2 nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti Devleti demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir denilir. Bunlar devletin temel unsurlarıdır. Anayasanın 4 üncü maddesinde ise, devletin bu dört temel niteliğinin değişmeyeceği ve değiştirilmesinin dahi teklif edilemeyeceği belirtilmiştir. Yine, Anayasanın 7, 8, ve 9 uncu maddelerinde ise kuvvetler ayrılığı prensibi getirilmiş ve yasama, yürütme ve yargı erklerinin birbirlerinden bağımsız bir şekilde çalışacağı belirtilmiştir; ancak; Anayasanın 11 inci maddesinde, bu kuvvetlerin, birbirinden bağımsız çalışırken, Anayasa ve diğer kanunlar çerçevesinde çalışabilecekleri belirtilmiştir. Yani, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti esasları getirilmiştir. Ayrıca, Anayasanın 125 inci maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tabi olduğu belirtilmiştir. Yargıç teminatını haiz olan hâkim ve savcılar, bağımsız yargı işlevlerini yaparlar. Anayasanın 10 uncu maddesinde ise, herkesin din, dil, ırk, renk ve mezhep farkları gözetmeksizin kanun önünde eşit olduğu belirtilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu kısaca verdiğim bir iki örnekte de görüldüğü gibi, yazılı hukukta, devletin temel esasları, demokrasi açısından çok sağlam temellere oturtulmuştur. Bu büyüklükte olan bir ülkede, işleyebilecek olan en uygun demokrasi sistemi; yani, temsili demokrasi sistemi kabul edilmiştir. Hukuk açısından devletin çatısı, münakaşa götürmez bir şekilde iyi çakılmıştır.

Diyebiliriz ki, özellikle yazılı hukuk açısından ve yaşanan hayatta, bazı eksikliklere rağmen, Türkiye demokratik bir ülkedir. Yazılı hukukta da demokrasiye ilişkin bazı eksikliklerimiz vardır. Bu platformda bu eksiklikleri saymak istemiyorum; ama, bugünkü konum itibarıyla söylüyorum, Anayasanın 125 inci maddesinde "Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askerî Şûranın kararları yargı denetimi dışında bırakılmıştır" denilmektedir. Normal demokrasilerde, idarenin hiçbir eylemi, yargı denetiminin dışında bırakılmamıştır. Gerçek demokrasilerde, hukukun üstünlüğü prensibi, en önemli prensiptir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "hukuk devleti" ilkesi, devletin dört ilkesinden biridir ve bana göre en önemli ilkesidir. Hukuk ve adalet, toplumun hastalık ve rahatsızlıklarının bilimidir ve ilacıdır. Eğer bir ülke, hukuk ve adaleti sağlayamamışsa, yani, hukuk devleti ilkesini iyi oturtamamışsa, o ülke toplumsal barışı ve iç huzuru sağlayamamış demektir.

Hukukun ve adaletin olmadığı yerde haksızlıklar vardır, çelişkiler vardır. Haksızlıkların ve çelişkilerin devam ettirilmesi ve halka dayatılması için belli bir silahlı güce ihtiyaç vardır. İşte, polis silah gücüyle toplumu sindirerek idamesini sağlayan devlete, polis devleti denilir. Polis devletinde, yargı denetimi ya hiç yoktur veya çok zayıftır. Böyle bir yönetimde demokrasi ve hukuktan bahsetmek mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, hukuk devleti ile kanun devleti de aynı şeyler değildir. Hukuk devleti diye bahsetmek için, ilahi adaletin, tabii hukukun işlev görmesi gerekir. Kanunlar, her zaman gerçek adaleti ve hakkaniyeti temsil etmeyebilir. Onun için, bir devletin sadece mevcut kanunları tatbik etmesi yetmiyor; hukuk devleti diyebilmek için, çıkaracağı kanunların gerçek adaleti ve tabii hukuku temsil etmesi lazımdır ve aynı zamanda da, bunlara uyması gerekir.

Bunun için devlet, iki türlü faaliyetini yargı denetimine tabi tutmak zorundadır. Birincisi, yasama faaliyetlerinin yargı denetimine tabi tutulması, yani, yasama organı tarafından yapılan kanunların, anayasaya olan uygunluğunun araştırılması lazımdır. Yasama organı, halk adına ve halk iradesini kullanarak kanun yapar; ama, yapılan bu kanunlar da yargı denetimine tabidir.

Aslında halk iradesinin üstünde herhangi bir güç yoktur. Gerekirse belirli bir çoğunlukla anayasayı yapar, anayasayı da değiştirebilir. Halk iradesinin üstünde, bana göre tek bir güç vardır, o da gerçek adalettir ve demokrasidir.

İkincisi ise, yürütme organının yaptığı faaliyetlerin yargı denetimine tabi tutulmasıdır. Yargı denetimini, yargı organları yapmaktadır. Yargı organları da sınırsız bir güce sahip değildir. Yargı, bağımsız ve müdahalesiz çalışır; ancak, gücünü, uyguladıkları kanunlardan alır. Başka bir deyişle, yargı organlarının gücü, uyguladıkları kanunlarla sınırlıdır.

Onun için, bir anlamda, polis devleti ve kanun devleti ne kadar tehlikeli ve demokrasiye aykırıysa, mahkemeler devleti ve hâkimler devleti de o kadar tehlikeli ve demokrasiye aykırıdır.

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; devletler, çeşitli güç ve donanımlarla kendilerini korumaya çalışırlar. İç asayişini polis ve jandarma kuvvetleriyle, dış güvenliğini ise silahlı kuvvetlerle korumaya çalışırlar. Bu koruma, makul ve dengeli ölçülerde oluyorsa, bu, çok doğal olup demokrasiye aykırı değildir; ama, eğer, bu koruma dengeleri kendi toplumu ve kendi fertleri aleyhine bozulmuşsa, başka bir deyişle, eğer devlet kendi toplumu ve kendi bireylerine karşı kendisini koruma çabasına girmişse, biliniz ki, o ülkede, yargı denetimi ve hukukun üstünlüğü işlemiyor demektir.

Devletler, kendilerini korumak için yeterli ölçüde zırlara bürünmüşlerdir. Önemli olan, bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin, hem devlete karşı ve hem de herkese karşı korunmasıdır. Zayıf olan, korumasız olan bireylerdir. Aslında, devlet organizasyonu, bireylerin hak ve hukukunu korumak için var olmalıdır. Başka bir deyişle, fertler devlet için değil, devlet fertler için var olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işte, bireylerin hak ve özgürlüklerinin devlete karşı korunması için, başka bir deyişle, yürütme organının yaptığı her türlü faaliyetlerin yasal denetimi için, Danıştay Başkanlığı Mahkemesi kurulmuştur. Onun için, bu mahkemeye, idarî yargı mercii de denilmektedir.

Bu sebeple, Danıştay Başkanlığı Mahkemesi, son derece önemli bir mahkemedir. Danıştay Başkanlığı, yürütme organının bütün faaliyetleri için hem yargı merciidir ve hem de inceleme ve danışma merciidir.

1868 yılında Şurayı Devlet olarak kurulma ihtiyacı duyulan Danıştay Başkanlığına, gereği kadar önem verilmemiştir; gereği kadar maddî imkân ve kadro verilmediği için, yılda gelen iş sayısı kadar, bir sonraki yıla iş devredilmektedir. Örneğin, 1996 yılına, 1995 yılından 53 098 iş devredilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Geylani, lütfen, 1 dakika içerisinde toparlayın.

NAİM GEYLANİ (Devamla) – 1996 yılında ise 60 929 yeni iş daha gelmiştir. 1996 yılında, toplam 114 027 işten, sadece 55 281 iş çıkarılabilmektedir. Böylece, 58 746 iş, 1997 yılına devredilmiştir. Böylece, bir dosya, ancak iki yılda sonuçlanabilmektedir.

Bu sebeple, gecikmiş adalet, adalet olmaktan çıkmaktadır. Başka bir deyişle, gecikmiş adalet, adaletsizlik getirir; tıpkı, şu anda devlet içerisinde oluşan çeteler gibi. Danıştay Başkanlığının bu darboğazdan kurtulması için, gerekli maddî imkânların ve kadrolarının verilmesi gerekmektedir.

Bu bütçenin, memleketimiz ve milletimiz için hayırlı olması dilekleriyle, hepinize tekrar saygılar sunuyorum. (ANAP, RP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Geylani.

Şimdi, Refah Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

Birinci konuşmacı Sayın Nurettin Aktaş; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Aktaş, sizi, arkadaşlarınızı zorlamamak için, dokuzuncu dakikada uyaracağım.

RP GRUBU ADINA NURETTİN AKTAŞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Dış Ticaret Müsteşarlığının 1998 yılı bütçesi üzerinde, Refah Partisi Grubu adına görüşlerimizi ifade etmek üzere huzurlarınızdayım; bu vesileyle, Meclisin değerli üyelerini, Partim ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne acıdır ki, millete rağmen, zorla iktidara getirilen Anadol-D Hükümeti, geldiği günden beri, belli çıkar çevrelerinin emrinde, birkısım rantiyeciye hizmet vermektedir. Bu tatbikatlar, halkımız tarafından büyük bir hoşnutsuzluk ve ibretle izlenmektedir. Devlet bütçesinin yüzde 40'ı, sayıları çok az bir rantiyeci grubuna faiz ödemesi olarak verilmekte ve bundan büyük menfaatler sağlanmaktadır.

Ülke, ekonomideki uyumsuz ve çok başlılığın da büyük oranda etkisiyle gittikçe ağırlaşan problemlerle kaşı karşıya bırakılmaktadır. Bu ağırlaşan sorunlardan, Dış Ticaret Müsteşarlığı da, elbette kendine düşen payı almaktadır. İhracattaki azalma, ithalattaki patlamadan dolayı 13 milyar dolar olan dışticaret açığımızın, çok kısa zamanda ve hızla büyümesi kaçınılmazdır. Bu durum, uzun vadede bir döviz darboğazına sebep olabilecektir.

Son yıllarda yaşanmakta olan küreselleşme, öncelikle ekonomik alanda başlamıştır. Süper güçlerin soğuksavuş döneminden kurtulan dünyamızda, ticarî ilişkiler, ülkelerarasında ilişkileri çekişkilendiren önemli güçlerden biri haline gelmiştir.

Orta dönemde, dışticaretin, ekonomik büyümenin arkasındaki yönlendirici güç olacağı öngörülmektedir. Dışticaretimize göstereceğimiz ehemmiyet, küreselleşen dünyadaki yerimizi belirleyen en önemli faktörlerden birisi olması hasebiyle büyük önem arz etmektedir.

Ülkemiz, Körfez petrolleriyle Sovyetler Birliğinin dağılmasından sonra büyük bir potansiyel olarak ortaya çıkan Kafkasya-Hazar doğalgaz petrolünün geçiş yolu üzerinde bir kavşak haline gelmiştir.

Türkiye, jeopolitik ve coğrafi konumu, çalışkan ve genç nüfusuyla yeraltı ve yerüstü zenginlikleriyle büyük bir refah seviyesine sahip olması, dünya ülkeleri içerisinde izafi olarak nüfus başına ihracatı ve ithalatı en ileri bir ülke konumuna gelmiş olması gerekmektedir. Bu da ancak serbest piyasa ekonomisiyle gerçekleştirilebilir. Piyasa ekonomisinin temeli ise rekabettir. Rekabeti ortadan kaldırır ve sermayeyi sınıflandırırsanız bunların gerçekleşmesi mümkün değildir.

Bunların gerçekleşmesi için ise, siyasî istikrar şarttır. Siyasî istikrarı sağlamadan ekonomik istikrarın sağlanması da mümkün değildir. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Gelişmiş, sanayileşmiş, kalkınmış, insanları refah ve mutluluk içinde, dünyada sözün dinlenen bir Türkiye'nin politikalarını meydana getirmemiz mutlaka gereklidir. Millet desteğinden yoksun Anasol-D Hükümetinin icraatlarıyla bunları gerçekleştirmek mümkün görülmemektedir.

Bu tespitlerden sonra dışticaretimizle ilgili bazı sorunlara değinmek yerinde olacaktır. Özellikle 1980'den sonra izlenen politikaların rant ekonomisini doğurduğunu görmekteyiz. İstanbul Sanayi Odasına bağlı 500 büyük firmanın, son açıklanan bilançolarına göre, gelirlerinin yüzde 50'den fazlası repo kaynaklıdır. Yatırım gelirlerinin faiz gelirlerinden daha avantajlı hale getirilmesi, sanayinin gelişmesi, istihdam ve dışticaretin gelişmesi bakımından gereklidir.

Bunun yanında, orta ve uzun vadeli makro stratejilerimizin olmaması planlama açısından büyük bir hatadır. Hedef pazarların belirlenmesi, serbest ticaret anlaşmalarının yapılması, serbest bölgelerin altyapı sorunlarının halledilmesi, gümrük yasasının çıkarılması, mevzuatın kolaylaştırılması, ihracatta bürokrasinin ve kullanılan belge adedinin azaltılması, dışticaret temsilcilikleriyle ilgili sorunların giderilmesi, ilgili kurumlar -Dış Ticaret, Hazine, Gümrük Müsteşarlığı ve Dışişleri Bakanlığı- arasında koordinasyonun sağlanması, kotaların kaldırılması ve KOBİ'lerin dış pazarlara açılabilmesi için gerekli desteğin sağlanması ve uygulamaya konulması, dile getirilmesi gereken önemli hususlardandır.

Ayrıca, serbest dışticaret anlaşmaları bir an evvel yapılmalıdır. Ancak, bütün bunlardan daha önemlisi, güdümlü ve popülist olmayan politikalarla, siyasî otorite ve istikrardır.

1990 yılında Körfez krizinin patlak vermesi üzerine, Irak üzerinden yapılan canlı hayvan sevkiyatı durmuş, 1991 yılında ülkemizde görülen sığır vebasını fırsat bilen Suriye, sınırlarını ülkemizden yapılan transit sevkiyata kapatmıştır. Bu yasak halen güncelliğini korumaktadır. Sevkiyatın deniz yolundan yapılma zorunluluğu maliyeti daha da artırıcı bir unsur olmaktadır.

Canlı hayvan ihracatının durdurulması, nüfusunun yüzde 50'den fazlasının gelirini hayvancılıktan sağlayan Doğu, Güneydoğu ve İç Anadolu Bölgelerinde büyük oranda işsizlik ve şehirlere göç meydana getirmiştir.

Ayrıca, Irak, hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar sektöründe de bu bölgeler için büyük bir potansiyel pazar oluşturmaktadır. Irak'a uygulanan ambargonun kaldırılması ya da en azından hafifletilmesi için girişimlerin yoğunlaştırılması gerekmektedir. Zira, ambargodan en çok zarar gören ülke Türkiye'dir ve 30 milyar dolarlık bu zararın tazmini çerçevesindeki yardımlar da henüz alınmamıştır.

Gıda maddesi ihracatımız açısından önem arz eden Romanya, ülkemizden ithal ettiği bisküvi, zeytin ciklet ve yerfıstığı için fiyat kontrolü yapmaktadır. Sadece ülkemize karşı yapılan bu uygulama, diğer ülkeler lehine haksız rekabet ortamı meydana getirmektedir. Ülkemiz için bir nevi gizli ambargo niteliğinde olan bu uygulamanın kaldırılması veya en azından fiyatların yüzde 50 aşağı çekilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

Gümrük birliğine girmemiz ve taahhütlerimizi yerine getirmemize rağmen Avrupa Birliğinin bazı ürünlerimize koyduğu antidamping vergisini devam ettirmesi, yeni bazı ürünler için de dam-

ping soruşturması açması, ihracatımıza bir tür tarife dışı engellemedir. Gümrük birliğinin özüne aykırı bir uygulamanın düzeltilmesi gerekmektedir.

Bazı ülkelere yapılan seyahatlarla ilgili karşılaştıkları vize sorunları, belli miktarda ihracat yapan ihracatçılarımıza yeşil pasaport verilmesi suretiyle giderilebilir kanaatindeyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsiyetli bir dışpolitika izleyemediğimizden Avrupa Birliği ve İslam Konferansı Örgütünden darbeler yiyerek bölgede yalnız bir ülke konumuna sürüklenmekteyiz.

Bütün gücünü AB'ye endekslemiş Türkiye'nin 40 yıllık rüyası Lüksemburg zirvesinde bir kâbusla sonuçlanmıştır. Teslimiyetçi, bağımlı ve onlara muhtaçmışız izlenimi veren politikalarımız ve konunun içpolitika malzemesi yapılması, gerçekleri görmemizi engellemiştir.

Avrupa Birliği, bizi hiçbir zaman içine almak istememiş, ancak büyük ve önemli olan Türkiye pazarını kaybetmeyi de göze alamadığından oyalama taktiği uygulamıştır.

Avrupa Birliği Dönem Başkanı Junker'in sözlerine "Avrupa'nın tarihi ve coğrafyası birbirine kavuştu" diyerek başlaması da oldukça ilginçtir. Kıbrıs ne zaman Avrupa'nın coğrafyası içinde yer almıştır? Üçüncü Haçlı Seferinde İngiltere Kralı Richard'ın burayı fethetmesi ve burada bir krallık kurmasıyla.

Öte yandan İslam Konferansı Örgütü toplantısına giderken Cumhurbaşkanının yanında hiçbir üst düzey Dışişleri mensubunun -Bakan, müsteşar, müsteşar yardımcısının- bulunmaması, tam toplantı öncesi Kuzey Irak harekâtının yapılması ve İsrail Savunma Bakanının Türkiye'yi ziyareti, büyük bir beceriksizliktir. Bizi Ortadoğu ülkelerinin gözünde lider ülke konumundan, İsrail güdümünde bir ülke konumuna düşürmüştür. (RP sıralarından alkışlar) Bütün bu gelişmeler dışticaretimizi elbette olumsuz etkileyecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye hemen kendini toparlamak, 2000 yılına 2 kala, ekonomik politikalarında ufkunu çok geniş tutmak durumundadır. Belli merkezlerin etrafında ve güdümünde ekonomik, hatta siyasî politikalar gütmeye yerine, dünyanın bugün geldiği noktada kendisi merkez olmak üzere yeni politikalar geliştirmelidir.

Sayın Genel Başkanımız Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın büyük gayretleriyle belli bir noktaya getirilen D-8 projesine ağırlık verilmeli, Avrupa Birliğinin tek alternatif olmadığı bilinmelidir.

BAŞKAN – Sayın Aktaş, 1 dakika içinde toparlarsanız, arkadaşlarımız da rahat konuşabilecekler.

NURETTİN AKTAŞ (Devamla) – Demokratikleşme, insan hakları, sivilleşme sorunlarını hal etmiş, şahsiyetli dışpolitikalar geliştirebilen bir Türkiye'nin geleceği bugünkünden daha iyi bir konumda olacaktır.

Bu duyularla, Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçesinin, değerli müsteşarlık mensuplarına ve aziz milletimize hayırlı olmasını diler, hepinizi saygıyla selamlarım. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aktaş.

Şimdi, Sayın Zeki Ünal; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA ZEKİ ÜNAL (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatının 1998 mali yılı bütçe tasarısı üzerindeki görüşlerimi arz etmek üzere, Refah Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz üzere, Devlet Planlama Teşkilatı 30 Eylül 1960 yılında 91 sayılı Yasayla kurulmuştur; yani, 37 yıllık bir teşkilattir. Planlı döneme girdiğimiz 1963 yılından

itibaren önemli projelere imzasını atan Devlet Planlama Teşkilatı, bugüne kadar, 7 tane beşer yıllık kalkınma planı hazırlamıştır. İlk 6 planın uygulaması yapılmıştır, son 1996 ile 2000 yıllarını kapsayan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı da uygulanmaktadır.

Anahatlarıyla ifade etmek gerekirse, sosyal ve ekonomik açıdan kalkınabilmek için, planlarda, ülke kaynaklarının rantabl ve rasyonel bir şekilde değerlendirilmesi, millî gelirin artırılması, refahın yaygınlaştırılması, gelir dağılımının düzeltilmesi ve bölgelerarasındaki dengesizliklerin giderilmesi gibi konular hedeflenmiştir. Gerçekten, hedefler, gayet güzel tespit edilmiştir ve bu konuyla ilgili de çok güzel şeyler söylenilmiştir; ancak, bazı yılları istisna edecek olursak, maalesef, hedeflerin gerçekleşmediğini görüyoruz. Örnek vermek gerekirse, 1990 ve 1994 yıllarını kapsayan Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında, büyüme, yüzde 7 hedeflenmişken, maalesef, yüzde 3,5'ta kalmıştır. Şüphesiz, millî gelirdeki bu küçülme, diğer ekonomik göstergelerde de olumsuz yönde etkisini hemen göstermiştir; öyle ki, enflasyon, âdeta kronikleşmiştir. Refahiyol Hükümeti döneminde düşme trendine giren enflasyon, Anadol-D Hükümeti döneminde de bir yükseliş trendine girmiş bulunmaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsünün özellikle 4 Aralıkta açıklanan kasım ayı rakamına baktığımız zaman, bu durumu çok rahat bir şekilde görebiliriz ve kasım ayı itibarıyla enflasyon yüzde 95,8'tir -teferuata girmek istemiyorum- para, değerini, bu zaman zarfında kaybetmiştir. 1927 yılında 1 dolar 1 lira iken, maalesef, bugün 200 bin liranın üzerine çıkmıştır; dünya üzerindeki 238 tane para birimi içerisinde değer yönünden çok aşağılarda bulunmaktadır.

Dişticaret açığımız, maalesef, giderek artmıştır; cari işlemler dengesi bir türlü kurulamamıştır, gelir dağılımı bozulmuştur. 1994 yılında Devlet İstatistik Enstitüsünün yapmış olduğu araştırmaya göre, nüfusumuzun yüzde 20'lik bölümü, gayri safî millî hâsılanın yüzde 5'ini alırken, diğer bir yüzde 20'lik bölümü yüzde 55'ini alır hale gelmiştir. Borç ve faiz sarmalı giderek tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. 1983 yılında içborcumuz 3 trilyon lirayken, bugün, 6 katrilyon liraya ulaşmıştır. 1983 yılında 18 milyar dolar olan dışborcumuz da, bugün, artık, yavaş yavaş 90 milyar dolara yürümeğe başlamıştır.

Faizse, Refahiyol Hükümeti döneminde iniş trendine rağmen, Anadol-D Hükümetiyle beraber bir yükseliş trendine girmiş bulunmaktadır. Konsolide bütçeyi incelediğimiz zaman, bu bütçenin yüzde 40'ı faizdir; 6 milyar dolar, 6 katrilyon lira. 1998 bütçesinde yüzde 40 olan bu pay, 1997 konsolide bütçesinde yüzde 28,5 idi.

Sayın Maliye Bakanının izahatından anladığımız kadarıyla, 1998 yılında yatırımlar yüzde 67 artmasına rağmen, faizler yüzde 157 artmaktadır. Konsolide bütçedeki yatırımlara ayrılan pay 1 katrilyon liradır. Yatırımcı bakanlıklara ve yatırımcı genel müdürlüklere baktığımız ve onlara ayrılan ödenekleri incelediğimiz zaman, bunların toplamı 934 trilyon lirayken, sadece, savunma ve güvenlik için ayrılan para 2 katrilyon liraya yakındır.

Değerli milletvekilleri, bunları, ben, polemik olsun diye söylemiyorum, bir tespit yapmak istiyorum. Bugün, maalesef, ülkemiz, istediğimiz bir noktada değildir. Dünya Bankasının verilerine göre baktığımızda, dünya üzerindeki 133 ülkenin arasında, fert başına düşen gelir itibarıyla, maalesef, 50 inci sırada bulunmaktayız ve yine Devlet Planlama Teşkilatının verilerine baktığımız zaman, 1996 yılı itibarıyla 185 milyar olan gayri safî millî hâsılamız, maalesef, yine aynı şekilde, dünya klasmanında çok aşağılarda görülmektedir. Halbuki, 1950 ve 1970 yıllarında bizimle beraber yola çıkan, adını bilmediğimiz birçok ülke, bizi geçmiştir. 1950 yılında, mesela Japonya'nın gayri safî millî hâsılası 11 milyar dolarken, bizim 3,5 milyar dolardı; yani, o zamanki şartlara göre, Japonya'nın üçte biri kadardı; ama, 1996 yılına baktığımız zaman, Japonya 4,7 trilyon dolarla bizi 25'e katlamıştır. Yine aynı şekilde, Güney Kore de bizi katlamıştır; halbuki, 1955 yılında Güney Kore'nin millî geliri bizim üçte birimiz kadardı.

Değerli milletvekilleri, elbette ki, bu olumsuzluklara şu anda sahip çıkan yok; herhangi bir parti veyahut da iktidar, bütün bu olumsuzlukların sebebini, başka bir partiye veyahut da başka iktidarlara yıkmak suretiyle işin içinden çıkmak istemektedirler. Başarısızlığı hiç kimse kabul etmiyor. Eğer, hakikaten objektif bir değerlendirme yapacak olursak, şu anda bu çatının altında grubu olan partiler, tek başlarına iktidar olma şansına sahip olmuşlardır; Refah Partisi hariç... Ben, DTP'yi bu işe katmıyorum; yalnız, Refah Partisi hariç olmak üzere, grubu olan diğer bütün partiler, Türkiye'de, ülkenin siyasi, iktisadi, kültürel ve ticarî hayatında, tek başlarına söz sahibi olmuşlardır. Dolayısıyla, eğer, şu anda Türkiye'nin ekonomik tablosu hakikaten hoşumuza gitmiyorsa, gerek iç ve gerekse dışpolitikalar hoşumuza gitmiyorsa, sorumluluğu önce kendimizde aramamız lazımdır. Her şeyden evvel şunu hemen kabul etmek lazımdır, bir siyasi iktidarı veyahut da bir partiyi değerlendirebilmek için, onun programının rahat bir şekilde uygulanabildiği bir zaman sürecini de hesaba katmak lazımdır. Bugün bir öğrenci bile, müfredat programı uygulandıktan sonra, eline karnesini aldıktan sonra, o öğrencinin başarılı olup olmadığını tespit edebiliyoruz. Hükümetlerde ve siyasi partilerde de öyledir. Bugün, bir Anavatan Partisi, sekiz yıl iktidar olmuştur ve halkımız da karnesini eline vermiştir. Bir CHP, 1950 yılından evvel, neredeyse yirmi altı senelik bir iktidar dönemi geçirmiştir. Efendim, bir DYP de aynı şekilde... Hemen hemen Refahın dışındaki bütün partiler tek başına iktidar olma imkânına sahip olmuşlardır, programlarını uygulama imkânına sahip olmuşlardır.

AHMET KABİL (Rize) – Refah Partisi de bir yıl...

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Refah Partisi de tek başına iktidar olmamıştır; hükümet ortağı olmuştur. Doğrudur ve şunu da hemen ifade etmek istiyorum: 1980'den önce, Refah Partisinin -daha doğrusu Millî Selamet- hükümet ortağı olduğu dönemlerde olsun, son dönemde olsun, ekonomik bazı olumlu hareketlerde ve olumlu göstergelerde ağırlığını hemen hissettirmiştir; bunu da böylece bilmek lazımdır.

CELAL TOPKAN (Adıyaman) – Sıfır enflasyonla ülkeyi yönetmiştir!..

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, onun için, biz, elbette, burada bildiklerimizi söyleriz; her parti kanaatini burada söyler ve elbette ki, burada hakem halktır. Onun için, en güzel karneyi verecek olan da halktır. Şimdiye kadar diğer bütün partilerin karnelerini halk doldurmuştur, kırık vermiştir ve inşallah, eğer önümüze...

BAŞKAN – Sayın Ünal, süreniz dolmak üzere, biraz daha uzatarsanız arkadaşlarımızın süresinden almış olacaksınız.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Neticeci kelim; seçime gidelim diyorsunuz; varsa cesaretleri tabif...

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Efendim, elbette ki, şu anda, bu meseleyi, en güzel şekilde, tabii ki, seçim çözecektir; dolayısıyla, seçim sandığı, eğer halkın önüne konulacak olursa, halk bu konudaki tercihini ortaya koyacaktır; birbirimize bağırıp çağırmaya da gerek yoktur. Eğer, demokratik temüller istikametinde hareket edeceksek, gayet medenî ve uygarca, sandığın başına gideriz, hakikaten, halk kimi tercih ederse, biz, halkın iradesine razı oluruz ve halkın iradesine de her zaman için saygı gösteririz...

BÜLENT ATASAYAN (Kocaeli) – En güzeli buydu...

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – ...inşallah, bizim temennilerimiz ve dualarımız bu istikamette tahakkuk eder.

Sayın Başkan, sürem ne kadar kaldı?

BAŞKAN – Süreniz geçiyor efendim.

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Ne kadar kaldı?

BAŞKAN – Kalmadı; süreniz geçiyor; arkadaşlarımızın süresinden kullanıyorsunuz efendim.

ZEKİ ÜNAL (Devamla) – Efendim, o zaman, ben, sözlerimi şu şekilde noktalamak istiyorum: Avrupa Birliği, biliyorsunuz, yıllardan beri, bizim en fazla üzerinde durduğumuz ve âdetta, platonik bir aşkla bağlandığımız bir meseleydi. Ancak, son günlerde büyük bir hezimet oldu. Bu hezimete sebep olan sadece bu Hükümet değildir; daha evvelki birçok birikintiler, neticede böyle bir tabloya ortaya çıkarmıştır.

Şu anda Hükümet gerçekten mahcuptur. Şimdi, mahcup olan Hükümete de yüklenmek edep harici olduğundan dolayı biz şahsen bir şey söylemiyoruz; halka havale ediyoruz, teşekkür ediyoruz.

Sağ olun. (RP sıralarından alkışlar)

YALÇIN GÜRTAN (Samsun) – Biz de sizi havale ettik zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ünal.

Sayın Lütfi Yalman; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA LÜTFİ YALMAN (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün 1998 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı üzerinde Refah Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmanın başında, sporumuza, sporcu veya idareci olarak hizmet edenlerden ve göğsümüzü kabartanlardan ahirete irtihal edenleri rahmetle, sağ kalanları da şükranla anıyorum.

Bildiğiniz gibi, Anayasanın 58 inci ve 59 uncu maddeleri, gençliğimizin ve her yaştaki insanımızın kötü alışkanlıklardan korunması, bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı yetişmeleri için devletin her türlü tedbiri almasını amir hükümleri ihtiva eder. Evet, gençlik ve sporla ilgili olarak, devletin temel görevlerinin ve hedeflerinin anayasalarında yer aldığı ender ülkelerden bir tanesiyiz.

Anayasamızda böyle bağlayıcı bir hüküm olmasına rağmen, acaba uygulamalarımızda aynı önemi veriyor muyuz? Önce, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin genel bütçedeki payına bakarak bunu değerlendirme imkânı bulabiliriz. Hiç de öyle olmadığını görüyoruz tabii ki. 1997 yılı bütçesinin 1996 yılı bütçesine göre artış oranı yüzde 80'ler civarında; 1998 yılı bütçesinin de 1997 yılı bütçesine göre artış oranı yüzde 127 civarında. Buna karşılık, 54 üncü Hükümet döneminde, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin artış oranı yüzde 86'lar civarında; yani, genel bütçenin artış oranına göre daha fazla bir artış verilmiş; ancak, 55 inci Hükümet döneminde ise, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin, bir önceki yılın Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesine oranla artışı yüzde 84 olup, genel bütçeye oranla artışı oldukça düşük olmuştur. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün genel bütçeden payı, gerçekten çok komik ve çok düşük olmuştur.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinden yatırıma ayrılan pay ise -1998 yılı bütçesinde- yüzde 26'lar civarındadır. Hükümetin, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne karşı yaptığı bu cimriliğe rağmen, işin içinden gelen Sayın Bakanın, yararlı hizmetler yapacağına gönülden inanıyorum. Ayrıca, bir kitapçıkta toplamış olduğu plan ve hedeflerini de, gerçekten olumlu buluyor ve uygulama alanına konulması konusunda da, desteklerimizin olacağını ifade etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün ve sorumlu Devlet Bakanlığının görev ve yetkileri, kapsamı ve teşkilat yapılanması, mutlaka gözden geçirilmeli ve netleştirilmelidir. Bakanlıkta, mutlaka, yeni görev alanları açılmalı, kaynaklar ve imkânlar da ona göre geliştirilmelidir.

Gençlik ve spordan sorumlu Devlet Bakanlığı, sadece sportif faaliyetler içerisinde bulunan ve sporu organize eden bir bakanlık görüntüsünden sıratle kurtarılmalıdır; çünkü, bu Bakanlığın, en fazla sahip çıkması ve ilgilenmesi gereken konu, sportif faaliyetleri de yürütecek olan gençlik konusudur ve gençliğin beklentileri sadece spor değildir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, 1990 nüfus sayımına göre, nüfusumuzun yüzde 60'ını aşkın bölümü genç nüfustur. Ben, ilgili Bakanlığın ve Genel Müdürlüğün yeniden yapılanmasını, görev ve yetki alanlarının yeniden belirlenmesini, kapsamının genişlemesini ifade ederken, bu büyük genç nüfus kitlesini düşünerek söylemişim; gençliğin problemlerini ve sorunlarını vurgulamak istedim.

Sayın milletvekilleri, gençlik, Allah'ın, herkese eşit olarak bahsettiği; ama, yeterince değerlendirilemeyen ve çoklarının, har vurup harman savurduğu bir miras, zamanında kıymeti bilinmeyen bir büyük nimettir. İşte, gençlikten sorumlu Bakanlığa düşen en büyük görev, bu büyük nimetin heba edilmemesini sağlamaktır; bu büyük potansiyelin, ülke kalkınmasında değerlendirilmesini sağlamaktır.

Bu ülke gençliğinin çok yönlü sorunları vardır. Gençliğin problemlerinin, sorunlarının, tek tek tespit edilmesi, sebeplerinin araştırılması ve çözüm yollarının acilen bulunması gerekmektedir.

Üzülerek belirtmek istiyorum ki, sigara, alkol ve uyuşturucu, gençler arasında gittikçe yaygınlaşıyor; alkol kullanma yaşı, 16'lara düşmüş durumda. Gençlerde alkol kullanma oranları yüzde 30'lara yükselmiştir. Uyuşturucunun, ortaokullara bile girmiş olması, gençliğimiz adına, gerçekten, kaygı verici bir durumdur. Acilen, gençlikten sorumlu Devlet Bakanlığımızın, Millî Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığıyla beraber, sivil gönüllü kuruluşlarla işbirliği yaparak, bu konuda, mutlak manada gerekli tedbirleri alması gerekir.

Bilgi olsun diye söylemek istiyorum, imam-hatip lisesi mezunları arasında yapılan bir araştırmada, sigara içenlerin, sigaraya alışanların oranı yüzde 7; alkole alışanların oranı binde 1'erin altındadır. Vermiş olduğum bu örnek, kötü alışkanlıklarla mücadele konusunda bir kıstas olsun diye söylenilmiştir.

Ayrıca, alkollü içecek satışı yapan yerlerin, okul ve cami gibi yerlere uzaklığının ne kadar olacağını şu Mecliste tartışılmasını, hâlâ anlayabilmiş değilim. Hem kötü alışkanlıklarla mücadeleden bahsedeceğiz hem de satış yerlerinin camiye 100 metre, 200 metre veya okula 100 metre, 200 metre mesafede yapılıp yapılamamasından bahsedeceğiz. Mademki zararlı, ya kökten kaldıralım ya da çok uzak yerlere atalım ki, daha faydalı olur.

Evet, gençlerin problemleri var. Milyonlarca gencin işsizlikten kıvrınmasını, yüzbinlerce gencin üniversite kapılarından geri dönmelerini düşünüyorum; inancının gereği başörtüsü taktı diye, üniversite kapılarından kovulan genç kızları ve sorunlarını düşünüyorum; çağdaşlık adına, gençlerimizin, ahlakî değerlerinden ve özbenliğinden uzaklaştırıldığı ortamları düşünüyorum ve gerçekten üzülüyorum. Üniversitelerde yeniden hortlatılan öğrenci olaylarının başlama tarihini, çok anlamlı buluyorum.

Sayın milletvekilleri, gençliği olmayan toplumların geleceği de olamaz. Geleceğimize güvenle bakmak istiyorsak, öncelikle, gençliğimize sahip çıkmak, sorunlarını ve problemlerini mutlaka çözmek zorundayız. Gençliğimizi, millî ve manevî değerlerle mücehhez, vatan ve millet sevgisiyle yoğrulmuş ve çağın gerektirdiği bilgi ve donanımına sahip bir şekilde yetiştirirsek, ancak geleceğimize güvenle bakabiliriz.

Sayın milletvekilleri, spor, insanlara, sadece sağlıklı bir yaşam ortamı sağlamakla kalmaz; centilmenlik, sevgi, hoşgörü, birlikte yaşama ve paylaşma, kendine güvenme ve verimli olma gibi

yüksek olguları beraberinde getirir. Toplumumuzu, spor yapan bir toplum haline getirebilmek, amatör spor ruhunun ve amatör spor kültürünün gelişmesi, amatör sporcu ve kulüp sayısının artırılması, amatör spor etkinliklerinin mutlak manada desteklenmesiyle mümkün olabilir. Okul spor faaliyetleri ve yaz spor okulları, yasak sarmak kabilinden yapılmamalı, bilimsel ve uzman kadrolarla yapılmalıdır.

Ülkemizde, spor hizmetlerinin ve sporun gün geçtikçe geliştiğini memnuniyetle görmekteyiz; ancak, futbol ve basketbola verilen değerin, ağırlığın, diğer dallara da, bilhassa, ata sporumuz güreşe ve hatta, sporun temelini teşkil eden atletizme de kaydırılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Yalman, 1 dakika sonra, Sayın Karabekmez'in süresi 10 dakikanın altına inecek.

LÜTFİ YALMAN (Devamla) – Sportif faaliyetlerin, İstanbul dışına çıkarılarak, ülke genelinde, altyapıları ve tesisleri tamamlanarak yaygınlaştırılması gerekir. Geleceğe dönük projeler, ülke geneli göz önüne alınarak hazırlanmalıdır. Bu arada, daha önceleri ihmal edilen bölgeler mutlaka dikkate alınmalıdır. Unutmayın ki, Türkiye, İstanbul'dan ibaret değildir. Artık, köylerde, gençlerimiz spor sahaları bekliyor. Şehirlerde, yerel yönetimlerle işbirliğine gidilerek, semt sahaları, hatta, modern spor sahaları yapmaları sağlanmalıdır. Bazı hizmetler konusunda, yerel yönetimlerle mutlaka işbirliğine gidilmeli ve onların, spor alanlarına katkısı sağlanmalıdır.

Burada, bir örnek olması açısından ifade etmek istiyorum: Konya belediyeleri, son beş yıl içerisinde, 4 kapalı spor salonu, jimnastik salonu, teknik donanımlı kondisyon salonu, 3 olimpik çim saha, 3 halı saha, 1 tenis kortu, basket ve voleybol sahaları ve çok sayıda semt sahalarını Konya gençliğimize kazandırmışlardır. Kendilerini huzurlarınızda tebrik ediyor, bunun, yöneticilerce takdir edilmesini, diğer belediyelerimize de mutlaka örnek teşkil etmesini temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalman, arkadaşınızın süresi 1 dakika azaldı.

LÜTFİ YALMAN (Devamla) – Sayın milletvekilleri, hem sporun içerisinden gelen hem de özürllülere eğitim veren bir arkadaşımız olarak, özürllülerin de spor faaliyetlerini unutmam mümkün değildir. Spor tesislerinin, özürllülerin de faydalanabileceği şekilde gerekli düzenlemelere tabi tutulması gerekmektedir. Özürllülere yönelik hizmet veren kulüplere, bu yönde maddî destek, malzeme ve eğitici desteği mutlaka sağlanmalıdır. Bilhassa, deplasmanlara maça giden, başta, işitme engelli sporcular ve kulüplerin vasıta bulma ve finans bulma konusunda ne kadar sıkıntı çektiklerini yakinen biliyorum; kamu kurumlarından bile vasıta temin edememektedirler.

Sporun içinden gelen bir Bakanımızın, varlığını şans olarak görüyor, bunları değerlendireceğine inanıyorum ve kendisinden, samimiyetle hizmetler bekliyor, başarılar diliyorum.

Bütçelerimizin, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yalman.

Şimdi, Refah Partisi Grubu adına son sözcü Sayın Fikret Karabekmez. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Buyurun Sayın Karabekmez.

RP GRUBU ADINA FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Sayın Başkan, muhterem üyeler; 1998 yılı Danıştay Başkanlığı bütçesi üzerinde Refah Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

1868 yılında Şurayı Devlet adıyla kurulan Danıştay Başkanlığı, günümüzde, yargı görevi yanında, danışma ve incelemeyle de görevlendirilmiştir.

Kurulduğu günden günümüze kadar verdiği kararlarla önemini hissettiren bu anayasal kuruluşun, son yıllarda, dosyaların yoğunluğu altında görev yapamaz duruma geldiğini üzülmeye değer. Danıştay Başkanlığına yılda 60-70 bin kişi başvuruyor. Danıştay, 50 binin üzerinde dosyayı yeni yıla devretmek durumunda kalıyor. Bu rakamlar, Danıştayın durumunu ortaya koymaya yeter. Dosyalar arasında boğulmakta olan Danıştaydan sıhhatli kararlar beklemek mümkün değildir. Dosyalar içinde kaybolmuş bir hâkimin, insanüstü bir mucizeyle, doğru ve zamanında karar vereceğini söylemek, gerçeği görmemektir. Bu ağır yük, Danıştay kararlarının gecikmesine neden olmakta, bu gecikmeler de, bazen, verilen kararları anlamsız duruma düşürerek, bu anayasal kuruluşumuzun itibarını zedelemektedir. Bazı kararların üç beş günde ve hatta daha kısa sürede verilmesine rağmen, aynı mahiyetteki başka kararların üç beş yılda ve hatta daha uzun bir sürede verilmesi, Danıştayımızı kamuoyu karşısında müşkül duruma düşürmekte ve bu yüksek mahkememizin saygınlığını zedelemektedir.

Dosyalar arasında sıkışmış olan hâkimlerimiz, çağdaş dünyayı takip edememekte, modern dünyanın kabul ettiği temel hak ve hürriyetlerin çok gerisinde kararlar vermektedirler. Temel hak ve hürriyetlerin lokomotif olması gereken Danıştayın, çağdaş dünyanın ilkeleriyle bağdaşmayan kararlar vermesi de, bu anayasal kuruluşumuzun yükünün ağırlığından kaynaklanmaktadır.

Yoğun yük altındaki hâkimlerimiz, çağdaş temel hak ve hürriyetleri zedeleyen kararlara imza atabilmektedirler. Avrupa'daki birçok idarî yüksek yargı organları başörtüsü lehinde karar verirken, bizde başörtüsüne hukuk adına müdahale edilmektedir. Bu da, kamuoyunun yargıya olan güvenini azaltmaktadır. Danıştayın sıhhatli kararlar verebilmesi için, hızla artmakta olan dosya sayısını azaltıcı yeni tedbirler alınmasının zamanı gelmiştir. Dava açılmadan, idare ile vatandaş arasındaki ihtilafı hakem olarak giderecek bir sistemin kurulması da artık kaçınılmaz olmuştur. Bugün birçok ülkede bu görevi ifa eden kurumlar mevcuttur. Ombudsmanlık sistemi de bugün 40'ın üzerinde ülkede uygulanmaktadır. Vatandaşın temel hak ve hürriyetlerini icra anında koruyacak olan bir kurum, vatandaşlarla idare arasındaki ihtilafları da asgariye indirecek ve Danıştayın yükünü hafifletecektir. Modern hukuku uygulayan ülkelerin büyük bir bölümü, vatandaşla idare arasındaki anlaşmazlıkları, daha oluşma aşamasında çözümlenerek, vatandaşıyla idarenin ihtilaflarını asgariye indirmiştir. Biz de ombudsmanlık veya benzeri bir sistemi Anayasamıza koymak için derhal harekete geçmek zorundayız. Aksi halde, dosyalar içinde boğulan Danıştayın boğuluşunu seyretmekten başka çaremiz olmayacaktır.

Anayasanın 125 inci maddesinin birinci fıkrasında "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır" denilmektedir. Bu ilke, hukuk devletinin temel unsurudur. Aynı maddenin ikinci fıkrası, Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile Yüksek Askerî Şûranın kararlarını; 159 uncu maddenin dördüncü fıkrası ise, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararlarını yargının denetimi dışına çıkarmaktadır. Bu istisnalar, hukuk devletinden polis devletine kaymanın gerekçelerini teşkil etmektedir.

Hukuk devletinin en büyük özelliği, istisnasız, tüm idarî işlemlerin yargı denetimine tabi olmasıdır. Bazı kurumları hukuk denetiminin dışına çıkarttığımız an, bu kurumların keyfî muamelelerini önlememiz mümkün değildir. Hukuk, hukukun üstünde olan bir kurumu denetleyemez.

Anayasanın 138 inci maddesinin ikinci fıkrasında "Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz" denilmesine rağmen, hâkimlerimize, bazı kurumlarca telkinde bulunulması, Anayasanın açıkça ihlali anlamına gelir. (RP sıralarından alkışlar)

Bazı kurumları hukukun üstünde tuttuğunuz zaman, bu kurumların yetkilerinin sınırını çizmekte zorlanırsınız. Bu istisnalar, idarî yargıya karşı güvensizliği peşinen izhar etmek olduğundan,

idarî yargının itibarını da ciddi bir şekilde zedelemektedir. Devletin zirvesindeki kurumların güvenemediği hâkimlere vatandaş da güvenemeyecek ve verilen kararları tartışacaktır. Bazı kurumları yargının dışında tutan sistemimiz, ister istemez idarî yargı kararlarını tartışılır bir hale getirmektedir. Anayasamıza, hukuk devleti ilkesini hâkim kıldığımız ve tüm idarî işlemleri istisnasız yargının denetimine açtığımız zaman, bu sorunları kolayca aşacak ve tüm dünya tarafından dışlanan, sadece İsrail'e mahkûm bir devlet olmaktan kurtulacağız.

Sözlerime son verirken, Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (RP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karabekmez.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk sözcü, Sayın Birgen Keleş; buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BİRGEN KELEŞ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Dış Ticaret Müsteşarlığının bütçesi üzerinde söz almış buluyorum ve Yüce Meclisi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına selamlıyorum.

İncelemekte olduğumuz bütçenin en belirgin özelliği, büyük bir belirsizlik içerisinde hazırlanmış olmasıdır. Bütçe hazırlanırken, IMF'yle stand-by anlaşması yapıp yapılmayacağı belli olmadığı gibi, çok sözü edilen reformların içeriği de ciddi bir tartışmaya açılmış değildi; dolayısıyla, bütçenin, çok sağlam varsayımlara dayanmadığı rahatlıkla söylenebilir. Bütçenin ve onun dayandığı programın bir diğer özelliği de, Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planından tamamen kopuk olmasıdır. Bu durum, ilk bakışta anlaşılabilir boyuttadır.

Bütçenin büyüklükleri, bir önceki yıl gerçekleştirmeleriyle, birbirleriyle, öngörülen hedeflerle ve benimsenen politikalarla tutarsızdır. 1996 yılında yüzde 8,2 oranında artmış olan özel tüketim için yüzde 2,2 oranında bir artışın öngörülmesi, kamu kesimi borçlanma gereğinin azaltılacağı hedef olarak benimsendiği söylenirken bir önceki yıldan çok az farkla yüzde 8,6 gibi bir oranın benimsenmesi fiyatların dondurulmasından bahsedilirken fiyat artış oranlarının yüzde 90'ları aşmasına seyirci kalınması, tutarsızlıklar için verebileceğimiz birkaç örnektir.

Maliye Bakanı, Komisyonunda bütçeyi sunuş konuşmasında, yatırımların azlığına ve bunun yol açtığı işsizliğin, ülkenin karşı karşıya bulunduğu en önemli sorunlardan biri olduğuna değinmişti; çok doğru bir değerlendirme olduğu kanısındayım. Aslında, dış ticaretin, dış satımın gerektiği gibi artmamasının ardında, yatırım eksikliği, özellikle imalat sanayii yatırımlarındaki artışın azlığı gelmektedir; ama, tabii, 14,7 katrilyon Türk Liralık bütçenin yatırımlara ayrılan payı sadece 1 katrilyondur. Bütçenin yüzde 40'ı faiz ödemelerine gidince, reel harcamalar için kalan miktar sınırlı olmaktadır. Bütçe gerekçesinde, ayrıca, kamu harcamalarının belli oranda tutulması, artırılmaması önerilmektedir. Anlaşıyor ki, esasen, hizmet yapımına ve altyapı yapımına ayrılan ve sınırlandırılmış olan kamu yatırımları, bu işlevleri bile tam olarak göremeyecek halde olacaktır.

Yatırım yapmayan, toplum taleplerini karşılamayan, sosyal devlet olmanın gereklerini yerine getirmeyen, faiz adı altında çok önemli miktarları yurtiçinde büyük sermayeye, yurtdışında da şirketlere ve kişilere aktaran ve memurları, tarım kesimini ezmeye devam eden bir bütçeyle karşı karşıyayız.

Destekleme için ayrılan kaynak, bu yıl harcanmış olan kaynağın altındadır. Ayrıca, toplam sabit sermaye yatırımlarını sektörlerimize göre dağıttığımız zaman, görülmektedir ki, tarım kesimindeki yatırım artışı en düşük orandır ve fiyat artış oranından da daha azdır. Bu, tabii, bence, fevkalade önemli ve olumsuz bir gelişmedir; çünkü, tarım kesimi, zaten, 1980'den sonra fevkalade ezilmiş olan, millî gelirden aldığı pay yarı yarıya azalmış bulunan bir kesimdi; şimdi, 1998 bütçesinde de,

onlara az pay ayrılması, talihsiz bir değerlendirmedir. Ama, bir de şu var: Tarım kesimi, 6 Martta imzalanan belgeyle, hem yabancı tarım ürünlerinin rekabetine açılmış hem de ortak tarım politikasına uyum için kendi politikalarınızda değişiklik yapılması benimsenmiştir. Dolayısıyla, dışalımın serbestleştirilmesinden ve tarım politikalarındaki değişikliklerden, tarım üreticilerinin, çiftçilerimizin zarar görmemesi için, bu kesime ayrılan kaynağın bütçedeki gibi azalması değil, tam tersine, artırılması gereklidir.

Değerli arkadaşlarım, Lüksemburg zirvesinde alınan kararlar, dışticaret bakımından olumsuz bazı gelişmelere yol açacaktır. Biliyorsunuz, 6 Mart Belgesinde, Türkiye'nin, Avrupa Birliği Konseyinin dış ticaretle ilgili mevzuatını benimsemesi kabul edilmişti ve ayrıca da, Avrupa Birliği ülkelerinin üçüncü ülkelerle yaptığı anlaşmalara benzer anlaşmaları üçüncü ülkelerle yapması öngörülmüştü.

Türkiye, bu yükümlülükleri aradan geçen iki yıl içerisinde yerine getirmeye çalışmıştır; nitekim, bazı tüzük ve yönetmelikler benimsenmiş, uygulanmaya başlanmış, anlaşmaların bazıları yaşama geçirilmiş, bazı tüzük ve yönetmeliklerle anlaşmalar da onay, imza ve müzakere aşamalarına getirilmişti; ama, 6 Martta kabul edilen, sadece, mevcut mevzuatın Türkiye tarafından benimsenmesi değildi. Türkiye, 6 Mart Belgesiyle, gümrük birliğiyle doğrudan ilgili olduğu takdirde, topluluğun ileride kabul edeceği mevzuatı da benimsemeyi ve uygulamayı taahhüt etmiştir. Bu, o tarihte de eleştirilmişti; ama, o tarihte, Türkiye'nin çok kısa bir süre sonra tam üyelik müzakerelerine başlayacağı öngörülmekteydi, umut edilmekteydi. Şimdi alınan karar göstermektedir ki, Türkiye'nin tam üyelik müzakereleri çok yakın bir gelecekte başlayamayacaktır. Bu durumda, bir ülkenin, karar organlarında olmadığı bir ortamda alınan kararları, oluşturulmasına katkıda bulunmadığı kararları çok uzun süre benimseyerek uygulaması mümkün değildir, mümkün olmamalıdır. O nedenle, kısa bir süre sonra Mecliste, Türkiye ile Avrupa Birliği ilişkileri incelenirken, konu, bu yönüyle de ele alınmalı ve irdelenmelidir.

Gümrük Birliğinin tamamlanmasından söz edince, bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum: Aradan iki yıl geçtiği halde Türkiye'de dışticaret istatistiklerinin son aylardaki gelişmelerini, ancak, ihracatçı birliklerinin kayıtlarından izlemek mümkündür. Bunu, fevkalade yadırgadığımı ifade etmek istiyorum. Bu, Türkiye'ye yakışmayan bir durumdur; en hafif deyişle, ağır bir ihmalin sonucudur ve derhal düzeltilmelidir.

Sayın milletvekilleri, adına ister ticaret anlaşması, ister gümrük birliği deyiniz, işin özü ve anlaşmaların başarıyla yürütülmesi, düşük maliyetle en iyi kalitede malın üretilmesinden geçmektedir. Bu anlamda, Sayın Işın Çelebi'nin Komisyona sunuş belgesinde yer alan bir ifadeyi doğru bulmadığımı söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Keleş, 9 dakika oldu.

BİRGEN KELEŞ (Devamlı) – Arkadaşlarım bir iki dakika veriyorum efendim.

BAŞKAN – Peki.

BİRGEN KELEŞ (Devamlı) – Sayın Işın Çelebi, belgede, bu yıl içinde kaydedilen yüzde 10 artışı açıklarken "Türk Lirasının değeri düştü, bu sayede Türk malları yurtdışında nispi bir avantaj sağladı ve ihracatçımız rekabet olanağına kavuştu" diyor.

Değerli arkadaşlarım, Türk Lirasının değerinin düşmesi veya herhangi bir ülkenin parasının değerinin düşmesi, ekonomide sağlıklı olmayan gelişmelerin işaretidir ve iftiharla söylenecek bir durum değildir. Hükümetlere düşen görev, paranın değerini korumaya çalışmak, bunun için gerekli koşulları hazırlamaktır. 1980 sonrasında tüm hükümetlerde bu konuda çok duyarlı olmayan bir tutum sergilenmiştir. Aynı tutumun bu Hükümette de sergilenmesinden büyük üzüntü duymakta-

yım. Aslında, bu Hükümet, eski hükümetlerin politikasını aynen benimser gözükmektedir. Örneğin, devletin küçültülmesi, vergi yerine borçlanmanın tercih edilmesi, özelleştirmenin bir hedef olarak benimsenmesi ve özelleştirmeye her derde deva bir politika olarak bel bağlanması bu Hükümet tarafından da benimsenmektedir. Oysa, kamu harcamalarının gayri safî millî hâsılaya oranı, gelişmiş Batılı ülkelerde, Türkiye'deki oranın 3 kat daha üstündedir. Sosyal harcamaların gayri safî millî hâsılaya oranı da, yine aynı gelişmiş ülkelerde, Türkiye'deki oranın 4 kat üstündedir. Vergi yerine, borçlanılmasından ve vergi gelirlerinin yüzde 70'inin büyük sermayeye faiz olarak aktarılmasından, bu toplum artık kurtarılmalıdır. O nedenle, vergiyle ilgili reformda, bazı geriye çekişler olmasını esefle izliyoruz.

Özelleştirmeye gelince; Sayın Hüsnü Doğan dedi ki: "Sayın Genel Başkanın konuşmasından, özelleştirmeye karşıymış gibi bir izlenim edindim, bundan üzüntü duydum; çünkü, bu çatı altında herkes aynı görüşte olmalıdır diye düşünüyorum." Hiç de öyle değil; çünkü, bir sosyaldemokrat partinin, özelleştirme gibi bir konuda, sağ bir partiyle aynı görüşte olması söz konusu değildir.

MEHMET AYKAÇ (Çorum) – Sağ sol mu kaldı?

BİRGEN KELEŞ (Devamla) – Özelleştirmenin bir amaç olarak benimsenmesine, ne pahasına olursa olsun özelleştirme anlayışıyla hareket edilmesine ve haksız kazanç sağlanmasına karşı olduğumuzu herkesin bilmesi gerekir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bütçede, 400 trilyon Türk Liralık bir yatırımın özelleştirme gelirleriyle sağlanacağı yazılmaktadır. Bu, özelleştirme gelirinin bütçe geliri gibi algılandığı izlenimini yaratmaktadır; doğru değildir, hem Özelleştirme Yasasına aykırıdır hem de özelleştirmenin başlangıçtaki amacına aykırıdır. Özelleştirmeyle ilgili yargı kararlarının hiçe sayılması ise, hukuk devleti olmanın gerekleriyle bağdaşmamaktadır. Biz, özelleştirmeyle ilgili yolsuzlukların ve yağmaya dönüşen uygulamaların bir an önce son bulmasını istiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bu bütçe, gelecek kuşakların sırtından bugünü kurtarmaya çalışmaktadır. Bugün, vergi yerine borçlanarak yapılan harcamalar, gelecek kuşaklara fatura edilmektedir; özelleştirmeyle, gelecek kuşakların kullanabileceği kaynaklara el kónulmaktadır ve yatırımlar sıfırlanarak, yatırım yapılmayarak sorunların çözümü ve gelecek kuşakların gereksinimlerinin karşılanması bir başka bahara kalmaktadır. Oysa, gerek dış ticaretle ilgili olan sorunların çözümü -başta ihracatın artırılması olmak üzere- gerekse bütün diğer sorunların çözümü, 1980 sonrasında ısrarla uygulanan politikaların bırakılmasına, bu anlayıştan uzaklaşılmasına, üretime ve yatırıma dönülmesine bağlıdır.

Ben, bütçedeki eksikliklere rağmen, 1998 yılının Türkiye için başarılarla dolu olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Bülent Tanla; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Tanla, kalan süreyi arkadaşlarımızla eşit paylaşacaksanız, 8 inci dakikada uyaracağım.

BÜLENT H. TANLA (İstanbul) – Teşekkür ederim; biz, kendi aramızda, birkaç dakika geçiş yapabilecek biçimde anlaşmış bulunuyoruz.

BAŞKAN – Peki. Buyurun Sayın Tanla.

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan, siz telafi edersiniz.

CHP GRUBU ADINA BÜLENT H. TANLA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatı bütçesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime bir gerçeği vurgulayarak başlamak istiyorum. Plansız, programsız, düzensiz ve keyfi bir ekonomi yönetimine gösterilen tepkinin bir sonucu olarak kurulmuş olan Devlet Planlama Teşkilatı, uzunca bir süre, bir döneme simgesini vurmıştır. Türkiye, o dönemi, gururla "planlı dönem" diye adlandırmaktadır. Bu dönemde, Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye'nin sahip olduğu kaynakların bütüncül bir yaklaşımla, ülke kalkınması için en etkin, verimli ve düzenli şekilde kullanılmasını yolundaki görevini başarıyla yerine getirmiştir. Devlet Planlama Teşkilatının saygın ve güven verici bir kuruluş olması sayesinde, bu dönemde, OECD örgütü bünyesinde alınan bir kararla, Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu da kurulmuştur. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı ile bunu takip eden birçok beş yıllık kalkınma planının finansman ihtiyacının kayda değer bölümleri, söz konusu bu konsorsiyumun yardımlarıyla gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda, sağlanan dış yardımlarla, ülkemizin kalkınmasına hizmet eden nice nice projeler hayata geçirilmiştir. Görevine bu şekilde başlayan ve kamu sektörü için emredici, özel sektör için ise yol gösterici nitelikte kalkınma planları oluşturan Devlet Planlama Teşkilatımız, zamanla, kuruluş amaçlarına aykırı olarak, icraî nitelikte görev ve sorumluluklar da üstlenmiştir. Bu gelişme sonucunda, Devlet Planlama Teşkilatı, teşvikler ve yabancı sermaye yatırımlarında karar veren ve uygulamaları izleyen kilit bir kuruluş görevi de üstlenmiş bulunmaktadır.

1980'li yıllar sonunda, Devlet Planlama Teşkilatı, Türk devlet hayatındaki ağırlık ve etkinliğini kaybetmeye başlamıştır. Bu dönemde, kalkınma ile kalkınmanın finansmanı ve borçlanma arasındaki ilişki de kopmaya başlamıştır. Devlet Planlama Teşkilatının önemindeki azalma sürecinin Türkiye'sinin, piyasa ekonomisi uygulamasındaki ilerlemesine paralel bir gelişme gösterdiğini söylemek de hatalı olmaz. Bu süreç sonucunda, Devlet Planlama Teşkilatı, artık, devlet içindeki fonksiyonunun ne olduğu pek iyi kavranamayan ve Türk ekonomisinin yönetimine katkısı marjinalleşen, hantal bir kuruluş haline gelmiştir. Örneğin, Yedinci Beş Yıllık Plandan, ekonomiye ilişkin uygulamalarda yararlanıldığını söylemek son derece zordur. Son yıllarda hazırlanan bütçeler ile Yedinci Beş Yıllık Plan arasında, uzaktan yakından en ufak bir uyum ve bağın olmadığını da söyleyebiliriz. Plan hedefleri bir taraftadır, bütçe ve ekonomik uygulamalar ise başka bir taraftadır. O zaman, insanın hatırına şu soru geliyor: Devlet Planlama Teşkilatı boş işlerle iştigal eden bir kuruluş mudur? Kocaman bir hayır; böyle olamaz, arkadaşlar, böyle olamaz ve olmaması da lazımdır. Devlet Planlama Teşkilatını, sahip olduğu değerli uzmanların büyük bilgi ve deneyim birikimi nedeniyle, devlete yeniden kazandırmak gerekmektedir; ona, ülkemizin karşılaştığı sorunlar ışığında yeni görev ve sorumluluklar üstlememiz gerekiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanımca, Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye'nin önünde çığ gibi büyüyen sosyoekonomik sorunlara çözümler araştırarak bunları ortaya koyan, bu alanlarda gerekli radikal adımlar atılmadığı takdirde karşılaşılabilecek vahim durumları tüm çıplaklığıyla gözler önüne seren, bunun yanında, ülkemizin yeni ufuklara yönelebilmesi, yeni hamleler yapabilmesi hususunda fikir üreten, etkili bir danışman kuruluş haline getirilebilmelidir. Diğer bir deyişle, Devlet Planlama Teşkilatı, sosyal, ekonomik ve stratejik bir araştırma merkezi gibi çalışmalı, üreteceği yaklaşımlarla Türkiye'nin başına geçecek hükümetlere ışık tutmalıdır. Bunlar öyle belgeler, öyle araştırmalar olmalıdır ki, kurulan her hükümet, programını hazırlarken mutlaka ve mutlaka bu çalışmalarını gözönünde tutmak ihtiyacını hissetmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatının, yeni görevler hakkında fikir oluşturmaya yardım etmek amacıyla birkaç örnek vermek istiyorum. Örneğin, Avrupa Birliğinin, son Lüksemburg zirvesinde Türkiye'ye karşı aldığı olumsuz karar Hükümetin tepkilerine yol açtı. Ancak, bildiğiniz gibi, Türkiye'nin, Avrupa Birliğiyle çok köklü ve yoğun ticarî ilişkileri vardır. Bu durumda, bazı Hükümet yetkilileri, Avrupa pazarlarına alternatif pazarlar olarak, bir gece

İNİNDE, AMERİKA, RUSYA VE UZAKDOĞU ÜLKELERİNDEN BAHSETMEYE BAŞLADILAR. NE VAR Kİ, BU BEYANLARIN NE ÖLÇÜDE GERÇEKLERİ YANSITTIĞINI GÖSTEREN HİÇBİR ARAŞTIRMA VE İNCELEME YOKTUR. BU HEDEFLERİ DÜN ORTAYA ÇIKARTAN HİÇBİR ANLAMLI GEREKÇE DE MEVCUT DEĞİLDİR. OYSA, BUGÜNÜN KOŞULLARINDA AVRUPA BİRLİĞİNİN, TÜRKİYE'NİN TAM ÜYELİĞİ HAKKINDA OLUMSUZ BİR KARAR ALACAĞINI TAHMİN ETMEK HİÇ DE ZOR DEĞİLDİR. DEVLET PLANLAMA, BU İHTİMALİ DİKKATE ALARAK, GEREKLİ İNCELEMELERİ ZAMANINDA YAPIP HÜKÜMETE BİLDİRSEYDİ, AVRUPA BİRLİĞİNE GÖSTERİLECEK TEPKİLER HEM DAHA SAĞLAM HEM DE DAHA AKILCI ZEMİNLERE DAYANDIRILABİLİRDİ.

HÜKÜMET, GÜMRÜK BİRLİĞİNE DOKUNMAYA PEK TARAFTAR GÖRÜNÜMÜYOR; FAKAT, ÇOĞU, TÜRKİYE'YE BENZER ÜRÜNLER ÜRETEN 11 YENİ ÜLKE AVRUPA BİRLİĞİNE KATILINCA DOĞACAK YENİ REKABET ORTAMINDA, TÜRK İHRAÇ MALLARININ AVRUPA PAZARINDAKİ PAYI, BU YENİ DURUMDAN NASIL ETKİLENECEKTİR KONUSU, KARŞIMIZDA KOCAMAN BİR SORU OLARAK DURMAKTADIR. BU KONULARI TAKİP ETMEK VE BUNLARLA İLGİLİ ARAŞTIRMALARI SÜRATLE YAPMAK, HÜKÜMETLERE YOL GÖSTERİCİ BİLGİLER SUNMAK, KABUK DEĞİŞTİRECEK OLAN DEVLET PLANLAMANIN ASLİ GÖREVLERİ OLMALIDIR.

SAYIN BAŞKAN, DEĞERLİ MİLLETVEKİLLERİ; TÜRKİYE'NİN ÖNÜNDE, BOMBA GİBİ PATLAMAYA HAZIR BAZI SOSYAL SORUNLAR MEVCUTTUR. BUNLARDAN BİRİ İÇ GÖÇ SORUNUDUR. ÖZELLİKLE, GÜNEYDOĞUDAN KAYNAKLANAN GÖÇ, ÜLKEMİZİN TOPLUMSAL YAPISINI ALTÜST ETMEKTE VE TERÖRE DÖNÜK İNSAN MALZEMESİ ÜRETMEKTEDİR. BU SORUNA ÇÖZÜM BULAMADIĞIMIZ SÜRECE, YENİ GAZİ OLAYLARI VE YENİ 1 MAYIS OLAYLARININ TÜRKİYE'NİN GÜNDEMİNE GELMESİ BEKLENMELİDİR. HEPİMİZİ YAKINDAN İLGİLİNDİREN BU TÜR KONULARI, DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATIMIZ DERİNLİĞİNE İŞLEMİŞ MİDİR?..

BAŞKAN – Buyurun efendim, devam edin.

BÜLENT H. TANLA (Devamla) – Burada, ufak bir istişare geçti de onun için...

A. ZİYA AKTAŞ (İstanbul) – Sen kendi işine bak...

BÜLENT H. TANLA (Devamla) – Ben, bunu sizin terbiyenize veriyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, üslubumuzu bozmayalım.

Sayın Tanla, buyurun; süreniz geçiyor.

BÜLENT H. TANLA (Devamla) – Bu tür konuları, Devlet Planlama Teşkilatımız derinliğine işlemiş, etkin ve uygulanabilir öneriler geliştirebilmiş midir? Bu tip çalışmalarını gerçekleştirdiyse ve Hükümete sunduysa, Hükümet politikalarında bu verilerden ne kadar yararlanıldığı hakkında Yüce Meclisi bilgi sahibi yapmalarını rica ediyorum.

Devlet Planlamanın yeni görevlerine ışık tutması bakımından vereceğim son örnek de dış ve iç borçlarla ilgilidir. Türkiye'nin 1965 yılındaki dış borcu 1 milyar 081 milyon dolardır. 1965 yılında nüfusumuz da 31 milyondur. Kişi başına dış borcumuz, bu dönemde 35 dolardır. Dış borçlanmanın en yoğun biçimde arttığı dönem, 1983-1990 yılları arasındaki ANAP İktidarı dönemidir. 1983-1990 yılları arasında dış borcumuz 25 milyar dolardan 50 milyar dolara, kişi başına düşen dış borcumuz da 416 dolardan 874 dolara yükselmiş bulunmaktadır.

Türkiye'nin dış borçları, 1997 yılı sonu itibarıyla 82 milyar dolara ulaşmıştır. Türkiye'de yaşayan herkesin, her Türk vatandaşının dışarıya 1 250 dolar dolaylarında borcu vardır arkadaşlar. Ayrıca Türkiye, 40 milyar dolara yakın, 6,2 katrilyonluk bir iç borç yükü altında bulunmaktadır. Bu borçların faizleri, bu yıl bütçemizin yüzde 40'ını yutmaktadır. Önümüzdeki yıl, faizler, devlet bütçesinin yarısından fazlasını yutacaktır. Böyle bir bütçe, yapısal olarak enflasyon üreten bir bütçedir. Bu tür bir bütçeyle, devletin temel fonksiyonlarını yerine getirmesi mümkün değildir. Bu tür bütçeler, Türkiye'yi, az gelişmiş bir üçüncü dünya devleti olmaya mahkûm eder.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bugün, Devlet Planlama Teşkilatı, temel işlevlerini yerine getiremeyen hantal bir yapı görünümündedir. Sağlıksız büyüme, kuruluşun verimli bir şekilde çalışma imkânlarını yok etmiş, birimler arasındaki ilişkiler âdeta kopmuştur. Bu niteliğiyle Devlet Planlama Teşkilatı, yapısal değişikliğe en fazla ihtiyaç duyulan bir kurum haline gelmiştir.

BAŞKAN – Sayın Tanla, arkadaşlarınızla, bir arada 15 dakika kaldı.

BÜLENT H. TANLA (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

Devlet Planlama Teşkilatı, örneklerle göstermeye çalıştığım gibi, ülkenin sosyal ve ekonomik sorunlarını izleyen, bunlara çözümler üreten, ülke ekonomisine makro hedefler koyan ve bu hedeflere ulaşmaya yarayacak stratejiler oluşturabilecek bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamı burada tamamlıyor; 1998 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olması dileklerle Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanla.

CHP Grubunun görüşlerini ifadeye devam etmek üzere, Sayın Fatih Atay; buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA M. FATİH ATAY (Aydın) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz aldım; Yüce Heyetinizi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsım adına saygıyla selamlarım.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, 1938 yılında, Atatürk'ün direktifiyle, Başbakanlığa bağlı olarak, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü adı altında kurulmuştur; 1942 yılında Millî Eğitim Bakanlığına, 1960 yılında Başbakanlığa, 1970 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığına, 1983 yılında Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlanmış; 1986 yılında da, Başbakanlığa bağlanıp, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü adını almıştır. Yaklaşık, her on yılda bir bağlı olduğu bakanlığı değiştirdiğimiz Genel Müdürlüğün, artık, bağlanacağı bakanlığa da karar vermeliyiz diye düşünüyorum.

Sayın milletvekilleri, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün, vatandaşın ve gençlerin, fizik, moral, güç ve yeteneklerinin gelişmesini sağlamak; beden eğitimi, oyun, jimnastik ve spor faaliyetlerini sevk ve idare etmek, gençlerin boş zamanlarının değerlendirilmesine ilişkin hizmetleri yürütmek; bilgi ve beceri kursları düzenlemek; gençlerin, kötü alışkanlıklardan korunması için gerekli tedbirleri almak gibi ana görevleri vardır.

Geleceğimiz olan gençlerimizin gelişmesinde önemli görevleri olan Genel Müdürlüğe bütçeden ayrılan pay ise çok azdır. Bakınız, 1998 yılı bütçesi, geneli anlamında yüzde 136,5 artırılırken, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesi yüzde 87,7 olarak artırılmıştır. Bu artırılan miktarlar içerisinde de en göze çarpanı, yatırımlara ayrılan pay ise yüzde 26 olarak kalmıştır. Bu kadar az bir payla, Genel Müdürlüğün, nerelere ne kadar yatırım yapacağını da doğrusu merak ediyorum. Hem gençliğimizin sağlıklı gelişmesini isteyeceğiz hem de bu görevi yerine getirecek Genel Müdürlüğe bütçeden yeterince pay ayırmayacağız!.. Sanıyorum bu, yanlış bir siyasî tercih olarak önümüzde durmaktadır.

Genel Müdürlüğün personel sıkıntısı da vardır. Bunun, yeni yılda bir an önce çözümlenmesi, hizmetlerin daha rasyonel hale gelmesini sağlayacaktır.

Bu bütçeden yatırımlara ayrılan payın azlığı da ortadadır; ancak, bu yatırımları planlarken daha rasyonel davranılmalı ve herkesçe benimsenen kriterler belirlenmelidir; yoksa, yatırım yerleri ve

yatırım şekli, hemşericilik, partililik anlayışından uzak olmalıdır. Bunu gerçekleştirmek çok zor değildir. Sayın Bakan, bunun için cesur bir siyasi irade gerekmektedir; bunu yapacağınızı umuyorum.

Amatör spor kulüplerine de gereken önem verilmelidir; onların, profesyonel kulüplerin yanında üvey evlat muamelesi görmeleri önlenmelidir. Amatör sporlara gereken altyapı hazırlanmalı ve onların, gelecekte ülkemizi temsil edecek yetenekte olmaları sağlanmalıdır. Bunun için de, amatör spor kulüplerimizin sporcularının, her türlü tesisten ücretsiz yararlanmaları sağlanmalıdır.

Bu kadar kapsamlı olan görev alanı içerisinde, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne çok büyük sorumluluklar yüklenmektedir; çünkü, 12 ilâ 24 yaş arasındaki gençlerimizin genel nüfusa oranı yüzde 27'yi oluşturmaktadır.

Bakınız, son zamanlarda, gençlikle ilgili sorunlarımız var, özellikle de üniversite gençliğiyle ilgili. Üniversite gençliğinin sorunlarına çok kapsamlı bakmalıyız. Bunların aralarındaki kavgalarını, basit bir anarşi olayı ya da birbirleriyle kavga eden gençler anlamında ele almamalıyız. Onlar, elbette ki, belirli siyasal düşüncelere sahip olacaktlardır. Onların, elbette ki, bu siyasal düşünceleri içerisinde, birbirleriyle kavga etmeden, taşlarla, sopalarla, bıçaklarla birbirlerine saldırmadan, uygarcıca, yan yana, dostça, kardeşçe yaşamayı öğrenmeleri gerekmektedir. Bu konuda da Genel Müdürlüğe büyük görev düştüğü kanısındayım.

Bu olayları önlemekle görevli olan İçişleri Bakanlığımıza bağlı polislerimizin buradaki yanlış davranışlarını da göz önüne sermek istiyorum. Bu güvenlik görevlilerimiz, her nedense, sağ görüşlü öğrencilere sevecen ve hoşgörülü davranmakta; ama, bu sevecen ve hoşgörülü davranışlarını, sol görüşlü öğrencilerden esirgemektedirler.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Hükümete sor.

FATİH ATAY (Devamla) – Bunun için, gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Genel Müdürlüğün bu olaylar karşısında da duyarlı davranmasını bekliyorum.

Sayın milletvekilleri, gençlerimizin bir sorunu da, üniversiteyi kazandıktan sonra barınma sorunudur. Bununla ilgili olan Kredi ve Yurtlar Kurumu, kısıtlı olanaklarla hizmet vermeye çalışmaktadır. Bu hizmetin en adil bir şekilde yerine getirilmesini istemek, hepimizin görevidir. Kredi ve Yurtlar Kurumu, bunu gerçekleştirmek için çaba sarf etmektedir; ancak, bizim yapmamız gereken de, gençlerimizin barınma sorunlarının çözümü yönünde yatırımların artırılmasını sağlamaktır.

Kırsal alandaki gençlerimizin spor yapmaları konusunda, Köy İşlerinden sorumlu Devlet Bakanımız biraz önce müjde verdi; alacakları makinelerle, muhtarlarımızın gösterecekleri yerlerde, köylerdeki gençlerimizin de spor yapacakları alanların açılmasının ve bu gençlerimizin spor yapma olanaklarına kavuşturulmasının sağlanmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Atay, Sayın Çay'a 8 dakika kaldı.

FATİH ATAY (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, özürü yurttaşlarımız için gerekli altyapıyı hazırlamalıdır. Bunun için, bütçesinden, gereken yatırım planlaması, engelliler için gerçekleştirecek şekilde yapılmalıdır. Bu yurttaşlarımızın, spor yaparak yaşama bağlılıklarını artırmaya katkı sağlamalıyız. Bu alanda, son olarak Danimarka'da yapılan engelliler olimpiyatında, işitme engelliler futbol takımımızın namağlup olarak olimpiyat şampiyonu olmasından büyük bir mutluluk duyduğumuzu belirtmek istiyor, işitme engellilerimizin başarılarının sürmesini diliyoruz.

İstanbul'da, aralık ayının başında temeli atılan Olimpiyat Stadyumunun bir an önce bitirilmesi, elbette ki, hepimizin isteğidir. İstanbul'da böyle büyük bir stadyumun yakışacağını ve bu stadyumla ilgili olarak da kamuoyunda yapılan eleştirilerin göz önüne alınması gerektiğine inanıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, son olarak şunu söylemek istiyorum: Sayın Bakan, federasyon üyelikle-
rinde çok ilginç isimler gördüm. Bu kişilerin, Sayın Bakan, sizin partinize mensup bazı temsilciler
olduklarını da gördüm. Elbette, insanlar her siyasal düşünceden olabilir; ama, o alanda başarı, bil-
gi ve becerilere de sahip olabilirler; o nedenle de orada görev almaları çok doğaldır. Ancak, öyle
tanıdığımız insanlar var ki, bu kişilerin atandığını gördüğümüz federasyonla hiçbir ilgilerinin oldu-
ğu kanısında değilim. Bunu neden yaptığınızı da çok anlamış değilim. Lütfen, bu konuda daha du-
yarlı davranıp, sizin partinizin üyesi olmaktan başka hiçbir özelliği olmayan bu kişilerin, lütfen, bir
an önce buraları işgal etmekten vazgeçmelerini sağlamanızı diliyorum.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin demokratik, laik cumhuriyete inanan ve Atatürk
ilke ve devrimlerine sahip çıkan gençler yetiştirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.
(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Atay.

Sayın Fuat Çay, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar.)

Sayın Çay, süreniz 5 dakikadan yalnızca biraz fazla.

CHP GRUBU ADINA FUAT ÇAY (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1998 ma-
fi yılı Danıştay bütçesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini açıklamak üzere söz almış
bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

129 yıldır hizmet veren Danıştay, saygın yerini her zaman korumuştur. Şurayı Devlet adıyla
kurulup daha sonra anayasal bir kurum olan Danıştay, yüksek yargı organları arasındaki yerini al-
mıştır. Danıştayımız, birinci derece yargı yeri, temyiz ve danışma mercii olmak üzere üç önemli
görevi yerine getirmektedir. Hukuk devletinin, idare hukukunun gelişmesine, yurttaşların, hak ve
özgürlüklerinin yönetime karşı korunması alanlarında daima öncülük etmiştir.

Danıştayımız, laik, demokratik hukuk devletimizin başlıca güvencelerinden birisi olmuştur.
Elbette, Danıştayımız, bu saygın konumunu onca güçlüğü, olanaksızlığa karşın elde etmiştir. Yıl-
da, ortalama 60 bin dava dosyasıyla karşı karşıya kalınmakta; yetersiz personel ve olanaklarla bu
dosyalar, mümkün olduğunca hızla sonuçlandırılmaya çalışılmaktadır. Bu durum, davaların kı-
sa sürede sonuçlanmasını engellemektedir; adalet gecikmektedir. Hepinizin de bildiği gibi, geciken
adalet, adalet değildir; adaletsizliktir.

Yargının hızlı, etkin ve doğru karar vermesi, toplumsal düzenin ve barışın güvencesidir. Aksi
durumda, hukuk dışı yollarla çözüm arama gayretleri artar; ne yazık ki, hızla arttığı da açıkça göz-
lenmektedir.

Danıştayımızın, görevlerini layıkıyla yapabilmesi için, bu iş yükünün azaltılması şarttır. Bu
konuda, öncelikle yürütmenin, işlem ve eylemlerini hukuka uygun yapma yönünde büyük bir dik-
kat göstermelidir. Yürütme, keyfi ve politik işlem tesis etmekten kaçınmalı, hukuk devletinin ge-
reklerine uygun davranmalıdır. İdarenin yaptığı işlerin çoğunun yurttaşları tatmin etmediği, huku-
ka uygun davranma konusunda idareye güven duymadığı, açılan davaların sayısından bile kolayca
anlaşılmaktadır. Yurttaşların büyük bir çoğunluğuyla davalı bir devlet olmaktan çıkmalıyız.

Öte yandan, yargı kararlarının uygulanması konusunda tereddüte düşülmemelidir. Keyfi tu-
tumlar sonucu uygulanmayan yargı kararları, hem adalet duygusunu zedelemekte hem de yeni da-
vaların açılmasına neden olmaktadır. Bir mahkeme kararının uygulanıp, hemen ertesinde uygula-
maya son verilmesi, hukuk devletine karşı bir hiledir. İdarenin, uyguladığı kararı ortadan kaldıran
yeni bir karar almak yerine, kararlarının hukuka uygun olması yönünde azamî çabayı, dikkati gös-
termesi daha doğru olacaktır.

Danıştayın personel ihtiyacının giderilmesi, yeniden yapılandırılması, mensuplarının mesleki-çi eğitim olanaklarının artırılması da, Danıştayın görevlerini layıkıyla yapmasına büyük katkı sağlayacaktır.

İdarî yargıda, hukuk fakültesi mezunu hâkimlerin ağırlıklı olarak görevlendirilmesi, Danıştayın çalışmalarındaki kaliteyi de artıracaktır. Hukuk fakültesi mezunu olmayan kişilere idarî yargıçlık yaptırılması, isabetli bir karar olmamıştır. Bu karar yeniden gözden geçirilmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

İş yükünün azaltılması, adaletin bir an önce gerçekleşmesi çerçevesinde, yurttaşlarla devlet arasındaki anlaşmazlıkların bir kısmını yargıya gitmeden çözecek kurumlar, sistemimize yerleştirilmelidir. Ombudsmanlık bu kurumlardan bir tanesi olarak düşünülmeli ve değerlendirilmelidir.

Elbette, Danıştayın sorunlarını ve çözüm önerilerini ortaya koyarken, yargı bağımsızlığına değinmeden geçemeyiz. Yargı bağımsızlığı, hukuk devletinin olmazsa olmaz koşullarından birisidir. Yargıç ve savcıların atanmaları, yükselmeleri ve yer değiştirmeleri her türlü baskı ve etkiden uzak tutulmalıdır.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu özerkliğe kavuşturacak Anayasa değişikliği hızla gerçekleştirilmelidir.

Öte yandan, hukuk devletinin gereklerinden birisi olan idarenin her tür işlem ve eylemlerinin yargı denetimine tabi olmasının önündeki engeller de kaldırılmalıdır. Anayasamızdaki yargı denetimini sınırlayan düzenlemelerin değiştirilmesi, hukuk devletinin tümüyle yaşama geçirilmesine büyük bir katkı sağlayacaktır.

Böylesine önemli görevleri üstlenen yargı organlarının, kararları nedeniyle, haksız ve yanlış bir şekilde hedef yapıldığına üzülerken şahit olmaktayız. Herkes, Anayasa kuralları çerçevesinde görev yapan yargının kararlarına saygı göstermeyi, uymayı içine sindirmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çay, lütfen, 1 dakika içinde toparlayalım. Özellikle istirahat ediyorum, lütfen, beni, sözünüzü kesmiş durumda bırakmayın.

FUAT ÇAY (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Özellikle, yürütme, yargı denetimine ve bu denetimi yapan yargı organına tahammülsüzlük ifade eden tavırlardan uzak durmalıdır.

Değerli arkadaşlar, son olarak, 55 inci Hükümetin bir uygulamasına değinerek sözlerimi bitirmek istiyorum. Başbakan Sayın Mesut Yılmaz, Danıştay ile ilgili ilişkilerin, bir devlet bakanlığı tarafından yürütüleceğini öngören bir genelge yayımlamıştır. Bu yanlış genelgenin geçmiş bir örneği var mıdır bilemiyorum; ama, Danıştay tarihinde ilk defa, Danıştay, kendisiyle ilgili bir konuda, kendisinin açtığı bir davaya, kendisi bakarak, bu genelgeyle ilgili olarak yürütmeyi durdurma kararı verdi. Danıştayın "bağlı kuruluş" statüsünde algılanması, böyle davranılması, yargı bağımsızlığına ve hukuk devletine aykırıdır. Hükümetin bu yanlış kararını bir an önce değiştirmesini, bütçe vesilesiyle, bir kez daha tekrarlıyoruz.

Değerli arkadaşlar, demokratik, laik hukuk devletinin başlıca güvencelerinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FUAT ÇAY (Devamla) – Bitiriyorum, son cümle...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) – Sayın Başkan, cümlesini tamamlasın; toleranslı olun...

BAŞKAN – Lütfen...

Teşekkür ediyorum Sayın Çay.

FUAT ÇAY (Devamla) – Peki, ben de teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP, ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, grupların konuşmaları tamamlandıktan sonra soru almaya çağımızı hatırlatmak istiyorum.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Ayfer Yılmaz'ı kürsüye davet ediyorum.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA AYFER YILMAZ (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına, görüşlerimizi sunmak üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisimizi, saygıyla selamlarım.

Gecenin ilerleyen bu saatlerinde, arkadaşlarımızın, günlük program sonucu yorgun olduklarını da dikkate alıyorum; ancak, bugün, ekonominin iç ve dış dengeleri açısından son derece önemli kuruluşların bütçelerini tartışıyoruz. Bu bütçeler, aslında, kendileri doğrudan yatırımcı olmayan; ancak, bütçelerin hazırlanmasında ve programların ortaya konulmasındaki temel programlardaki hazırlayıcı, uygulayıcı ve koordine edici yönleri nedeniyle, 1998 programının temel varsayımlarının bir kez daha burada tartışılmasına olanak sağlamaktadır. Bu açıdan, bu iki kuruluşu ayrı ayrı ele alacağım.

Bugün, ekonomi yönetimi çokbaşı ve dağınık bir yapıda ortaya çıkmaktadır. Oysa, 24 Ocak ve 5 Nisan kararlarının, siyasî otoritelerin kararlılığı ile verdiği talimatlar çerçevesinde, Devlet Planlama Teşkilatı ve diğer bütün ilgili ekonomik birimlerin, çok ciddi bir program dahilinde ve uyumlu çalışmalarıyla gerçekleştirilmiş olduğu hepinizin malumlarıdır.

Bugün, mevcut kanunları çerçevesindeki görevleri ve birbirinden nitelikli uzman personeliyle planlamaları hazırlamadaki tecrübelerini kullanmak yerine, teşkilatın, iç ve dış, sosyal ve ekonomik meselelerle ilgili bir thing-tank kuruluşu haline getirilip getirilemeyeceğine ilişkin konuşmalarla, kamuoyuna bazı mesajların taşınmasını yanlış buluyorum. Tabii ki, devletin yeniden yapılandırılması ve bu çerçevede içerisinde tüm kuruluşların tekrar gözden geçirilmesi önemli görevlerimizden biridir; ama, bugünkü tartışmamız; bugün ülkemizdeki makro ekonomik istikrar ve bütün dengeler yeniden nasıl sağlanacaktır, bunu hangi yapı içinde ele alacağız...

Hemen şunu ifade etmek isterim ki, bugün ülkemizdeki dengelerin sağlanmasında ve bu tedbirlerin alınmasında en önemli olay siyasî istikrarın sağlanmasıdır. Tabii ki, siyasî istikrarın sağlanmasında, bugüne kadar hiç olmadık şekilde iktidar rüzgârını yakalayıp, çok başlılık ve programsızlıkla, çok kısa sürede bu rüzgârı tersine çevirmek de hiçbir hükümete nasip olmamıştı.

Önümüzde, her ne kadar bir istikrar programının ilk yılı, ilk adımı olarak nitelendirilen bir 1998 bütçesi varsa da, istikrar ayağını oluşturacak, vergi, sosyal güvenlik ve özelleştirme kısımlarını tartışacak doneler elimizde olmadığına göre, ben, bu bütçenin makro ekonomik varsayımlarına değinerek eleştirmek istiyorum.

Şimdi, önümüze sunulan program şu: Yüzde 3 büyüme, yüzde 65 deflatör, yüzde 50 yıl sonu enflasyonu ve yüzde 8,6 kamu kesimi borçlanma gereği... Ancak, tabii, öncelikle belirtmem gerekir, bu, 3 yıllık bir programın ilk ayağı mı, yoksa, şimdi yapılan açıklamalar çerçevesinde, hemen yürürlükten kalkmış bir program mı, onu da bilmiyoruz. Yine de, büyüme yüzde 3 diyelim.

1997 yılı büyümesi yüzde 6. Demek ki, biz, ekonomide bir daralma programlıyoruz. Peki, bu daralmayı hangi kesimlerde programlıyoruz, önemli olan nokta bu. Tarımla ilgili olana bakacak

olursak, tarımla ilgili uygulamalar ve üretimdeki azalma, bu Hükümetin göreve gelir gelmez yaptığı uygulamalarla, emin olun ki, mümkün olacaktır; çünkü, gübre fiyatlarına zam, mazota zam, tarım kesimine açılan kredilere zam, bu faizlerin yüzde 80'lere ulaştırılması... Peki, çiftçi tarlasını neyle hasata hazır hale getirecektir? İşte, gerçekten, burada, üretimin bu ayağında bir azalmayı sağlayabileceksiniz, bu da herhalde ilk kez size nasip olacak.

Sanayide ise, 1997 yılındaki yüzde 9,5'lik büyümeden yüzde 3,5'lere iniş programlıyoruz. Peki, bu, hangi kesimlerde ortaya çıkacaktır? Ortaya çıkaracağı işsizlik ve yatırım eksikliği için programımız nedir? Hangi programlarla desteklemeyi düşünüyoruz?

Tüketim ayağına bakacak olursak, tüketimle ilgili pek korkmanıza gerek yok; çünkü, işçiyi, memuru, emekliyi ve çiftçiyi, gelirlerinde, enflasyona bu kadar ezdirirseniz, tüketimin artışından dolayı büyümede bir artış beklemeyin; zira, bu, sizin programınızda, yine bir kelimeyle ortadan kalktı. (DYP sıralarından alkışlar)

Aslında, benim burada sormak istediğim, gerçekten, bizim göremediğimiz bir istikrar programımız var mı; yoksa, siz de mi, bunların ne olacağını ve nasıl uygulanacağını bilmiyorsunuz...

Yatırımlarla ilgili disiplinden bahsediliyor. Biraz önce, değerli konuşmacılar, bu yatırımlarla ilgili yıllara bölümlerde atıfta bulundular; ama, bunların hangi dönemlerde finanse edildiğini ortaya koymadılar. Yine de, bu konumuzu, ilgili kuruluşların bütçelerine bırakıyorum ve 1997 yılında gayri safi millî hâsılanın yüzde 2,1'i olan yatırımların yüzde 2'ye indirildiği 1998 bütçesine geçiyorum ve önemli olan, bu bütçe disiplini içerisindeki yatırımlar. Peki, bu disiplin için nasıl bir parantez açmışız ki, artık, bu, bir disiplin olmaktan çıkmış.

Bakın, Sayın Maliye Bakanı, Plan ve Bütçe Komisyonumuza sunuş konuşmasında ne diyor: "1998 yılı bütçesi, bu orta vadeli programın ilk adımıdır. Hedeflerimize ulaşabilmek için, önce, bütçe disiplininin sağlanması gerekmektedir. Türkiye, ilk defa 1998 bütçesiyle, koşullu yatırım yapma taahhütüne girmektedir. Özellikle enerji santralleri ve Telekom hisselerinden elde edilecek gelirlerin 400 trilyon TL'si bu yatırımlara tahsis edilecektir. Bu yatırımlar, 1998 programında yer almış bulunmaktadır. Böylece, özelleştirme gelirlerinin gerçekleştirilmesine bağlı olarak, yatırımlar 400 trilyon TL daha artırılabilecektir."

Hepimiz biliyoruz bütçelerde kaynak tahsisinin önemini. Bu açıklamayla, sizler, yatırımlarda etkin bir kaynak tahsisinin yapıldığına inanıyor musunuz acaba? Özelleştirme gelirlerini, yatırımları hızlandırmak amacıyla bir kaynak tahsisi şekline dönüştürmek, acaba, bütçenin tahsis prensibiyle ters düşmüyor mu? Özelleştirme gelirine bağlı olarak yapılacak bu yatırımların ülkemiz açısından önemi nedir? Bu soruyu sormak istiyorum; çünkü, ekonomiden sorumlu bakanlar arasında çeşitli farklılıklar olduğu gibi, Hükümeti oluşturan partiler arasında da farklılıklar var. Hükümetin bir kanadı, özelleştirmeyi, gerçekten 1986'dan itibaren ortaya koyan kısım olarak görülmekle beraber, diğer taraf, bunun askıya alındığını ifade ediyor. Şimdi, bu çerçevede ortak bir anlayış olmadığına göre, eğer askıya alındıysa sormak istiyorum: Bu yatırımların yapılmayan kısmının ekonomiye maliyeti ne olacaktır? Çünkü, o bağladığımız yatırımlar, eğitim ve sağlık yatırımlarıydı, Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmasında çok açık bir şekilde ortaya konulmuştu. Bu şekildeki tahsis prensibine karşı, Devlet Planlama Teşkilatımızın görüşü nedir? Bu belirsizlikler, özel sektörü nasıl bir planlamaya itecektir? Onları, içpazardan dışpazara yöneltecek politika tedbirlerimiz nerededir? Yoksa, onlara, kısaca "sen rantiye olarak kal" mı diyoruz?

Hemen, diğer bir hususa geçiyorum: 1998 yılı deflatörü yüzde 65, yıl sonu enflasyonu da yüzde 50. Bu konu da, diğerlerinde olduğu gibi belirsiz. Her ne kadar, bütçenin tümü, bu verdiğim hedefler çerçevesinde oluşmuşsa da, ekonomiden sorumlu diğer bir bakanımız, çeşitli açıklamalarıyla, bu hedefi yüzde 50, yüzde 31, yüzde 19 ve yüzde 15'ler diye ifade etmektedir. Acaba, bu hedef-

İlere ilişkin olarak, Planlama Teşkilatımız, büyüme dahil, diğer makroekonomik göstergelerin ve bu 1998 bütçemizin ne olacağı konusunda bir çalışma yapmış mıdır? Bakanlarımızın, ayaküstü, merdiven başı sohbetlerinde laptop bilgisayarlar yardımıyla bunları ifade edecekleri yerde, kapsamlı ve Türk ekonomisinin makro programını kapsayan bu programı çalıştırmalarında büyük yarar olacaktır. (DYP sıralarından alkışlar)

Ayaküstü yapılan açıklamalardan dolayı, beş ay içerisinde, malî piyasalarda önemli dalgalanmalar ortaya çıkmıştır. Bazı kişiler ve kuruluşlar, haksız kazançlar elde ederken, devlet ve küçük tasarruflu zarara uğratılmıştır. Buna en iyi örnek, temmuz ayındaki ihalelerden önce yapılan yüzde 100 enflasyon açıklaması idi. Bu, iki gün sonra yüzde 80'e indi; ama, Hazine ihalesi yapılmıştı ve faizlin fiyatı belirlenmişti. Artık "bu yükselen faiz, geçmiş 54 üncü Hükümet döneminden kaldı" demeniz mümkün değildir; 54 üncü Hükümetin ortaya koyduğu borçlanma ve faizler ortadadır. O zaman, ya siz bunu bilerek yükselttiniz ya da kamuoyu, size, basınınız yazdığı kredibilitiyi zaten vermemişti. Yapılan, demin dediğim gibi, bu açıklamalarla Hazine zarara uğratıldı. Devlet yönetimi ciddi bir iştir; Hazine yönetimi gerçekten de bunun temelindedir. Sorumsuz uygulamaları ise, yeni nüfusumuzla, 63 milyonu mağdur etmektedir. Anlaşılan odur ki, bugün, her bakana göre ayrı varsayımlar ve ayrı programlar bulunmaktadır.

Değinden geçemeyeceğim bir başka husus da, fiyatların altı ay için dondurulmasıdır. Dondurulacaktı da, temmuz ve ağustos aylarında bu zamlar yapılarak, cumhuriyet tarihinin en yüksek fiyat artışlarıyla yıllık enflasyonun bu seviyelere gelmesine neden sebep oldu?

Burada ifade etmek istediğim nokta, Sayın Bakanın dün akşamki ifadesinde; trendin 54 üncü Hükümet zamanında arttığını söylemesiyle ilgilidir. Çünkü, eğer, Devlet İstatistik Enstitüsünün verilerine bakarsak -1997 yılı ile ilgili ifade ediyorum- ocak ayı TEFE yüzde 78'den, haziranda yüzde 75,7'ye inerken; bu, kasım ayında yüzde 88,4'tür. Zaten, temmuz ve ağustos aylarında yapılan ve devam eden zamların hiçbir etkisinin olmadığını söylemek, sanıyorum, ekonomiden sorumlu hiçbir bakanın ortaya koyacağı bir açıklama değildir. Yine de, yorumu Sayın Bakana bırakıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

Diğer açıklamasına geçiyorum: Fiyatların dondurulmasında asıl temel olan akaryakıt fiyatlarının dondurulması. Sayın Bakanın televizyonlarda yaptığı açıklamalarda, temmuz ayında yapılan yüzde 32'lik zammın arkasında TÜPRAŞ'ın 94 trilyon liraya ulaşan zararları ve bütçeye gelir arayışları yatıyordu. Yapılan zamlarla da, TÜPRAŞ'ın zararının 30 trilyon TL civarına indirildiği de ifade edilmişti. Buraya kadar güzel, buraya kadar paylaşmadığımız bir şey yok; fakat, sonrasına gelelim. İkinci karar; yani, fiyatların 6 ay dondurulması... Petrol fiyatları, kur farkları, işçilik ve diğer maliyetlerde ortaya çıkacak artış... Peki, bunlar, TÜPRAŞ'ın zararını artırmayacak mı; kamu borçlanma gereği açısından bu kuruluşun açıklarını artırmayacak mı ve aynı yıl boyunca diğer bir denge olan ve akaryakıt üzerinden alınacak tüketim vergisinin yüzde 65 üzerinden hesaplanan gelirinde 280 trilyonluk bir bütçe gelirinde azalma ortaya çıkmayacak mı? İşte, size KİT dengesinde bir açılma; işte, size bütçe dengesindeki -bizim şu anda konuştuğumuz bütçedeki- açığa bir ilave daha.

Peki, bütün bunları yaptığımız zaman -demin, özelleştirme gelirleri ve yatırım arasındaki bağlandı- diyebilir miyiz ki "bu gelir, gelmezse, şu harcamayı kısacağız." Bunu diyemediğimize göre, demek ki, artık, bu bütçe açığı daha başlamadan, eğer, bu karar uygulanırsa sona ermiş demektir.

Demek ki, bu kararlar kamu dengeleri dikkate alınmadan oluşturuluyor ve rakamsal olarak enflasyonu altı ay boyunca indirmeye yönelik. Peki, yedinci ay ne olacak? Bütün kamu finansman açıklarının yedinci aya bindirilecek fiyat zamlarıyla enflasyon daha da körüklenmeyecek mi? Sayın Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı, acaba bununla ilgili bir orta vadeli tahmin modelini hazırlayıp da, sonucun felaketi konusunda Hükümeti uyarılmış mıdır? Aslında, bu Hükümetin, belki,

bu zammı yapmaya ne niyeti vardır ne de vakti. Gerçekte ise, bu, bir kaçış programıdır. Bu ise, 1991 yılını bilenler açısından hiç de sürpriz değildir.

Genel dengeler olarak dikkate aldığım ve ifade ettiğim bu hususlara ilave olarak; kamu harcamalarında gayri safi millî hâsılaya oranının yüzde 3 oranında artırıldığını, temel varsayımların, daha bütçe yasalasından ortadan kalktığını dikkate alacak olursak, bu bütçenin, enflasyonla mücadele edebilecek programların temelindeki bütçe olduğunu nasıl söyleriz? Zaten, bence, bu konuda mücadele etmek isteyen bir hükümet de görevde bulunmamaktadır.

Ülke, aslında, bir deneme tahtası değildir. Devleti yönetmek ciddi bir iştir. Hükümet ortaklarına tavsiyemiz bir açıklama yapmadan önce, konuyu teknik uzmanlarından oluşan gruplarla iyice çalıştırmak, ortaya çıkan senaryolardan, gruplara değil; ülke için geçerli olanın arkasındakini program haline getirip, onun arkasına da bugün eksik olan siyasi iradeyi koyarak, tek ağızdan, tek açıklama yapmalarıdır; ciddiyet bunu gerektirir. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi de, Dış Ticaret Müsteşarlığına ilişkin görüşlerimi de gelmek istiyorum. 1997 yılının programının hazırlanmasında, hepimizin de bildiği gibi, bu konudan sorumlu ilgili Bakandım ve görevde bulunduğum sürece, sürdürülebilir ve istikrarlı bir ihracat artışının sağlanabilmesine, tek pazara olan aşırı bağımlılığın kaldırılmasına ve kaliteli Türk malı imajının yaratılmasına bağlı olduğunu ifade etmiştim. Bu nedenle de politikalarımızı, hedef ilke, hedef ürün ve Türk malı imajı üzerine kurmuştuk.

Ayrıca, döviz kuru politikasının ihracatımızı artırmak için en önemli politika araçlarından biri olduğunun önemini ifade ederek, bu konuda gerçekçi bir kur politikası izlemeye çalışmıştık.

Gümrük birliğine ilişkin beklentilerimizin ilk yılında, bu anlamdaki tavizlerimizi 1970'li yıllarda aldığımızı ifade ederek, artışları tekstil ve konfeksiyon ürünlerindeki kotaların kaldırılmasıyla sınırlı tutmuştuk.

İthalatımız ise, beklediğimiz gibi yatırım ve hammadde malı ağırlıklı olarak gerçekleşmişti. Gümrük birliğinden asıl beklentimizi orta ve uzun vadede oluşacak olan, doğrudan yabancı sermaye yatırımları üzerinde teksif etmiştik ve 1997 yılı programını hazırlarken, yatırım, üretim, ihracat zincirinde 1996 yılındaki ithalatımızdaki yatırım ve hammadde ithalatının üretimde ortaya çıkacağı artışı, geleneksel pazarlarımızdaki durgunluğun ortadan giderek kendini canlanmaya bıraktığını dikkate almış, bizim hazırladığımız; imzası, 55 inci Hükümete nasip olan teşvik kararları çerçevesinde de 1997 ithalat ve ihracat programını ortaya koymuştuk.

Bu Hükümet göreve gelir gelmez, ilk altı aydaki yüzde 9'luk ihracat artışını görmezden gelecek, hemen bir revizyona gitti. Tabii ki, bu revize etmek, acaba, bizim Dış Ticaret Müsteşarlığındaki tayinlerin önünde bir neden miydi onu anlayamıyorum; çünkü, henüz o tayinlerden sonra, arkadaki daire başkanlıkları ve genel müdür yardımcılıkları boş bırakılarak, bu kurumumuzda çalışan, özveriyle çalışan arkadaşlarımız, gerçekten çok zor durumda bırakılmıştır. Şimdi sormak isterim, acaba, bu kişilerin atanmasında, bu kurumun bir uzmanlık müessesesi olduğu unutulmuş bazı kişilerin hâlâ tavassutları mı beklenmektedir?!

Bakın, şimdi, 1997 yılı ihracat hedefinin program çerçevesinde olmamasını bazı hayalî saptamalara bağlayan açıklamalara yer veriliyor. Buradan bunların doğru bir saptamasını yapmak istiyorum. 1997 yılı ilk programına göre, ihracatın beklenen seviyenin altında kalmış olması hedeflerin yanlışlığından değil, doların, mark karşısında ve diğer paralar karşısında değerinin artmasından ve ihracatının yüzde 50'sini Avrupa Birliğine yapan ülkemizin, ihracatının dolar olarak ifadesinde değerlerin düşük kalmasından, Almanya'daki resesyonun devam etmesi nedeniyle, tekstil ihracatımızın hâlâ gerilemesinden ve uç tüketiminin artmasından kaynaklanmaktadır. Ancak, bu gelişmele-

ri dikkate almadan, Hükümet, hedefleri revize ettiği için, şu andaki yüzde 9'luk ihracat artışını bir performans artışı olarak ortaya koymaktadır; bunu da anlamak mümkün değildir.

-BAŞKAN – Sayın Yılmaz, süreyi nasıl paylaşacaksınız bilmiyorum; ama, 19 uncu dakikadasınız.

AYFER YILMAZ (Devamla) – Peki; teşekkür ediyorum.

Ancak, ihracatımızla ilgili olarak yapmamız gereken çok şey vardır. Özellikle bugün tekstil ihracatçılarımız açısından, Amerika Birleşik Devletlerindeki kotaların artırılmasından çok, ürünlerin çeşitlendirilmesi stratejisine gitmemiz gerekmektedir ve özellikle ihracatçımıza vereceğimiz teşviklerde, onları, uluslararası piyasalarda zor durumda bırakmayacak açıklamalarda bulunmamız gerekiyor.

Ayrıca, ihracatçımızı ilgilendiren en önemli konulardan biri, ihracatta KDV iadesidir. Bu bütçede de, ihracatta KDV iadesinin yeterli oranda konulmadığını görüyoruz; çünkü, ekim ayı itibarıyla, 1997 yılı için 100 trilyon lira olan kullanım, 1998 yılı için, ihracat artışıyla birlikte, 180 trilyon lira olarak konulmuştur. İlk günden yetmeyeceği bellidir; ama, şimdi, hemen, değerli bürokrat arkadaşlarım cevap hanesine şunu yazabilirler; bunda önemli bir konu yok, ödeneksiz olarak da harcanabilir. İşte, benim söylemek istediğim konu da bu. Yumuşak noktalardan biri, personel, faiz ödeneğinden sonra, ihracatta KDV iadesi de, burada yeterli ödenek olmasa bile harcanabilecektir; işte, size, bütçe açıklarına bir katkı daha.

Ihracatımız açısından, KOBİ'lerin önemine, burada, defalarca değinildi. KOBİ'lerimizle ilgili olarak yapılan çalışmalar, sadece teşviklerle değil, onları bilgilendirmek, onların elinden tutup dış piyasalarla tanıştırmakla mümkün olur. Bu konuyla ilgili olan Dış Ticaret Müsteşarlığımızda, gerek yurt içinde il il gezerek, KOBİ'lerimizi yerinde bilgilendirme ve yerinde sorunlarını çözmek için tüm devlet kuruluşlarının ilgili kuruluşlarıyla yaptığımız toplantılar henüz yapılmamaktadır, devam ettirilmemektedir. Ayrıca, onları, piyasalarla tanıştırmak için yaptığımız ticaret heyeti programlarının da gerçekleşmediğini görüyoruz. KOBİ'lerimizi bir günde ihracatçı yapmamız mümkün değil. Onları bir araya getiren -dikkatle, iyi bir şekilde başlatılan modelin- sektörel dışticaret şirketleri modellerinin teşviklerine devam etmemiz gerekiyor.

Ayrıca, ihracatımızın bilgilendirilmesi için, ticaret noktaları ile yurt dışında onlara kolaylık sağlayacak ticaret merkezlerinin kurulması için çalışmalar da son aşamaya gelmişti. Şimdi, biz, bu hazırlanan temellerde, 55 inci Hükümetin zihinleri karıştıran açıklamalarını bir tarafa bırakarak, özellikle Asya krizinden sonra bu piyasalarda ortaya çıkan devalüasyonu da dikkate alarak, rakip olduğumuz pazarlarda ihracatımızı korumak ve rekabetimizi sağlamak için ortaya konulacak politikaları hemen belirlemek ve bir an önce uygulamaya koymak zorundayız. Bu nedenle, Sayın Bakanın, muhataplarıyla, bu konuya en kısa sürede bir çözüm getireceğini umuyoruz.

Ayrıca, ihracatımız, ithalatımız ve tüm sanayicilerimiz için gerekli olan, hazırladığımız TÜRKA, antidamping ve gümrük kanunu tasarılarının bir an önce Genel Kurulumuza gelmesi gerekmektedir. Bu konuda, muhalefet olarak bütün desteği vermeye hazırız.

Ayrıca, KOBİ'lerimizi ve ihracatçımızı dışpazarlarla barıştırmak konusuna geldiğimizde; bizim, yurtdışındaki müşavirliklerimizi daha destekleme, daha nitelikli hale getirmek yerine, neden, kapatmaya gittiğimize ilişkin beyanatlarda bulunuyoruz; bunu da anlamış değiliz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerek makro dengelerle gerekse dıştıcarete ilişkin olarak 5 aylık geçmişi ve siyasi iradeden yoksun, teknisyence hazırlanmış ve bakanların açıklamasıyla, yasalasmadan rafa kaldırılmış 1998 yılı bütçesiyle, bu Hükümetin, Türkiye'nin önündeki hiçbir sorununa çare bulacağını sanmıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

Bu Hükümetin getirebileceği en önemli icraat, zımnen açıklamış olduğu seçimi açık bir şekilde ifade etmek olacaktır.

Yine de, bu bütçemizin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Sayın İsmail Kalkandelen, buyurun.

DYP GRUBU ADINA İSMAİL KALKANDELEN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ve Danıştay Başkanlığı bütçeleriyle ilgili olarak Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlamadan evvel, Yüce Meclisin siz değerli milletvekillerini saygıyla selamlarım.

Anayasamızın 58 ve 59 uncu maddeleri; devletin, istiklal ve cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri almasını emretmektedir. Ülkemiz nüfusunun büyük bölümünün genç olması nedeniyle, bu konu daha da büyük önem taşımaktadır.

İlköğretimden üniversiteye kadar, tüm öğretim kurumlarındaki öğrencilerimizin, ayrıca okul dışı gençlerimizin ve tümüyle vatandaşlarımızın, fizik, moral güç ve yeteneklerini geliştirmek, beden eğitimiyle spor faaliyeti yapmalarını sağlamak, gençliğin boş zamanlarını değerlendirmesiyle ilgili hizmetleri yürütmek, eğitici ve sporcu elemanlar yetiştirmek; gerekli saha, tesis ve malzemeleri sağlamak ve bu tesislerin iyi işletilmesini temin etmek; sporcuların, spor yapanların sağlığıyla ilgili tesisleri yaptırmak, sporun her branşında beynelmilel sahalarda ülkemizi en iyi şekilde temsil edilmesine özen göstererek, başarılı olanları teşvik etmek ve ödüllendirmek, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün başlıca görevlerindedir.

Ayrıca, bugün, bütün dünyanın hassasiyetle üzerinde durduğu konu, insana yapılan yatırımdır. Burada, sporun koruyucu sağlık hizmeti yaptığı da gözden uzak tutulmamalıdır.

İşte, bundan dolayı, bütün ülkeler, spora büyük önem vermekte ve daha büyük organizasyonlara yönelmektedirler. Bunun en büyük örneği olarak, bugüne kadar yapılmakta olan ve değişik kıtalarda organize edilen futbol, güreş, kayak, boks, atletizm, judo, karate, basketbol gibi şampiyonaları, Akdeniz Oyunlarını ve dünyanın tüm ülkelerinin katıldığı olimpiyatları organize etmek için ülkelerin âdeta birbirleriyle yarışmalarını gösterebiliriz. Bu sebeple, bugüne kadar, uluslararası boyutta başarıyla organize edilen yarışmalara ilaveten, ülkemize olimpiyatları getirmeyi hedeflediğimizi ve 1992 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde olimpiyatlarla ilgili yasayı çıkardığımızı biliyoruz. Bundan sonra yapılacak yatırımlarda, olimpiyat hedefinin bir millî dava olarak göz önünde tutularak, projelerin bu yönde geliştirilmesini sağlamak gerekmektedir.

Uluslararası girişimler ve ciddî takipler sonucu, 2008 olimpiyatlarının ülkemizde yapılmasının gerçekleştirilmesi, Hükümetin ve ilgili bakanlığın en önemli görevi olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz on yılda, hükümetlerimizin, gençlik ve spor konusuna farklı ve özenle baktığını biliyoruz. Bu desteğin, önce tesislere, dolayısıyla da sportif faaliyetlerdeki verimliliğe semere olarak da fark edilecek boyutlarda büyük başarılar getirdiğini görüyoruz. Ulus olarak, genç neslimiz, spor konusunda da büyük potansiyel oluşturmaktadır. Bu nedenle, eğitim ve kültür seviyesinin giderek yükselmesi, konunun bilincini ve ilgiyi de artırmıştır. Tesisler konusunda, özellikle son dört yılda, Genel Müdürlüğün imkânları en iyi şekilde değerlendirici gayretleriyle, çok sayıda spor tesisinin bitirildiğini görüyoruz. Bunlar, kapalı spor salonları, yüzme havuzları, çim zeminli futbol sahaları ve ışıklandırma sistemleri; ayrıca, modern skorboardlar, il hizmet binaları, yağlı güreş alanları, açık spor tesisleri, kapalı spor salonları, gençlik merkezleri, sporcu gençlerimizin ve spor yapan halkımızın hizmetine sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, 1997 yılında bitirilen ve 1997'den 1998'e de sarkan bir stüru yatırımları da saymamız mümkündür. Bunların bir kısmının inşaatları bitirilmemiş olmasına rağmen, temenni ediyoruz, 1998 yılında bitirilecektir.

Diğer yandan, özürtlü vatandaşlarımızın, halen mevcut tesisler içinde ve bundan sonra yapılacak tesislerde özel olarak spor yapabilmeleri ve sportif faaliyetleri izleyebilmeleri için gerekli gayretin gösterilmesi, Genel Müdürlüğümüzün en ciddi konusu olarak gündemde olmalıdır. Bu konuda, komşumuz olan ülkelerde güzel örnekler görülmektedir.

Doğu ve Güneydoğu Bölgelerimizde de, sportif faaliyetlere ilginin ve aktif sporla uğraşanların sayısının günden güne arttığını gözliyoruz. Bu bölgelerimize, diğer alanlarda gösterilen ilgiye ilaveten spor tesisleri yapma çalışmaları hızlandırılmalı, yatırımlar bitirilmeli ve spor yapacak gençlerimizin ve halkımızın hizmetine bir an önce sunulması sağlanmalıdır.

Yatırımlarda rastlanan aksaklıklara bazı alternatif çözüm yolları aranması da önemlidir. Şöyle ki:

Yatırım proje stokuna hassasiyetle ve seçici bakılmalıdır. Büyük küçük yatırım planlamasında kaynak ihtiyaç dengesinin ciddiye alınması kadar siyasî taleplerle yapılması istenilen tesislerde de verimlilik aranmalıdır.

Yatırımların atıl olmayıp kazanç getirisi de dikkate alınmalıdır.

Kullanılmayan spor tesisleriyle ilgili olarak, gayrimenkullerin satışları gibi gelir artırıcı önlemler alınmalıdır. Genel Müdürlüğe ait illerde satılacak değerli gayrimenkullerden sağlanan gelirin tamamı ise, o illdeki spor tesisleri yatırımında kullanılmak üzere, bakanlıkça, il valilikleri emrine verilmelidir.

Mevcut bütçe imkânlarıyla yatırım hizmetlerini istenen düzeyde yürütmek mümkün değildir. Ödenekler ve nakit akışı, Hazine ile Maliye arası bürokrasi nedeniyle gecikmelere neden olmakta, termin planı etkilenmektedir.

Spor tesislerimizin işletilmesinde, modern işletmecilik anlayışıyla, her tesisin kendi amortisman giderlerini sağlayacak yeni bir anlayış geliştirilmelidir. Bu sayede, yeni yapılacak projeler ve inşaatı devam eden tesisler bitirilerek gençlerimizin hizmetine girmesi gerçekleşmiş ve tesislerimiz istenilen yapıya kavuşarak yaşam bulmuş olur.

Mevcut spor tesislerimizin, değişen ve gelişen spor müsabaka kuralları ve ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi de gerçekleştirilmelidir.

Büyük stadyumlarımız, başta futbol olmak üzere, diğer branşlarda da gece müsabakalarının yapılabilmesi için aydınlatma sistemlerinin çoğaltılması çok önemli bir husustur ve gereklidir.

Şehirlerimizde, beldelerimiz ve köylerimizde, gençlerimizin, serbest zamanlarını spor yaparak değerlendirmeleri için her köye ve semtlere, kısa sürede hizmete sunulacak biçimde, aydınlatılmış açık spor tesisleri yapımına hız verilmeli; konu için, sponsor firmalar, sanayi kuruluşları, Genel Müdürlüğümüzün özel girişimleriyle sağlanıp desteğe teşvik edilmelidir. Bu şekilde, kırsal kesimlerdeki gençlerimizin, kahvelerden spor sahalarına alınmaları sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, yukarıda ifade etmeye çalıştığım koşulların üstesinden gelecek bir yapıya sahiptir. Bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığından aldığı güçle, görevlerini azamî ölçüde yapma gayreti içerisinde.

Sporun her branşında, Türkiye Cumhuriyetimizden, dünyaya, daha fazla şampiyonlar ve başarı mesajları vermek üzere, sadece sorumlu değil, bizzat yetkili gençlik ve spor bakanlığının kurulması bir zorunluluktur. Bu konunun gerçekleşmesi, gençlerimiz ve sporcularımız için çok önemli

bir adımdır. Böylece, temel hedeflerde öncelikler daha sağlam ortaya konulacak, müsteşarlık gibi işleyen sistem de oluşacaktır. Bakanlığın ihdasını içtenlikle istiyor ve bir an önce oluşmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğümüzün başarılarla dolu çalışmaları büyük özveridir. Kendilerini her zaman takdirle izliyorum. Onlardan, ne belediyeler şehir planlarını hazırlarken görüş alırlar ne de maalesef, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, toplukonuş organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, diğer eğitim kurumları, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yasasının 26/2 nci ve 26/4 üncü maddelerine göre spor alanı ve tesis kurulması mecburiyetine rağmen, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüyle bugüne kadar tam anlamıyla işbirliğine gidilmiştir.

Çok önemli bu tür çalışmalar ve yatırımlar, bu tesisler bünyesinde oluşmuş ve oluşacak spor tesislerinden yararlanma oranının yukarıya çekilmesi için başlatılan projeler süratle tamamlanıp, uygulamaya geçirilmelidir.

Başbakandan bakanlara, milletvekillerinden bürokratlara kadar, seçilen hedef, sporcumuza ve spor yapan halkımıza en iyi hizmeti vermek olmalıdır. Bütçesi görüşülen ve üzerinde söz aldığım Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün, başta, Devlet Bakanı Sayın Yücel Seçkiner ve uhdesindeki Genel Müdürlüğümüz Sayın Tevfik Sarpkaya olmak üzere, yardımcılardan, il ve ilçe teşkilatlarının müdürlerine kadar, tesislerimizin yaşatıcıları değerli çalışanlarının hedefleri, Büyük Atatürk'ün övdüğü sporcu gençlerimize spor sahaları sunmak ve her branşın federasyonu ile çalıştıracılarının da, illerden, Türkiye şampiyonları, Türkiyemizden de, başta, geleneksel sporumuz güreş olmak üzere, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da, çok sayıda, boks, tekvando, halter ve diğer ferdi branşlarda, Balkan, Avrupa, dünya ve olimpiyat şampiyonları çıkarmak olmalıdır; ayrıca, takım olarak, güreşte, diğer branşlarda ve futbol, basketbol, voleybol dallarında, Avrupa kupalarında ve dünya şampiyonalarında başarı hedeflemeleridir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1998 yılında, gençlik ve spor için öngörülen hedeflerin ve projelerin ve başarılı hizmetlerin geleceğine, umutla bakmak istiyorum. 1997 yılı bütçesinde - ve ek destekler sonucunda- yaklaşık 15 trilyon harcanmıştır; 1998 bütçesinde ise, ilk rakam 15,536 trilyondur ve bu miktar, tatmin edici de değildir. 1998 yılı içinde, bu rakamın, özel desteklerle 2 katına çıkarılacağını umut etmek istiyorum.

1998 yılında, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün, daha da etkin çalışmalar sürdüreceğine inanıyorum.

Sayın Bakana ve onun şahsında, Genel Müdürlük ve tüm mensuplarına, içtenlikle başarılar temennisiyle, 1998 yılı bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi ise, Danıştay Başkanlığı bütçesiyle ilgili görüşlerimi arz etmeye çalışacağım.

BAŞKAN – Sayın Kalkandelen, 3 dakikanız var.

İSMAİL KALKANDELEN (Devamla) – Tamam, teşekkür ederim.

İlk defa "Şûrayı devlet" adıyla kurulan ve anayasal bir kurum haline getirilen Danıştay, 1961 ve 1982 Anayasalarında, yüksek idare mahkemesi olarak görüyoruz.

Danıştay, bireyin hak ve özgürlüklerini korumak, haksızlığa uğranıldığında, şikâyet hakkını kullanarak, dava açılmak üzere kurulmuştur.

Danıştay, 2575 sayılı Kanunda belirtildiği gibi, yargı görevinin yanı sıra, danışma ve inceleme görevlerini de ifa etmektedir. Danıştayın birinci görevi, yargıdır. Danıştay, kanunda belirtilen

hususlarda, birinci derecede yargılama görevi yapmaktadır. İkinci görevi, idare mahkemelerinden, vergi mahkemelerinden ve Danıştay dava dairelerinden kendilerine intikal eden dava dosyalarında temyiz merciidir. Üçüncü göreviyse, danışma ve incelemidir.

Bütün demokratik ülkelerde, kuvvetler ayrılığı prensibi vardır; yasama, yürütme ve yargı, birbirinden bağımsızdır. Mahkemeler, yürütmeyi ve Meclisi denetlerler. Bilindiği gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan kanunların Anayasaya uygunluğunu, Anayasa Mahkemesi denetlemektedir. Yürütmenin aldığı kararları -yani, icra organını- denetleyen, idarî yargıdır; idarî yargının en üst kuruluşu da, Danıştaydır.

Danıştay Başkanlığında, 16 başkan, 63 üye, 42 Danıştay savcısı ve 204 tetkik hâkimi kadrosu mevcut olup, bunlardan, başkan ve üye kadrosunun 78'i, savcı kadrosunun 42'si, tetkik hâkimi kadrosunun 189'ü fiilen dolu bulunmaktadır. Öte yandan, 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta olan, genel idare, sağlık ve yardımcı hizmetler ile teknik hizmetler sınıfından, toplam 390 personel kadrosu mevcuttur.

Demokratik hukuk devleti olabilmenin vazgeçilmez şartlarından birisi de, Anayasanın 125 inci maddesinde de belirtildiği üzere, idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tabi olmasıdır. Bu kadar önemli görevleri olan Danıştayın, görevlerini tam manasıyla ve rahatlıkla yerine getiremediğini söylemek mümkündür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kalkandelen, lütfen toparlayın.

İSMAİL KALKANDELEN (Devamla) – Bitiriyorum; yarım sayfam var.

Ancak, bu dava yoğunluğu ve davaları sonuçlandırma süreci, sadece Danıştay Başkanlığımızın değil, tüm yargı sistemimizin bir sıkıntısı olarak karşımıza çıkmaktadır. Hatta, Danıştay Başkanlığımız, bu konuda, gereğinden bile daha strâtlidir denilebilir.

Başkanlığın dava yükünün fevkalade fazla olduğu görülmektedir. Danıştay Başkanlığının, günümüz koşullarına uygun olarak, daire sayısını artırmak yanında, teşkilat yapısının düzenlenmesi ve uzmanlaşmaya gidilmesi gerekmektedir. Özellikle, yönetim davalarında uzman hâkim gerekliliği, karşımıza çıkan önemli bir husustur. Danıştay Başkanlığının, bu dava yükü göz önünde bulundurularak, ihtiyacı olan kadronun ve kadroyla ilgili yasal düzenlemenin ve gerekli ekipmanın, Hükümetçe, bir an önce gerçekleştirilmesini temenni ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KALKANDELEN (Devamla) – Başta Danıştay Başkanı ve diğer görevliler olmak üzere, 1998 yılı bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalkandelen.

Efendim, gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmış; soru sorma işlemi de kapanmıştır.

Şahıslar adına konuşmalara geçmeden önce, Hükümetin söz talebi var mı efendim? Yok.

Lehte, Sayın Selahattin Beyribey; buyurun. (ANAP sıralarından alkışlar)

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün 1998 malî yılı bütçesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Ülkemizi 2000'li yıllara en iyi şekilde hazırlamak için, cesur reformlara ve yeniden yapılmaya ihtiyaç vardır. Bu yapılanma içerisinde spor ve sportif faaliyetlere gerekli önem verilmelidir. Spor, toplumun, birlik, beraberlik, kardeşlik içinde ve dinamik olmasını sağlar.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün faaliyetleri; modern spor tesislerinin ve semt sahalarının yapımı, mevcut tesislerin modernizasyonu, uluslararası standartlara uygun spor malzemelerinin temini, bilimsel esaslara uygun sporcu eğitimi ve uluslararası organizasyonların ülke geneline yaygınlaştırılması, sporcu sağlığıyla ilgili yeni tedbirlerin alınması ve yeni spor sağlık merkezlerinin kurulması, lisanslı sporcu sayısının artırılması, ülkemizin, uluslararası alanda daha fazla sporcu temsiliyle üstün başarıların elde edilmesi, çağdaş spor anlayışının hâkim kılınması ve sporla ilgili yasal düzenlemelerin yapılmasını kapsamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk sporu, ancak, demokratik ve özerk federasyonlar, spor kulüplerinin güçlendirilmesi, sporun tabana yayılması ve aile, okul, kulüp, spor teşkilatının işbirliğiyle istenilen seviyeye getirilebilir.

Sporda, hedefe, her yaştaki insanın spor yapmasını mümkün kılan bir politikayla ulaşılabilir. 55 inci Hükümetin 5 Kasım 1997 tarihindeki sporla ilgili en önemli kararıyla tüm illerde başlatılan "alkol ve uyuşturucuya hayır, spora evet" kampanyasına gönülden katılıyor ve bu kampanyada tüm teşkilatlara başarılar diliyorum.

Türkiye nüfusumuzun yaklaşık 1/3'ü, 12 ilâ 25 yaşları arasındaki genç kuşaktır. Bu gençlerin yapıcı ve yaratıcı yeteneklerini ortaya çıkarmak, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün en önemli görevi olmalıdır.

Son yıllarda, uluslararası sportif faaliyetlerdeki başarılarda artma olması, bizleri ziyadesiyle memnun etmiştir. Bu başarıların daha da artarak devamını bekliyor, bu vesileyle, bizleri, Avrupa ve dünya şampiyonalarında temsil eden bütün sporcu kardeşlerimi gönülden kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, maalesef, altyapı yatırımları yönünden, Türkiye, beklenen düzeye gelememiştir. Yüzlerce tesisin temelleri atılıp, halen, öyle beklemektedir. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne ayrılan bütçeyle, bunların bitirilmesi, tamamlanması mümkün görünmemektedir. Maalesef, bazı yatırımların temel seviyesinde olması, devletin milyarlarca lirasının toprak altında kalmasına sebep olmuştur. Bu yapıların bir an önce tamamlanmasını bekliyoruz. Kars Selim İlçesi Spor Kompleksi ve Ardahan Çıldır İlçesi Spor Eğitim Merkezini bir an önce bitirerek, kayak ve kros yarışmalarında geçmişte başarı gösteren sporcularımız gibi, yöremizdeki yetenekleri tekrar ortaya çıkarmalıyız.

Halen, Kars'ın ilçelerinin birçoğunda semt sahaları bile yoktur. Ayrıca, amatör kulüpler ayakta durabilme mücadelesi vermektedirler. Ekonomik değerleri Türkiye ortalamasının çok altında olan Kars İlimizde, amatör kulüpler, gerçekten, çok büyük maddî ve manevî sıkıntı içerisinde dirler. Özellikle, geri kalmış bölgelerde, bu kulüplerin, devletin himayesine ve desteğine ihtiyaçları vardır.

Değerli milletvekilleri, spor, toplumların mevcut olan statik enerjisinin başka alanlara kanalize olmasını önleyerek, toplumun, ahenk ve bütünlüğünü sağlar. Özellikle, bazı bölgelerimizde, maalesef, Üçüncü Ligde bir futbol takımı bile yoktur. Bu illerde, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile Futbol Federasyonunun, hiç olmazsa her ilde bir Üçüncü Lig takımı olması için çalışma içerisine girmesi, kalkınmada geri kalmış bölgelerde statik enerjinin başka alanlara kanalize olmasını önleyerek, bu bölgede kaynaşma ve kardeşliği temin edecektir.

Değerli milletvekilleri, spor, partiler üstüdür ve tek bir politikası vardır, o da insana hizmettir. Ülkemizin coğrafi yapısı, her türlü sportif faaliyetlerin yapılmasına olanak sağlayan doğal özelliklere sahiptir. Örneğin, yüksek oksijen saturasyonu, kristal kar, orman, karık olmaması ve pistiyle Ortadoğu'nun en iyi kayak pisti olan Sarıkamış Kayak Pisti, altyapı ve otelcilik hizmetlerinin eksikliğinden dolayı hizmette faal hale gelememiştir. İnaniyorum ki, altyapı ve konaklama hizmetleri biterse, burası, doğuda, kış turizmi ve eğitiminin merkezi olacaktır.

Değerli milletvekilleri, halen devam eden futbol maç yayınları kargaşası, hukuk ilkeleri ve se-yirci kitlesi dikkate alınarak en kısa zamanda çözümlenmelidir. Sayın Bakanın, Plan ve Bütçe Ko-misyonundaki konuşmalarında ifade ettiği gibi, Futbol Federasyonu hukukî yolları tatbik etmezse, Anayasa gereği, maçların TRT'den verileceği şeklindeki beyanlarına gönülden katılıyorum.

Değerli milletvekilleri, özellikle amatör spor kulüpleri desteklenmeli, semt ve ilçelerde spor-tif alanlar oluşturularak, spor, tabana yayılmalıdır. Biz, geleceğimiz için, kuvvetli, çevik ve zeki gençler yetiştirmeliyiz.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne, 1998 malî yılı bütçesinden ayrılan ödenek yetersizdir; ancak, ülkemizin de içinde bulunduğu bütün koşullar göz önüne alınmalıdır. En az ödenekle en çok iş yapabilme gücüne ve kudretine sahip 55 inci Hükümet ve bu Hükümetin spordan sorumlu Dev-let Bakanının, bütün bunlara karşı, doğru, dürüst ve adil bir spor hizmetini ülkede yaşayan herke-se sunacağı kanaatini taşıtmaktayım.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlarken, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin ülkemi-ze, milletimize, spor camiamıza, kurum çalışanlarına hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Beyribey.

Hükümet adına, Devlet Bakanı Sayın Yücel Seçkiner; buyurun.

Sayın Bakan, süreyi paylaşacak mısınız efendim?

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Paylaşacağız.

BAŞKAN – Buyurun.

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; konuşmama, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesi hakkında, yol gösterici görüşleri-ni açıklayan değerli arkadaşlarıma teşekkürle başlamak istiyorum; hepinize saygılar sunuyorum.

Nüfusunun yaklaşık yarısını 25 yaşın altındaki Avrupa'nın en genç popülasyonunun oluştur-duğu güzel ülkemizin genç insanlarına verilebilecek hizmetlerin en büyüğünü vermenin, tüm cum-huriyet hükümetlerinin ve Yüce Meclisimizin en önemli görevi olduğuna inanan, bu bilinç içinde çalışmalarını sürdüren, gençlik ve spordan sorumlu bir Bakan olarak, değerli zamanınızı almamak için, faaliyetlerimizi ana başlıklar halinde sizlere arz etmek istiyorum.

Ülkemizi 2000'li yıllara en iyi şekilde hazırlamak idealiyle yola çıkan Hükümetimiz, sporda da cesur reformlara yönelmiş, Türk sporunun yeniden yapılanması açısından ciddi çalışmalar baş-latarak, yıllardır önerilen, konuşulan; ancak, hayat bulamayan konuları gerçeğe dönüştürmeyi ba-şarmıştır. Bir yandan gençlik ve sporla ilgili faaliyetler geliştirilirken, diğer yandan, olimpiyat or-ganizasyonlarının gerekli kıldığı modern spor komplekslerinin yapılması ve mevcut tesislerin mo-dernizasyonu ele alınmakta, sporun kitlesel desteği artırılarak, lisanslı sporcü adedinin bir yıl içe-risinde en az iki misline çıkarılması amaçlanmaktadır.

Türk sporcularının uluslararası alandaki başarılarını yükseltmek açısından, uluslararası stan-dartlardaki spor malzemelerinin temini, sporun bir bilim olduğu gerçeğinden hareket eden bilinçli spor eğiticilerinin sayılarının artırılması esas alınmaktadır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Türk spor yönetiminin yapısını çağın gereklerine uydurmak, spor federasyonlarımızı demokratik ve özerk bir yapıya kavuşturmak, sporun kitlelere benimsetilmesi açısından, spor kulüplerinin güçlendirilmesini sağlamak, aile, kulüp, spor örgütü işbirliğini oluştur-mak, spor tesislerinin yurt düzeyinde dengeli dağılımını sağlamak, temel görev felsefemizi oluştur-maktadır.

Yine, hedefimiz, globalleşme sürecinin hızlı bir şekilde yaşandığı günümüzde, gelişen ve değişen koşulları dikkate alarak, yepyeni bir spor politikası oluşturmak, gençlik ve spor hizmetlerinde çağrı yakalamak, hatta, daha da öne geçmektir.

Bakanlığımın önemli görevi; gücünü tarihin moral değerlerinden alan, demokrasiye yürekten inanmış, sorumluluk sahibi, güçlü bir Türkiye idealini benimsemiş, bu güzel ülkenin dostunun sadece kendisinin olduğunun bilincinde, Büyük Önder Atatürk'ün ilke ve inkılaplarına yürekten bağlı, ulusal değerler etrafında birleşmiş, 2000'li yılların gençliğini en iyi şekilde yetiştirmesine önderlik etmek, onların ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamaktır.

Bu bilinç içerisinde hareketle, günümüzde gençliğin karşısında en büyük tehlike haline gelen alkol ve uyuşturucu maddelerle mücadelede ciddi önlemler alınmakta; 5 Kasım 1997 tarihinde tüm illerimizde başlatılan "alkol ve uyuşturucuya hayır, spora evet" programı dikkatle yürütülmektedir.

Gençliğe yönelik hizmet ve faaliyetlerin çok yönlülük arz etmesi ve birçok kurum ya da kuruluşu yakından ilgilendirmesi nedeniyle, başkanlığını Sayın Başbakanımızın yapacağı, bir yüksek gençlik konseyi oluşturulması çalışmaları başlatılmış bulunmaktadır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; 1997 yılı içerisinde, spor konusunda planlanan ve gerçekleştirilen hizmetleri kısaca arz etmek istiyorum: Spor kulüplerinin üst kuruluşu olan federasyon başkanlıkları, teşkilatımızın en önemli birimleridir. Federasyon başkanlıklarının, eğitim, organizasyon, mali ve idari kadroları zenginleştirilerek, teşkilat yapılarının ihtiyaçlarını karşılayacak bir seviyeye getirilmesi ve çağdaş bir yapıya kavuşturulması için yoğun çalışmalarımız devam etmektedir.

Spor federasyonları, hiç kimsenin üzerinde etkili olmayacağı spor adamları ile kulüp temsilcilerinden oluşan ve kendi dinamiği içinde özerk bir yapıya sahip kuruluşlar haline getirilecektir.

Hükümetlerarası eğitim, bilim ve kültür işbirliği anlaşmaları gereğince, ikili yarışmalar, uluslararası turnuvalara karşılıklı katılım, ortak eğitim ve gelişim kampları, karşılıklı uzman ve antrenör değişimi, kurs ve seminer gibi, sporun çeşitli alanlarında işbirliğini kapsayan spor işbirliği protokolleri, ülkemiz ile Macaristan, Romanya, Bulgaristan, Küba, Suriye, Makedonya, Arnavutluk, Moldavya, Azerbaycan, Çin Halk Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında mevcut bulunmaktadır.

Ülkemiz, Balkan, Avrupa, dünya şampiyonaları ile engelliler ve dünya okullar spor yarışları ve uluslararası turnuvalarda, 472 altın, 443 gümüş, 397 bronz olmak üzere, toplam 1 312 madalya kazanmıştır. Bu yarışmalarda, 1996 yılında toplam 829 madalya alınmışken, 1997 yılında 1 312 madalya kazanılmasını memnuniyetle ifade etmeliyim.

Kısa görev sürem içerisinde 26 ilimizi dolaştım. Maalesef, tüm illerimizin fizikî gerçekleşmesi çok düşük, trilyonlarca liralık ödenek gerektiren 400'e yakın yarım kalmış tesisle dolu olduğunu gördüm. Öncelikli amacımız, yeni tesislere başlamak yerine, belli bir sıra dahilinde mevcutları tamamlamak olacaktır. Birçok tesisin hiç gerekli olmayan yerlerde planlanıp inşaatına başlanmış olması, hem spor teşkilatının sorunlarını artırmakta hem de siyasi iradenin doğru yönlendirilmesi gereğini ortaya çıkarmaktadır.

Eskişehir, Karabük, Kayseri, Çanakkale ve Van illerimiz statlarının ışıklandırılması ihalesi yapılmış olup, kısa sürede bitirilmesi planlanmıştır; bu illerimizde de gece maçları izlenecektir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; dünyada her alanda görülen hızlı gelişme ve değişim sporda da yaşanmaktadır. Ülkemizin bu hızlı gelişmeyi ve değişimi yakalayabilmesi için, teşkilat olarak, spor eğitimine önem ve öncelik verilmektedir. 1998 yılında, spor eğitim hizmetlerimiz geliştirilerek, sürdürülecektir ve öncelikle, antrenör yetiştirme kursları ile gelişim seminerleri federasyon başkanlıklarının ve gençlik ve spor il müdürlükleri ile spor kulüplerinin ihtiyaçları tespit edilerek planlanacak

ve gerçekleştirilecektir. Spor Eğitimi Sağlık ve Araştırma Merkezi bünyesinde yeni üniteler kurulacak, 2000 Sydney Olimpiyatları ve uluslararası yarışmalara hazırlanan millî takımlarımızın genel sağlık kontrolleri ile performanslarının test ve ölçümü, periyodik olarak gerçekleştirilecektir.

Sporcularımızın daha sağlıklı olması ve sosyal güvenliklerinin sağlanması, teşkilat olarak önem ve öncelik verdiğimiz hizmetlerden birisidir. Uluslararası yarışmalara katılan bütün millî takımlarımız, müsabakalar ve müsabaka öncesi kamp ve hazırlık çalışmaları sırasında, teşkilatımız tarafından, ölüm, maluliyet ve sakatlanmalara karşı sigortalanırken, her türlü tedavi masrafları da bu sigorta kuruluşu tarafından karşılanmaktadır.

2000'li yıllarda olimpiyat oyunlarını düzenlemeye adaylığımız sürmektedir. Hacettepe Üniversitesinin işbirliğiyle kurulan Türkiye Doping Merkezinin Uluslararası Olimpiyat Komitesince akreditasyonu için girişimlerimiz ve yatırımlarımız devam etmektedir. Sporcular, temiz spor ilkesine uygun olarak, doping yapmanın zararları konusunda sürekli olarak uyarılmakta ve eğitilmektedir. Sporumuzda yeni bir fair play meşalesi yakılmıştır. Türk sporu ve sporcularının geleceğini güvence altına almak amacıyla çeşitli kuruluşlarla gerekli koordinasyon sağlanarak protokoller yapılmış ve uygulamalar hemen başlatılmıştır. Bu cümleden olarak, lisanslı spor yapan sporcularımızdan sosyal güvencesi bulunmayanların muayene ve tedavileri devlet hastanelerinde yapılarak, giderleri Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne karşılanacaktır ve olimpiyat, dünya ve Avrupa şampiyonları bu haktan ücretsiz olarak yararlanacaklardır. Yine, hiçbir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmayan sporcular, kendi primlerini yatırmak koşuluyla, Sosyal Sigortalar Kurumu veya Bağ-Kur üyeliği içine alınmıştır.

Çocuk ve gençlerimizin spor yapmaları amacıyla, uygun boş orman alanları, spor tesisi yapmak üzere, Orman Bakanlığımız tarafından tahsis edilecek, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzün makine, tesisat ve diğer imkânlarından teşkilatlarımız yararlanarak, köylere semt sahaları yapılacaktır.

Cumhuriyetimizin en büyük eğitim reformu olan 8 yıllık temel eğitim uygulamasıyla Türk sporu yeni bir ivme kazanacak, tüm okullarımız, mutlaka, açık ve kapalı spor tesislerine kavuşturulacaktır. Esasen, şu anda, Millî Eğitim Bakanlığımızla, tesislerin ortak kullanımına yönelik bir protokol, uygulamaya konulmuş bulunmaktadır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; sporun temel hizmet birimleri olan spor kulüplerimizin daha etkin hizmet yapabilmelerini temin amacıyla hazırlanan kanun taslağı, spor kamuoyunun değerlendirmesine sunulmuş, devlet sporculuğu kanun tasarısına son şekli verilmiştir.

Federasyonlarımızın, 1998 yılı programları yapılırken, Doğu, Güneydoğu ve Karadeniz Bölgelerimizde de faaliyet yapmaları konusunda gerekli düzenlemeler yapılmış, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi öncülüğünde başlatılan GAP Spor Projesinin geliştirilmesi planlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, 1 dakika içinde toparlayalım.

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

"Başarı sizden, ödül bizden" sloganıyla, sporcunun sırtındaki teri kurumadan ödülleri ve verilmesi hususundaki hassasiyetimizi ciddiyetle uyguluyoruz. Bu cümleden olarak, ekim ayı sonunda, 188 sporcu, 43 kulüp ve 83 antrenöre, başarıları nedeniyle, 207 milyar lira tutarında mükâfat verilmiştir.

Ben, zamanınızı fazla almak istemiyorum. Teşkilatımıza gösterdiğiniz yakın ilgi ve değerli katkılarımıza teşekkür eder; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçemizin hayırlı ve uğurlu olmasını diler; saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Işın Çelebi, buyurun efendim.

DEVLET BAKANİ İŞİN ÇELEBİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; burada, akşamın bu saatinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tüm üyelerine ve tüm partilere saygımı belirtmek isterim. Burada yapılan tüm eleştiri ve görüşleri, çok ciddi olarak, yararlanmak üzere not aldığımızı ve bu görüşlerden istifade etme konusunda azamî gayret sarf edeceğimizi belirtmek isterim.

Özellikle son beş altı yıldır devam eden enflasyon, bize, artık bu problemin, bu konunun çözümlerinin kaçınılmaz hale geldiğini göstermektedir. Nitekim, 1998 yılı bütçesi, bütçenin gelir ve harcamaları detaylı olarak incelendiğinde, daha sağlıklı bir sonuca ulaşacağımızı ve 1998 yılı bütçesinin bir istikrar ve enflasyonla mücadele bütçesi olduğunu somut olarak ortaya koyacaktır.

1998 yılında, faizdışı harcamaların gayri safi millî hâsılaya oranı yüzde 19,8'den yüzde 18'e düşmekte, vergi gelirlerinin gayri safi millî hâsılaya oranı yüzde 15,7'den yüzde 18'e çıkmakta, toplam bütçe gelirlerinin gayri safi millî hâsılaya oranı ise yüzde 18,7'den yüzde 22'ye yükselmektedir. Böylece, faizdışı dengede 5 puanlık bir artış ve uyum sağlanmaktadır. Diğer bir deyişle, faizdışı açık, eksi 1'den artı 4'e yükselmektedir.

Bu hedefi gerçekleştirmek için, bütçede ve bu programda, maaş, ücret ve tarımsal destekleme fiyatlarının, hedeflenen enflasyona göre belirlenmesi öngörülmekte, Hazinesin borçlanma yetkisi bütçe kanunuyla sınırlanmaktadır. Bütçeye dahil edilmeyen özelleştirme gelirleri ise; geçmiş yıllardaki kötü deneyimler sonucu, olmayan kaynakların bütçeye gelir kaydedilip, giderlerin -o gelirler gerçekleşmeden- hızla yükselmesine yol açması nedeniyle -bu kötü tecrübeden etkilenerek- özelleştirmenin bütçe dengeleri dışında tutulması kararlaştırılmıştır. Para politikası olarak da, bütçe ve borçlanma politikasıyla ciddi uyuma paralel olarak, enflasyonla mücadele öngörülmektedir.

1998 yılı programında, finansal ve parasal büyüklüklerin bir bütünlük içinde ele alındığını belirtmek isterim. Özellikle, 1994 yılında yaşanan krizle, yüzde 120 gibi, yüzde 140 gibi -değişik kategorilere göre belirlenen- enflasyonla tanıştıktan sonra, Türkiye, 1991 yılında enflasyonun yüzde 54 olduğunu unutmamıştır. Bugün, enflasyonu yüzde 50'e indirelim diyen bu program, son derece iddialı bulunmaktadır. Oysa, 1991 yılındaki enflasyon rakamı yüzde 54'tür. Bugün, 1997 yılında, yüzde 85-90 aralığındaki bu enflasyon, Türkiye'de, memurun, emeklinin, işçinin, ciddi olarak gelir kaybına, gelir dağılımının bozulmasına yol açmaktadır; köylünün refahının ciddi olarak kaybolmasına, sıkıntı çekmesine yol açmaktadır. Bunun en önemli nedeni, siyasî istikrarsızlık kadar, ekonomik nedenlerdir. Yüksek kamu açıkları ve olumsuz beklentiler, bugünkü problemlerin baş kaynağı olmaktadır.

Ayrıca, popülist harcamaların iç ve dış borçlarla finanse edilir olması, yabancı sermayenin girme noktasına gelmesi, Türkiye'nin çok önemle üzerinde durması gereken ciddi konuların başında gelmektedir. Bu program çerçevesinde, yine belirttiğimiz gibi, kamu kesimi açıkları, KİT'ler, fonlar ve kamu bankalarına, özellikle Ziraat Bankasına ve Halk Bankasına yüklenen bütün yükler, 1998 bütçesinde önemli ölçüde kaldırılmaya, azaltılmaya çalışılmaktadır.

Ayrıca, bu program çerçevesinde, kamu yatırım projelerinin tek tek öncelikleri tespit edilerek, 5 300 projeden 126 projeye ağırlık ve öncelik verilmektedir; 126 projeye, yatırım kaynakları öncelikle tahsis edilmektedir.

Yine, bu program çerçevesinde, kayıtdışı ekonominin vergilendirilmesine ve belge düzeninin yaygınlaştırılarak verginin toplanmasını tabana yaymaya dönük uygulamalar, Sayın Maliye Bakanının hazırladığı vergi reformu kapsamında yer almaktadır.

Bu anlamda, özelleştirme işlemlerine hız verilmesi, bu programın temel hedeflerinden biridir.

Değerli arkadaşlarım, bu programda, finansal ve parasal programın tutarlı bir genel çerçeveye oturulacağını, belirli aşamalarında kamuoyuna duyurulacağını ve ekonomik politikaların bazı alt politikalarının, özellikle para politikasının, maliye politikasının, borçlanma politikasının ve gelirler politikasının ciddi bir tutarlılık ve açıklıkla, 1998 yılında, yürütüleceğini, altını çizerek belirtmek istiyorum. Bu program, istikrar ve enflasyonla mücadele programını bütçenin içine yerleştirerek ve bütçe politikalarını öncelikle kullanarak, faiz dışı fazla yaratarak enflasyonist beklentileri kırmak ve 1999 yılına dönüştürme, parasal programı, para programını uygulayarak, ciddi olarak, bu enflasyonu daha aşağıya çekmeyi hedeflemektedir. Burada, özellikle yatırımlarda, kaynak tahsis konusunda, özelleştirme gelirlerinin dahil edilmeyişi çok dikkatle ele alınmıştır; çünkü, geçen yılki tecrübeye, 1,2 katrilyonluk gelirin gerçekleşmemesi, giderlerin ona rağmen hızla artış göstermesi, o gelirin geleceği varsayımıyla, bizi, bütçe harcamalarında disiplin sağlama mantığı nedeniyle böyle bir uygulamaya itmiştir.

Değerli arkadaşlarım, sözlerimi fazla uzatmayacağım. Bu çalışmaya, 200 modele dayanan, hem Planlamada hem Hazine, Maliye ve Dış Ticaretteki çeşitli teknisyen arkadaşların çok uzun gecelere dayanan emeğiyle hazırlanmıştır, ciddi bir programdır ve bu program uygulanmadığı takdirde, bu modele göre ne olacağı da tespit edilmiştir. O yüzden, bu enflasyonla mücadele programı Türkiye için şarttır.

Ayrıca, bugün, Türkiye'de ihracatın ithalatı karşılama oranının, 1997 yılında, yüzde 50'ler düzeyinden yüzde 58 gibi bir noktaya ulaşması, bence Türkiye'nin başarısıdır. Bu anlamda, bu başarıya kim katkıda bulunduysa, tüm Türkiye'deki bu üretime, bu ihracata katkıda bulunan binlerce, milyonlarca insana da, burada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına teşekkür etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin ihracatının, 1998 yılında 30 milyar dolar, 2001 ve 2002 yıllarında da 50 milyar dolara çıkması hedefine dönük olarak bütün çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Bu anlamda, bekleyen birçok Para ve Kredi Kurulu kararları çıkarılmıştır, çalışmayan kurullar çalışır hale getirilmiştir; ama, izin verirsiniz, küçük bir eleştiri yapmak istiyorum. Tekstilde ve küçük ve orta ölçekli sanayide karşılaştığım bir olay, gümrük birliği sürecinde yapılan dönemde, orta ve uzun vadeli yatırım kredileri kullanılmadığı için, bugün küçük ve orta ölçekli sanayiler ciddi sorunlarla karşılaşma noktasına gelmiştir. Bu konuda da, Hükümetimiz, gereken titizliği ve özeni göstererek gerekli tedbirleri alacaktır.

Değerli arkadaşlarım, bu gece sözümü fazla uzatmak istemiyorum; ama şunu belirteyim: burada, huzurunuzda, tüm Parlamento üyelerine ve tüm siyasi parti gruplarına gösterdikleri ilgi ve katkılar nedeniyle içten teşekkür eder, bu program ve bütçe Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçerse, Parlamente'ye ait bir program ve bütçe olarak sonuna kadar titizlikle uygulanacağını da belirtmek isterim.

Hepinize saygılar, sevgiler sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Bütçenin aleyhinde, Sayın Maliki Ejder Arvas; buyurun. (RP sıralarından alkışlar)

MALİKİ EJDER ARVAS (Van) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; Devlet Planlama Teşkilatının 1998 yılı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum; bu vesileyle siz değerli milletvekillerini, radyo ve televizyonu başında, bizi, bu geç saatlere kadar izleyen çok değerli vatandaşlarımızı canı gönülden saygı, sevgi, hüürmetle selamlıyorum. (Alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin en önemli sorunu haline gelen adaletsiz gelir dağılımını, enflasyonu, işsizliği, fukaralığı ortadan kaldırmanın en önemli çıkar yolu üretim ve ihracattır. Bölgeler arasındaki eğitim, sağlık, ekonomi ve istihdam farkının kaldırılmasının ya da azaltılmasının tek yolu, yine üretimdir.

Değerli başkan, değerli milletvekilleri; 54 üncü Hükümet zamanında, bu anlamda, KOBİ'leri destekleme girişimleri çok sevindirici olmakla beraber, daha sonra, bu Hükümet döneminde, KOBİ'ler adı altında büyük fabrikatör ve işadamlarına destekleme, bizleri üzmüştür. Bu işadamları da memleketimizin evlatları; ama, KOBİ'leri destekleyeceğiz diye bütçe yapıp, bu parayı amaç dışı kullanmaya karşayım. Bu yüzden, önümüzdeki yıl, bu teşviklerin adaletsiz dağılımını önleyip, KOBİ'leri desteklemek gerekmektedir. Yine, KOBİ'leri desteklemek kadar yönlendirmek de büyük önem arz etmektedir.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; olağanüstü hal bölgesinde teşvikin yetersiz olduğunu vurguluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, 21 inci Yüzyıla yaklaşırken, dünyanın en önemli sorunu haline gelen açlık ve dengesiz beslenme, tarım ve hayvancılığımıza ne kadar önem vermemiz ve bu sektörde çalışanları desteklememiz gerektiğini ortaya koymaktadır.

Ben, buraya gelmeden önce, son iki yılda kurulan ve Refahiyol Hükümeti zamanında aktif hale getirilen süt sığırı yetiştirici birlikleriyle görüştüm ve ülkemiz tarım ve hayvancılığı adına çok mutlu oldum.

Değerli milletvekilleri, bakınız, daha bir yıl öncesine kadar, damızlık düve ihtiyacımızı Avrupa ülkelerinden karşılarken, bugün, bu yetiştirici birlikler, hemen hemen, ülkemizin ihtiyacına cevap verecek duruma gelmişlerdir; ancak, üzüldüğüm bir nokta şudur ki, dünya ülkeleri, çiftçilerini desteklerken, bizim ülkemizde bu birliklerden ağır vergiler talep edilmektedir. Buradan, Tarım ve Maliye Bakanlarına sesleniyorum. Bu birlikler et, süt ve damızlık düve üretimleriyle göğsümüzü kabartmışlardır. Bu birliklerin desteklenmesi ve ülke çapında yaygınlaştırılması gerekir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine tarımsal krediler, çiftçilere değil de, genelde başka kesimlere yönlendirilmiştir. Ziraat kredilerin faizlerinin yüzde 40'lardan yüzde 80'lere çıkarılması tasvip etilecek bir davranış değildir. Avrupa Topluluğu, kendi tarım üreticilerine yılda 130 ilâ 140 milyar dolar destek vermektedir. Böylelikle, hem üreticilerini hem de tüketicilerin tarım ürünlerini alabilmesi için tüketimi desteklemekte ve ithalata karşı da korumaktadırlar. Türkiye millî gelirinün üçte biri tarımdan elde edilmektedir. Onun için, tarımda üretimi desteklemek mecburiyetindeyiz.

Yine, doğu ile batı arasındaki dengesizlikleri gidermek ve doğudan batıya olan aşırı göçü önlemek için, bu insanları buldukları yerde istihdam etmek gerekir. Bunun için, bu bölgeye yatırım yapan işadamlarını teşvik etmek için yeni teşvik tedbirleri getirilmeli, krediler verilmeli ve belirli bir süre vergi muafiyeti sağlanmalı, ucuz enerji sağlanmalıdır. Burada, sanayi geliştirilmeli, sınır ticareti kolaylaştırılmalıdır; KOBİ'lere destek verilmeli, terör nedeniyle bitme noktasına gelen hayvancılık yeniden canlandırılmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 21 inci Yüzyıla girerken, bölgemizde, bırakın sanayii, evlerin aydınlatılmasında bile enerji sıkıntısı çekmekteyiz. Atalarımızın bir sözü var "su akar, deli bakar" derler. Gerçekten de, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde, yeraltı ve yerüstü su kaynakları, yıllarca değerlendirilememiştir. İlimizde bulunan, az sayıda küçük fabrika ve atölye de, enerji noksanlığı yüzünden, kapanma noktasına gelmiştir.

Yine, desteğe muhtaç bir ilimiz olan Vanımızın, kırsal kalkınma ve TÜYAP gibi dış kaynaklı projelere dahil edilmemesi, bizi üzmüştür. Bunun en kısa zamanda telafi edilmesi gerekir.

Yine, et, süt ve yem teşvik primlerinin artırılması, Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu uygulamasının, yeniden yapılması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin, artık, süratle gelir - gider dengesini kurması ve rasyonel gelir ve gider politikası uygulayarak, bütçedeki açıkları, mümkün olduğu kadar, kabul

edilebilir seviyelere çekmesi ve dünyadaki gelişmiş ülkelerdeki seviyelere indirmesi, mutlaka, yapısal reformlara ihtiyaç göstermektedir. Hükümetin, bu konuda kararlı davranması ve bu politikaları, taviz vermeden uygulaması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, bugün, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik darboğazın aşılması gerekir. (RP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekili arkadaşlarım, neden Avrupa Ortak Pazarına alınmadık; çünkü, basiretsiz politika yapmamız, bizi, Avrupa Birliğinin de dışında bıraktı, İslâm Ortak Pazarının da dışında bıraktı. (RP sıralarından alkışlar)

Bakın, bugün, doğu ile batı arasında, büyük bir ekonomik dengesizlik yaşanmaktadır. Bu sıkıntıları gidermediğiniz müddetçe, Türkiye'nin, Avrupa Birliğine kabul edilmesini aklımızdan silmemiz lazımdır.

Değerli arkadaşlarım, atalarımız, beşyüz sene, üç kıtaya hâkimiyetini, acaba, Avrupa Ortak Pazarıyla mı sürdürdü?! Biz, neden, senelerdir bir Ortak Pazarın peşine düşmüşüz?! (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Gelin, bu yanlışlıkları bir tarafa bırakalım, el ele verelim, Türkiyemizi kalkındıralım. Bu yanlış politikaların zararı hepimizdir, ülkemizedir; yanlışın neresinden dönerseniz kârdır; atalarımızın sözüdür bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKAN – Sayın Arvas, 1 dakika içinde toparlayın.

MALİKİ EJDER ARVAS (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bu bütçenin, tüm ülkemize, Devlet Planlama Teşkilatı camiasına hayırlara vesile olmasını Cenabı Hak'tan niyaz ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arvas.

Programdaki bütçeler üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, soruların işlemine geçeceğiz; ancak, 20 dakikalık sürede, sayın Divan üyesi arkadaşımızın ayakta kalmamasını temin edebilmek için oylarınıza başvuracağım.

Soruların oturarak okunmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Fikret Uzunhasan?.. Buradalar.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların, spordan sorumlu Devlet Bakanı Sayın Yücel Seçkiner tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Fikret Uzunhasan

Muğla

Sorular:

1. Hiçbir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmayan amatör sporcularla ilgili düzenlemeler yapıp, sosyal güvenliğe kavuşturulması düşünülmekte midir?

2. 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Yasasındaki bir eksiklik de, amatörlerin genel kurulda yeterince temsil edilememesidir. 4350 amatör spor kulübünden, örneğin, her-50 veya 75 amatör spor kulübüne bir delegelik hakkı verilmesi mümkün olmaz mı?

BAŞKAN – Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla yapılan protokol gereği, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmayan, 18 yaşını bitirmiş tüm amatör sporcular, isteğe bağlı olarak, Sosyal Sigortalar veya Bağ-Kur'a üye olabilecekler bundan sonra; bu anlaşmayı yaptık.

İkincisi, amatör sporcularımız, lisanslarıyla, devlet hastanelerine müraaat ettikleri takdirde, bütün muayenelerini, tedavilerini yaptıracağız, ücretini Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğümüz ödeyecek.

Üçüncüsü, 500 isimsiz sigorta yaptırdık; sporcuların vefatları halinde, yıllık hayat sigortası olmuş olacak. Amatör sporcularımız sosyal güvence altına alınmıştır.

İkinci soru... 3813 sayılı Futbol Federasyonu Yasasının 5 inci maddesinde, zaten, amatör spor kulüplerimiz temsil edilmektedir; yeni değişiklik yapılırken bu sayı belki artırılabilir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

Sayın Feti Görür?.. Burada.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, aracılığınızla, ilgili Bakan tarafından cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feti Görür

Bolu

Soru:

Türkiye, 1973 yılında imzalanan ortak protokol gereği 1 Ocak 1996'da gümrük birliğine girdi ve Avrupa Birliği üyeleriyle gümrükleri sıfırladı. Aynı zamanda, Türkiye, Avrupa Birliğine tam üye olmadan gümrük birliğine giren tek ülke unvanını aldı. Gümrük Birliği Anlaşması gereği, 1 Ocak 1996'dan bu yana, dış ticaretimizde çeşitliliğimizin kısıtlanması ve üçüncü dünya ülkelerinden yapılan ithalata konulan gümrükler, Avrupa Birliğinden yapılan ithalattan alınmayan gümrük vesairenden dolayı 13 milyar dolar zarar ettiğimiz, çeşitli otoriteler tarafından dile getirilmektedir. Lüksemburg zirvesinden sonra Avrupa Birliğine girmemiz hayal olmaktan dahi çıktığına göre, Gümrük Birliği Anlaşmasını gözden geçirmeyi düşünüyor musunuz?

Saygılarımla.

DEVLET BAKANI İŞİN ÇELEBİ (İzmir) – Bu soru önemli bir soru.

Gümrük birliği, 1963 Ankara Anlaşmasının son aşaması olarak geldiğimiz bir nokta ve gümrük birliği çerçevesinde, Avrupa Birliği üye ülkeleri, Türkiye'ye karşı gümrüklerini 1973 sonrasında kademeli olarak indirdiler.

Türkiye, 1 Ocak 1996'dan sonra gümrüklerini, 1963 Ankara Antlaşmasına uygun olarak, kademeli olarak indirdi ve aynı gümrük oranlarına sahip; ancak, üçüncü ülkelere Avrupa Birliğinin uyguladığı ortak gümrük tarifelerini uyguluyor. Türkiye, bu anlamda, bugün, ihracatının 27 milyar dolara çıkmasında, Avrupa Birliği üye ülkelerinin Türkiye'ye karşı gümrük ve kota uygulamaması gibi uygulamalardan çok önemli ölçüde istifade etmiştir; ancak, yaptığımız Ortaklık Konseyi kararına göre, gümrük birliği sürecinde yapılan Ortaklık Konseyi kararı gereğince bazı noktalar

çalışmamaktadır. Dışticaret açığı Türkiye'nin aleyhine 11 milyar dolara çıkmıştır; artı, menşe kümülasyonu dahil, üçgen trafik dahil, birçok noktada işlem yürütmemektedir; kurumlar çalışmamaktadır. Bu açıdan, gümrük birliği sürecinde, zaten, Lüksemburg Zirvesinde de gümrük birliğinin derinleştirilmesi talebi yapılmıştır. Bu konuda, Türkiye, gümrük birliğinin daha iyi işlemesi, bu Ortaklık Konseyi kararlarının daha iyi işlemesi konusunda karardır. Ankara Antlaşmasına sonuna kadar sahip çıkıyoruz; geçerlidir. Bu anlamda, Türkiye'nin bu ilişkiden ekonomik anlamda yararı olmuştur.

BAŞKAN – Soru cevaplandırılmıştır.

Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Mehmet Aykaç?.. Burada.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, delaletinizle, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünden sorumlu Devlet Bakanına tevcihini arz ederim.

Dr. Mehmet Aykaç

Çorum

Soru:

Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin zihnen ve bedenen geliştirilmesi en önemli görevlerimizdendir. Sporun gençlerimiz için ne kadar gerekli ve kötü alışkanlıklardan alıkoyucu olduğu bir gerçektir. Diğer taraftan, adı "spor" kelimesiyle başlayan ve gerek eğitimciler ve gerekse psikologlarca insan ruhunda zararlı etkiler yaptığı kesin olarak kabul edilen ve fiilen de kumar özellikleri taşıyan spor-toto ve spor-loto gibi oyunlarla insanlarımızın umutlarını söndürücü, hayal kırıklığına sevk edici şans oyunlarından vazgeçilip, insanların emekleriyle geçinmeleri gerekliliği ortadadır. Zira, Anayasamızın 58 inci maddesinde "Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır" denilmektedir.

Sorular:

1- Spor-toto ve spor-loto reklamlarına son vermeyi ve bu uygulamalardan vazgeçmeyi düşünüyor musunuz?

2- Amatör spor kulüpleri federasyonlarımızı madden destekleme konusunda bir çalışmanız var mıdır?

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 6'lı, bize bağlı değil, Millî Piyango İdaresine bağlı.

Spor-toto ve loto 1961 senesinden beri oynatılmaktadır; yalnız, bunun bütün geliri amatör sporlara gitmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Soru cevaplandırılmıştır.

Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Aslan Polat?.. Buradalar.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Delaletinizle, Sayın Bakandan cevaplandırılmasını istediğim sorum şudur:

Erzurum İlimizin, Türkiye gayri safi hâsılasındaki sırası, 58 inci sırada olması; 1980-1990 arası 183 567 kişilik net göç hızıyla en çok göç veren iller arasında 2 nci sırada olmasına rağmen, 1983-1993 yılları arasında on yılın ortalamasında iller itibarıyla kişi başına kamu harcamaları sıralamasında 1 inci sıradaki ilimize 114,3 milyon Türk Lirası; Türkiye ortalaması 21,4 milyon Türk Lirası olmasına rağmen, Erzurum İlimize 45 inci sırada ve ancak kişi başına 10,1 milyon Türk Lirası kamu yatırımı yapılmıştır. Erzurum İline bu derece az ve oransız kamu yatırımı planlamasının bilmediğimiz ve özel, negatif bir sebebi mi vardır? Yok ise, bu haksızlığı gidermek için net ve açık bir çalışmanız var mıdır veya olacak mıdır?

Aslan Polat

Erzurum

DEVLET BAKANİ İŞİN ÇELEBİ (İzmir) – Erzurum'a çok öncelik veriyoruz; Erzurum bizim için çok önemli ve Erzurumluları çok seviyoruz; ama, bu soruya izin verirseniz yazılı cevap vereyim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Osman Hazer?.. Yoklar.

Sayın Mustafa Yünlüoğlu?.. Burada.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, aracılığınızla, ilgili bakan tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu

Bolu

Soru:

Yıllardan beri dışticarete açık veren bir ülkeyiz. 55 inci Hükümetiniz bu açığı kapatmak için ne gibi tedbirler düşünüyor?

DEVLET BAKANİ İŞİN ÇELEBİ (İzmir) – Özellikle ihracatın geliştirilmesi, bu açığın kapatılmasında en önemli etken. Uruguay Ranud'u ve GATT'ta Türkiye olarak çok öncelikli yer aldık ve bizim, GATT'ın gelişmesinde çok katkımız var. Bu anlamda, dışa açık büyüme süreci çerçevesinde, ihracatı geliştirerek, ihracatın ithalatı karşılama oranını artırmayı düşünüyoruz; nitekim, yüzde 58 düzeyine çıktı. Bu, Türkiye'nin başarısıdır. Bunu, yüzde 70'lere çıkarmak lazım. Bu anlamda, dışticaret açığını kapatmanın yolu, döviz kazandırıcı hizmetleri geliştirmekten geçiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

Sayın Ertuğrul Yalçınbayır?.. Buradalar.

Sorularını okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesiyle ilgili olarak aşağıdaki soruları arz ediyorum.

Ertuğrul Yalçınbayır

Bursa

Sorular:

Anadolu Spor Gazetecileri Derneği ile Türkiye Spor Yazarları Derneği, ülke genelinde spor gazetecilerinin örgütlü kuruluşlarıdır. Bu kuruluşlar, sporun geliştirilmesi, dayanışma, iç ve dış barışa büyük katkılarda bulunmaktadır. Anadolu Spor Gazetecileri Derneği ve Türkiye Spor Yazarları Derneğini teşvik eden çalışmalarınız nelerdir?

Anadolu Spor Gazetecileri Derneği ve Türkiye Spor Yazarları Derneğinin birlikte yönetim ve denetimine imkân vermek için, spor müsabakalarına serbest giriş kartı, basın tribünü, spor saha ve salonlarında çalışan gazetecilerin uyacakları esaslar konusunda birlikte çalışmalarınız var mı? Çalışmalar hangi aşamada?

Müsabaka Yerlerine Serbest Giriş Yönetmeliğinin 14 üncü maddesine Türkiye Spor Yazarları Derneği yanında Anadolu Spor Gazetecileri Derneğini de katmayı ve yönetmeliği bu doğrultuda değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Anadolu Spor Gazetecileri Derneği ile Türkiye Spor Yazarları Derneği arasında bir yıldır devam eden bir kaos vardı. Biz, geçen hafta, iki tarafı da birleştirdik, anlaşma sağlandı. Şu anda anlaşma sağlanmıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Soru cevaplandırılmıştır.

Sayın Ertuğrul Yalçınbayır'ın ikinci sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danıştay Başkanlığı bütçesiyle ilgili olarak aşağıda yazılı soruları arz ediyorum.

Ertuğrul Yalçınbayır

Bursa

Sorular:

İdarenin eylem ve işlemlerine karşı, hukuka aykırılık iddiasıyla açılan iptal ve tazminat davalarının sayısı her yıl artmaktadır. İdarî yargıdaki iş yükünün azaltılması, yargıda süratin ve kalitenin artırılması için, idarî yargıda davaların azaltılması projesi adıyla, bir proje düşünüyor musunuz?

Maliye Bakanlığının 1998 yılında başlatacağı hukuk bilişim projesini kendinize uyarlamak için bir çalışmanız var mı?

İdarî yargıda iş stoku nedir?

1997 yılında idarî makamlar, davacılara, ne kadar maddî ve manevî tazminat ödemeye mahkûm olmuşlardır?

İdarî makamların aleyhine açılan iptal davaları sonunda, kaç iptal ve yürütmenin durdurulması kararı verilmiştir? Bunların, açılan davalara oranı nedir?

DEVLET BAKANI İŞİN ÇELEBİ (İzmir) – Efendim, yazılı cevap verelim, müsaade ediyorsanız...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Yalçınbayır'ın üçüncü sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danıştay Başkanlığı bütçesiyle ilgili olarak aşağıdaki yazılı sorumu arz ediyorum.

Ertuğrul Yalçınbayır

Bursa

Sorular:

İdarî yargı mercilerince verilen mahkeme kararlarına uyulmadığı iddiasıyla kaç suç ihbarında bulunulmuştur?

Kaç kamu görevlisi hakkında lüzumu muhakeme veya meni muhakeme kararı verilmiştir?

Açılan ceza davaları sonucunda kaç kişi, kaç yıl hapis cezasına mahkûm olmuş veya başkaca ne tür cezaya çarptırılmıştır?

DEVLET BAKANI İŞİN ÇELEBİ (İzmir) – Sayın Başkan, yazılı cevap vereceğiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yalçınbayır'ın dördüncü sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesiyle ilgili olarak aşağıdaki sorularımı arz ediyorum.

Ertuğrul Yalçınbayır

Bursa

Sorular:

Birçok yerde yaşanan protokol karmaşası, stadyum ve spor salonlarının şeref tribünlerinde de yaşanmaktadır. Bu kargaşaya son vermek için ne gibi tedbirler düşünüyorsunuz?

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; arkadaşımızın söylediği doğrudur. Bu kargaşaya, 1 Ocak 1998'den itibaren son verilecektir. Bütün hazırlıklarımızı yaptık.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

Sayın Yalçınbayır'ın son sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesiyle ilgili olarak aşağıdaki sorularımı arz ediyorum.

Ertuğrul Yalçınbayır

Bursa

Sorular:

1- Ülke genelindeki tesis stokunuz ne kadardır? Tesislerin ortalama bitirilme süresi nedir?

2- Bursa 1994 ve 1995 projeleri hangi seviyededir, ne zaman bitirilecektir?

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Şu anda 320 projemiz var; biz, bu 1998 yılında, yeni temel atmadan, bu projelerden 120'sini bitireceğiz. Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Kemalettin Göktaş?.. Buradalar.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, delaletinizle, gençlik ve spordan sorumlu Sayın Bakan tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemalettin Gökteş

Trabzon

Sorular:

1- Trabzon, Of, Köprübaşı, Vakfıkebir, Söğütli spor salonlarına 1998 yılı bütçesinde ne kadar para ayrılmıştır; ne zaman bitirilmesi düşünülüyor?

2- Trabzon, Araklı, Çaykara, Şalpaazarı, Düzköy, Beşikdüzü, Hayrat, Çarşıbaşı İlçelerine spor salonu yapmayı düşünüyor musunuz?

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Yazılı cevap vermek istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Ali Şevki Erek?.. Buradalar.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, gençlik ve spordan sorumlu Sayın Bakan tarafından cevaplandırılması talebimi saygıyla arz ederim.

Ali Şevki Erek

Tokat

Sorular:

1- Gençlik ve spordan sorumlu Devlet Bakanlığının, önceden olduğu gibi, müstakil, gençlik ve spor bakanlığına dönüştürülmesi konusunda ne düşünüyorsunuz ve bugün, bu bakımdan hangi safhadasınız?

2- Bitme aşamasına gelen, Tokat Reşadiye spor salonu 1998'de hizmete girebilecek midir?

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; gençlik ve spor bakanlığının kurulmasını arzu ediyoruz; fakat, bir koalisyon hükümetiyiz, onun için, ilk önce müsteşarlık kurmaya çalışıyoruz.

Reşadiye spor salonu bu yıl bitecek. Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

Son soru, Sayın Mustafa Yünlüoğlu'na ait.

Sayın Yünlüoğlu?.. Buradalar.

Sorusunu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aracılığınızla, aşağıdaki sorularımın ilgili bakan tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu

Bolu

Sorular:

1- Bugün, ortaokullarımıza kadar sirayet eden içki, uyuşturucu ve kumar gibi alışkanlıklardan gençlerimizi kurtarmak için ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

2- Bolu ve ilçelerinde, 1998 yılında, gençlerin spor yapmalarına imkân verecek ne gibi yatırımlar düşünüyorsunuz?

DEVLEİ BAKANİ YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Bugün, en büyük tehlike haline gelen alkol ve uyuşturucu maddelerle mücadele için ciddi önlemler alınmakta; 5 Kasım 1997 tarihinde tüm illerimizde başlatılan "alkol ve uyuşturucuya hayır, spora evet" programı dikkatle yürütülmektedir.

Gençliğe yönelik hizmet ve faaliyetlerin çok yönlülük arz etmesi ve birçok kurum ya da kuruluşu yakından ilgilendirmesi nedeniyle, başkanlığımı Sayın Başbakanımızın yapacağı bir yüksek gençlik konseyi oluşturulması çalışmaları başlatılmış olup, yakında sonuçlanacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

Sayın milletvekilleri, soru sorma işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla, 4 üncü turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi konusunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup, oylarınıza sunacağım.

Dış Ticaret Müsteşarlığı 1998 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

E) DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI

1.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 1998 Mali Yılı Bütçesi

A - C E T V E L İ

Program Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	1 552 300 000 000
111	Dış Ticaret Politikalarının Düzenlenmesi ve Uygulanması BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	5 456 700 000 000
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	2 037 000 000 000
T O P L A M		9 046 000 000 000
BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

Dış Ticaret Müsteşarlığı 1998 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 1996 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Dış Ticaret Müsteşarlığı 1996 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Dış Ticaret Müsteşarlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı.

A - CETVELİ

L i r a

- Genel Ödenek Toplamı	:	2 531 010 300 000
- Toplam Harcama	:	2 384 138 607 000
- İptal Edilen Ödenek	:	146 871 693 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı 1996 malî yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1998 malî yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

*F) DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI**1.- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi*

A - CETVELİ

Program

Kodu	A ç ı k l a m a	L i r a
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	1 559 400 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Planlama Hizmetleri	2 937 600 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	9 500 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	T O P L A M	4 506 500 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1998 malî yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2. - Devlet Planlama Teşkilatı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Devlet Planlama Teşkilatı 1996 malî yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Devlet Planlama Teşkilatı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

L i r a

- Genel Ödenek Toplamı	:	1 432 243 000 000
- Toplam Harcama	:	1 306 482 168 000
- İptal Edilen Ödenek	:	125 997 238 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	236 406 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1996 malî yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölmeleri okutuyorum:

G) GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1998 Malî Yılı Bütçesi

Program		A - CETVELİ
Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	11 120 600 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Türk Sporunun İdamesi ve Geliştirilmesi Hizmetleri	4 132 400 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	102 801 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
TOPLAM		15 355 801 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelini okutuyorum:

B - CETVELİ

Gelir		
Türü	Açıklama	Lira
2	Vergi Dışı Normal Gelirler	389 240 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
3	Özel Gelirler, Hazine Yardımı ve Devlet Katkısı	14 966 561 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
TOPLAM		15 355 801 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1998 malî yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1996 malî yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

		Lira
- Genel Ödenek Toplamı	:	7 204 663 356 000
- Toplam Harcama	:	6 685 748 381 000
- İptal edilen Ödenek	:	203 410 950 000
- Ertesi Yıla Devreden Ödenek	:	315 504 025 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

B - CETVELİ

		Lira
- Tahmin	:	4 454 400 000 000
- Tahsilat	:	6 459 003 123 000

BAŞKAN- (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 1996 malî yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığı 1998 malî yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

H) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

1.- Danıştay Başkanlığı 1998 Malî Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	659 624 000 000
111	Yargı, Danışma ve İnceleme Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	1 114 376 000 000
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	7 075 000 000
T O P L A M		1 781 075 000 000
BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

Danıştay Başkanlığı 1998 malî yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Danıştay Başkanlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Danıştay Başkanlığı 1996 malî yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Danıştay Başkanlığı 1996 Malî Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

	Lira
- Genel Ödenek Toplamı	: 488 000 000 000
- Toplam Harcama	: 484 408 063 000
- İptal Edilen Ödenek	: 12 848 321 000
- Ödenek Dışı Harcama	: 9 256 384 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığı 1996 malî yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ve Danıştay Başkanlığının 1998 malî yılı bütçeleri ile 1996 malî yılı kesinhesapları kabul edilmiştir; hayırlı olmalarını diliyorum.

Sayın milletvekilleri, dördüncü tur görüşmeler ve bugünkü program tamamlanmıştır.

Programda yer alan kuruluşların bütçe ve kesinhesaplarını görüşmek için, 19 Aralık 1997 Cuma günü Saat 10.00'da toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 23.38

VII. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI VE SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, Ziraat Bankasının bilgisayar alımı için yaptığı ihaleye ilişkin Devlet Bakanı Güneş Taner'den sorusu ve Devlet Bakanı Vekili Ahat Andıcan'ın yazılı cevabı (7/3847)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Güneş Taner tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Kemalettin Göktaş
Trabzon

1. 1987 yılında Ziraat Bankası tarafından Bilgisayar alımı için açılan ihalelere hangi firmalar katılmış ve katılan bu firmalar hangi teklifleri vermişlerdir?

2. Yapılan ihalenin, Koç Holdingin Şirketlerinden birisi olan Koç Unisys'in de kaldığı doğru mudur? Kaldı ise hangi özellikteki bilgilere kaç TL'si teklif edilmişti?

3. Koç Holdingin ihaleyi aldıktan sonra bankaya kalitesiz cihazlar verdiği ve bu yolla yaklaşık 1 milyar dolar zarara uğrattığı doğru mudur?

4. Bilgisayar ihalesi şartnamesinde bankanın ihtiyacı olan bilgisayarların teknik özelliklerinin belirtilip belirtilmediği, belirtildi ise Koç Unisys Firmasının ihaleyi aldıktan sonra teslim ettiği cihazların bu teknik şartnameye uygun olup olmadığı kontrol edilmiş midir, edilmişse uygunluğu tes-cil edilmiş midir?

5. Kurumun bu yolla zarara uğrayıp uğramadığının tespit edilerek zararı Koç Unisys'den kaynaklanıyorsa bu zararın tazmini için herhangi bir yola başvurulmuş mudur, kurum idarecilerinin bir ihmali varsa gerekli soruşturma yapılmış mıdır?

T.C.

Devlet Bakanlığı

18.12.1997

Sayı : B.02.0.003.(016).3335

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 24.11.1997 gün ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3847-9389/024414 sayılı yazınız ve eki.

b) 11.12.1997 gün ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3847-9389/24414 sayılı yazınız.

Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar alımı için yaptığı ihaleye ilişkin 7/3847-9389 Esas No.lu yazılı soru önergesine ait cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Ahat Andıcan
Devlet Bakanı V.

Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın 7/3847-9389

Esas No.lu Yazılı Soru Önergesine Ait Cevap:

Bakanlığım ilgili kuruluşu T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü tarafından bilgisayar alımı için 16.12.1985 tarihinde açılan Bilgisayar ihalesine, aşağıda isimleri belirtilen 13 firma teklif vermek suretiyle katılmıştır.

— NCR Bilgi İşlem sistemleri A.Ş.

— Sagittarius Computer-Dr. Armin Pretzsch/MİKROT-TEK Bilgisayar Sanayi ve T.A.Ş.,

— ETMAŞ Elektrik Tesisat ve Mühendislik A.Ş.,

— PERTEC Computer Corporation, Irvine California-ASA./REMIVAC Makine Çelik İth. Tic. San. Limited Şirketi,

— NİXDORF Computer A.G.,

— SUMITOMO Corporation Tokyo,

— ELTEK Elektronik Teknoloji A.Ş.,

— BİLTEK Bilgisayar Teknoloji San. ve Tic. Lim. Şirketi,

— IBM (International Business Machines) Türk Lim. Şir.,

— İNG. C. OLIVETTİ And. Co. Spa. Ivrea/İTALYA

— KOÇ-BURROUGHS Ticaret A.Ş.,

— TÜRK PHILIPS Tic. A.Ş.,

— SANIVA Bil. Sistem A.Ş./ Hewlett Packard Sa./SPERRY Spa.

Tekliflerin doğru ve tarafsız bir şekilde teknik değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için;kapalı olarak alınmış olan parasal bilgi zarfları açılmadan; 3 ayrı teknik değerlendirme birimi tespit edilmiştir. Bunlar:

1. TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu),
2. BİLİŞİM LİMİTED ŞİRKETİ (Firma ihale ile seçilmiştir),
3. T.C. Ziraat Bankası Otomasyon Müdürlüğü,

Teknik değerlendirmeyi yapan bu 3 birimin hazırladığı raporlara göre, önerdikleri sistem ve cihazları teknik açıdan yetersiz bulunan firmalar ile fiyat bakımından yüksek fiyatla teklifte bulunan firmalar elenmişlerdir.

13 Firma tarafından verilen ilk fiyat teklifleri aşağıda sunulmaktadır:

<u>Teklif Veren Firma</u>	<u>Teklif Tutarı \$</u>
— NCR	24 073 355
— MİKROT-TEK	47 775 059
— ETMAŞ	Parasal zarf açılmamıştır.
— PERTEC-REMIVAC	Şube sistemine teklif vermemiştir.
— NİXDORF	63 187 070
— SUMITOMO	30 815 832
— ELTEK	45 392 781
— BİLTEK	35 684 065
— IBM	Parasal zarf açılmamıştır.
— İNG. C. OLIVETTİ	41 925 787
— KOÇ-BURROUGHS	28 438 643
— TÜRK PHILIPS	42 607 201
— SANIVA	34 813 469

Fiyatları uygun bulunan ve teknik değerlendirme raporlarında en üst sırada yer alan NCR ve KOÇ-BURROUGHS firmalarının tekliflerinde eksik bulunan donanımlarını da kapsayan, en son fiyat teklifleri ise aşağıdaki gibi olmuştur.

<u>İçerik</u>	<u>NCR</u>	<u>BURROUGHS \$</u>
Büyük Şube 146 Adet	4 168 474	4 517 977
Büyük Şube 251 Adet	4 493 712	5 037 471
Orta Şube 560 Adet	13 015 520	13 619 200
İstihbarat 3 Adet	98 529	95 700
Dış Muameleler 2 Adet	75 560	102 574
Proje Sistemi	31 655	17 410
Organizasyon Sistemi	31 655	13 085
Teşvik	31 655	12 715
Haberleşme	35 746	16 910
Veri Giriş	185 223	185 223
Donanım Toplamı	22 167 729	23 618 265
Sistem Yazılımı	Ücretsiz	Ücretsiz
Uygulama Yazılımı	292 500	Ücretsiz
Yazılım Sistemi	22 700	Ücretsiz
Yazılım Bakımı	35 \$ Saat	Ücretsiz
Eğitim	371 331	Ücretsiz
Dokümantasyon	Ücretli	Ücretsiz
Sistem Uzmanlığı	Ücretsiz	Ücretsiz
İlk Tesis Masrafı	Ücretsiz	Ücretsiz
Garanti Müddeti	6 Ay	12 Ay
Garantiden Gelen Fark	834 774	-
Nakliye Yeri	ABD	BELÇİKA
Nakliyeden Gelen Fark	650 000	-
Sinyal Kablosu	325 000	Ücretsiz
Ek Giderler	2 496 325	-
Genel Toplam	\$ 24 664 054	\$ 23 618 265

Yapılan ihaleyi KOÇ-BURROUGHS Firması kazanmıştır. Bu firmanın ismi, yurtdışında bulunan BURROUGHS firması SPARRY firmasını satın aldıktan sonra UNISYS olarak değişmiştir. Bugün firmanın adı KOÇ-UNISYS'tir.

Teklif edilen Donanım birim fiyatları aşağıda bulunmaktadır:

DonanımlarBirim Fiyat

XE520-4 MER. İŞL. BİRİMİ (240 MB. DİSKLİ 64 TERMİNALLİ)	\$25 500
XE520-4 MER. İŞL. BİRİMİ (240 MB. DİSKLİ 32 TERMİNALLİ)	\$21 000
XE520-4 MER. İŞL. BİRİMİ (240 MB. DİSKLİ 16 TERMİNALLİ)	\$15 350
XE520-4 MER. İŞL. BİRİMİ (MANYETİK TAPE BİRİMİ)	\$19 030
B9498 MAN. ŞERİT SÜ. 1600 BPI	\$5 550
B28-MAS ANA SİS. BİRİMİ (1 MB. BELLEKLİ)	\$3 000
B27-MAS ANA SİS. BİRİMİ (1 MB. BELLEKLİ)	\$2 250
B27-MAS ANA SİS. BİRİMİ (512 KB. BELLEKLİ)	\$2 000
B25-M1 DİSKET BİRİMİ	\$850
B25-MU5 SABİT DİSK 40 MB.	\$3 000
B27-TS TEYP KARTUŞ SÜR. CÜ	\$2 050
B27-WS1 İŞ İSTASYONU	\$1 960
EF4561 KESİKLİ FORM İŞLEYİCİ	\$2 315
AP1314 İŞ İSTASYONU YAZICISI	\$435
EF4577 PARA VERME BİRİMİ	\$7 025
MSR1-03 MANYETİK KART OK/YAZ.	\$1 150
B27 SF2 1 MB ÇİFT DİSKET SÜR.	\$850
B27 MU5 40 MB DİSK	\$3 000
B 300 SATIR YAZICI 370 SAT/DK.	\$5 000
B 600 SATIR YAZICI 370 SAT/DK.	\$7 100

İhaleyi kazanan firma ile yapılan sözleşme gereğince, her yıl ABD piyasasına sunulan en son teknoloji ürünün Bankaya teklif edilmesi gerekmektedir. Ancak; Banka teklif edilen bu donanımlar için sipariş verip vermemekte serbesttir. Bu madde sayesinde, ABD'de piyasaya sunulan en son teknolojik yeniliklere haiz donanımlar satın alınmıştır.

Bilgisayar teknolojisinin 1990'lı yıllarda Intel tabanlı sistemlere yönelmesi sebebiyle; Banka da uygulama yazılımlarıyla birlikte, ekonomik ömrünü bitirmiş ve kendisini tamamen amorti etmiş donanımları 1993 yılında bu ortama taşımaya başlamıştır. Bugün Bankanın şube uygulama yazılımını GUI destekli WINDOWS NT tabanlı sistemler üzerinde çalışabilecek şekilde geliştirmiş ve 90 şubede kullanmaya başlamıştır.

1990 yılı öncesi satın alınmış olan, BTOS ve CTOS işletim sistemleriyle hizmet veren, ekonomik ömrünü tamamlamasına rağmen halen çalışmakta ve şubelerde hizmet vermekte olan bilgisayar sistemleri, işlem hacmi az olan şubelere kaydırılarak kullanılmaktadır. Banka tarafından satın alınarak atıl durumda tutulan hiçbir sistemi bulunmamaktadır.

Ülkemizde PTT'den sonraki en büyük NETWORK (İLETİŞİM) ağı T.C. Ziraat Bankasına aittir. Bu iletişim ağı üzerinde; 1264 şube, 67 Özel İşlem Merkezi, 55 Büro, 17 Bölge Müdürlüğü, 3 İstihbarat Müdürlüğü, 3 Dış Muamele Bölge Şubesi, 3 ATM Kontrol Merkezi, 41 Seksiyon Müdürlüğü bulunmaktadır. Bankada 19 841 adet işlem terminali, 13 891 adet yazıcı, 1020 ATM cihazı, 750 adet Para Verme Makinası, 22 adet SST (Self Servis Terminali) ile kesintisiz hizmet verilmektedir. Kredi Kartları, Telefon Bankacılığı, SWIFT (Uluslararası Fon Transferi) işlemleri, Çek ve Takas Merkezleri, EFT (Elektronik Fon Transferi) işlemleri, her türlü Menkul Kıymet alım-satım işlemleri ve yurtdışı işçi havaleleri Banka Bilgisayar Sistemleri ile aksatılmaksızın gerçekleştirilmektedir.

Bankaca 1986-1997 tarihleri arasındaki 12 yıl içinde Sistem Donanım ve Yazılımı, Atm'ler (Otomatik Para Verme Makinası), Döviz Bozma Makinası, Veri İletişim Sistemleri, KGK (Kesintisiz Güç Kaynakları) için sarf edilmiş meblağlar aşağıda belirtilmiştir. Bu miktarları her yıl yatırım programlarının yayımlandığı Resmî Gazete'ler de görmek mümkündür.

Yıllar	Resmî Gazetede	12 Yılda İthal
	Yayınlanan	Edilen Cihazların
	<u>Ödenek Tutarı (TL)</u>	<u>Fob \$ Tutarı</u>
1986	3 260 250 000	7 084 735
1987	8 340 000 000	8 051 233
1988	26 597 000 000	19 367 946
1989	23 800 000 000	9 754 786
1990	71 000 000 000	16 865 675
1991	220 335 000 000	14 938 830
1992	326 895 000 000	29 241 835
1993	246 459 000 000	21 211 100
1994	535 850 000 000	9 730 670
1995	444 800 000 000	7 396 510
1996	1 280 770 000 000	7 826 335
1997	2 080 000 000 000	11 826 193
Toplam	5 269 902 250 000	\$ 163 095 848

Bankanın 1986-1997 yıllarını kapsayan 12 yıl içerisinde yapmış olduğu yatırım tutarının tamamı 5 269 milyar TL'dir. Bu yatırım tutarının o yıllardaki döviz karşılığı ise 163 Milyon Dolar'dır. Yapılan yatırımda Banka'nın zarara uğratılması sözkonusu değildir.

1985 yılında Banka bünyesinde kurulacak olan otomasyon sistemleri için hazırlanan Yapılabilirlik Raporu Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na onaylanmıştır.

Bu rapor gereğince Banka'nın ihtiyacını belirten teknik özellikleri kapsayan bir Teknik Şartname ile ihaleye çıkmıştır.

İhaleye kazanan firma ile yapılan sözleşmede donanımların tüm özellikleri belirtilmiştir. İhaleyi kazanan firma, ABD'deki UNISYS Firması'nın Türkiye temsilcisidir. Bankanın tüm donanımını yurtdışından bizzat ithal etmiştir. İthal edilen tüm cihazlar yapılan sözleşmelere tamamen uygundur.

Kurumun bu işlemlerden dolayı hiç bir zararı veya kaybı bulunmamaktadır.

2. — *Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Karaman Kültür Sitesinin yatırım programından çıkarılmasının nedenine ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı Mustafa İstemihan Talay'ın yazılı cevabı (7/3890)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına,

Aşağıdaki sorunun Kültür Bakanı Sayın İstemihan Talay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

18.11.1997

Zeki Ünal
Karaman

54. Hükümet döneminde programa alınan ve Kültür Bakanlığınca 1997 ihale kararı çıkartılan Karaman Kültür Sitesinin programdan çıkarıldığını ve ödeneğinin başka bir yere aktarıldığını öğrenmiş bulunuyorum.

Sorum şudur:

Karaman Kültür Sitesi yatırım programından niçin çıkarılmıştır?

T.C.

Kültür Bakanlığı

17.12.1997

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı :B.16.0.APK.0.12.00.01.940-575

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına,

İlgi : TBMM Başkanlığı KAN. KAR. MÜD.'nün 28 Kasım 1997 tarihli ve A.01.0.GNS.-0.10.00.02-7/3890-9519/24632 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın "Karaman Kültür Sitesinin yatırım programından çıkarılmasının nedenine ilişkin" yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Karaman Kültür Merkezi yatırım programımızdan çıkarılmamış olup, 97H040260 proje numarası ile programda yer almaktadır. İhalesinin Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yapılması için ilgili Bakanlığa yazı yazılmış ve gelen cevap doğrultusunda gerekli işlem yapılacaktır.

Bilgilerinizi arz ederim.

M. İstemihan Talay
Kültür Bakanı

3. — *Konya Milletvekili Hasan Hüseyin Öz'ün, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne yapılan bilgisayar donanımı ihalesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/3892)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına,

Aşağıdaki sorularımın, delaletinizle İçişleri Bakanı Sayın Murat Başesgioğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Hasan Hüseyin Öz
Konya

Sorular :

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 13.11.1997 tarihinde yapılan Mernis Projesi kapsamındaki bilgisayar ve donanımı ihalesine fesat karıştırıldığı iddiaları basında ve kamuoyunda yer almıştır. Bu çerçevede;

1. Bu ihalede 5 firmadan 4'ü belge eksikliği ileri sürülerek elenirken, ihale Koç Unisys'a verilmiştir. Daha ucuz teklif veren firmaların elenmesinde hangi kriterler esas alınmıştır? Bu meyanda fesat karıştırıldığı iddialarının doğruluk payı nedir?

2. İhaleyi düzenleyen Komisyon Başkanı Fuat Arslan'ın ihale görüşmeleri sırasında istifa etmesinin sebebi ve istifa gerekçesi nedir?

3. İhale sırasında ihaleyi kazanan Koç Unisys firması yetkililerinin Nüfus İşleri Genel Müdürü İsmail Günindi'nin odasına serbestçe girip çıktığı iddiaları doğru mudur?

4. İhaleye katılıp Koç Unisys firmasından 50 milyar daha fazla teklif vermesine rağmen, belge eksikliği ileri sürülerek ihaleden elenen Escort firması yetkililerinin, ihale dışı bırakılmalarına sebep olan gerekçelere itiraz eden dilekçesini genel müdürlüğe verirken; genel müdürün firma yetkililerine kaba güc kullanıp hakaret dolu sözlerle tehdit ederek yetkilileri zorla dışarı attırması mıdır? Dolayısıyla, bu itiraz dilekçesi neden kabul edilmemiştir?

5. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, tüm bu gelişmelerden sonra ihaleyi yeniden yapmayı düşünmekte midir?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

16.12.1997

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Şb. Md. : B050NÜV0080003.226/6259

Konu : Yazılı Soru Önergisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliğine

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 28.11.1997 günlü ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9645 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Hasan Hüseyin Öz tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve Sayın Bakanımız tarafından cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Murat Başeşgioğlu

İçişleri Bakanı

Konya Milletvekili Hasan Hüseyin Öz'ün

Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

Bakanlığımızca nüfus kayıtlarının güncelliğinin temin edilmesi, kalıcı kimlik numaralarının verilmesi, kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması amacıyla yürütülmekte olan Merkezî Nüfus İdaresi Sistemi (Mernis) Projesinin bir an önce altyapı ve bilgisayar donanımlarının tamamlanarak 30 Kasım 1997'de yapılan nüfus tespiti ile belirlenecek verilerin bilgisayar ortamına 2 yıl içinde aktarılmasını öngören 4300 sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun uyarınca tefrik edilen ödenek ile 2000 bilgisayar, 1000 sunumcu ve diğer yan donanımların temini için ihaleye çıkılmıştır.

İşin aciliyeti nedeniyle 4300 sayılı Kanun bu ihaleyi 2886 sayılı Devlet İhaleleri Kanununun kapsamı dışında tuttuğundan ihaleye 12 bilgisayar firmasının daveti ile başlanmıştır. Davet edilen firmalardan 7'si katılamayacağını bildirmiş, katılan 5 firma tekliflerinin incelenmesi sonucunda 1 firmanın istenilen ürünleri veremediğinden, Escort Firmasının da teknik şartnamede teklif edilen ürünler için istenen imalatçı yetki belgesinin özellikle Hab (HUB) cihazı için teklif dosyası ile birlikte ibraz etmediğinden, bu iki firmanın teklif iç zarflarının açılmaması komisyonca kararlaştırılmış ve karar, teklif veren tüm firmalara tebliğ edilerek, iç zarflarının açılması uygun görülen Me-

teksan A.Ş. Digital A.Ş. ve Koç-Unisys Firmalarının teklifleri alınmıştır. Bu aşamada komisyon başkan ve üyelerinden herhangi bir istifa sözkonusu değildir.

Teklifler alındıktan sonra adigeçen firmanın vakı itiraz ve iddialarının incelenip soruşturulması için Mülkiye Müfettişleri görevlendirilmiştir. Ortada şu veya bu firmaya yapılmış bir ihale yoktur. Böyle olunca da Devlet zararından söz etmek mümkün değildir.

Teklif mektuplarının açılmasından ibaret olan işlemler tarafımdan iptal edilerek ihale yeniden yapılmıştır.

4. — *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne yapılan bilgisayar alımı ihalesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/3893)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına,

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Murat Başesgioğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

19.11.1997

Veysel Candan

Konya

Bakanlığınıza bağlı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından "Menis" projesi kapsamında alınan bilgisayar ihalesinde 5 firmadan 4'ü belge eksikliği ileri sürülerek elenirken ihale Koç Unisys'a verildiği malumlarımızdır.

İçişleri Bakanlığının ihalede daha ucuz teklif veren firmalar yerine Koç Unisys'i tercih etmesi fesat iddialarını kuvvetlendirdi. 13.11.1997 günü yapılan ihaleye HP, Koç Unisys, Digital, Me-teksan ve Escort firmaları katıldı ancak 4 firma belge eksikliği nedeniyle elendi. Halbuki ihalede Escort firması 1 trilyon 780 milyar teklif verirken Koç Unisys 1 trilyon 815 milyar teklifte bulundu. İhalede devlet 50 milyar zarara uğratıldı. Ayrıca ihale komisyonu başkanı görüşmeler sırasında istifa etti. Bu sebeplerle;

1. Eksik belge ne demektir? İhaleye giren firmalara ihale öncesi belgeleri neden tamamlatılmadı? İdare menfaati bunu gerektirmez miydi?

2. İhale sırasında tüm işlemleri tamamlayan komisyon başkanı Fuat Aslan neden istifa etmiştir veya ettirilmiştir?

3. İhale görüşmelerinde ihale verilen Koç Unisys yetkilileri ile genel müdür İsmail Günindi, birlikte sık sık görüşüp birtakım bilgiler aktarıldığı doğru mudur?

4. En azından bu tür ihalelerde komisyon başkanı istifa eder ve birtakım iddialar olursa yenilenmesi gerekmez mi?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

16.12.1997

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Şb. Md. : B050NÜV0080003-226/6260

Konu : Yazılı Soru Önergisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliğine

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 28.11.1997 günlü ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9645 sayılı yazınız.

Konya Milletvekili Veysel Candan tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve Sayın Bakanımız tarafından cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Murat Başesgioğlu

İçişleri Bakanı

Konya Milletvekili Veysel Candan'ın
Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

Bakanlığımca nüfus kayıtlarının güncelliğinin temin edilmesi, kalıcı kimlik numaralarının verilmesi, kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması amacıyla yürütülmekte olan Merkezî Nüfus İdaresi Sistemi (Mernis) Projesinin bir an önce altyapı ve bilgisayar donanımlarının tamamlanarak 30 Kasım 1997'de yapılan nüfus tespiti ile belirlenecek verilerin bilgisayar ortamına 2 yıl içinde aktarılmasını öngören 4300 sayılı Genel Nüfus Tespiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun uyarınca tefrik edilen ödenek ile 2000 bilgisayar, 1000 sunumcu ve diğer yan donanımların temini için ihaleye çıkmıştır.

İşin aciliyeti nedeniyle 4300 sayılı Kanun bu ihaleyi 2886 sayılı Devlet İhaleleri Kanununun kapsamı dışında tuttuğundan ihaleye 12 bilgisayar firmasının daveti ile başlanmıştır. Davet edilen firmalardan 7'si katılmayacağını bildirmiş, katılan 5 firma tekliflerinin incelenmesi sonucunda 1 firmanın istenilen ürünleri veremediğinden, Escort Firmasının da teknik şartnamede teklif edilen ürünler için istenen imalatçı yetki belgesinin özellikle Hab (HUB) cihazı için teklif dosyası ile birlikte ibraz etmediğinden, bu iki firmanın teklif iç zarflarının açılmaması komisyonca kararlaştırılmış ve karar teklif veren tüm firmalara tebliğ edilerek, iç zarflarının açılması uygun görülen Meteksan A.Ş. Digital A.Ş. ve Koç-Unisys Firmalarının teklifleri alınmıştır. Bu aşamada komisyon başkan ve üyelerinden herhangi bir istifa sözkonusu değildir.

Teklifler alındıktan sonra adigeçen firmanın vakı itiraz ve iddialarının incelenip soruşturulması için Mülkiye Müfettişleri görevlendirilmiştir. Ortada şu veya bu firmaya yapılmış bir ihale yoktur. Böyle olunca da Devlet zararından söz etmek mümkün değildir.

Teklif mektuplarının açılmasından ibaret olan işlemler tarafımdan iptal edilerek ihale yeniden yapılmıştır.

5. — *Bursa Milletvekili Yüksel Aksu'nun, Bursa'daki çiftçilerin bazı sorunlarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyüşleri Bakanı Mustafa R. Taşar'ın yazılı cevabı (7/3895)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyüşleri Bakanı Sayın Mustafa Taşar tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim. Saygılarımla.

20.11.1997

Yüksel Aksu

Bursa

Ürün taban fiyatlarındaki artış oranlarının, tarım girdi fiyatlarında ki artışa oranla düşük olması, tarım kredi faizlerinin yükseltilmesi, yanlış sanayi politikalarına, düzensiz kentleşmeye bağlı olarak çıkan çevre kirlenmesi ve bu yıl çiftçilerimizin kapısını sıkça çalan doğal afetler üreticilerimizi olumsuz yönde etkilemiş, çiftçi ürünü tarladan toplayamaz duruma gelmiştir.

Sanayide olduğu gibi tarımda da önemli bir paya sahip Bursa ilimiz yanlış tarım politikaları ve doğal afetler sonucunda zor bir yıl yaşamaktadır. Domates, hububat, ve özellikle zeytinde ortaya çıkan zararın % 80'lere ulaştığı iddia edilmektedir. Konuyla ilgili olarak:

1. Bursa ilimiz sınırları içerisinde, yukarıda değinilmeye çalışılan olumsuzluklar hangi ürünleri etkilemiştir? Bu ürünlerde ortaya çıkan kayıp oranı nedir?

2. Zarar gören üreticilerimizin kredi borçlarının ertelenmesi konusunda yapılan çalışmalar ne aşamadadır? Bu erteleme kapsamı ve süresi nedir?

3. Bu üreticilerimizi doğal afetlerle ilgili 2090 sayılı Kanun kapsamına almayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

15.12.1997

Sayı : KDD-G-4/3546-83745

Konu : Soru Önergesi (Bursa Milletvekili Sn. Yüksel Aksu)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 28.11.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02.7/3895-9533/24672 sayılı TBMM yazısı ve eki

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliğinin ilgede kayıtlı yazısı ile Bakanlığımızca intikal eden cevaplandırılması istenen Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Aksu'nun Bursa'da zarar gören çiftçilerin sorunlarıyla ilgili 7/3895-9533 esas No'lu yazılı soru önergesindeki sorular hakkındaki görüşlerimiz aşağıda belirtilmiştir.

– Ürün taban fiyatlarındaki artış oranlarının, tarım girdi fiyatlarındaki artışa oranla düşük olması, tarım kredi faizlerinin yükseltilmesi, yanlış sanayi politikalarına, düzensiz kentleşmeye bağlı olarak ortaya çıkan çevre kirlenmesi ve bu yıl çiftçilerimizin kapısı sıkça çalan doğal afetler üreticilerimizi olumsuz yönde etkilemiş, çiftçi ürünü tarladan toplayamaz, duruma gelmiştir.

Sanayide olduğu gibi tarımda da önemli bir paya sahip Bursa İlimiz yanlış tarım politikaları ve doğal afetler sonucunda zor bir yıl yaşamaktadır. Domates, hububat, ve özellikle zeytinde ortaya çıkan zararın % 80'ere ulaştığı iddia edilmektedir. Konuyla ilgili olarak:

Soru 1. Bursa İlimiz sınırları içerisinde, yukarıda değinilmeye çalışılan olumsuzluklardan hangi ürünleri etkilemiştir? Bu ürünlerde ortaya çıkan kayıp oranı nedir?

Cevap 1. Bursa İli sınırları içerisinde zamansız aşırı yağışlar nedeniyle hububatta % 70-80, domatesde % 70 ve tütünde % 70-100 oranında zarar meydana gelmiştir. Bakanlığımıza gelen afet ihbarlarında zeytinde % 50-60 oranında zarar olduğu anlaşılmakta olup, bu konuyla ilgili çalışmalar mahallinde devam ettiğinden Komisyon Kararı henüz Bakanlığımıza intikal etmemiştir?

Soru 2. Zarar gören üreticilerimizin kredi borçlarının ertelenmesi konusunda yapılan çalışmalar ne aşamadır? Bu ertelemenin kapsamı ve süresi nedir?

Cevap 2. 1996 yılında kredi alan ve 1997 yılında ekiliş ve ürünleri ile hayvan varlıkları en az % 40 oranında afete uğrayan üreticilerin 1997 yılı vadeli borçları 12.8.1997 tarih ve 97/9792 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bir yıl faizsiz olarak ertelenmiş ve 97/9792 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve bu Kararda düzeltme yapılarak 24.10.1997 tarih ve 23150 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 97/10082 Sayılı Karar ile "hasar oranlarının tesbitinde; çiftçilerin tüm varlığı esas alınmış ise, tarımsal kredi borçlarının tamamı, sadece hasar gören varlığı esas alınmış ise, hasar gören konu ile ilgili kredi ertelenir" hükmü getirilmiştir. Ayrıca çiftçilerin 1998 yılına sarkan tarımsal kredi borçlarının ertelenmesi için 97/10 243 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılarak 22.11.1997 tarih ve 23178 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır. Bu Kararlar çerçevesinde Bursa Valiliğinden Bakanlığımıza intikal eden Komisyon Kararları borç erteleme işlemleri için ilgili kredi kuruluşlarına intikal ettirilmiştir.

Soru 3. Bu üreticilerimizi doğal afetlerle ilgili 2090 Sayılı Kanunu kapsamına almayı düşünüyor musunuz?

Cevap 3. Çiftçilerimizin mağduriyetinin giderilmesi için doğal afetlerle ilgili olarak mevcut iki Kanundan hangisi uygulama sonuçları itibariyle çiftçinin lehine ise o Kanunun uygulaması Bakanlığımız Merkez ve Taşra Kuruluşlarıncı teamül haline gelmiştir. Bursa İli'nde afete maruz kalan çiftçilerimize ayrıca 1635 Ton tohumluk yardımında da bulunulmuştur?

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Taşar
Tarım ve Köyişleri Bakanı

6. — *Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğünce yapılan Bilgisayar alımı ihalesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı(7/3898)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM İctüzüğünün 96 ıncı maddesi uyarınca aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanlığı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 20.11.1997

Saygılarımla.

Naci Terzi
Erzincan

Sorular:

1. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğü'nün bilgisayar ihtiyacını karşılamak üzere 13 Kasım 1997 tarihinde yapılan ihaleye, HP, Koç Unisys, Digital, Meteksan ve Escort şirketleri teklif vermiş olmasına rağmen yalnızca Koç Unisys firmasının davet edildiği haberleri doğru mudur?

2. İlgili firmalara gönderilen davet mektuplarında, müracaatlar için hangi belgeler istenmiştir, Koç Unisys firmasının dışındaki firmalar davet mektubunda belirtilen hangi belgeleri eksik göndermiştir?

3. İhale Komisyonu Başkanı Fuat Arslan'ın ihalenin Koç Unisys firmasına verilmesinden hemen sonra görevinden istifa ettiği haberleri doğru mudur? Fuat Arslan'ın istifa haberleri doğrusa neden istifa etmiştir?

4. Escort Computer firmasının Genel Müdür Birol Özçelik, kendilerinin Koç Unisys firmasından daha kaliteli ve ucuz ürün verme teklifi sunduklarını belirtmektedir. Bu bağlamda devletin en az 50 milyar lira zarara uğratıldığı doğru mudur?

5. İhaleye kabul edilmeyen firmaların, ihalenin iptal edilmesi için bir müracaatları olmuş mudur? İhalenin iptal edilmesi düşünülmekte midir? İhale ile ilgili olarak başlatılmış herhangi bir soruşturma bulunmakta mıdır?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

16.12.1997

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Şb. Md. : B050NÜV0080003-226/6258

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliğine

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 28.11.1997 günlü ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9645 sayılı yazımız.

Erzincan Milletvekili Naci Terzi tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve Sayın Bakanımız tarafından cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Murat Başesgioğlu
İçişleri Bakanı

Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin

Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

Bakanlığımca nüfus kayıtlarının güncelliğinin temin edilmesi, kalıcı kimlik numaralarının ve-
rilmesi, kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması amacıyla yürütülmekte olan Merkezi Nüfus

İdaresi Sistemi (MERNİS) Projesinin bir an önce alt yapı ve bilgisayar donanımlarının tamamlanarak 30 Kasım 1997'de yapılan nüfus tesbiti ile belirlenerek verilerin bilgisayar ortamına 2 yıl içinde aktarılmasını öngören 4300 sayılı Genel Nüfus Tesbiti Yapılması ve Seçmen Kütüklerinin Güncelleştirilmesi Hakkındaki Kanun uyarınca tefrik edilen ödenek ile 2000 bilgisayar, 1000 sunumcu ve diğer yan donamların temini için ihaleye çıkmıştır.

İşin aciliyeti nedeniyle 4300 sayılı Kanun bu ihaleyi 2886 sayılı Devlet İhaleleri Kanununun kapsamı dışında tuttuğundan ihaleye 12 bilgisayar firmasının daveti ile başlanmıştır. Davet edilen firmalardan 7'si katılamayacağını bildirmiş, katılan 5 firma tekliflerinin incelenmesi sonucunda 1 firmanın istenilen ürünleri veremediğinden, Escort Firmasının da teknik şartnamede teklif edilen ürünler için istenen imalatçı yetki belgesinin özellikle Hab(HUB) cihazı için teklif dosyası ile birlikte ibraz etmediğinden, bu iki firmanın teklif iç zarflarının açılmaması komisyonca kararlaştırılmış ve karar teklif veren tüm firmalara tebliğ edilerek, iç zarflarının açılması uygun görülen Meteksan A.Ş., Digital A.Ş. ve Koç-Unisys Firmalarının teklifleri alınmıştır. Bu aşamada komisyon başkanı ve üyelerinden herhangi bir istifa sözkonusu değildir.

Teklifler alındıktan sonra adıgeçen firmanın vakıf itiraz ve iddialarının incelenip soruşturulması için Mülkiye Müfettişleri görevlendirilmiştir. Ortada şu veya bu firmaya yapılmış bir ihale yoktur. Böyle olunca da Devlet zararından söz etmek mümkün değildir.

Teklif mektuplarının açılmasından ibaret olan işlemler tarafımdan iptal edilerek ihale yeniden yapılmıştır.

7. - Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın, Aile Araştırma Kurumu Başkanlığına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün yazılı cevabı (7/3908)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Fuat Çay
Hatay

1. 29.12.1989 tarih ve 20387 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 396 sayılı Kanun Hükmünde Kararname halen yürürlükte midir? Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı olarak bir kurum şu anda hukuken var mıdır?

2. 3.8.1994 tarih 994/29 sayılı Başbakanlık Genelgesini yürürlükteki yasalara ve Kamu Hukukunun temel ilkelerine uygun buluyor musunuz? Bulmuyorsanız bu genelgenin yürürlükten kaldırılması için bir girişiminiz oldu mu?

3. 994/29 sayılı Başbakanlık genelgesinin; Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarını işlevsiz hale getirmeyi amaçladığı ve kesinlikle hukuka ve Anayasanın açık hükümlerine aykırı olduğu iddialarına katılıyor musunuz?

4. 396 sayılı Kanun hükmünde Kararnamenin 514 ve 536 sayılı Kanun Hükmünde kararnamele ile yürürlükten kaldırıldığını kabul ediyor musunuz?

5. Yürürlükten kaldırılmış bir yasa ya da Kanun Hükmünde Kararname genelge ile yürürlüğe girdirilebilir mi? Girdirilmesi mümkün değil ise; Aile Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin genelge ile (994/29 sayılı) yürürlüğe konulduğunun kabulü suretiyle anılan kurumun, iptale uğramış kadrolarının Devlet Personel Başkanlığı, Sayıştay Başkanlığı ve Maliye Bakanlığı'na işlem gören yürürlükteki kadrolardan sayılması nasıl mümkün olmuştur?

6. Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı'nın kuruluş ve görevlerini düzenleyen bir yasa ya da Kanun Hükmünde Kararname olmadığına göre; teşkilat olmadan nasıl "kadro" verilmiştir?

7. 16.10.1997 tarih ve 23142 sayılı R smi Gazetenin mükerrer sayısında yayımlanan 97/10073 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın ekinde yayımlanan ve Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı'na ait olduğu savı ile "boş kadro değişikliği" işlemi yapılan kadrolar hakkında Bakanlığımıza bağlı Devlet Personel Başkanlığı tarafından Vize işlemi yapılmış mıdır? Bu işlem hukuka uygun mudur? Değil ise bu işlemi yapan yetkililer hakkında herhangi bir işlem yapmayı d ş nt yor musunuz?

8. Yukarda sayılan tüm işlemlerin Anayasamızın, idarenin kanun kurabileceğine ilişkin olan 128 inci maddesine ve Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının geriye y r yemeyeceğine ilişkin 153 üncü maddesine uygun buluyor musunuz?

T.C.

Devlet Bakanlığı

16.12.1997

Sayı : B.0.002.007/1955

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı'nın 1.12.1997 tarih ve A.0.01.GNS.0.10.00.02.-7/3908-9574/24778 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Fuat  ay'ın Bakanlığıma tevcih ettiği ilgi yazı eki yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk
Devlet Bakanı

Bilindiği  zere Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı 6.12.1989 tarih ve 396 Sayılı Kanun H kmiinde Karaname ile kurulmuştur. Daha sonra 16.8.1993 tarih ve 514 sayılı Kanun H kmiinde Karanname ile Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığı şekline d nişt r lm ş olup, bu Kanun H kmiinde Karanname Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. Aynı konuda 536 sayılı Kanun H kmiinde Karanname  kartılmış olup, bu Kanun H kmiinde Karanname de Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. Hazine, Dış Ticaret M steşarlıkları, Ceza ve Tutukevleri Genel Müdürlüğü gibi kurumlar açısından da aynı durum söz konusu olmuştur. Ancak diğer kuruluşlar bakımından zaman içinde yasal düzenleme yapılmış olmasına rağmen Aile Araştırma Kurumunun da içinde bulunduğu mülga 536 sayılı Kanun H kmiinde Karanname kapsamında yer alan kuruluşlara ilişkin herhangi bir yasal düzenleme bugüne kadar ger ekleştirenememiştir. Oysa Anayasanın 153 üncü maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin iptal kararlarının ortaya çıkardığı hukuk  boşluğu dolduracak kanun tasarı veya teklifini öncelikle g rt ş p karara bağlayacağı hüküm altına alınmış olup, bu ger evede Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığının Kurulması Hakkındaki hazırlanmış bulunan Kanun Tasarısı Devlet Personel Başkanlığınca da olumlu görülmüş ancak bu tasarılar kanunlaşarak yürürlüğe konulamamıştır.

Bu durum karşısında iptal edilen Kanun H kmiinde Kararnamelerin yürürlükten kaldırılmış bulunduğu Kanun ve Kanun H kmiinde Karanname hükümlerinin yürürlükte kabul edilip edilemeyeceği sorunu gündeme gelmiş olup, iptal edilen kararnamelerin yürürlükten kaldırdığı hükümlerin tekrar yürürlüğe girmeyeceği hakim g rt ş  karşısında bu kurum ve kuruluşların işleyişlerine ilişkin problem ortaya çıkmıştır.

Bu aşamada 3.8.1994 tarihinde Bakanlar Kurulu aldığı prensip kararında; kanun h kmiinde kararnamelerin yasama organının onayına bağlı olan hukuk  düzenlemeler olduğu, kanunlaşıncaya kadar hukuk  sonuç doğuracağı ve bir kanun h kmiinde karanname ile yürürlükten kaldırılan önceki kanun h kmiinde kararnamenin hukuk hayatından çıkmış sayılmayacağı  nk  bir kanun h kmiinde kararnamenin hukuk hayatından çıkacağına yasama organınca karar verilebileceği, iptal

edilen kanun hükmünde kararnamelerin ise TBMM tarafından onaylanması sözkonusu olmadığına göre bunların kaldırdığı hükümlerin TBMM iradesi dışında yürürlükten kalkacağı, ayrıca hukuk devletinde Anayasa Mahkemesinin iptal kararının bir boşluk doğurmasının sözkonusu olamayacağı, bu nedenle,

Anayasanın 2 nci maddesinde ifadesini bulan hukuk devletinde idarenin eylem ve işlemlerini düzenleyen kanunî düzenlemeler iptal edilmiş olduğu taktirde dahi hukuk kuralları dışında yürütülmesi düşünülmeyeceğinden, idari eylem ve işlemlerin; iptal kararlarından önceki mevzuat, daha önceki mevzuat da iptal edilmişse bu düzenlemeden geriye gidilerek usulüne göre yürürlüğe konulmuş mevzuata göre yapılması iktiza etmekte olduğu belirtilmiştir.

Buna paralel olarak 3.8.1994 tarih ve 1994/29 sayılı Başbakanlık Genelgesi çıkartılarak bu durumdaki (6) adet Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili olarak, yeni bir düzenleme yapıncaya kadar iptal edilen Kanun Hükmünde Kararnamelerden geriye doğru gidilerek daha önce usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunan ilgili mevzuatın yürürlükte bulunduğu kabul edilmek suretiyle uygulanmasına devam olunmasının uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Yargıtay 19. Hukuk Dairesi Başkanlığının Esas 96/4023, Karar 96/6940 sayılı Kararında "TBMM'ce aynen kabul edilinceye kadar bir idarî işlem olan Kanun Hükmünde Kararname, kaldırdığı kanun hükmünün uygulanabilirliğini geçici olarak askıya aldığından bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Anayasa Mahkemesince iptali halinde bu Kanun Hükmünde Kararname ile kaldırılan Kanun hükümleri kendiliğinden yürürlüğe girer." denilmektedir.

Bu çerçevede, esasen sözkonusu kurumun teşkilatlanmasının yeni bir yasal düzenlemeyle sağlanması gerekmele birlikte, yasal düzenleme gerçekleştirilemediğinden, gerek Aile Araştırma Kurumu gerekse Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü 3.8.1994 tarih ve 1994/29 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle öngörülen hususlar çerçevesinde işleyişini sürdürmektedir.

Anılan Başbakanlık Genelgesinin 8.7.1994 tarih ve E: 1994/58, K: 1994/53 sayılı Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilen 2.6.1994 tarih ve 536 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hakkında iptal edilen kanun hükmünde kararnamelerden geriye doğru gidilerek daha önce usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunan ilgili mevzuatın yürürlükte bulunduğu kabul edilmek suretiyle uygulanmasına devam olunmasının uygun görüldüğü belirtilmiş olduğundan bu şekilde geriye doğru gidilerek usulüne uygun yürürlüğe konulan ve iptal edilmemiş bulunan mevzuat 396 sayılı Aile Araştırma Kurumunun Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 25.10.1990 tarih ve 3670 sayılı Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü Kurulması Hakkındaki Kanundur. Bu çerçevede kurumsal tasarrufların anılan mevzuata uygun olarak yapılması gerekliliği ortaya çıkmış olup, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü ile Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı önceden olduğu gibi her türlü idarî ve malî tasarrufta bulunmaya devam etmiş, halen de bu iki kuruluş bir Devlet Bakanlığına bağlı olarak işleyişini sürdürmektedir. 1997 ve 1998 Yılı Programlarında ailenin güçlendirilmesinden Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı sorumlu kuruluş olarak, özel ilgi ve eğitime ihtiyacı olan çocukların korunması bakımından koordinasyon ve işbirliği bakımından ilgili kuruluş olarak belirlenmiştir.

Bu doğrultuda Aile Araştırma Kurumu Başkanlığına ait olup ve usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunduğu kabul edilen 396 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki kadro cetvellerinde yer alan ve Sayıştayca vizenilmiş bulunan kadroları Aile Araştırma Kurumu Başkanlığından istenmiş, bu kadroların uygunluğu Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığınca tekrar teyid edildikten sonra Sayıştay Başkanlığınca yeniden vizenilmesi sağlanmıştır. Bu aşamadan sonra mevcut personelin malî ve hukukî haklarındaki mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla Sayıştayca tekrar vizenilmiş bulunan kadro ünvanlarından boş olanlarda değişiklik yapılması mevzuat gereği teşkil

edilen komisyonca uygun görülmüş ve bu görüş çerçevesinde hazırlanan kadro cetvelleri 30.9.1997 tarih ve 97/10073 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yayınlanmıştır. Yayınlanan kadrolara ilişkin dağıtım cetvelleri 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi gereğince Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığınca uygunluğu sağlandıktan sonra Sayıştayca da vizelemiştir.

**Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Eylem ve İşlemlerinin
Dayanacağı Mevzuat Hakkında Prensipten Kararı**

Anayasanın 5 inci maddesinde, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, Ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve Demokrasiyi korumanın, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamanın; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmanın, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmanın devletin temel amaç ve görevleri olduğu belirtilmiş, 91 inci maddesinde de Türkiye Büyük Millet Meclisinin Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebileceği, hükmüne bağlanmıştır.

Yukarıda zikredilen hükümler dikkate alındığında, devletin asli fonksiyonlarını hukuk kuraları içerisinde yerine getirmesi gerektiği ve bu hususu sağlayacak müesseselerden birinin de kanun hükmünde kararnameler olduğu sonucuna varılmaktadır. Bu durumda, Anayasaya göre temel kurumlardan biri olan Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının hukuk devleti prensibine göre mevzuat üzerindeki etkisini belirlemek gerekmektedir.

Anayasanın 91 inci maddesinde ifadesini bulan kanun hükmünde kararname yasama organının onayına bağlı bulunan hukukî düzenlemeler olup, kanunlaşmıca kadar hukukî sonuçlarını doğururlar ve bir kanun hükmünde kararname ile yürürlükten kaldırılan önceki kanun hükmünde kararname hukuk hayatından çıkmış sayılmaz. Çünkü bir kanun hükmünde kararnamenin hukuk hayatından kalıcı bir biçimde çıkacağına ancak yasama organınca karar verilebilir. Bu durumda yasama organı bir kanun hükmünde kararnameyi reddederse kanun hükmünde kararnamenin değıştirdiği veya kaldırdığı yasal düzenlemenin kendiliğinden yürürlüğe gireceğinin kabulü zorunlu bulunmaktadır.

Ayrıca, iptal edilmiş olan bir kanun hükmünde kararnamenin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanması da sözkonusu olamayacağına göre; iptal edilen kanun hükmünde kararnamenin yürürlükten kaldırdığı kanunların veya kanun hükmünde kararnamelerin iptal kararı üzere yeniden geçerlilik kazanamamaları durumunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesi dışında bazı kanunlar veya kanun hükmünde kararnameler de yürürlükten kaldırılmış olacaktır. Böyle bir sonuç ise Anayasanın 87 nci maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisine verilen yasama görevine müdahale anlamına geleceği gibi, yine Anayasanın 7, 8 ve 9 uncu maddelerinde öngörülen yasama, yürütme ve yargının ayrı ayrı organlar tarafından yürütülmesine ilişkin hükümlere de aykırı düşecektir.

Diğer taraftan, Anayasanın 91 inci maddesinde, yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan kanun hükmünde kararnamelerin bu tarihte yürürlükten kalkacağı öngörülmüş bulunmaktadır. Bu hükmüne göre, kanun hükmünde kararname ile değıştirilen veya kaldırılan kanunî düzenlemelerin yürürlüğünü sürdüreceği tabii bulunmakta olup, zikredilen Anayasal kural da yürürlükte bulunmayan kanun hükmünde kararnameden önceki yasal düzenlemenin de geçerli olduğu hususunu teyid etmektedir.

Bu durumda; hukuk devletinde Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının bir boşluk doğurması sözkonusu olamayacağına göre, bu kararların Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdiği tarihten önceki yasal düzenlemelerin yeni bir düzenleme yapılmıca kadar yürürlükte bulunduğu kabulü zorunluluğu vardır. Nitekim, Anayasa Mahkemesinin bazı kararlarında yeni bir hukukî düzenleme için süre vermemesi de bu durumun bir işareti sayılması gerekir.

Kaldı ki, Anayasa Mahkemesi de 19.10.1971 günlü E.1970/40, K.1971/73 sayılı kararında; daha önce iptal etmiş olduğu bir Anayasa değişikliğinin yürürlükten kaldırdığı bir Anayasa kuralının, iptal kararı ile birlikte yeniden yürürlüğü girmiş bulunduğu karar vermiştir. Hukuk doktrininde de, iptal edilen bir hükmün yürürlükten kaldırdığı kuralların iptal kararı üzerine kendiliğinden yürürlüğe gireceği savunulmaktadır. Anayasa Mahkemesince iptal edilen Anayasa değişikliği veya kanunun yürürlükten kaldırdığı bir kuralın iptal kararı üzerine kendiliğinden yürürlüğe gireceği savunulabildiğine göre, bir kanun hükmünde kararnamenin iptalinde bu durumun evleviyetle sözkonusu olması gerekir. Çünkü, yukarıda da değinildiği gibi kanun hükmünde kararnamelerin kanunlarda yaptığı değişiklik geçici bir süre için etkili olacak; bu değişikliğin kalıcılığı, ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinin sözkonusu kanun hükmünde kararnameyi onaması ile gerçekleşecektir.

Anayasanın 2 nci maddesinde ifadesini bulan hukuk devletinde idarenin eylem ve işlemlerinin, kanunî düzenlemeler iptal edilmiş olduğu takdirde dahi hukuk kuralları dışında yürütmesi düşünülemeyeceğinden, idarî eylem işlemlerin iptal kararlarından önceki mevzuat, daha önceki mevzuat da iptal edilmişse bu düzenlemeden geriye gidilerek usulüne göre yürürlüğe konulmuş mevzuata göre yapılması iktiza etmektedir.

Bu sebeplerle Anayasa Mahkemesinin;

a) 28.7.1994 tarihli ve 22004 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/53, K.1994/48 sayılı kararıyla bazı hükümleri iptal edilen 18.5.1994 tarihli ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 ve 3 üncü maddelerinde yer alan hususlar,

b) 28.7.1994 tarihli 22004 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/58, K.1994/53 sayılı kararıyla iptal edilen 2.6.1994 tarihli ve 536 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığı,

c) 29.7.1994 tarihli ve 22005 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/55, K.1994/50 sayılı kararıyla iptal edilen 18.5.1994 tarihli ve 529 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden teşkilatlanan Ceza İnfaz Kurumları ile Tutuk Evler,

d) 29.7.1994 tarihli ve 22005 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/54, K.1994/49 sayılı kararıyla iptal edilen 18.5.1994 tarihli ve 528 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenen hükümler,

e) 30.7.1994 tarihli ve 22006 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/56, K.1994/51 sayılı kararıyla iptal edilen 2.6.1994 tarihli ve 534 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Dış Ticaret Müsteşarlığı,

f) 31.7.1994 tarihli ve 22007 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/57, K.1994/52 sayılı kararıyla iptal edilen 2.6.1994 tarihli ve 535 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Hazine Müsteşarlığı,

Hakkında iptal edilen kanun hükmünde kararnamelerden geriye doğru gidilerek daha önce usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunan ilgili mevzuatın yürürlükte bulunduğu kabul edilmek suretiyle uygulanmasına devam olunur.

Yukarıda belirtilen kanun hükmünde kararnameler içerisinde yer almamakla beraber, bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten sonra Anayasa Mahkemesince herhangi bir süre verilmeksizin iptal edilerek iptal kararları Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe girecek olan kanun hükmünde kararnameler hakkında da, bu Karardan belirtilen esaslar uyarınca işlem yapılır.

T.C.

Başbakanlık

3.8.1994

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12.-383-12356

Genelge

1994/29

Bilindiği üzere bazı kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatı ile kamu personelinin özlük haklarına ve özelleştirme uygulamalarına ilişkin düzenlemeleri kapsayan kanun hükmünde kararnameler Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş bulunmaktadır.

Anayasanın 2 nci maddesinde ifadesini bulan hukuk devletinde idarenin eylem ve işlemlerini, kanunî düzenlemeler iptal edilmiş olduğu takdirde dahi hukuk kuralları dışında yürütmesi düşünülmemeyeceğinden, idarî eylem ve işlemlerin iptal kararlarından önceki mevzuat, önceki mevzuat da iptal edilmişse bu düzenlemeden geriye gidilerek usulüne göre yürürlüğe konulmuş mevzuata göre yapılması iktiza etmektedir. Bu nedenle, Bakanlar Kurulunca, yeni bir düzenleme yapılmıncaya kadar daha önce usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunan mevzuatın uygulanması hususunda, 31.7.1994 tarihli ve P.1994/6 sayılı prensip kararı alınmıştır.

Belirtilen sebeplerle Anayasa Mahkemesinin;

a) 28.7.1994 tarihli ve 22004 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/53, K.1994/48 sayılı kararıyla bazı hükümleri iptal edilen 18.5.1994 tarihli ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 ve 3 üncü maddelerinde yer alan hususlar,

b) 28.7.1994 tarihli 22004 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/58, K.1994/53 sayılı kararıyla iptal edilen 2.6.1994 tarihli ve 536 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığı,

c) 29.7.1994 tarihli ve 22005 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/54, K.1994/49 sayılı kararıyla iptal edilen 18.5.1994 tarihli ve 528 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenen hükümler,

d) 29.7.1994 tarihli ve 22005 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/55, K.1994/50 sayılı kararıyla iptal edilen 18.5.1994 tarihli ve 529 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden teşkilatlanan Ceza İnfaz Kurumları ile Tutuk Evleri,

e) 30.7.1994 tarihli ve 22006 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/56, K.1994/51 sayılı kararıyla iptal edilen 2.6.1994, tarihli ve 534 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Dış Ticaret Müsteşarlığı,

f) 31.7.1994 tarihli ve 22007 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8.7.1994 tarihli ve E.1994/57 K.1994/52 sayılı kararlarıyla iptal edilen 2.6.1994 tarihli ve 535 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Hazine Müsteşarlığı,

Hakkında iptal edilen Kanun Hükmünde Kararnamelere göre geriye doğru gidilerek daha önce usulüne göre yürürlüğe konulmuş bulunan ilgili mevzuatın yürürlükte bulunduğu kabul edilmek suretiyle uygulanmasına devam olunması,

Yukarıda belirtilen kanun hükmünde kararnameler içerisinde yer almamakla beraber, bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten sonra Anayasa Mahkemesince herhangi bir süre verilmeksizin iptal edilerek, iptal kararları Resmî Gazete’de yayınlanmak suretiyle yürürlüğe girecek olan Kanun Hükmünde Kararnameler hakkında da, bu Kararda belirtilen esaslar uyarınca işlem yapılması,

Uygun görülmüştür.

Gereğini rica ederim.

.Prof. Dr. Tansu Çiller

Başbakan

T.C.
Yargıtay
19. Hukuk Dairesi
Başkanlığı

Esas : Karar
96/4023 : 96/6940

Yargıtay

Mahkemesi : İstanbul 9 uncu Asliye Ticaret Mahkemesi
Tarihi : 25.1.1996
No.su : 1554-13
Davacı : Sermaye Piyasası Kurulu vek. Av. Serpil Şiramun
Davalı : Uğur Menkul Değerler A.Ş. vek. Av. Güngör Uygur
Müdahiller : 1. Eray Kurucu vek. Av.Berrin Aslan
2. Mustafa Kurt vek. Av.Güngör Uygur
3. Mehmet Uslu ve ark. vek. Av.Kemal Ökke

Taraflar arasındaki iflas davasının yapılan yargılanması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kabulüne yönelik olarak verilen hükmün süresi için davalı vekilince temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Karar

Davacı vekili, davalı aracı kurum nezdinde müvekkili Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılan denetlemelerden elde edilen sonuçlar çerçevesinde davalıya idarî tedbirler uygulandığını, mevzuata aykırı işlemlerin giderilmesi ve malî durumun düzeltilmesi için süre verildiğini, ancak malî durumu ciddi surette zayıflayan davalının bu durumun düzeltilmesi için çaba göstermediğini ve sermaye piyasası mevzuatına aykırı işlemlerine devam ettiğini ileri sürerek, davalı aracı kurumun Sermaye Piyasası Kanunu'nun 40/h maddesine göre doğrudan doğruya iflasına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili cevabına, müvekkili şirketin genel müdürü ile muhasebe servisinde çalışan elemanlarının görevlerini kötüye kullanmaları nedeniyle şirketin malî durumunun zayıfladığını, borçlarını ödeyerek faaliyetlerine devam etmek istediğini, iflası gerektirecek bir durum bulunmadığını belirterek davanın reddini istemiştir.

Mahkemece iddia, savunma ve toplanan delillere göre, davacı Sermaye Piyasası Kurulu'nun Sermaye Piyasası Kanunu'nun 40/n maddesine dayanarak davalı şirketin malî yapısının ciddi surette zayıfladığını ileri sürerek iflasını istediği, yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucu davalı şirketin özvarlığının 1 432 192 000 TL. olduğu gereğiyle davalı aracı kurumun iflasına, iflasın 25.1.1996 tarihinde saat 15.05'de açılmasına karar verilmiş, hüküm davalı şirket vekilince temyiz edilmiştir.

Davacı Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) davalı aracı kuruluşun 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 46 ncı maddesinin (h) bendi uyarınca iflasını talep etmiştir. Sermaye Piyasası Kanunu'nun Sermaye Piyasası Kurulu'na iflas isteme yetkisi tanyan 40/h maddesini değiştiren 558 sayılı Kanun Hükmünde Kararname Anayasa Mahkemesi'nce 13.11.1995 tarihinde iptal edilmiştir. Davalı aracı kuruluş Sermaye Piyasası Kanunu'nun 40/h maddesini değiştiren 558 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin iptal edilmesi nedeniyle Sermaye Piyasası Kanunu'nun iflas isteme yetkisinin kalktığını temyiz itirazı olarak ileri sürmüştür.

Anayasa'nın 87 inci maddesinde, Bakanlar Kurulu'na belli konularda Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermek TBMM'nin görev ve yetkilileri arasında sayılmış, 91 inci maddesinde ise bu yetkinin kapsamı ve verilme şartları düzenlenmiştir. Anayasal bu düzenleme uyarınca 4113 sayılı Yetki Kanunu'na dayanarak 558 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çıkarılmış, gerek Yetki Kanunu ve gerekse Kanun Hükmünde Kararname Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiştir. TBMM'ce aynen kabul edilinceye kadar bir idari işlem olan Kanun Hükmünde Kararname, kaldırdığı kanun hükmünün uygulanabilirliğini geçici olarak askıya aldığından bu Kanun Hükmünde Kararname'nin Anayasa Mahkemesi'nce iptali halinde bu Kanun Hükmünde Kararname ile kaldırılan Kanun Hükmüleri kendiliğinden yürürlüğe girer. Bir başka deyişle Kanun Hükmünde Kararname'nin kaldırdığı kanun hükümleri (somut olayda 3/94 sayılı Yasa ile değişik 46 ncı madde) tekrar yürürlük kazanır: Duran, C:Kanun Hükmünde Kararname, Amme İdaresi Dergisi, C.8, 6a. 2, S.5; Teziş. E: Anayasa Hukuku, 1991, S.29; Özbudun, E: Türk Anayasa Hukuku 1993, S.211; Kuzu, B; Anayasa Hukukunda Kanun Hükmünde Kararname'ler 1985, S.423. Mahkemece davanın açıldığı tarihte de yürürlükte bulunan Sermaye Piyasası Kanunu'nun 46/h maddesi uyarınca Sermaye Piyasası Kurulu'nun iflas isteme hakkının varlığının kabulü isabetlidir.

Sermaye Piyasası Kurulu'na Sermaye Piyasası Kanunu'nun 46 ncı maddesinin (g) bendinde, aracı kuruluşların faaliyetlerinin kanun ve mevzuata uygunluğunu denetleme, kanuna, işletme amaç ve ilkelerine aykırı hareketler halinde gerekli tedbirler alma yetkisi tanınmıştır. Davacı da bu yetkiye dayanarak aracı kuruluşun malî durumunu düzeltmesi için çeşitli tarihlerde yaptığı denetimler sonucu süreler vermiş, ve 3.11.1994 tarihinde faaliyetlerini durdurarak iflasını istemeye karar almış ve iflasını istemiştir. Sermaye Piyasası Kurulu'na iflas isteme hakkı tanınmışsa da bu davanın özellikleri hakkında düzenleme yapılmamıştır. Bu nedenle açılan iflas davası icra ve iflas Kanunu hükümlerine tabi olacaktır. İflas davasını inceleyen mahkeme iflas koşullarının oluşup oluşmadığını saptayacaktır. Somut olayda davalı aracı kuruluşun gerekli tedbirleri alması ve malî durumunu düzeltmesi için verilen sürelerle rağmen malî durumunun taahhütlerini karşılamayacak kadar zayıflamış olduğu bilirkşi kurulundan alınan raporla saptandığından, mahkemece bu rapor esas alınarak davalı şirketin iflasına karar verilmesinde bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

Sonuç : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün onanmasına, 5.7.1996 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Y.Mete Günel	N.Sucu	İ.Erdemir	K.O.Şengün	A.Başkir

8. — Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Afyon Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünde çalışan mevsimlik işçilere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı(7/3910)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Devlet Bakanı Sayın Mustafa Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

25.11.1997

İsmet Attila

Afyon

Bakanlığınız Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yazılı talimatlarıyla; "Köy Hizmetlerinde yarım kalan işlerin tamamlanması, kar mücadelesi ve Sekiz Yıllık Kesintisiz Eğitim katkı sağlamak amacı ile Türkiye genelinde yıl başına kadar çalıştırılmak üzere mevsimlik işçilerden Dozer, Greyder, Kar Rotatifi Operatörleri, Atölye Ustaları ve Şoförlerin en vasıflıları seçilerek işbaşı yaptırılacaktır.

Bu pozisyonlar dışında hiç bir gerekçeyle eleman çalıştırılmayacaktır" denilmektedir.

Ancak, Afyon Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü bünyesinde bahsi geçen kadrolardaki mevsimlik işçilerin alınmayarak, yerlerine Kompresörcü, Temizlikçi, Aşçı Yardımcısı, Elektrik Tesisatçısı, Makine Yağcısı ve Bahçıvan olarak çalışan mevsimlik işçilerin iş başı yaptırıldığı belirtilmektedir.

Mevsimlik işçiler arasında huzursuzluk yaratan uygulama hakkında ne işlem yapılmaktadır? Bu haksız uygulama önlenecek midir?

T.C.

Devlet Bakanlığı

17.12.1997

Sayı: B.02.0.014/1.03.0994

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 1.12.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3910-9602/24836 sayılı yazınız.

Afyon Milletvekili Sayın İsmet Atilla'ya ait yazılı soru önergesindeki konular incelenmiştir.

Bilin iği üzere, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanmakta olan 8 yıllık kesintisiz taşımali temel eğitime katkı sağlamak amacıyla Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz Taşra Teşkilatında çalışmalarına devam edecek olan personelin özellikle karla mücadele ekiplerinde çalışması gereken dozer, greyder ve rotatif Operatörlerinden, Atölye Ustalarından ve Kamyon Şoförlerinden seçilmesi Genel Müdürlüğü 12.11.1997 gün ve 20378 sayılı Genelgesi ile talimatlandırılmıştır.

Ancak; görülen lüzum üzerine Taşra Ünitelerinden gelen talepler göz önüne alınarak, Türkiye Yol-İş Sendikası Yöneticileri ile yapılan şifai görüşmeler sonucunda bahise konu pozisyonlara ek olarak ekip kurulmasında yardımcı olacak pozisyonlarında çalıştırılmaları Genel Müdürlüğün 20.11.1997 gün ve 21649 sayılı ek Genelgesi ile Taşra Teşkilatına duyurulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Yılmaz
Devlet Bakanı

T.C.

Başbakanlık

12.11.1997

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.KHZ.0710003/31-20378

Konu : Adam/Ay Kadrosu

Genel Müdürlüğümüzün 1997 Yılı Yatırım Programı uygulamalarında ihtiyaç duyulan ve 30 iş gününden fazla süre ile Taşra Teşkilatında çalıştırılmak üzere Maliye Bakanlığınca Vize edilen geçici işçi Adam/Ay kadroları daha önce Müdürlüğünüze tahsis edilmişti.

1997 Yılı Yatırım Programında bulunan işlerin süresi içerisinde bitirilebilmesi ve 8 Yıllık Kesintisiz Taşımali Temel Eğitime katkıda bulunmak amacıyla mevsimlik elemanların çıkışlarına müteakiben aşağıda miktarı belirtilen sayıda mevsimlik elemanın yıl sonuna kadar çalıştırılmaları uygun görülmüştür.

Bu nedenle, Müdürlüğünüze daha önce tahsis edilen Adam/Ay kadrolarına ilaveten kişi içinAdam/Ay kadrosunun tahsisi uygun görülmüştür.

Çalışmalarına devam edecek olan personelin özellikle kar ile mücadele ekiplerinde, çalışması gereken Dozer, Greyder ve Rotatif Operatörlerinden; Atölye de Usta olarak çalışan personelden ve Kamyon Şoförlerinden en vasıflı olanları seçilecektir. Bu üç pozisyon hariçinde hiçbir şart ve gerekçeyle eleman çalıştırılmayacaktır.

Dolayısıyla ilave olarak tahsis edilen Adam/Ay kadroları 17 Kasım 1997-31 Aralık 1997 (dahil) tarihleri arasında çalışacak olan mevsimlik işçilerin ücretlerinin ödenebilmesi için kullanılacaktır.

Bilginizi ve gereğini rica ederim.

M.Güner Saygılı
Genel Müdür

T.C.

Başbakanlık

20.11.1997

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.KHZ.0710003/31-21649

Konu : Mevsimlik İşçiler

İlgi : 12.11.1997 20378 sayılı Genelgemize ek.

İlgide kayıtlı Genelgemizde bahse konu 8 Yıllık Kesintisiz Taşımali Temel Eğitime katkıda bulunmak amacıyla ünitelere tahsis edilen Adam/Ay kadrolarından çalışacak olan mevsimlik işçilerin pozisyonları belirtilmişti.

Ancak, görülen lüzum üzerine bu pozisyonlara ek olarak ekip kurulmasında yardımcı olacak pozisyonlarda görev yapanlarında çalıştırılmaları uygun görülmüştür.

Bilginizi ve gereğini rica ederim.

M.Güner Saygılı

Genel Müdür

9. — *Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'm, Kırıkkale Tedaş İşletme Müdürü hakkındaki bazı iddialara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer'in yazılı cevabı(7/3911)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Enerji Bakanı Sayın M.Cumhur Ersümer tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda tasviplerinizi arz ederim.

Kemal Albayrak

Kırıkkale

1. Kırıkkale Tedaş İşletme Müdürü Yılmaz Fidan 71 AU158 plakalı resmî araçla Kırıkkale'den Ankara'ya devamlı surette gidip gelmektedir. 120 km lik bir yolu devletin resmî aracı ayda 3100 km 3 ayda 8700 km yol katetmesi ile böyle bir israfı sadece devlet kesesinden karşılanması (boş araçla sabah şoför 120 km uzaklığındaki Gölbaşı Lojmanına gidiyor, müdürü alıyor tekrar Kırıkkale'ye geliyor) hususunda mevzuat gereği cezaî, malî ve idarî soruşturmanın yapılıp yapılmadığının,

Not : Günlük görev belgelerinde konu mevcuttur.

2. Aynı müdür Kırıkkale İşletmesinde keyfi uygulamalarla müessese içerisinde epey bir harcama yaparak kendisi için özel bir yatakhane ve dinleme odasını neye göre yapmıştır?

3. 71 AU 158 plakalı ve 71 AU 159 plakalı araçlar tatil günleri dahil özel işlerde kullanılmaktadır. Elimizde günlük görev kağıtlarının fotokopilerinden anlaşıldığına göre böyle bir uygulamanın suç olması dolayısı ile ne gibi işlem yapılmıştır. (71 AU158 plakalı araç 1 ayda 3100 km 3 ayda 8700 km yapıyor. 71 AU 159 plakalı araç 1 ayda 2700 km 3 ayda 6300 km yaptığına göre bu israfı önlemek için nasıl bir tedbir alınmıştır)

4. Aynı İşletme Müdürü Yılmaz Fidan oturduğu Ankara Gölbaşı lojmanlarından telsizle görüşmelerini sağlamak için 2 milyon üzerinde (işçi ve personel harcamaları hariç) bir masrafla özel zevki için Angar tepesine role kurdu muştur. Bununla ilgili idarece ne gibi işlem yapılmıştır.

5. Aynı İşletme Müdürü Kırıkkale MKE Kurumu lokalinde kurumla ilgisi ne olduğu sormak gerekir yemek tertip ediyor. Bunun masrafının hangi fasıldan karşılandığının cevaplandırılması. (Olay basında da çıkmıştır)

6. Bazı kurumlardan menfaat karşılığı elektrik borcu ile ilgili işlem yapılmamaktadır. Yani kaçak elektrik borcu olmasına rağmen işlemler hasıraltı edilmektedir. Bu da kurumu zarara sokmaktadır. Örnek 125-109 sayı ve 24.5.1997 tarihinde 3125 nolu kaçak elektrik zabtı olduğu halde süresi içerisinde işlem yapılmayarak İşletme Müdürü Yılmaz Fidan olayı örtbas etmiştir. Elimizde fatura ve tutanaklar mevcuttur. Bununla ilgili ne gibi işlem yapılmıştır.

T.C.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

17.12.1997

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300-2037-20733

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı'nın 1.12.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3911-9608/24847 sayılı yazısı.

Kırıkkale Milletvekili Sayın Kemal Albayrak'ın tarafıma tevcih ettiği ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereğince cevaplandırılması istenen 7/3911 esas no.lu yazılı soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M.Cumhur Ersümer

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Kırıkkale Milletvekili Sayın Kemal Albayrak'ın Yazılı Soru

Önergesi ve Cevabı

(7/3911-9608)

Soru 1. Kırıkkale Tedaş İşletme Müdürü Yılmaz Fidan 71 AU158 plakalı resmî araçla Kırıkkale'den Ankara'ya devamlı surette gidip gelmektedir. 120 km.lik bir yolu devletin resmî aracı ayda 3100 km. 3 ayda 8700 km. yol katetmesi ile böyle bir israfı sadece devlet kesesinden karşılanması (boş araçla sabah şoför 120 km. uzaklığındaki Gölbaşı Lojmanına gidiyor, müdürü alıyor tek-rar Kırıkkale'ye geliyor) hususunda mevzuat gereği cezaî, malî ve idarî soruşturmanın yapılıp yapılmadığının,

Not : Günlük görev belgelerinde konu mevcuttur.

Soru 2. Aynı müdür Kırıkkale İşletmesinde keyfi uygulamalarla müessese içerisinde epey bir harcama yaparak kendisi için özel bir yatakhane ve dinlenme odasını neye göre yapmıştır?

Soru 3. 71 AU 158 plakalı ve 71 AU 159 plakalı araçlar tatil günleri dahil özel işlerde kullanılmaktadır. Elimizde günlük görev kağıtlarının fotokopilerinden anlaşıldığına göre böyle bir uygulamanın suç olması dolayısı ile ne gibi işlem yapılmıştır, (71 AU 158 plakalı araç 1 ayda 3100 km. 3 ayda 8700 km. yapıyor. 71 AU 159 plakalı araç 1 ayda 2700 km. 3 ayda 6300 km. yaptığına göre bu israfı önlemek için nasıl bir tedbir alınmıştır.)

Soru 4. Aynı İşletme Müdürü Yılmaz Fidan oturduğu Ankara Gölbaşı Lojmanlarından telsizle görüşmelerini sağlamak için 2 milyarın üzerinde (işçi ve personel harcamaları hariç) bir masrafla özel zevki için Angar tepesine role kurdurmuştur. Bununla ilgili idarece ne gibi işlem yapılmıştır?

Soru 5. Aynı İşletme Müdürü Kırıkkale MKE Kurumu lokalinde kurumla ilgisi ne olduğu sormak gerekir yemek tertip ediyor. Bunun masrafının hangi fasıldan karşılandığının cevaplandırılması. (Olay basında da çıkmıştır)

Soru 6. Bazı kurumlardan menfaat karşılığı elektrik borcu ile ilgili işlem yapılmamaktadır. Yani kaçak elektrik borcu olmasına rağmen işlemler hasıraltı edilmektedir. Bu da kurumu zarara sok-

maktadır. Örnek 125-109 sayı ve 24.5.1997 tarihinde 3125 nolu kaçak elektrik zabtı olduğu halde süresi içerisinde işlem yapılmayarak İşletme Müdürü Yılmaz Fidan olayı örtbas etmiştir. Elimizde fatura ve tutanaklar mevcuttur. Bununla ilgili ne gibi işlem yapılmıştır.

Cevap 1, 2, 3,4, 5, 6, :

Yazılı soru önergenizde adı geçen kişi hakkındaki iddialarınızla ilgili gerekli incelemeler, görevli olduğu Kırıkkale TEDAŞ'ın bağlı bulunduğu Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş. Müdürlüğüne başlatılmıştır. İnceleme sonucu doğrultusunda yasal prosedürün gereği yapılacaktır.

10. — *İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün, Afyon-Hocalar İlçesi Kaymakamına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/3914)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1. Afyon İli Hocalar İlçesi Kaymakamı Mestan Yaman'ın Cumhuriyetimizin temel nitelikleri ile bağdaşır tutum ve davranışları içinde olmadığı, ilçede mevcut tüm kamu görevlilerine ve halka Cumhuriyetin Kaymakamı, Mülki Amiri olduğunu göstermesi ve örnek olması gerekir iken, Cumhuriyet ve Atatürk karşıtı kişi, kuruluş ve örgütlenmelere yakın durduğu; bazı tarikatları kolladığı, bu durumun ilçede kamu görevlileri ve halk arasında huzursuzluklara neden olduğu doğru mudur?

2. Kaymakam'ın ilçede görev yapan Atatürk'çü laik öğretmenlere baskı yaptığı, onları pasif görevlere nakil ile yerlerine kılık, kıyafetleriyle ve tutumlarıyla, Atatürk ilkelerine ve Cumhuriyetimizin temel niteliklerine karşıtlık içinde olanları getirdiği iddiaları doğru mudur?

3. Kaymakamın ayrıca belli tarikatların kontrolündeki ekonomik kuruluş ve şirketlerin güçlenmesi için özel gayret sarfettiği ve onları kolladığı doğru mudur?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

15.12.1997

Personel Genel Müdürlüğü

Sayı: B050PGM0710001-Ş/22155

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 1.12.1997 tarih ve K.K.MD..A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3914-9614/24862 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Sabri Ergül'ün tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği soru önergesine (7/3914) ait cevaplar aşağıya çıkarılmıştır.

Arz ederim.

Murat Başesgioğlu

İçişleri Bakanı

Afyon-Hocalar İlçesi Kaymakamı Mestan Yaman'ın bir Mülki Amir olarak Anayasaya, Kanunlara, Atatürk İlke ve İnkılaplarına, Cumhuriyetimizin temel niteliklerine bağlı olduğu, ilçede Atatürk ve Cumhuriyet karşıtı herhangi bir örgütlenmenin bulunmadığı dolayısıyla İlçe Kaymakamının bunları desteklemesinin mümkün olmadığı, Öğretmen tayinlerinde Kaymakamın hiç bir yetkisinin ve sorumluluğunun bulunmadığı, bahse konu tayinlerin İl Millî Eğitim Müdürlüğüünün tekli fi ve Valilik onayı ile gerçekleştirildiği, bahse konu Kaymakamın Atatürkçü, laik öğretmenlere baskı yaptığı yolunda herhangi bir emareye rastlanmadığı,

Hocalar İlçesi Kaymakamının belli tarikatların kontrolündeki ekonomik kuruluş ve şirketlerin güçlenmesi için özel gayret sarfettiği iddialarının ise doğru olmadığı, kamu kurum ve kuruluşlarının gerekli olan ihtiyaçlarının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince en ucuz fiyat veren firmalardan alındığı, İlçede bu tür ihtiyaçların temin edilebilmesi için herhangi bir ekonomik kuruluş veya şirketin bulunmadığı Afyon Valiliğinden alınan 9.12.1997 tarih ve 1293 sayılı yazıdan anlaşılmıştır.

11. — Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, İstanbul Vakıflar İnşaat Genel Müdürlüğüne atanan kişiye ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/3926)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Devlet Bakanı Sayın Metin Gürdere tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Hacı Filiz
Kırıkkale

Soru : Devlet'ten kredi olarak Konya'da Mermer Fabrikası kuran, bir süre sonra da iflas ettiğini açıklayan ve halen Anavatan Partisi Sincan İlçe Başkanlığı görevini sürdürmekte iken, Ankara Defterdarlığının 14.7.1997 günü açıklanan Vergi Yüzsüzleri listesinde ismi yer alan İnşaat Müteahhidi Hikmet Avcı'yı İstanbul Vakıflar İnşaat Genel Müdürlüğüne atanmanız doğru bir davranış mıdır? Bu tür tasarruflarınız devam edecek mi?

T.C.

Devlet Bakanlığı

18.12.1997

Sayı : B.02.0.010/03659

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 5.12.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3926-9679/24992 sayılı yazınız.

Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in 7/396-9679 esas nolu yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Metin Gürdere
Devlet Bakanı

T.C.

Devlet Bakanlığı

(Sn. Metin Gürdere)

Kırıkkale Milletvekili Sayın Hacı Filiz'in

Sayın Başbakanımıza Tevcih Ettiği

7/3926/9679 Esas No.lu

Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır.

Hikmet Avcı'nın devletten yatırımlarla ilgili kredi kullandığına dair herhangi bir bilgi yoktur. Kendisinin Sincan Anap İlçe Başkanlığı ile ilgili ilişkisi kalmamıştır. Borçlarının ilgili vergi daire-since taksitlendirildiği ve düzenli bir şekilde ödendiği tespit edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

GÜNDEMİ

30 UNCU BİRLEŞİM

18 . 12 . 1997 PERŞEMBE

Saat : 10.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

X 1. – 1998 Malî Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/669) (S.Sayısı : 390) (Dağıtma tarihi : 9.12.1997)

X 2. – 1996 Malî Yılı Genel Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 1996 Malî Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/633, 3/1046) (S. Sayısı : 401) (Dağıtma tarihi : 9.12.1997)

X 3. – Katma Bütçeli İdareler 1998 Malî Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/670) (S. Sayısı : 391) (Dağıtma tarihi : 9.12.1997)

X 4. – 1996 Malî Yılı Katma Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 1996 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/634, 3/1047) (S. Sayısı : 402) (Dağıtma tarihi : 9.12.1997)

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI

YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE

KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

